

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Aleš Žnidar

**ZAGOTAVLJANJE PODPORE IN POMOČI OTROKOM IN
MLADOSTNIKOM MLADINSKEGA DOMA MALČI BELIČEVE**

Diplomsko delo

Ljubljana, 2017

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Aleš Žnidar

**ZAGOTAVLJANJE PODPORE IN POMOČI OTROKOM IN
MLADOSTNIKOM MLADINSKEGA DOMA MALČI BELIČEVE**

Diplomsko delo

Mentorica: Doc. dr. Liljana Rihter

Ljubljana, 2017

ZAHVALA

*Hvala vsem, ki so mi kadarkoli pomagali v življenju, ko sem jaz potreboval pomoč,
podporo, nasvete ...*

*Še posebej bi se rad zahvalil Samu Hajdinjaku, Mojci Lorbek, Bernardu Stritihu, Saši
Rojc, Valentini Stefanovi, Simoni Mirtič, Anji Kozini in drugim, ki veste, kateri ste.*

*Rad bi se zahvalil navdušujočim profesorici/jem in delujočim na fakulteti, še posebej
Liljani Rihter za potrpežljivost pri pisanju mojega diplomskega dela, usmeritve in pomoč,
da sem ta izdelek končno uspešno zaključil.*

*Za zelo veliko znanja in dobrih izkušenj se zahvaljujem Leji Šugman Bohinc, Nini Mešl,
Ani Jagrič, Marinu Kačiču, Romani Zidar, Tanji Piji Metelko in vsem ostalim.*

*Najlepša hvala tudi vsem iz Mladinskega doma Malči Beličeve, brez vas ne bi mogel
napisati tega diplomskega dela in je napisano za vas.*

Uspelo mi je!

Diplomsko delo je posvečeno prijateljicama Barbi in Lari.

PODATKI O DIPLOMSKEM DELU

Ime in priimek: Aleš Žnidar

Naslov: Zagotavljanje podpore in pomoči otrokom in mladostnikom Mladinskega doma Malči Beličeve

Mentorica: Doc. dr. Liljana Rihter

Kraj: Ljubljana

Leto: 2017

Št. Strani: 200

Št. prilog: 4

Št. preglednic: 12

Št. slik: 0

Ključne besede: psihosocialna podpora in pomoč, otroci, mladostniki in mladostnice, Mladinski dom Malči Beličeve, vzgojitelji, svetovalni delavci, prostovoljci

Povzetek:

V diplomskem delu raziskujem zagotavljanje psihosocialne podpore in pomoči otrokom, mladostnikom/cam v Mladinskem domu Malči Beličeve. V teoretičnem delu pišem o dejavnikih, ki vplivajo na razvoj otrok, o emocionalnih potrebah in težavah otrok, o navezanosti in stilih navezanosti in o konceptih socialnega dela za zagotavljanje psihosocialne podpore in pomoči. Opišem tudi Mladinski dom Malči Beličeve in opišem vloge nekaterih pomembnih akterjev pri zagotavljanju psihosocialne podpore in pomoči za otroke.

V raziskovalnem delu predstavim kvalitativno raziskavo, ki sem jo izvedel v domu s pomočjo intervjujev z otroki, vzgojitelji, svetovalnima delavcema in prostovoljci.

Ugotovil sem, da za precej stvari v domu že ustrezno poskrbijo, da pa bi bilo zelo dobro, da bi posvetili več individualnega časa otrokom za psihosocialno podporo in pomoč, da bi izboljšali zadovoljstvo nekaterih otrok, vzgojiteljev in prostovoljcev v nekaterih skupinah in zbral sem veliko konkretnih predlogov za izboljšanje delovanja doma.

Title: Providing support and assistance to children and adolescents in Youth Centre Malči Beličeve

Keywords: psychosocial support and assistance to children, children, adolescents, youth centre Mladinski dom Malči Beličeve, youth workers, youth counselor workers, volunteers

Abstract: In the thesis I explore the provision of psychosocial support and assistance to children, adolescents in youth centre Mladinski dom Malči Beličeve.

In theoretical part I write about some factors that affect development of the child, emotional needs and problems of children, attachment and attachment styles, social work concepts for psychosocial support and assistance. Also I describe youth centre Malči Belič and describe roles of some important people for psychosocial support and assistance for children.

In the empirical part I introduce a qualitative survey that I conducted in the youth centre with the help of children, youth workers, youth counselor workers and volunteers.

I found out that a lot of things in youth centre are already adequately ensured, but that it would be very good to devote more individual time to children for psychosocial support and assistance, to improve satisfaction of some children, youth workers and volunteers in some groups and I gathered a large number of concrete proposals for improving operation of the youth centre.

KAZALO

1	TEORETIČNI UVOD	1
1.1	Dejavniki, ki vplivajo na razvoj otroka	1
1.2	Čustvene potrebe in težave otrok	3
1.3	Navezanost in stili navezanosti	5
1.4	Vloge akterjev zagotavljanja psihosocialne podpore in pomoči za otroke	8
1.5	Koncepti v socialnem delu za zagotavljanje psihosocialne podpore in pomoči ...	12
1.6	Mladinski dom Malči Beličeve	17
2	PROBLEM.....	21
3	METODOLOGIJA	24
3.1	Vrsta raziskave	24
3.2	Merski instrumenti in viri podatkov	24
3.3	Populacija in vzorec	24
3.4	Zbiranje podatkov.....	25
3.5	Obdelava in analiza podatkov	27
4	REZULTATI	31
5	RAZPRAVA	62
6	SKLEPI	70
7	PREDLOGI.....	74
7.1	Predlogi	74
7.2	Predlogi za nadaljnje raziskovanje	75
8	UPORABLJENA LITERATURA	76
9	PRILOGE	81
9.1	Priloga 1: Vodila za intervjuje.....	81
9.2	Priloga 2: Zapisi pogovorov in podčrtovanje relevantnih izjav	82
9.3	Priloga 3: Odprto kodiranje	131
9.4	Priloga 4: Osno kodiranje.....	181

KAZALO TABEL

Tabela 9.1: Odprto kodiranje: Mladostnica 1 (OA-I).....	131
Tabela 9.2: Odprto kodiranje: Mladostnica 2 (OA-II)	132
Tabela 9.3: Odprto kodiranje: Vzgojiteljica 1 (VA).....	136
Tabela 9.4: Odprto kodiranje: Prostovoljka 1 (PA).....	140
Tabela 9.5: Odprto kodiranje: Fokusna skupina otrok 3 (OB)	145
Tabela 9.6: Odprto kodiranje: Vzgojitelj 2 (VB)	148
Tabela 9.7: Odprto kodiranje: Praktikantka 2 (PB).....	152
Tabela 9.8: Odprto kodiranje: Fokusna skupina otrok 4 (OC)	158
Tabela 9.9: Odprto kodiranje: Vzgojiteljica 3 (VC).....	164
Tabela 9.10: Odprto kodiranje: Prostovoljka 3 (PC).....	168
Tabela 9.11: Odprto kodiranje: Svetovalna delavka 1 (S-I).....	173
Tabela 9.12: Odprto kodiranje: Svetovalni delavec 2 (S-II)	179

1 TEORETIČNI UVOD

1.1 Dejavniki, ki vplivajo na razvoj otroka

V tem delu bom pisal o nekaterih pomembnih dejavnikih, ki vplivajo na razvoj otrok in so pomembni za razumevanje otrok, ki bivajo v domu Malči Beličeve.

Starši imajo precej velik vpliv na kemične procese v otrokovih možganih in s tem tudi na njegove misli. Od staršev je odvisno, ali bo otrok opogumljal samega sebe ali se bo kritiziral.

Moč vzgoje je velika in prek nje lahko vplivamo na to ali bo otrok znal živeti življenje s polnimi pljuči. Z vzgojo mu pomagamo razviti voljo za uresničevanje idej. Prav tako z vzgojo lahko pomagamo negovati omrežja v socialnih možganih otroka in spretnosti, ki jih potrebuje za ustvarjanje trdnih in trajnih prijateljskih vezi. Starši niso čarovniki in ne morejo zagotoviti, da bodo njihovi otroci pozneje v življenju zadovoljni in ne morejo jih zavarovati pred izgubo in zavrnitvijo. Lahko pa odločilno vplivajo na sisteme v otrokovih možganih, ki so ključni za res zadovoljno življenje (Sunderland 2010: 11-15).

HORMONSKI PEKEL

"Če otrok v otroštvu redno občuti strah in bes, na primer zaradi stroge vzgoje in nenehnega vpitja nanj ali zaradi ukazov, kritik in jeznih izrazov na obrazu, lahko to zavre nastajanje opioidov in oksitocina v njegovih možganih. Brez miru, tolažbe in telesnih izrazov ljubezni se lahko njegovo telo in možgani navadijo na visoko raven kemičnih snovi kortizola, adrenalina in noradrenalina, ki jih izločata nadledvični žlezi v času stresa. Zaradi tega se otrok lahko ves čas počuti ogroženega in v nevarnosti" (Sunderland 2010: 87).

LOČENOST OD STARŠEV

Margot Sunderland (2010) v svoji knjigi Znanost o vzgoji piše o raziskavi, ki so jo izvedli v 60. letih 20. stoletja, kjer so dokazali, da so se nekateri otroci, ki so jih za več dni pustili v oskrbo neznancev, na to odzivali s hudo obliko žalovanja in da so se še precej let kasneje spopadali s travmo. Za otroke, ki so jih preučevali v raziskavi, so skrbeli dobronamerni odrasli ali so jih za več dni namestili v posebnem vrtcu, medtem ko so bile njihove mame v bolnišnici. Njihovi očetje so jih prišli obiskovat, večinoma pa so bili prepuščeni odraslim, ki jih niso poznali.

Neki fantek, ki je bil od mame ločen samo enajst dni, je nehal jesti, ves čas je jokal in se je iz obupa redno metal po tleh. Šest dni pozneje je bil na mamo še vedno zelo jezen. Raziskovalci so opazili še veliko drugih otrok, ki so bili za več dni prepuščeni drugim in so se znašli v stanju neutolažljivega hrepenenja.

Marsikateri od otrok je samo po več ur skupaj strmel v vrata, skozi katera je odšla njihova mama. Niso se želeli igrati, temveč le gledati v vrata. Ta raziskava je spremenila odnos ljudi po celem svetu do otrok, katerih starši so v bolnišnici (Sunderland 2010: 53).

Za otroke, ki trpijo zaradi bolečin ob izgubi (čeprav so na zunaj videti 'čisto v redu'), je zato življenjskega pomena, da so deležni ljubezni in pozornosti. Zlasti šole bi morale biti pozorne na otroke, ki so izgubili enega od staršev ali za katere menijo, da doma 'ljubijo v mukah'. Pomoč takšnim otrokom ob pravem času lahko pogosto prepreči dolga leta bridkega življenja (Sunderland 2010: 211).

LJUBEČ TELESNI STIK

"Tako pri majhnih kot pri velikih otrocih je opaziti osupljiv vpliv dotikov na možgane. Še več, če otroka zasipate s telesnimi izrazi ljubezni do adolescence (tako dolgo, dokler si vaš otrok to želi, seveda), bo v vajinem odnosu veliko manj trenj, ko bo otrok postal najstnik. Zaradi oksitocina, ki nastaja kot posledica ljubkovanj, bo opioidna vez med starši in otrokom živa veliko dlje" (Sunderland 2010: 89).

PSIHOLOŠKA MOČ

"Bolj ko je odnos z vašim otrokom poln topline, brez pogojevanja, stalen in bolj ko mu telesno kažete naklonjenost, bolj se mu v možganih sproščajo opiodi, oksitocin in prolaktin. Posledica tega je, da se otrok počuti pomirjenega in dobro v svoji koži. In ko pomisli na to toplino, se bo v svetu počutil zelo varnega" (Sunderland 2010: 188).

"Če se otrok ne počuti ljubljenega ali meni, da lahko starševska ljubezen presahne, je psihološko ranljiv. Strah pred izgubo starševske ljubezni je lahko tako ogrožajoč, da pri otroku včasih sproži odziv 'bojuj se ali zbeži' v njegovih plazilskih možganih. Če zbeži, postane potrta ali socialno zavrt. Če pa se bojuje, postane jezen in antisocialen" (Sunderland 2010: 189).

Na čustven razvoj otrok in na izražanje čustev otrok vpliva odziv njihovih pomembnih odraslih (starše, skrbnikov ipd.). Otroci se bolj učinkovito obvladujejo, če jih njihovi

pomembni odrasli spodbujajo, da konstruktivno izražajo občutke. Takšni otroci imajo bolj razvite socialne spretnosti, kot tisti, katerih pomembni odrasli razvrednotijo njihove občutke, na način, da omalovažujejo resnost situacije (Eisenberg et al. 1996 v Papalia et al. 2003: 331). Starši s tem, ko priznavajo občutke žalosti otrok, spodbujajo prosocialni razvoj otrok in njihovo empatijo (Bryant 1987 v Papalia et al. 2003: 331). Otroci, katerih pomembni odrasli kažejo neodobravanje negativnih čustev ali jih zanje kaznujejo, se naučijo takšna čustva skrivati - vendar so situacije, ki jih znova prebudijo, zanje lahko vir tesnobe. Ko se otroci približujejo zgodnji mladostniški dobi, lahko starševsko nesprejemanje negativnih čustev poglobi konflikte z otroki (Eisenberg et al. 1999 v Papalia et al. 2003: 331).

1.2 Čustvene potrebe in težave otrok

Človeku dobrobit ne predstavlja le možnost preživetja, temveč je razvil še druge specifično človeške potrebe, ki jih mora zadovoljevati. To so potrebe po sobivanju (ljubezen), ugledu (moči), svobodi (neodvisnosti) in zabavi (po razvedrilu v iskanju novih spoznanj in ustvarjanju novega). Temeljne psihične potrebe lahko potešimo le v odnosih z ljudmi. Dalj časa nepotešena potreba po sobivanju (pripadnosti, ljubezni) ima za človeka posledico nesrečnosti. To potrebo pri manjših otrocih še zaznavamo in na njej gradimo odnose z otrokom in vzgoja je lažja. Pri najstnikih pa, ker zasledujejo svobodo, neodvisnost in moč, težje opazimo, da tudi potrebujejo ljubezen. Potešijo jo v veliki meri z vrstniki, vendar potrebujejo tudi pripadnost staršem, čeprav tega običajno ne kažejo (Masten 2014: 35).

Pri mlajših otroci temelji samopodoba na spoštovanju in odzivnosti pomembnih (bližnjih) odraslih na njihove potrebe. Pri otrocih, ki zaradi različnih razlogov nimajo zadostne opore pomembnih odraslih ali ustreznih modelov, je običajno samopodoba nižja. Ti otroci čutijo, da tem pomembnim odraslim ni mar zanje ali, da jih ne sprejemajo (Temnik 2010).

Tomison in Tucci (1997) razumeta psihološko oz. čustveno zlorabo kot vzdrževani vzorec poniževanja in verbalnega nasilja s strani starša, skrbnika, oz. pomembne odrasle osebe. Posledica takšne zlorabe, pri kateri gre za razvrednotenje žrtve in sistematično poniževanje, je poškodba socialnih kompetenc otroka in/ali otrokove samopodobe.

Kairys in soavtorji (2002) čustveno zlorabo definirajo podobno - kot ponavljajoči se vzorec škodljivih interakcij med otrokom in njemu pomembnim odraslim, ki postane tipičen odnos med njima.

Psihološko nasilje nad otroki vključuje (Kairys et. al 2002):

- zaničevanje,
- ustrahovanje,
- izkoriščevalsko ali kvarno vedenje, ki otroka vzpodbuja k razvoju neprimernih vedenjskih vzorcev,
- odrekanje čustvene odzivnosti,
- zavračanje,
- izoliranje,
- nezanesljivo ali nekonsistentno starševstvo,
- zanemarjanje duševnega zdravja, zdravstvenih in izobraževalnih potreb,
- biti priča nasilju med partnerjema (v družini).

Znašanje nad otrokom, ki je kontinuirano, prizadene njegov koncept o sebi tako močno, da se ne čuti več vrednega naklonjenosti, spoštovanja, prijateljstva in ljubezni. Čustvena zloraba otrok naj bi bila tista oblika nasilja, ki za sabo pusti najbolj uničujoče posledice za osebni razvoj – zasmehovanje, žalitve, vzbujanje občutkov krivde, psihološki pritiski in čustvene manipulacije (Webb et al. 2007).

RAVNANJE S ČUSTVI

Pri zagotavljanju čustvene varnosti je pomembno ravnanje z otrokovimi čustvi in otroci se svojih čustev pogosto bojijo, se ob njih počutijo neprijetno, jih težko razumejo, občutijo in z njimi ravnajo. V takšnih trenutkih potrebujejo razumevajočega odraslega, ki jih posluša in podpira ter se na njihova čustva ustrezno odziva (Bluestein 1997: 25).

Pri ustreznih odzivih je potrebno upoštevati:

- ločevanje med čustvi in vedenjem,
- pravico otroka, da doživlja svoja čustva brez razlaganja in zagovarjanja,
- da čustva niso pravilna in napačna, temveč, da je vedenje tisto, ki je sprejemljivo ali nesprejemljivo in odrasli so tisti, ki morajo včasih posredovati pri otrokovemu vedenju, ki druge prizadene
- pravico otroka, da čustva pokaže in jih ne zatira ali skriva,
- otrokovo sposobnost doživljanja in dožemanja čustev,

- da odrasli niso odgovorni za spreminjanje in nadzorovanje otrokovih čustev, a je pomembno, da otroku prisluhnejo, spoštujejo njegova čustva in jih jemljejo resno (Bluestein 1997: 26).

Šele, ko otrok doživi pedagoške odnose, v katerih odrasli z zanimanjem, odkritostjo in senzibilnostjo sprejemajo njegovo osebno integriteto in so jo sposobni odmisлити od njegovega trenutnega vedenja, ima njegovo samospoštovanje možnost, da se razvija v neprenehnem, dialektičnem procesu, ki se giblje med otrokovim hrepenenjem po integriteti in odkritim pedagoškim zanimanjem zanj. Šele ko otrok najde in se nauči izražati svojo integriteto in jo odrasli priznajo ter spodbujajo, se na tej osnovi izkristalizira njegovo samospoštovanje, ki je potrebno za intelektualni in socialni razvoj (ne pa tudi za intelektualno in družbeno poslušnost). Ta razvojni in spoznavni proces otroku omogoča, da lahko vse bolj prevzema osebno odgovornost in na tak način krepi svojo družbeno odgovornost. To zahteva pedagoško odnosno kompetenco, ki rahločutno sprejema in priznava strani otrokovega obstoja, ki so povezane z bolečino, žalostjo, slepim besom in globokim nezaupanjem, zahteva pa tudi odnosno kompetenco, ki navdihuje tudi odraslega, da lahko nastopi kot izkušeni sparing partner (izraz iz boksa, ki pomeni partnerja pri treningu, ki nudi maksimalen odpor in povzroča minimalno škodo) in inspirator- v otrokovem ritmu in tempu (Juul, Jensen 2010: 342-343).

1.3 Navezanost in stili navezanosti

VARNA NAVEZANOST

Za razvoj varne navezanosti je pomembno, da je starš čustveno razpoložljiv, angažiran in dovzeten. Kadar otrok v svoji nujni po navezovanju dobi to, kar potrebuje (in to še zdaleč ni vedno to, kar zahteva), se čuti varnega in pomirjenega in njegova potreba po bližini je potešena. Znova je dovolj svoboden, da se posveti svetu okrog sebe. Za varno navezanost gotovo ni nujno, da bi moral biti starš ves čas in popolnoma na razpolago. Varno navezanost oblikujeta dve temeljni sporočili:

- Stojim ti ob strani in tvoja varnost je zame na prvem mestu. Kadar se čutiš prestrašenega, žalostnega ali ogroženega, ti bom stal ob strani.
- Nisem pa na voljo samo tebi in nisem ti na voljo ves čas. Imam tudi svoje življenje in svoje potrebe in to se boš moral naučiti upoštevati (Bouwkamp, Bouwkamp 2014: 24-25).

Otroci, ki so varno navezani (jaz sem v redu in ti si v redu), imajo dober občutek o sebi in svojem okolju, zaupajo vase in v svoje okolje in so pozorni na lastne potrebe in potrebe drugih. Zlahka navezujejo stike in drugi jih v stikih doživljajo kot prijetne. Na ločitev od staršev se ponavadi odzovejo mirno in se hitro potolažijo. Prav tako imajo temeljno zaupanje, da se bo starš vrnil in si zato upajo biti samostojni. Sebe vidijo kot nekoga, ki je vreden ljubezni in pozornosti drugih ljudi in zunanji svet se jim zdi dobrohoten, zanesljiv in dostopen (Belsky 1999).

Kot odrasli zlahka navežejo zaupen stik in brez večjih problemov ohranjajo ravnovesje med avtonomijo in povezanostjo. Zmožni so se zares povezati in biti zares samostojni ter se pri tem svobodno odločati (Weinfeld et al. 1999; Shaver, Mikulincer 2002).

PREOKUPIRANA NAVEZANOST

Otroci, ki so preokupirano navezani (jaz nisem vredu, ti si vredu), se oklepajo staršev z nepotešljivo potrebo po priznanju in prepoznavanju, njihovo zahtevno vedenje pa pri starših pogosto izzove ravno zavračanje, zato se jih otroci oklepajo še bolj. Takšni otroci se počutijo malo vredne in skušajo doseči sprejemanje s strani staršev, da bi pridobili občutek lastne sprejetosti. Kadar se jih loči od staršev, jih zgrabi panika in se težko pomirijo in takoj, ko se starši vrnejo, se jih otrok oklene, čeprav morda še vedno jezno protestira zaradi ločitve, zato ga starši tudi težko potolažijo. Ne upa si biti ločen od njih, na vsak način si prizadeva obdržati ljubezen staršev, lastne odzive zadrži zase in ignorira lastne potrebe. Pojavi se lahko zamenjava vlog starš-otrok. Otrok stori vse za dobro počutje staršev, se hitro počuti krivega in se razvije v "kompulzivnega skrbnika", ki v nedogled daje, notranje pa se jezi, ker njegovih potreb nihče ne prizna in zadovolji. Upa in pričakuje, da ga bodo drugi slej ko prej vendarle začeli imeti radi, če bo dovolj naredil zanje (Belsky 1999).

Odrasli s tem stilom navezanosti so nadpovprečno občutljivi na možne vire stresa in groženj in kažejo visoko splošno raven tesnobe ter so pogosto preplavljeni z občutki nevrednosti (Bartholomew et al. 2001).

PLAŠLJIVA NAVEZANOST

Otroci, ki so plašljivo navezani (ti nisi v redu in jaz nisem v redu), se izogibajo tesnemu bližnjemu stiku v strahu, da bi bili zavrženi ali prizadeti. Starš nanje deluje plašljivo ali zastrašujoče, je pogosto nepredvidljiv, protisloven in se zato otroci ne morejo k nikomur zateči in ne vedo, kaj naj naredijo. Doživljanje teh prestrašenih otrok je pogosto kaotično, bežijo pred seboj in pred drugimi, ker sebe doživljajo kot nevredne ljubezni, druge pa kot

nerazpoložljive. Ne upajo si navezati se na druge in niso povezani sami s seboj. Ločitev od staršev in pozneje od drugih ponavadi izzove malo navzven vidnih reakcij. Kažejo minimalno zanimanje za stiske, čeprav si želijo sprejetosti drugih, so čustveno manj izrazni, ravna po svoje, ničesar ne pričakujejo in se drugim ponavadi ne zdijo zelo prijazni. Vse to krepi njihov občutek, da niso v redu, zlahka se zanemarjajo in ker ne iščejo nobene varnosti, lahko pretiravajo v tveganem vedenju. Plašljivo navezane odrasle pogosto spremlja močan občutek lastne ranljivosti (Bartholomew et al. 2001).

ODKLONILNA NAVEZANOST

Otroci, ki so odklonilno navezani (ti nisi v redu, jaz sem v redu), dajejo vtis neodvisnosti in neranljivosti, čeprav v resnici niso takšni in si želijo pozornosti in podpore, vendar oddajajo drugačno sporočilo. Ti otroci se komajda odzovejo na ločitev od staršev in vrnitev starša ignorirajo. Kljub njihovi navidezni mirnosti se je izkazalo, da ob snidenju občutijo močno fizično vznemirjenje. Od tukaj izvira domneva, da je izogibanje, ki ga kažejo, obrambno in le poskus, kako bi potlačili lastno potrebo po tolažbi in bližini. Ne zaupajo v razpoložljivost starša, so jezni, frustrirani, a hkrati precej ranljivi. Zaščitijo se tako, da se delajo močne in se širokoustijo, s čimer hočejo prikriti, da drugega potrebujejo in težko sprejemajo ljubezen in nežnost. Upirajo se bližini in hočejo ravnati po svoje. Kot odraslim se jim zdi nekaj običajnega, da so jim drugi na razpolago, vendar se sami na druge ne navežejo iz strahu pred izgubo svojega položaja. Uprejo se vsakršni obliki avtoritete in pomembno jim je ohraniti samopodobo neodvisne osebe, zato redko zaprosijo za pomoč. Svoje probleme rešujejo sami in se vedejo navidezno samozadostno. V družbi ne vzbujajo pozornosti, ne dajejo pobude za stike in pogosto ne kažejo veliko čustev (Bouwkamp, Bouwkamp 2014: 31-32).

AMBIVALENTNA NAVEZANOST

Otroci, ki so ambivalentno navezani (jaz sem v redu in ti si v redu, vendar ne vedno), močno hrepenijo po ljubeči pozornosti starša in to jih v pozitivnem in negativnem smislu zaposluje ves čas. V enem trenutku se starša oklepajo in naredijo vse, da bi doživeli bližino, v naslednjem pa jezno pretrgajo stik, ker niso dobili tega, kar so iskali. Zelo jih je strah, da bi bili zanemarjeni in bi izgubili pozornost starša in takoj ko kar koli v vedenju starša kaže na to, se čutijo globoko prizadete in zavrnjene, se v gnevu umaknejo ali pa pobesnijo. V nekem trenutku se počutijo šibke in negotove in ga potrebujejo, v naslednjem pa jezikajo, kričijo in ga nočejo več videti. Zelo radi bi se navezali, a jih je na smrt strah

razočaranja. Imajo šibek nadzor nad impulzi in čustvi, hitro planejo v jok in hitro vzkipijo. Pogosto so z vsemi prijatelji in nimajo občutka za primerno distanco ali bližino. Ljudi pogosto zbegajo, ker se zdi, da imajo z njimi vzajemen stik, v resnici pa ga največkrat ni. Ti otroci iščejo stik za zadovoljitev lastnih potreb in se ne ukvarjajo s tem, kaj od njih potrebujejo drugi (Bouwkamp, Bouwkamp 2014: 33).

NE-VARNA NAVEZANOST IN MOTNJA NAVEZANOSTI

Problematika pri navezovanju se lahko odraža v mnogih oblikah in stopnjah in vsaka nevarna navezanost še ne vodi v motnjo navezanosti. Kadar je temeljna navezanost vzpostavljena, vendar zaradi vzgojnega stila staršev nekoliko zamajana, je otrokov vzorec odzivanja ponavadi precej blag, kadar pa je bila temeljna navezanost zmotena že na zgodnji stopnji razvoja, se v splošnem razvije motnja navezanosti.

Kadar otrok ne doživi, da se je starš navezal nanj, niti ne dobi zgleda dobrega stika, ne ve, kako naj dober stik ustvari. Prepuščen je samemu sebi in ustvarja stik na slepo srečo. Otroci z motnjo navezanosti so kot v prostem padu, ob njih pa ni nikogar, ki bi jih prestregel, zato pogosto razvijejo vedenje, ki ga zunanji svet opredeljuje kot "moteno" (Bouwkamp, Bouwkamp 2014: 34-35).

1.4 Vloge akterjev zagotavljanja psihosocialne podpore in pomoči za otroke

Sodelovanje v trikotniku uporabnik-starši-strokovni delavec je pomembno pri vseh oblikah institucionalne pomoči otrokom in mladostnikom. Ti otroci so s starši in z vodstvom skupine v trikotnem razmerju - trikotnik je enakostraničen, ima vrh in osnovo. Enakostraničen pomeni, da je prispevek vsakega kota enakovreden. Na vrhu je otrok, kar pomeni, da gre pri vsej stvari za otroka, za njegovo delovanje, življenje in zdravje. Starši in strokovni delavci skupaj tvorijo osnovo trikotnika. Osnova je novi vrh trikotnika in ko je trdna, se lahko vrh razvija, ko pa so v njej napetosti in prepiri, se vrh znajde v težavah. Zato je smiselno, da strokovni delavci in starši investirajo v trdno osnovo, za katero je v trikotniku potrebno sodelovanje (Egberts 2007).

V tem trikotniku ima vsakdo svoje mesto. Svoje mesto ima otrok, ki z leti in odraščanjem vse bolj živi svoje življenje in se osamosvaja, svoje mesto imajo starši, ker ostanejo odgovorni za svojega otroka in svoje mesto imajo strokovni delavci, da lahko svoje delo opravljajo na način, ki se jim zdi strokovno ustrezen (Bouwkamp, Bouwkamp 2014: 278).

VLOGA OTROK

Otrok mora med odraščanjem in razvojem prevzemati vaje življenja vse bolj v svoje roke glede na svoje zmogljivosti in omejenosti. Tako kot vsak otrok ima pravico do lastnih potreb, želja in mnenj in pomembno je, da jih lahko v odnosu s starši ali strokovnimi delavci zagovarja tudi, če se njegove želje in ideje razhajajo z njihovimi. Razhajanja se lahko nanašajo na manj pomembne reči (npr. samostojno kuhanje, praznovanje rojstnega dneva) ali pa tudi pomembnejše, kot npr. samostojno bivanje, uporaba alkohola, počitnice brez spremstva, lastna bančna kartica in spolno življenje (Bouwkamp, Bouwkamp 2014: 278-279).

VLOGA STARŠEV

Starši se brezčasno in brezpogojno zavedajo svoje skrbi in odgovornosti za otroka, zanj so končno odgovorni in zaradi starševstva ranljivi (Van der Pas 1999). Še posebej, ko ne zmorejo več vzgajati svojega otroka. Starši in otroci drug drugega ne morejo izpustiti, lojalni so drug do drugega in med seboj povezani. Ni res, da starši otroka izpustijo iz rok, kadar ga prevzamejo strokovni delavci in nočejo, da bi jim bila odvzeta vsa odgovornost za otroka. Ne samo starši otrok, ki se soočajo s katero koli od omejitev, temveč vsi starši se prej ali slej znajdejo pred nalogo, da morajo svojega otroka vzgojno izpustiti iz rok. Da bi ga izpustili čustveno je za starša nemogoče. V trikotniku otrok-starši-strokovni delavci je vzgojno izpustiti otroka predčasen, a nujen pogoj in pričakovati smemo, da bodo starši to naredili. Oni so tisti, ki odločajo ali bodo otroka zaupali pedagoškim rokam strokovnega delavca. Dokler staršem ni odvzeta njihova starševska moč, so končno odgovorni za svojega otroka in imajo pravico do mesta v trikotniku sodelovanja (Bouwkamp, Bouwkamp 2014: 279).

Strokovni delavci si želijo uspešnega sodelovanja s starši, z njimi vzdržujejo stike, v kolikor le-te sprejema tudi otrok ali mladostnik/ca. Sodelovanje s starši je ključnega pomena, srečanja so na formalni ravni in na neformalni ravni. Na formalni ravni starše vabijo na pogovore, timske sestanke, roditeljske sestanke, na neformalni pa na proslave, prireditve in srečanja (Mladinski dom Malči Beličeve-Značilnosti življenja v domu).

VLOGA STROKOVNIH DELAVCEV

Naloga strokovnega delavca je, da kot strokovnjak razbremeni starše pri njihovi skrbi za otroka in podpre otroka na njegovi poti v odraslost. Priznava otrokov položaj na vrhu trikotnika, a se zaveda, da je za otrokov konstruktiven razvoj nujna njegova strokovna

podpora. Imeti mora vizijo o tem, kaj je potrebno pri procesih podpore in pomoči za otoka in da pri tem zavzema jasno pozicijo, tudi, ko se le-ta ne sklada z otrokovimi željami (Bouwkamp, Bouwkamp 2014: 279).

Strokovni delavec tudi ne spregleda interesa in pozicije staršev. Priznava in daje njihovo mesto znotraj trikotnika, a se ne izrine iz svojega mesta. Tudi glede vloge in pozicije staršev mora imeti jasno lastno vizijo in pozicijo, kar pomeni, da dobro sodelovanje v trikotniku ne temelji na procesih podpore in pomoči, ki bi enostransko ugotavljali potrebe, temveč jih kroji dialog oz. 'trialog' (Egberts 2007).

Pedagoška služba:

Organizirajo in izvajajo vzgojno delo v domu, priprave za šolo in izvajajo interesne dejavnosti. Sodelujejo pri pripravi individualnih vzgojnih načrtov in jih izvajajo. V vzgojno izobraževalnem procesu sistematično opazujejo in beležijo podatke o otrocih in zbirajo pedagoško gradivo, iz česar sestavljajo poročila o otrocih. Prav tako sodelujejo pri svetovalnem delu s starši, skrbniki prostovoljci in vodijo varstvo otrok ter organizirajo njihove dejavnosti (Kulovec, Kulovec 2004: 19).

Svetovalna služba:

Sodelujejo pri svetovalnem delu s starši, sodelujejo z ostalimi institucijami (šolami, pristojnimi socialnimi službami pri delu z družinami otrok), opravljajo priprave, potrebne za sprejem novih otrok, sodelujejo v času podpore in pomoči otrokom v domu in pripravljajo vse potrebno za odpust. Organizirajo kontinuirano svetovalno delo s starši, sodelujejo pri informativnih in timskih pogovorih in se vključujejo v neposredno delo z otroci (Kulovec, Kulovec 2004: 19-20).

VLOGA PROSTOVOLJCEV

Številni otroci s posebnimi potrebami bi potrebovali pomoč pri obvladovanju svojega vsakdana in pri kompenziranju svojih prikrajšanosti. Del te pomoči otroku in družini nudijo strokovne službe, vendar strokovna pomoč pokrije le del teh potreb. Pomoč prostovoljcev je tako lahko dodatna komplementarna dobrina temu, kar nudijo strokovne službe in prostovoljci lahko otrokom nudijo prijateljstva, dobre običajne medčloveške izkušnje, razvedrilo in zagotavljanje dodatne pomoči pri obvladovanju vsakodnevnih (tudi šolskih) težav (Mikuš-Kos 2002: 26-27).

Prostovoljno delo pomeni iz vsake osebe izvabiti energijo vzajemnosti, ki jo potrebuje vsaka družba. Prostovoljstvo temelji na drugačnih načelih kot družba, ker pomeni brezplačno darovati svoje znanje, sposobnosti, čas, pozornost, delo in življenje za druge ljudi. Prostovoljstvo razvija notranjo moč in bi moralo biti drugi pol moderni kulturi ravnodušja, ker osebo pripelje do notranje izpolnitve v sodelovanju in odgovorni solidarnosti do drugih oseb (Martelanc, Samec 2000: 30).

Prostovoljci potrebujejo določeno pozornost, določen kontakt, nikakor pa ne nadzora. Organizator, mentor in prostovoljec imajo isti interes, le da se le-ta vsakokrat drugače realizira. Zato mora imeti organizator pretanjen posluh za prostovoljce, biti potrpežljiv in dajati mora zgled. Za organizacijo, ki izvaja prostovoljske programe, to pomeni, da mora imeti dovolj zaposlenih, ki so lahko mentorji ali dovolj denarja, da mentorje pridobi (Martelanc, Samec 2000: 167).

VZGOJA SKOZI OČI PSIHOTERAPEVTA

V tem delu dodajam nekaj teorije o pogledu na vzgojo skozi oči psihoterapevta.

Cilji terapevtskega dela so, ko gre za družino ali posameznika, krepiti moč vseh vključenih in sistema kot celote in še posebej pomembno je:

- povrniti otroku občutek sebe,
- pomagati otroku, da okrepi sebe - pomagati postaviti meje,
- pomagati k integraciji različnih delov sebe
- podpreti, da se počuti bolj miren v življenju glede samega sebe in vzpostavlja boljši stik z okoljem in ljudmi,
- krepiti moč - imeti stik z različnimi čustvi, tudi z agresivno energijo in najti notranjo oporo za uspešno samouravnavanje,
- izraziti čustva na ustrezen način,
- razviti veščine za prenašanje stresa,
- razviti načine, da neguje in pomaga sebi (Masten 2014: 103).

Naloga odraslih je, da se otroku oz. mladostniku/ci in njihovi družini približamo, se jim pridružimo ter soustvarimo izkušnjo, v kateri prepoznajo, da so težave premostljive.

Če ima odrasli koncept, kaj hoče z njim doseči, potem ne vidi otroka oz. mladostnika/ce, zato je pomembno, da smo odrasli z otrokom prisotni v sedanosti, kjer skupaj z njimi

soustvarimo srečanje. Kot njihovi odgovorni in spoštljivi zavezniki je naša naloga, da jih poslušamo, slišimo in o slišnem govorimo. Pomoč potrebujejo starši in njihovi vzgojitelji, predvsem pa otroci in mladostniki, saj se v procesu zorenja šele učijo na primeren, sprejemljiv način najti svoje mesto med vrstniki, tudi tako, da ga najprej okusijo v odnosu z odraslim (Masten 2014: 104).

DOŽIVLJAJSKA PEDAGOGIKA

Doživljajska pedagogika želi:

- dodati vsebine, obogatiti dejavnosti, kjer se pokaže, da je pedagoški humus izžet,
- dopolniti, kjer so očitni primanjkljaji,
- pomagati, kjer popuščajo lastne moči,
- prestreči in vzmetiti, kjer otrok/mladostnik lahko utрпи poškodbe ali jih že nosi,
- odgovoriti, kjer se postavljajo vprašanja in problemi, ki se ne morejo osvoboditi s tradicionalno miselno shemo,
- pri poskusu aktivno sodelovati, da presežemo meje in najdemo rešitve (Ziegenspeck 1992: 132)

Doživljajskopedagoške metode so ciljno usmerjene k dvigovanju občutka lastne vrednosti, predelavi razvajenosti, svojih samoumevnosti, razvijanju občutka pripadnosti, vadbi v samoodgovornosti. Doživljajska pedagogika je del pedagoškega koncepta in ima posebno mesto v oblikovanju pedagoških polj. Prispeva k medčloveškim odnosom, ker izhaja iz nujnosti osebne bližine, novih vidikov zaznavanja tujega in sebe, kjer pridejo na preizkušnjo utrjena stališča in predsodki. Vzgoja je poskus vplivanja, pri čemer se v doživljajski pedagogiki pokažejo velike možnosti, da se vpliva na vedenje udeleženega in doživljajska pedagogika se lahko koncipira tudi kot izobraževanje (Krajncan 2007: 19)

1.5 Koncepti v socialnem delu za zagotavljanje psihosocialne podpore in pomoči

Osrednji prostor, v katerem se dogaja proces pomoči v socialnem delu, je pogovor. Delovni odnos je uporaben in dober opis odnosa pomoči v socialnem delu, ki omogoča, da socialni delavec in uporabnik vzpostavita proces pomoči v skladu s sodobnimi spremembami v paradigmi. Takšen delovni odnos omogoča in olajša proces pomoči, ker varuje pogovor tako, da se pomoč raziskuje in soustvarja (Čačinovič Vogrinčič et al. 2015: 7).

Uporabnike/ce in socialne delavce/ke socialno delovni odnos definira kot sodelavce v skupnem projektu, ki imajo nalogo, da soustvarijo deleže v rešitvi in takšen odnos omogoči, da je ustvarjanje rešitev za kompleksne probleme oz. izzive ljudi zastavljeno vsakokrat znova kot izviren delovni projekt. Prva naloga socialnega delavca je, da vzpostavi delovni odnos, katerega elementi so naslednji:

- dogovor o sodelovanju
- instrumentalna definicija problema (Lüssi 1991) in soustvarjanje rešitev
- osebno vodenje (Bouwkamp, Vries 1995).
- Še štiri pomembni sodobni koncepti v socialnem delu pa so:
- perspektiva moči (Saleebey 1997),
- etika udeležnosti (Hoffman 1994),
- znanje za ravnanje (Rosenfeld 1993),
- ravnanje s sedanjostjo ali koncept so-navzočnosti (Andersen 1994).

DOGOVOR O SODELOVANJU

Dogovor o sodelovanju je pomemben uvodni ritual in projekt pomoči v socialnem delu se začne z jasnim in izrečenim dogovorom o sodelovanju. Dogovor vsebuje pristanek na sodelovanje tu in zdaj in o času, ki ga imamo na voljo in dogovor o delovnem odnosu, torej dogovor o tem, kako bomo delali (Čačinovič Vogrinčič et al. 2015: 9).

INSTRUMENTALNA DEFINICIJA PROBLEMA

Instrumentalna definicija problema in soustvarjanje rešitev ste temelja delovnega odnosa (Lüssi 1991). Bistvo Lüssijevega koncepta je naloga socialnega delavca, da soustvari proces pomoči, v katerem uporabniki raziskujejo svoj delež v rešitvi. V procesu vsak uporabnik vstopi s svojo definicijo problema, socialni delavec doda svoje videnje in tako se začne oblikovanje delovne definicije možnega, uresničljivega.

OSEBNO VODENJE

Delovni odnos je tudi osebni odnos in socialni delavec se osebno odziva, podeli svoje izkušnje ali zgodbo, ki odpira alternativni pogled na možne rešitve. Po načelu interpozicije (Lüssi 1991) ravna empatično in se osebno odzove na dogajanje v odnosu, ki nastaja. Za socialno delo tako pomembna izkušnja uporabnika o spoštovanju in dostojanstvu je lahko le osebna izkušnja v dialogu in sodelovanju z njim (Čačinovič Vogrinčič et al. 2015: 10-11).

PERSPEKTIVA MOČI

Premik k perspektivi moči nas usmeri, da v prispevku uporabnikov spoštljivo iščemo njihovo moč in vire. Saleebey (1997: 3) pravi, da praksa, ki temelji na perspektivi moči pomeni, da bo vse kar delaš kot socialni delavec utemeljeno s tem, da pomagaš olepšati, raziskati, odkriti in izkoristiti moč in vire uporabnikov, ko jim pomagaš, da razbijejo okove okvir in nesreč, dosežejo svoje cilje, in uresničijo svoje sanje.

Iz perspektive moči sprašujemo po dobrih izidih, zaželenih razpletih, sanjah in upanju. Prav tako sprašujemo po virih, dobrih izkušnjah iz preteklosti in po opori v skupnosti.

Saleebey (1997: 4) pravi, da moramo mobilizirati moč uporabnikov - znanja, talente, vire in sposobnosti - tako, da podpremo njihova prizadevanja, da dosežejo svoje cilje in vizije. Tako bodo imeli uporabniki/ce bolj kakovostno življenje in takšno, ki bo v skladu z njihovim konceptom kakovosti

ETIKA UDELEŽENOSTI

Etika udeležnosti nas usmerja v to, da objektivnega opazovalca, socialnega delavca, nadomesti sodelovanje, v katerem nima nihče zadnje besede. To je tudi sodelovanje, v katerem nihče ne potrebuje zadnje besede in je pogovor, ki se nadaljuje. Strokovnjak odstopi od moči, ki mu ne pripada - od moči, da poseduje resnice in rešitve. Prav tako strokovnjakovo moč nadomesti občutljivo skupno raziskovanje in iskanje (Čačinovič Vogrinčič et al. 2015: 12).

ZNANJE ZA RAVNANJE

Socialno delo je razvilo znanje, ki ga je moč prevesti v akcijo - gre za znanje, ki ga lahko prevedemo v ravnanje. Pomembno je, da socialni delavec zna vzpostaviti in vzdrževati kontekst socialnega dela, da ne ostane brez besed, da ima znanje za ravnanje in da ga zna podeliti z uporabniki v procesu soustvarjanja interpretacij v pogovoru. Na takšen način omogoča soustvarjanje nove zgodbe. V več elementih delovnega odnosa najdemo znanje za ravnanje v praksi - socialni delavec govori jezik socialnega dela, ko govori o delovnem odnosu, ko označi skupno delo kot soustvarjanje, ko uporabi in obrazloži koncept perspektive moči ali instrumentalne definicije problema. Koncept znanje za ravnanje poudarja način ravnanja s strokovnim znanjem oz. znanjem strokovnjaka. Poudarek je na procesu, v katerem se socialni delavec pridruži uporabnikom, doda svoje znanje v pogovor, ki ustvarja sodelovanje. Znanje za ravnanje "prevede" v možen prispevek k zaželeni rešitvi (Čačinovič Vogrinčič et al. 2015: 44-46).

RAVNANJE S SEDANJOSTJO ALI KONCEPT SO-NAVZOČNOSTI

Delovni odnos, ki ga vzpostavljamo, usmeri socialnega delavca v sedanjost. Ta čas v sedanjosti, ko smo v delovnem odnosu z uporabniki, ki ga in ko ga uporabljamo za sodelovanje, je najbolj dragocen delovni čas v projektih pomoči. Za proces pomoči je lahko nevarno ostati z uporabnikom v preteklosti, ker preteklosti ne moremo spreminjati. Lahko pa spreminjamo ravnanje s preteklostjo, jo preokvirimo ali odkrijemo alternativne pomene in nepričakovane vire moči. V konceptu delovnega odnosa razumemo ravnanje s sedanjostjo kot varovalni okvir, da si socialni delavec in uporabnik vzameta čas, da se sodelovanje začne. V procesu dela je to potovanje v preteklost in nazaj in v prihodnost in nazaj. Vprašanja izjeme nas vračajo v preteklost, vprašanja o čudežu pa omogočajo, da ubesedimo zaželeni razplet in besede za prihodnost, a vse to delamo tukaj in sedaj (Čačinovič Vogrinčič et al. 2015: 42-44).

RAZISKOVANJE IN SLEDENJE IZJEMAM

Možen vir odkrivanja moči je tudi raziskovanje izjem in raziskovanje dobrih preteklih izkušenj. Uporabnike sprašujemo, kakšne so izjeme, kdaj se je zgodila zadnja izjema, v čem se bistveno razlikuje situacija izjeme od tiste, ki je problem in kdo je udeležen pri tem, da se je izjema zgodila (Čačinovič Vogrinčič et al. 2015: 20).

Strokovni delavec raziskuje obdobja, ko se problem ni pojavljal in, ko se je uporabnik učinkovito spoprijemal s problemom oz. izzivom. Vprašanja izjem postavljamo ves čas pogovora. Uporabnike lahko spodbudimo, da nam opišejo trenutke izjem, vprašamo jih, kaj je drugače in kako jim je to uspelo? Strokovni delavec mora uporabniku dati čas, da konstruira izjemo. Nekateri uporabniki so pogosto usmerjeni na problemske situacije in izjeme posledično niso v ospredju njihovih misli. Izjeme je potrebno raziskati detajlno. Pomembno je tudi, da strokovni delavec uporablja neverbalno komunikacijo s katero potrjuje, da je zainteresiran za te razlage (ton glasu, prikimavanje, nasmeh, nagne se naprej, gleda presenečeno) in lahko tudi reče: "A res! Sem presenečen! Vauv!"- kot vzpodbudo uporabnikom (Franklin, Biever 1997 v Franklin, Jordan 1999: 111-118).

VPRAŠANJA ČUDEŽA

Strokovni delavec to vprašanje postavi tako: "Recimo, da se je ponoči zgodil čudež in problem, ki ga imaš je izginil. Ampak ti si spal in tega nisi vedel. Kaj je bila prva stvari, ki si jo opazil naslednji dan, ko si se zbudil?" Na takšen način strokovni delavec pomaga

vizualizirati nove načine vedenja in kako bi stvari lahko bile drugačne. Potrebno je izpostaviti precej detajlov, da pomagamo razviti set konkretnih in vedenjsko specifičnih dejanj za rešitev. Strokovni delavec bi po teh vprašanjih moral poznati detajlni opis glede tega, kakšno bi bilo uporabnikovo življenje brez problema. Prav tako bi moral strokovni delavec uporabniku pomagati razviti specifičen set vedenj, misli in čustev, ki bi jih lahko zamenjal za pretekle vzorce. Pomembno je odkriti, kaj uporabnik in ostali zaznavajo kot rešitev (Franklin, Biever 1997 v Franklin, Jordan 1999: 111-118).

DAJANJE POHVAL IN NALOG

Ta element ima za socialno delo precej pomembno ravnanje. Socialni delavec da uporabnici štiri do pet avtentičnih pohval ali priznanj za sodelovanje v procesu pomoči. Prav tako se socialni delavec zaveže za pogled iz perspektive moči in za občutljivost za resnični prispevek vsakega v delovnem odnosu. Nato, v nadaljevanju, pa sledijo še naloge, ki jih postavimo do novega srečanja (Čačinovič Vogrinčič et al. 2015: 22).

SUPERVIZIJA

Supervizija je proces vodenja in izobraževanja, ki ga uporabljajo predvsem v socialnih ustanovah, kot pomoč strokovnim delavcem za nadaljnji razvoj in pridobivanje novih izkušenj, z namenom, da se uporabnikom zagotovijo kvalitetne storitve (Barker 1995: 371-372).

Supervizija mora biti medsebojna izmenjava pogledov, vprašanj, opazanj, predvidevanj in izbira alternativnih tehnik za uporabo v praksi. Praktiki morajo in tudi želijo aktivno sodelovati v superviziji in takšno vzajemno razumevanje zahteva vsestransko medsebojno zaupanje (Munson 1995: 12).

Individualna supervizija

Ta vrsta supervizija pomeni razmerje med supervizorjem in enim samim strokovnjakom-supervizantom. Individualna supervizija omogoča poglobljeno obravnavo supervizantovih vprašanj. Poglobljen in razumevajoč odnos, ki se praviloma vzpostavi med supervizorjem in supervizantom je lahko tudi vzor za odnos med socialnim delavcem in uporabnikom pri delu z uporabniki (Milošević-Arnold et al. 1999: 13-14).

Skupinska supervizija

Supervizijske skupine so običajno manjše, ker le na ta način vsak supervizant v procesu dobi dovolj pozornosti, ki jo potrebuje za svoje učenje.

Na Nizozemskem priporočajo skupine, v katerih supervizor dela hkrati s tremi supervizanti. Pri skupinski superviziji je pomembno, da supervizor najde ravnovesje glede tega, koliko pozornosti bo posvečal posameznim članom skupine in koliko skupini kot celoti (Milošević-Arnold et al. 1999: 14).

Timska supervizija

Ta vrsta supervizije se od skupinske loči po tem, da gre pri timu za skupino ljudi, ki tesno sodelujejo pri delu in imajo že vzpostavljene medsebojne odnose. Upoštevati je potrebno specifičnost timskega dela in delitev vlog pri tem in tudi dejstvo, da supervizijo potrebuje vsak posamezni član in strokovna skupina kot celota (Milošević-Arnold et al. 1999: 14).

Intervizija

Pri tej vrsti supervizije gre za metodo učenja, pri kateri majhna skupina kolegov s podobno stopnjo strokovne usposobljenosti in delovnih izkušenj daje supervizijo drug drugemu s pomočjo vprašanj, ki se porajajo v njihovem delovnem okolju. Je torej vrsta supervizije, v kateri nobeden od sodelujočih ne prevzame stalne vloge supervizorja (Hanekamp 1992: 503).

1.6 Mladinski dom Malči Beličeve

OPIS DOMA

Mladinski dom Malči Beličeve deluje na osnovi programov, ki jih določi minister, pristojen za šolstvo. Mladinski dom je ustanovljen za opravljanje izobraževalno vzgojne dejavnosti, ki deluje kot javna služba na področju izobraževanja in vzgoje otrok, mladostnikov in mladostnic z vedenjskimi in čustvenimi težavami (Mladinski dom Malči Beličeve).

Mladinski dom Malči Beličeve je tudi ustanova, ki razvojno in socialno ogroženim otrokom in mladostnikom z vedenjskimi in čustvenimi težavami nudi in zagotavlja kompletno, celodnevno oskrbo skozi vse leto. Nudi tudi varstvo, zdravstveno nego, vzgojo in prevzgojo ter celotno pomoč pri izobraževanju osnovnošolski populaciji (izjemoma

srednješolski), ki obiskujejo redne osnovne šole, srednje šole ali Center za usposabljanje, vzgojo in izobraževanje Janeza Levca Ljubljana (Mladinski dom Malči Beličeve - Kdo smo).

V dom sprejemajo osnovnošolsko populacijo obeh spolov, osebe stare od 6. do 14. leta. V primeru uspešnosti otroka in učinkovitosti njegovega bivanja v domu lahko z bivanjem nadaljuje do zaključka šolanja, če se mu med šolanjem ne najde ustrežnejše namestitve.

V Domu so organizirane naslednje službe:

- pedagoško-strokovna služba - vzgojitelji, svetovalna delavca in ravnatelj,
- tehnični del – kuharji, gospodinje, snažilka, hišnik,
- upravno-administrativni del - poslovna sekretarka, računovodkinja,
- vodja – ravnatelj.

Kapaciteta doma je 68 otrok in mladostnikov (s 1.4.2016 so odprli tudi stanovanjsko skupino za srednješolce). Vsi otroci in mladostniki v domu obiskujejo eksterne šole na področju Mestne občine Ljubljana (Mladinski dom Malči Beličeve - Kdo živi pri nas?).

Otroci, ki so v Mladinskem domu Malči Beličeve naj bi bili po navedbah na spletni strani doma čustveno prikrajšani, emocionalni zavrti, vzgojno zanemarjeni, imeli naj bi specifične učne težave, neuspešni naj bi bili pri šolskem delu, kratke koncentracije, nižje motivirani, nimajo najbolje usvojenih navad na delovnem, učnem, šolskem, higienskem in kulturnem področju, imeli naj bi slabo samopodobo in skromne cilje ali nerealne želje.

Zaradi naštetega je njihova storilnost pogosto dokaj nizka, prav tako tudi motivacija za kontinuirano in dolgotrajnejše delo. Njihove sposobnosti so precej različne, tudi neskladne in na posameznih področjih so pogosto nadpovprečni. Kombinacija razvojnih motenj in njihovih težav pogosto povzroča nizek uspeh in tudi neuspeh.

Otroci in mladostniki, ki so sprejeti in bivajo v domu, so socialno in razvojno ogroženi in posledično osebno moteni, izjemoma v domu sprejemajo tudi otroke z lažjo duševno motnjo. Vzroki socialne ogroženosti so predvsem posledice neprimerne socialnega okolja, nevzpodbudnih družinskih razmer in nevzpodbudnega okolja. Imajo tudi slabo mnenje in izkušnje s starejšimi/avtoritetami, z odraslimi in so težje vodljivi (Malči Beličeve - Kdo smo- Kriteriji sprejema).

KRITERIJI IN POSTOPEK SPREJEMA

Najpogostejši vzroki za sprejem so ogroženost otrok s strani staršev, vzgojna nemoč staršev, psihično in fizično nasilje v družini, vedenjska motenost s strani staršev, smrt v družini, neurejene družinske in stanovanjske razmere, ki ogrožajo normalen razvoj otroka, alkoholizem v družini, občasno ali stalno trpinčenje, spolno zlorabljanje, odklanjanje otroka in začasna ali stalna odsotnost staršev (zaradi hospitalizacije, zdravljenja, odhoda v tujino ali prestajanja zaporne kazni) (Mladinski dom Malči Beličeve - Kriteriji sprejema).

Dom sprejema otroke in mladostnike izključno z odločbo centrov za socialno delo, na pobudo kogar koli. Pobudo lahko poda otrok sam, starši, šola, rejniki ali soseska. Pred sprejemom otroka v domu zberejo vso potrebno dokumentacijo - socialno družinsko anamnezo, poročilo šole, poročilo šolske svetovalne službe, poročilo razrednika, poročila ali izvide ustanov ali institucij, kjer je bil otrok že deležen podpore in pomoči, izvide in mnenja komisije za razvrščanje/usmerjanje.

Pred sprejemom otroka in starše povabijo na informativni ogled s predstavitvijo življenja in dela v domu, seznanijo jih s potekom življenja in dela v domu, predstavijo jim hišni red, spoznajo jih s pogoji bivanja in šolanja, otroku predstavijo njegove obveznosti (redno obiskovanje pouka, njegove pričakovane aktivnosti, način sodelovanja z zaposlenimi v domu), njegove dolžnosti in pravice.

Vsem zainteresiranim na ogledu predstavijo tudi pričakovanja strokovnih delavcev in njihov način in oblike dela. Pogovorijo se tudi o poklicnih željah otroka, možnosti za uresničitev le-teh in opravijo ogled celotne hiše ter vseh skupin. Pomemben kriterij za sprejem otrok v domu je njegov prostovoljni pristanek in pripravljenost na prihod in bivanje v domu s ciljem, da nekaj spremeni v svojem življenju in s tem izrazi pripravljenost za skupno sodelovanje. Ko otroci po predstavitvi sami vidijo in slišijo, kje in kako naj bi za nekaj časa nadaljevali svoje življenje, imajo možnost, da se sami odločijo in povedo, kje želijo biti. To se upošteva in po ogledu se 99 % otrok odloči za bivanje v domu (Mladinski dom Malči Beličeve - Postopek sprejema).

DRUŽINSKI SISTEM VZGOJE

Vsaka vzgojna skupina, ki se znotraj hiše imenuje družina, je mešana po starosti, spolu in težavnosti. Vodita jo matična vzgojiteljica, ženska in moški, ki predstavljata starše v vzgojnem smislu (Mladinski dom Malči Beličeve - Značilnosti življenja v domu).

INDIVIDUALNA UČNO-VZGOJNA POMOČ

Vzgojitelji, ki so zaposleni kot vzgojitelji za individualno učno vzgojno pomoč pokrivajo dve skupini. Znotraj skupin so te vrste pomoči deležni otroci, ki le-to najbolj potrebujejo. Individualni vzgojitelji v začetku šolskega leta izdelajo svoj individualni načrt za učno pomoč po posameznih predmetih za vsakega otroka in ta načrt skozi celo šolsko leto sproti evalvirata in dopolnjujeta (Mladinski dom Malči Beličeve - Značilnosti življenja v domu).

INTERESNE DEJAVNOSTI

Velik pomen se daje strukturiranju otrokovega prostega časa znotraj doma, kjer v popoldanskem času za to poskrbijo vzgojitelji, hkrati pa v domu vzpodbujajo otroke k vključevanju v izvenske interesne dejavnosti, zaradi vključevanja otrok v socialno okolje. Vsak otrok naj bi bil vključen v eno zunaj domsko aktivnost (Mladinski dom Malči Beličeve - Značilnosti življenja v domu).

DELAVNICE ZA STARŠE

V domu Malči Beličeve že več let organizirajo tematska, strukturirana, vodena in organizirana srečanja za starše, rejnike in skrbnike otrok in mladostnikov, ki so nameščeni v dom. Starši, ki so večkrat ali redno obiskovali delavnice, so temeljito spremenili odnos do strokovnih delavcev, ustanove in do pričakovanih rezultatov in iz začetnega negativnega pogleda na takšen pristop, kasneje znajo in zmorejo iskati in izhajati iz pozitivnega - celo npr. pohvaliti vzgojitelja, ki bi ga v preteklosti želeli tožiti. Da so delavnice uspešne, je bistveno, da svetovalna delavca v procesu izhajata iz točke, kjer starši so (kjer starš ta moment je) - zrelostno, čustveno, intelektualno, socialno, itd., saj je v nasprotnem primeru lahko vse zaman in lahko dosežejo nasprotni učinek. In to zmoreta le takrat, ko starša resnično spoznata in sprejmeta takega, kot je. In obratno, ko tudi starš sprejme njih take, kot so. Ni pomemben le odnos otrok-strokovni delavci in otrok-starš, temveč tudi odnos starši-strokovni delavci, ker tudi s tem strokovni delavci vzgajajo (Kulovec, Rupnik Krže 2009: 30-33).

2 PROBLEM

Do pobude za raziskavo je prišlo v 4. letniku na Fakulteti za socialno delo za potrebo izdelave načrta za raziskavo pri predmetu Raziskovalni seminar, zametki za to idejo pa segajo v šolsko leto 2013/2014, ko sem bil na Fakulteti za socialno delo v 2. letniku in sem praktično izobraževanje opravljal v Mladinskem domu Malči Beličeve v eni izmed skupin v domu. V MDMB-ju sem opravljal celoletno prakso, okrog 100 ur, to pa je izgledalo tako, da sem bil skoraj vsak študijski teden v MDMB-ju prisoten en dan po nekaj ur, v mesecu maju pa sem bil en teden prav vsak dan prisoten po okvirno 6 ur.

Ko sem bil na praksi, mi je bila dodeljena naloga pomoči pri učenju enega mladostnika in ob druženju z njim sem spoznal, da ima mladostnik tudi veliko potrebo po tem, da bi se z nekom pogovarjal tudi o njemu pomembnejših temah - o dekletih, o odnosih v šoli, o vrstnikih, o tem kaj res želi početi, o glasbi in še mnogo drugih tem. Ob tem sem bil malo v dilemi ali postaviti mladostniku mejo v smislu, da se bova sedaj učila in kasneje pogovarjala o teh stvareh in včasih sem to tudi naredil, dostikrat pa sem želel dati tudi mladostniku prostor in čas, da bi mi povedal o stvareh, ki so njemu pomembne. Mogoče bi to lahko bil tudi način mladostnika, kako se obraniti tega, da bi se mu bilo treba učiti ali da bi najine učne ure naredila bolj zanimive, vendar sem tudi s strani vzgojiteljic in vzgojiteljev videl, da so bile dostikrat, ko sem bil jaz v skupini, osredotočene na učenje in na izobraževanje, malo manj pa sem opazil, da bi otrokom, mladostnikom in mladostnicam nudile podporo in pomoč v primeru čustvenih težav otrok. Seveda se je zgodilo, da so kdaj kakšnega otroka, mladostnika ali mladostnico tolažile in jim tudi drugače pomagale v situacijah, ko so to potrebovali, vendar otroci in mladostniki niso imeli sistematične podpore in pomoči, ki bi jim lahko pomagala predelati zgodbe, zaradi katerih so prišli v MDMB. Ob tem sem se spraševal, če bi bilo dobro, da bi vsak izmed otrok imel svojega terapevta oz. terapevtko in kako bi to lahko potencialno vplivalo na razvoj otrok, na njihovo sodelovanje in pripravljenost za delo za šolo in na vzdušje v vsaki matični skupini. Razmišljal sem ali bi to sploh bilo možno finančno izpeljati in kdo bi te stroške pokrnil. Se mi pa vsekakor zdi zelo smiselno, da bi otroci, ki so prišli v MDMB pogosto zaradi zanemarjenja ali zlorab, imeli osebo - terapevta oz. terapevtko, ki bi bila tam za njih in da bi jim pomagal/a pri predelavi njihovih zgodb in jim bila v podporo in pomoč v primeru njihovih čustvenih težav.

Iz letnega delovnega načrta MDMB-ja izhaja, da naj bi bil glavni cilj, ob izvajanju vzgojnega programa, ponovna uspešna vključitev otroka ali mladostnika s čustvenimi in vedenjskimi težavami v običajno življenjsko sredino. Otroci in mladostniki, ki so vključeni v MDMB, naj bi bili v njihovem preteklem življenju izpostavljeni številnim razvojno neugodnim in ogrožajočim dejavnikom, kot so: družinski nesporazumi, prepiri, fizično ter psihično trpinčenje in zloraba, vzgojno in čustveno zanemarjanje, neustrezno posvečanje otroku v primerih obolenj, bolezni, čustvenih stisk ipd. Našteto naj bi zapustilo v otrokovem bio-psihosocialnem razvoju številne razvojno neugodne posledice, kot so: psihosomatske težave, anksioznost, apatičnost, depresivnost, šibko telesno in zdravstveno stanje, ipd. (Lorenčič 2014: 7).

Zaradi vsega navedenega sem se spraševal, kako bi lahko kar najbolje poskrbeli za otroke nastanjene v MDMB-ju, ne samo za izobraževalni del, temveč tudi za nudenje podpore in pomoči v primerih njihovih čustvenih težav in potreb.

Ker sem tudi po duši socialni delavec, se nisem mogel zadovoljiti le s storilnostno usmerjenostjo, v izobraževanje oz. poučevanje otrok o snovi za šolo, temveč me zanima tudi to, kje in kako otroci, mladostniki in mladostnice dobijo priložnost, prostor in čas, da lahko predelujejo njihove zgodbe, mogoče zahtevne pretekle ali sedanje življenjske izkušnje, zanima me, kdo jim res v polnosti prisluhne v vseh njihovih težavah, izzivih, preizkušnjah itd.

S pomočjo raziskave bi torej najprej ugotovil, kako se počutijo otroci, mladostniki, mladostnice, vzgojiteljice, vzgojitelji, svetovalni delavci in prostovoljci v MDMB, kakšni so njihovi predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in kako vzgojitelji in vzgojiteljice in svetovalna delavca poskrbita za zagotavljanje podpore in pomoči otrokom v primeru njihovih čustvenih težav in potreb.

Moja glavna raziskovalna vprašanja so torej:

- Kako se otroci, mladostniki/ce, vzgojitelji/ce, prostovoljci/ke in svetovalna delavca počutijo v MDMB-ju in kako se počutijo v njihovi matični skupini?
- Kaj je otrokom, mladostnikom, mladostnicam, vzgojiteljicam, prostovoljcem in svetovalnim delavcem všeč v MDMB-ju, s čim so zadovoljni in kaj jim mogoče ni všeč in bi radi spremenili?

- Kakšne predloge za izboljšanje delovanja MDMB-ja in njihove matične skupine imajo otroci, mladostniki/ce, vzgojitelji/ce, prostovoljci/ke in svetovalna delavca?
- Kako vzgojiteljice, vzgojitelji in svetovalna delavca poskrbijo za podporo in pomoč otrokom v primeru njihovih čustvenih težav in potreb?
- Kako so otroci zadovoljni z delom in ravnanjem pri zagotavljanju podpore in pomoč v primeru njihovih čustvenih težav in potreb s strani vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev?
- Kako prostovoljci vidijo zagotavljanje podpore in pomoči otrokom v primeru njihovih čustvenih težav in potreb s strani vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev?

3 METODOLOGIJA

3.1 Vrsta raziskave

Raziskava je eksplorativna oz. poizvedovalna saj sem zbiral podatke oz. raziskoval temo, ki konkretno v MDMB-ju še niso tako dobro raziskani in se je potrebno šele seznaniti z osnovnejšimi značilnostmi te tematike.

Ker je tudi vodstvo podprlo raziskavo in vidi uporabnost rezultatov za MDMB, tako za otroke, kot za zaposlene in prostovoljce, je ta raziskava tudi uporabna.

Raziskava je tudi kvalitativna, saj osnovno empirično gradivo te raziskave sestavljajo besedni opisi izbrane tematike, ki sem jih zbral na osnovi pogovor z vsemi sodelujočimi.

3.2 Merski instrumenti in viri podatkov

Merski instrument, ki sem ga uporabil pri izvedbi raziskave, so vodila za intervju. S pomočjo intervjuja sem zbiral besedne izjave respondentov z namenom, da dobim odgovore na zastavljena raziskovalna vprašanja in tako rešim raziskovalni problem.

"Predloga ali vodilo za intervju je spisek najvažnejših tem, o katerih se želimo pogovarjati z vprašancem v okviru nestandardiziranega intervjuja, skupinske razprave, ali ki jih navedemo kot ogrodje za pisanje eseja. Vodilo za intervju vsebuje res le okvirne teme ali vprašanja, nikakor ne vseh vprašanj, ki jih nameravamo zastaviti in ki jih pri omenjenih oblikah spraševanja tudi ne moremo predvideti" (Mesec et al. 2009: 240).

Vodilo za intervju je v prilogi tega dela.

3.3 Populacija in vzorec

Ker bi rad na moja raziskovalna vprašanja dobil perspektivo štirih skupin akterjev sodelujočih pri zagotavljanju podpore in pomoči ob čustvenih težavah otrok, mladostnikov in mladostnic nastanjenih v Mladinskem domu Malči Beličeve, sem imel tudi štiri raziskovalne populacije.

Populacija 1 so torej vsi otroci nastanjeni v Mladinski dom Malči Beličeve v času od 17.10.2016 do 15.1.2017.

V vzorcu 1 je 24 otrok, mladostnikov in mladostnic Mladinskega doma Malči Beličeve. Ta vzorec je neslučajnostni priložnostni vzorec, saj sem izvedel intervjuje z otroki, mladostniki in mladostnicami, ki so mi najbolj dostopni.

Populacija 2 so vse vzgojiteljice in vzgojitelji zaposleni v Mladinskem domu Malči Beličeve v času od 17.10.2016 do 15.1.2017.

V vzorcu 2 je šest vzgojiteljic in vzgojiteljev Mladinskega doma Malči Beličeve. Ta vzorec je neslučajnostni priložnostni vzorec, saj sem izvedel intervjuje z vzgojiteljicami in vzgojitelji, ki so mi najbolj dostopni.

Populacija 3 so vsi prostovoljci Mladinskega doma Malči Beličeve v času od 17.10.2016 do 15.1.2017.

V vzorcu 3 je šest prostovoljcev in prostovoljk Mladinskega doma Malči Beličeve. Ta vzorec je neslučajnostni priložnostni vzorec, saj sem izvedel intervjuje s prostovoljci, ki so mi najbolj dostopni.

Populacija 4 so vsi svetovalni delavci v Mladinskem domu Malči Beličeve v času od 17.10.2016 do 15.1.2017.

V tem primeru sem v raziskavo vključil celotno populacijo svetovalnih delavcev, saj sta v MDMB-ju zaposlena le dva.

3.4 Zbiranje podatkov

"Vsaka besedna izjava je podatek, ki je relevanten za rešitev raziskovalnega problema... Pri raziskovalnem intervjuju in anketi zbiramo podatke o posameznikih ali posameznih socialnih enotah, da bi z združevanjem teh podatkov, njihovim primerjanjem in analizo, prišli do spoznanj o širših skupinah, slojih, kategorijah ali tipih ljudi" (Mesec et al. 2009: 208).

Z novim ravnateljem doma sva se prek telefona dogovorila za srečanje in se 17.10.2016 dobila na pogovoru glede izvedbe raziskave. Dogovorila sva se, da lahko začnem z izvajanjem intervjujev po matičnih skupinah in najprej se je z enim izmed vzgojiteljev dogovoril, da naslednji pridem najprej v skupino, kjer je on matični vzgojitelj, da predstavim vse glede raziskave. Še ta isti dan me je predstavil tudi svetovalnima delavcema, s katerima sem se dogovoril za intervjuje. Tekom naslednjih dni in tednov sem se postopoma za intervjuje dogovarjal tudi v vseh ostalih skupinah. Osebno sem šel v vsako izmed skupin in se spoznal s prisotnim vzgojiteljem/ico, izmenjali smo si elektronske naslove, kamor sem jim poslal načrt raziskave in se dogovorili za način in termine izvajanja pogovorov z njimi, otroki in prostovoljci. To dogovarjanje je potekalo v obdobju od 17.10.2016 do 5.1.2016.

Zbiranje podatkov je potekalo od 17.10.2016 do 15.1.2017. Z večino intervjuvancev sem se pogovarjal v enem izmed prostorov v njihovi matičnih skupinah, le z eno prostovoljko sem pogovor opravil izven doma, v enem izmed lokalov v bližini njenega doma. Vsem vzgojiteljem sem predhodno poslal vprašanja za njih in za otroke in vzgojitelji so se pred našim srečanjem z njimi malo pogovorili o tej moji raziskavi, vprašanjih in o tem, kdo bi želel sodelovati. Ta vprašanja sem pred pogovori poslal tudi svetovalnima delavcema in prostovoljcem.

Pri dejanski izvedbi intervjujev smo se z vsemi intervjuvanci najprej spoznali, malo poklepetali in jaz sem jim razložil, kako sem si zamislil, da bo intervju potekal - da imam okvirna vprašanja, ampak, da bom sledil tudi njim in temu, kar bodo oni povedali, saj je moj namen slišati čim bolj njihovo perspektivo na delovanje doma in na predloge za spremembe oz. izboljšanje.

Podatke sem zbiral z intervjuji, imel sem namreč neposredne pogovore, iz oči v oči med menoj - spraševalcem in med sodelujočimi v raziskavi, torej med intervjuvanci oz. respondenti.

Spraševanje je bilo torej neposredno, intervjuji pa so odprti oz. nestandardizirani, saj sem intervjuje izvedel na osnovi vodil za intervju, ki so vsebovala samo seznam poglobitvenih vprašanj in tem pogovora. Intervjuji so tudi enkratni, spraševanje pa je bilo individualno in skupinsko.

Izvedel sem intervjuje z otroki, mladostniki in mladostnicami, intervjuje z vzgojiteljicami in vzgojitelji, intervjuje s prostovoljci in prostovoljkami ter intervjuja s svetovalno delavko in svetovalnim delavcem.

Nekatere intervjuvance sem vprašal, če jih lahko snemam in večino sem jih lahko snemal, le eden mi je rekel, da mogoče ni potrebno, da snemam, da si bom bistvene stvari zapomnil, nekaterih intervjuvancev pa nisem vprašal za snemanje - odvisno je bilo od situacije in od oseb/e - če, sem se ravno spoznal z intervjuvanci in če sem imel občutek, da jih lahko vprašam za snemanje, sem jih vprašal, če pa sem imel občutek, da bi to vplivalo na omejitev zaupanje med nami, da bi mi nato intervjuvanci povedali manj pomembnih podatkov ali da bi bili manj sproščeni pri pogovorih, pa jih nisem vprašal za snemanje, vse pa sem vprašal, če si lahko pogovor tekom intervjuja zapisujem v zvezek.

3.5 Obdelava in analiza podatkov

Podatke sem obdelal na kvalitativen način. Analiza podatkov je potekala po naslednjih korakih:

1. Večino pogovorov sem si zapisoval v zvezek, nekaj pa sem jih tudi snemal, odvisno od dogovora z intervjuvanci. Po pogovorih sem na računalnik napisal dobesečen prepis, ga uredil in odstranil mašila.

Transkripti so vključeni med priloge (Priloga 2). Zaradi anonimnosti nisem navedel imen intervjuvancev, temveč sem jim dodal opise oz. oznake. Otroci imajo pri oznaki intervjuvanca oznako O, vzgojitelji/ice oznako V, prostovoljci/ke P in svetovalna delavca S. Ob tej oznaki sem dodal še črko, ki določa matično skupino zato, da se vidi, kateri intervjuvanci spadajo v isto matično skupino. Skupine sem poimenoval s črkami od A do E in črke za skupine niso urejene po vrsti številc matičnih skupin, kot jih imajo v domu. V domu imajo 6 skupin in imena matičnih skupin so številke - prva skupina, druga skupina, tretja skupina itd. Črke, ki sem jih dodal skupini, niso razvrščene po vrsti, torej prva skupina ni nujno skupina A, ampak so spremenjene, da se zagotovi večja anonimnost sogovornikov iz matičnih skupin. Kjer sem znotraj iste matične skupin opravil več intervjujev z intervjuvanci, ki so v enakih vlogah (več intervjujev z otroki v isti matični skupini), sem vsakemu izmed njih dodal še rimsko številko (npr. I, II, III) in enako sem naredil tudi pri svetovalnih delavcih.

2. Zaradi velike količine pridobljenih podatkov sem se odločil, da bom za potrebe izdelave tega diplomskega dela, kljub izvedenih intervjujih v vseh šestih skupinah, za kvalitativno analizo izbral tri skupine. Te tri skupine sem izbral tako, da sem izbral eno skupino, kjer menim, da je zagotavljanje podpore in pomoči otrokom v domu najboljša, druga izbrana skupina je skupina, kjer menim, da je zagotavljanje podpore in pomoči otrokom povprečno (zlata sredina) in tretja izbrana skupina je skupina, kjer menim, da je zagotavljanje podpore in pomoči otrokom slabše v primerjavi z ostalimi skupinami.

V nadaljevanju se izjave, ki so po mojem mnenju najbolj relevantne za mojo raziskavo, podčrtal in jim pripisal zaporedno oznako izjave. Podčrtani stavki in deli stavkov so enote kodiranja, ki sem jih sproti vpisoval v tabelo.

Primer:

A.: Kako se počutiš v MDMB-ju in kako se počutiš v tvoji matični skupini?

Kakšen odnos imaš v vzgojiteljicami, vzgojitelji in s tvojimi sostanovalci-z drugimi otroki in z drugimi zaposlenimi in delujočimi v MDMB-ju?

M.: Na začetku mi tu v skupini in v domu ni bilo tako všeč in pogrešala sem mami, sedaj pa sem zadovoljna, ker sem prišla sem. (OA-I1) To, da sem dosti pogrešala mami, da mi je bilo hudo za njo in, da sem se tu navajala, je trajalo kakšno leto in v tem času sem se dostikrat slišala z njo prek telefona.

Imam dobre odnose z vzgojitelj in s sostanovalci. (OA-I2)

Včasih sem se pogovarjala tudi z ravnateljico doma (OA-I3), s svetovalnima delavcema pa se pogosto vidim, vendar se z njima, bolj kot ne, ne pogovarjam. (OA-I4)

3. Pri odprtem kodiranju (pripisovanje pojmov empiričnim opisom) sem izjave vpisal v 6 različnih tem - Počutje v domu, Zadovoljstvo z domom, Nezadovoljstvo z domom, Predlogi za spremembe, Psihosocialna podpora in pomoč in Skrb zase in strokovni razvoj. Vpisanim izjavam sem v tabelah dodal zaporedno številko izjave: OA-I1-prva izjava otroka številka ena v matični skupini A, VB2- druga izjava vzgojitelja v matični skupini B, PC3- tretja izjava prostovoljca v matični skupini C, S-I4- četrta izjava svetovalnega delavca številka ena itd. V nadaljevanju sem izjavam pripisoval pojme, ki so se mi zdeli najbolj primerni za konkretne izjave. Nekatere izjave sem ločil na več delov in vsako izmed njih označil z dodatno črko od a do ž, npr. OA-I1a, OA-I1b, VB25a, VB25b, VB25c itd..

Primer:

Tabela 9.3.: Odprto kodiranje: Vzgojiteljica 1 (VA)

3.1. Počutje v domu

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VA1	V mladinskem domu in v moji skupini se zelo dobro počutim.	- Zelo dobro počutje v domu in v matični skupini	
VA2a	Tu v domu in v skupini se razumemo med sabo	- Dobro razumevanje v domu in v skupini	
VA2b	in jaz dobim vso podporo od sodelavca.	- Dobra podpora s strani sodelavca	
VA4	Jaz se počutim povezana v skupini in s skupino.	- Občutek povezanosti z matično skupino	

3.2. Zadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VA10	S sovzgojiteljem v skupini se dobro razumem	- dobro razumevanje s sovzgojiteljem	
VA12a	Všeč mi je to, da popoldne, ko pridem v skupino imam proste roke glede mojega dela in mi nihče ne dirigira kaj moram početi	- zadovoljstvo z avtonomnostjo dela	
VA12b	in lahko otroke za marsikaj navdušim.	- zadovoljstvo z možnostjo navdušiti otroke za marsikatero stvar	
VA14	so aktivnosti, ki jih imajo otroci, precejšen plus za njih.	- Zadovoljstvo z aktivnostmi za otroke	
VA15a	Na nekatere prireditve, v gledališča in na takšne stvari pa lahko pridemo, ker imamo z njimi že dlje časa vzpostavljen odnos	- zadovoljstvo s sodelovanjem z nekaterimi zunanjimi organizacijami	
VA15b	in nam odprejo možnost, da lahko naši otroci tja pridejo brezplačno.	- zadovoljstvo, ker nekatere zunanje organizacije otrokom omogočajo obiske nekaterih prireditev ali gledališč	
VA38b	nekateri pa znajo zelo ceniti.	- zadovoljstvo z nekaterimi otroci, ki znajo zelo ceniti stvari, ki jih dobijo brezplačno od donatorjev	

4. Pri osnem kodiranju sem združil vse kode po 6-ih omenjenih temah in v vsaki temi še dodal podteme, kamor kode spadajo.

Primer osnega kodiranja (celoten postopek je razviden v Prilogi 4):

1. Počutje v domu

a) Dobro počutje:

Otroci:

- zelo dobro počutje v domu (OA-II1, OA-II7)
- občutek varnosti v domu (OA-II23a)
- Olajšanje zaradi učne pomoči vzgojiteljev sorojencem (OA-II23c)
- Občutek skupnosti in pripadnosti (OA-II30)
- ponos na bivanje v domu (OA-II38)
- Dobro počutje v skupini (OB1)
- Zelo dobro počutje v skupini (OB4, OB6)
- Občasno dobro počutje (OC8)
- sprejemanje matične skupine, kot domske družine (OC59)

Vzgojitelji/ce:

- Zelo dobro počutje v domu in v matični skupini (VA1)
- Dobro razumevanje v domu in v skupini (VA2a)
- Dobra podpora s strani sodelavca (VA2b)
- Občutek povezanosti z matično skupino (VA4)
- Dobro počutje v matični skupini in v domu (VB1, VC1)
- vzgojitelj se z domom identificira (VB10a)
- občutljivost glede kritik na zaposlene ali dom (VB10b)

4 REZULTATI

Rezultate bom predstavil skozi pet tem – počutje v domu, ocena zadovoljstva s posameznimi vidiki delovanja doma, predlogi za spremembe, psihosocialna podpore in pomoč in skrb zase in strokovni razvoj. Na koncu tega poglavja pa bom odgovoril na glavna raziskovalna vprašanja, ki so navedena v formulaciji problema.

1. Počutje v domu

V okviru te teme bom predstavil podteme dobro počutje, slabo počutje in ostalo.

Ugotovil sem, da je počutje v veliko skupinah dobro, v nekaterih pa je slabše. Pri dobrem počutju so intervjuvanci izpostavili občutek varnosti, pripadnosti, povezanost z matično skupino in dobro podporo s strani sovzgojiteljev, pri slabšem počutju pa so izpostavili, da so utrujeni, ker imajo toliko aktivnosti, so izčrpani od dela in se počutijo nemočno glede tega, kako še pomagati otrokom. Pri skupinah, kjer je slabše počutje, bi razlog lahko bil menjavanje matičnih vzgojiteljev, občasno ne najbolj primerno delovanje nekaterih vzgojiteljev ali zahtevnost težav, ki jih imajo otroci v skupinah.

a) Dobro počutje

Precej intervjuvancev se zelo dobro in dobro počuti v matičnih skupinah, tako otrok, vzgojiteljev/ic, prostovoljk in svetovalnih delavcev. Otroci so navajali občutek varnosti v domu, občutek skupnosti in pripadnosti (*Tu v moji skupini imam občutek, da sem doma in ne, da ne pridem iz ene ustanove-šole, v drugo ustanovo-mladinski dom, ampak imam občutek, da sem tu doma.- OA-II7*), ponos na bivanje v domu in olajšanje zaradi razbremenitve pri pomoči nekaterim sorojencem, ki jo sedaj nudijo vzgojitelji in prostovoljci (ko sorojenci še niso bili vključeni v dom, so nekateri otroci, ki so že prej bili v domu, morali nuditi učno pomoč sorojencem doma, ko so prihajali za vikende domov). Nekateri otroci so omenili, da se občasno dobro počutijo v matičnih skupinah in da sprejemajo matično skupino kot domsko družino.

Nekateri od vzgojiteljev so navajali, da imajo občutek povezanosti z matično skupino, da se dobro razumejo v domu in v matični skupini in da imajo dobro podporo s strani sovzgojiteljev (*Tu v domu in v skupini se razumemo med sabo in jaz dobim vso podporo od sodelavca.- VA2*). Prav tako se nekateri z domom identificirajo in so občutljivi na kritike na zaposlene ali na dom.

Prostovoljci navajajo, da uživajo v matični skupini, da radi in z veseljem pridejo v dom, da so veseli, ko se družijo z otroki in da so jih vzgojitelji v matičnih skupinah dobro sprejeli. Prostovoljstvo jih je izpolnjevalo in nekateri so povedali, da se počutijo sproščeno z otroki, s katerimi sodelujejo.

Svetovalna delavca sta povedala še, da se ne počutita odrinjenega od sodelavcev/k ali od otrok, da se počutita sprejeto v domu in da v domu veliko dajeta in veliko dobivata.

b) Slabo počutje

Nekateri otroci pa so navajali, da se slabo počutijo v skupini (*Počutimo se slabo.- OC7*), da pogrešajo starša oz. so žalostni, ker pogrešajo starše in, da so utrujeni, ker imajo toliko aktivnosti. Nekateri povedo tudi, da se slabo počutijo zaradi vtikanja vzgojiteljev v njihovo zasebnost in da sami ne sprejemajo matične skupine kot neke vrste družino.

Nekateri vzgojitelji so povedali, da so občasno izčrpani od dela in da se počutijo nemočno glede tega, kako še pomagati otrokom (*včasih pa se počutim tudi nemočno, saj mi kdaj zmanjka idej kaj še narediti, da bi se stvari in situacije izboljšale za otroke.- VC3*). Med vzgojitelji se nekateri ne vidijo, da bi v prihodnosti še delali v domu in se želijo poklicno preusmeriti. Prav tako so se nekateri izolirali od doma in so se tudi počutili izolirano s strani vodstva in se niso počutili pripadno domu.

Pri prostovoljkah je nekaterim bilo neprijetno na začetku ob vstopu na prakso pri določitvi otroka za sodelovanje, ko naj bi ena izmed vzgojiteljic naglas v skupini v dnevni sobi matične skupine vprašala otroke, če kdo želi prostovoljko. Nekatere praktikantke so jezne, ker menijo, da vzgojitelji niso dovolj angažirani za podporo in pomoč otrokom. Nekatere prostovoljke povedo še, da se v matični skupini, v kateri so, ne počutijo sprejeto, ne dobivajo občutka, da so pomembne s strani vzgojiteljev/ic in se počutijo nezaželeno s strani nekaterih vzgojiteljev/ic.

c) ostalo

Pri prostovoljkah nekatere omenijo, da se jim zdi, da so otroci v nekaterih drugih skupinah bolj "zategnjeni" v primerjavi z otroki iz skupin, v katerih one delujejo kot prostovoljke.

Svetovalna delavca omenita, da je delo, ki ga opravljata, zahtevno.

2. Ocena zadovoljstva s posameznimi vidiki delovanja doma

V okviru te teme bom predstavil podteme ocene zadovoljstva z organizacijo, oceno zadovoljstva z aktivnostmi, oceno zadovoljstva z vsebino storitev v domu, oceno

zadovoljstva z vzgojitelji, oceno zadovoljstva s prostovoljci/praktikanti, oceno zadovoljstva s svojim delom in delovanjem v domu, oceno zadovoljstva z zunanjimi izvajalci podpore in pomoči za otroke, oceno zadovoljstva z matično skupino, oceno zadovoljstva s sostanovalci, oceno zadovoljstva z zgradbo in prostori, oceno splošnega zadovoljstva z domom, oceno zadovoljstva z bivanjem v domu, oceno zadovoljstva pri delu z otroki in ostalo.

Intervjuvanci so z veliko vidiki v domu zadovoljni – večina je npr. zadovoljna s postavljenimi pravili, redom in omejitvami v domu in z odnosom vzgojiteljev do otrok. Nekateri intervjuvanci so nezadovoljni s prevelikim številom otrok v matičnih skupinah, občasnim neprimernim delovanjem določenih vzgojiteljev in neangažiranostjo določenih vzgojiteljev za psihosocialno podporo in pomoč otrokom.

a) ocena zadovoljstva z organizacijo

Otroci povedo, da so zadovoljni s postavljenimi pravili, redom in omejitvami v domu in da imajo občutek varnosti zaradi postavljene strukture (*Všeč mi je, da so tu v domu določena pravila in, da je pomembno, da jih upoštevamo vsi in da jih ne kršimo in menim, da če tega ne bi bilo, da bi bila zmešnjava.* - OA-I5). Zadovoljni so z redom v skupini, ki je postavljen za delo za šolo, prav tako pa so zadovoljni z dogovarjanji z vzgojitelji.

Vzgojiteljice omenijo, da so zadovoljne s sodelovanjem z nekaterimi zunanjimi organizacijami in da so zadovoljne, ker nekatere zunanje organizacije otrokom omogočajo obisk prireditev ali gledališč.

Nekatere izmed praktikantk povedo, da so zadovoljne s tem, da sta v skupini 2 vzgojitelja, zadovoljne so s tem, da skupine niso tako velike in zadovoljne so, da obstaja nek red v skupini. Omenijo še, da so zadovoljne z obstojem dežurstev in organiziranim pospravljanjem (*Všeč mi je tudi, da je nek red v skupini-recimo, da imajo otroci dežurstva in pospravljanje.* - PB11). Prav tako so zadovoljne, da si otroci lahko svoje sobe uredijo po svoje in zadovoljne so z dnevnim redom za otroke.

Svetovalna delavca sta zadovoljna s tem, da so otroci razdeljeni v treh hišah, da imajo otroci streho nad glavo, urejeno prehrano in da v domu deluje pedagoško, gospodinjsko in kuharsko osebje. Zadovoljna sta z zagotavljanjem primernih oblek za otroke in s tem, da otrokom nudijo 24-urno varstvo. Prav tako sta zadovoljna s sodelovanjem z okolico, z okoliškimi šolami, sos(es)ko in omenita še, da sta zadovoljna s projektom Botrstva.

Obstajajo pa tudi drugačna mnenja in nekateri izražajo nezadovoljstvo. Otroci pravijo, da je v matičnih skupinah preveč otrok (*...mi ni dobro to, da je preveč otrok. Dva vzgojitelja na 10 otrok se mi zdi preveč...*- OA-III13), povedo pa tudi, da za zajtrk dobijo premalo hrane, še posebej, če hrana ni postrežena za vsakega otroka posebej (temveč za vse skupaj).

Nekatere izmed vzgojiteljic so povedale, da so nezadovoljne z nepovezanostjo z vzgojitelji iz ostalih skupin in da niso zadovoljne s finančno omejenostjo za nudenje različnih stvari otrokom.

Pri prostovoljkah so nekatere navedle, da so nezadovoljne z dekoracijo prostorov v skupini, nekatere izmed vzgojiteljic so jim povedale, da niso zadovoljne s sistemom v domu in nekatere mladostnice so jim povedale, da niso rade v domu.

Svetovalna delavca sta omenila, da v domu obstaja tudi nezadovoljstvo, kar se odraža tudi na odnosih v domu.

b) ocena zadovoljstva z aktivnostmi

Otroci so povedali, da so zadovoljni s pogovarjanjem o aktualnih temah na skupinskih sestankih in ko je v skupne aktivnosti vključena cela skupina - ko vsi skupaj občasno kam gredo skupaj in zadovoljni so s skupinskim vikendom (*Zelo dobro se počutim, ko gremo skupaj na kakšne aktivnosti, recimo sedaj, ko smo bili na jadraniu.*- OB11). Povedo, da so zadovoljni z dejavnostmi in pridobljenimi znanji v domu in da so zadovoljni, ko sodelujejo s sponzorji in z njimi izdelujejo izdelke.

Vzgojiteljice so povedale, da so zadovoljne z aktivnostmi za otroke in z doživljajskimi projekti, kjer lahko vključijo svoje zadeve, za katere menijo, da so smiselne in koristne za otroke. Zadovoljne so tudi, ko ustvarjajo voščilnice z otroki, ko z njimi pripravljajo kakšne igre in ko se gibajo in gredo ven z otroki.

Nekatere izmed prostovoljk povedo, da so zadovoljne, da imajo otroci na voljo različne aktivnosti (zadovoljne so tudi z veliko možnosti zunanjih aktivnosti) in da imajo otroci občasno nekatere dogodke v domu.

Nekateri pa z aktivnostmi niso zadovoljni. Za tako oceno navajajo naslednje razloge:

Otroci povedo, da so nezadovoljni ob menjavanju matičnih vzgojiteljev in ker imajo manj časa zase kot vrstniki, ki niso v domu (*Zdi se mi, da imam malo manj časa zame, kot moji vrstniki, ki niso v domu.*- OA-III11). Nezadovoljni so tudi, ker se morajo, da prespijo pri njihovih prijateljih ali partnerjih, dogovoriti prek socialne delavke na CSD-ju in niso

zadovoljni v primerih dogovarjanja za obiskovanje rojstnih dni prijateljev/ic. Povedo še, da so nezadovoljni, ker ne smejo imeti mobitela, če jim ga kazensko vzamejo čez teden in ko gredo domov za vikend. Kot razlog za nezadovoljstvo so navedli še, da lahko iz domskega telefona kličejo le starše in, da včasih vzgojiteljji otrokom ne pustijo poklicati staršev.

Vzgojiteljji so za razloge za nezadovoljstvo navajali sprejemanje otrok v dom, ki imajo prehude težave za bivanje v njem in na njihovem trenutnem delovnem mestu je za nekatere od njih premalo kreativnosti. Nekateri tudi menijo, da bi včasih lahko bilo pri kakšnem otroku napravljeno več skozi dan ali daljše obdobje.

Prostovoljke navajajo nezadovoljstvo, ker jim manjkajo informacije glede otrok, vzgojitelja jim ne povesta na katerih področjih psihosocialne podpore in pomoči bi lahko sodelovale z otroki (*Tu pri vzgojiteljih nimam podpore, da bi mi povedala kaj o tem, zakaj je ta deklica, s katero delam, tu in na katerih področjih bi bilo še dobro delati z njo v smislu opolnomočenja in čustvene podpore.- PB7*). Nekateri menijo, da življenje v MDMB-ju ni enakovreden nadomestek občutka doma za otroke, kot ga imajo nekateri drugi otroci, ki niso v MDMB-ju in da v zavodih in totalnih ustanovah v Sloveniji ni najbolj kvalitetnih odnosov. Navajajo tudi pomanjkljivost, da se red in pravila v skupinah individualno ne prilagajajo (npr. da bi bila malo drugačna pravila za otroke, ki so stari npr. 8 let in tiste, ki so stari 15 let, da bi se starejšim otrokom omogočalo malo več samostojnosti). Nezadovoljne so tudi zaradi strogosti v primeru zaljubljanja med otroci v domu in zaradi prepovedi šminkanja deklet, ki so v 7. razredu. Rigorozno jim je tudi, da imajo otroci po šoli le nekaj časa zase in potem se morajo spet učiti. Pri učnih urah naj bi bilo v istem prostoru tudi preveč otrok skupaj in je to zelo moteče okolje za učenje.

c) ocena zadovoljstva z vsebino storitev v domu

Vzgojiteljice tu navajajo, da so zadovoljne z avtonomnostjo dela, ker je pri delu nekaj odprtega prostora glede tega, kako delajo in z možnostjo navdušiti otroke za različne stvari. Povedo tudi, da je dobra stran doma, da so vzgojiteljji za otroke vedno na voljo (*Menim, da je pri nas v domu dobro to, da smo za otroke vedno na voljo.- VB16*) in nekateri so zadovoljni s supervizijo v domu.

č) ocena zadovoljstva z vzgojitelji

Večina otrok je zadovoljnih z odnosom z vzgojitelji, z njihovim vodenjem otrok, pravijo, da sta vzgojitelja prijazna in zelo v redu in so zadovoljni z njihovim trudom za njih (*Meni je vredno način pomoči in podpore vzgojiteljev do mene.- OA-I16a*). Zadovoljni so z njihovo

podporo, z razumevajočim in empatičnim odzivom nekaterih vzgojiteljic, z visokim zagotavljanjem psihosocialne pomoči in podpore in zadovoljni so, ker jih vzgojitelji ne pomilujejo. Povedo pa tudi, da so zadovoljni s trenutnimi in prejšnjimi matičnimi vzgojitelji in da so zadovoljni z njihovim motiviranjem - za šolo.

Vzgojiteljice so povedale, da so zadovoljne, ker se dobro razumejo s sovzgojitelji/icami in, ker lahko zaupajo sodelavcev, da se vse dogovorijo. Prav tako jih je večina zadovoljnih z dobro klimo s sodelavci.

Svetovalna delavca sta zadovoljna s trdom in delom vzgojiteljev.

d) ocena zadovoljstva s prostovoljci/praktikanti

Večina otrok je zadovoljnih s prisotnostjo prostovoljcev v matičnih skupinah in zadovoljnih z njihovim delovanjem v skupinah oz. sodelovanjem z njimi.

e) ocena zadovoljstva s svojim delom in delovanjem v domu

Nekatere izmed prostovoljk so povedale, da so zadovoljne, da so se odločile za prostovoljstvo, ker vedo, da tako naredijo nekaj dobrega.

Glede delovanja zaposlenih in drugih delujočih v domu pa obstajajo tudi drugačne ocene. Otroci so povedali, da so nezadovoljni z občasnim neprimernim odzivanjem kakšnega od vzgojiteljev in nezadovoljni so, če včasih kakšen prostovoljec/ka pove zaupne stvari drugim osebam. Nekateri so povedali, da so nezadovoljni z enim od novih vzgojiteljev, ker se dere na njih in se jim posmehuje (*Ni nam tudi fino, ker se nam en vzgojitelj tudi smeji v glavo.- OC10*). Prav tako so nekateri povedali, da nekatere mame otrok ne marajo nekoga od vzgojiteljev in tudi nekateri otroci ne marajo določenih vzgojiteljev. Povedali so še, da drugače sami vzgojiteljem povedo in sporočajo nezadovoljstvo.

Vzgojitelji so navajali, da so nezadovoljni, če kdaj sodelavec/ka napihne težavo ali situacijo in nekaterim ni všeč tekmovalnost in šušljanje med določenimi zaposlenimi. Povedali so še, da so nezadovoljni, ker otroci včasih s strani svetovalnih delavcev dobijo sporočilo, da vzgojiteljica ni toliko pomembna in da naj bi bila bolj pomembna svetovalna delavca. In nekateri dodajajo še, da so nezadovoljni, da morajo otroci takoj do svetovalnih delavcev, ko kateri od njih pride v skupino, brez predhodnega dogovora in medtem ko se vzgojitelj/ica pogovarja z otroci.

Nekatere prostovoljke so povedale, da je v skupini premalo spodbud za učenje, da vzgojitelji niso dovolj angažirani za učno in psihosocialno podporo mladostnikom in, da je

premalo pohval otrok s strani vzgojiteljev. Prav tako so nekatere omenile, da so nezadovoljne, ker nimajo odnosa z vzgojitelji in se nič ne pogovarjajo o otrocih in da so nezadovoljne zaradi občasnega ne najbolj primerne pogojevanja otrok. Nekateri izmed otrok naj bi prostovoljkam omenili, da naj ena od vzgojiteljic ne bi odobraval sprehodov.

f) ocena zadovoljstva z zunanjimi izvajalci podpore in pomoči za otroke

Nekateri otroci so zadovoljni z rejništvom, s ponovno vključitvijo v rejništvo k rejnikom, kjer so že bili in z neprepiranjem pri rejnikih (*Meni je sedaj vredno, ko imam spet rejnico in se z njo in pri njej sploh ne kregamo in tam mi je res vredno, gremo poleti tudi z jadrnico jadрати in z njo imam ful dober odnos.- OC18*). Prav tako so nekateri povedali, da so zadovoljni, ker je kraj, kjer so vključeni v vikend rejništvo, blizu kraja, kjer so imeli nekdanje prijatelje/ice.

Le v izjemnih primerih se je pokazalo nezadovoljstvo, a še to bolj vezano na predhodno izkušnjo iz rejniške družine. Tako je posameznik nezadovoljen z rejništvom, v katerem je bil.

g) ocena zadovoljstva z matično skupino

Večina otrok je povedala, da so zadovoljni z matično skupino in s tem, da je tu v matični skupini nekdo, ki jih posluša (*Tu se lahko tudi razjezim in lahko recimo tudi pol ure govorim zakaj sem tečna in me tu poslušajo-je tu nekdo, ki me posluša.- OA-II8*).

Vzgojiteljice pravijo, da so zadovoljne z nekaterimi otroki v matični skupini, ki znajo ceniti stvari, ki jih dobijo brezplačno od donatorjev.

Nekatere izmed prostovoljk navajajo, da so zadovoljne z matično skupino, delovanjem matične skupine in s prijetnim in domačim okoljem v njih.

h) ocena zadovoljstva s sostanovalci

Otroci so povedali, da so zadovoljni s sostanovalci, da so zadovoljni z dobrim odnosom s sostanovalci in da so zadovoljni s skupnim bivanjem s sostanovalci, s katerimi se dobro razumejo. Nekateri so tudi zadovoljni z bivanjem sorojencev v domu.

i) ocena zadovoljstva z zgradbo in prostori

Nekatere izmed prostovoljk so zadovoljne z dekoracijo prostora v njihovi matični skupini in z lokacijo doma v središču Slovenije.

j) ocena splošnega zadovoljstva z domom

Otroci so navajali, da v domu najdejo prostor zase in za svojo zasebnost in veliko jih je reklo, da so zadovoljni z večino stvari v domu in v njihovih matičnih skupinah. Povedali so tudi, da so zadovoljni z domom v primerjavi s tem, kar vedo in slišijo o drugih zavodih.

Tudi nekateri izmed vzgojiteljev so povedali, da so na splošno zadovoljni z domom.

Prostovoljke so navajale, da so zadovoljne, ker se v skupini napolnijo s pozitivno energijo in da so zadovoljne s pridobivanjem izkušenj v odnosu z otroki in mladostniki.

Svetovalna delavca sta povedala, da sta zadovoljna s prepoznavnostjo doma.

k) ocena zadovoljstva z bivanjem v domu

Nekateri izmed otrok so zadovoljni z bivanjem v domu in nekatere so tudi povedale, da je bivanje v domu privilegij. Prav tako so nekatere omenile, da so zadovoljne, ker so prišle v dom, ker so tu spoznale veliko novih ljudi in ker so preko doma spoznale osebe, ki so jim všeč.

l) Ocena zadovoljstva pri delu z otroki

Nekateri izmed vzgojiteljev so nezadovoljni z določenimi otroki, ki premalo cenijo stvari, ki jih dobijo brezplačno od donatorjev.

m) Ostalo

Nekateri vzgojitelji so povedali, da so nezadovoljni z enačenjem dela socialnih delavcev, vzgojiteljev in socialnih pedagogov s statusom šolskih učiteljev. Menijo, da včasih obstaja tudi malo izkoriščanja socialnih delavcev, vzgojiteljev in socialnih pedagogov s strani države.

3. Predlogi za spremembe

V okviru te teme bom predstavil podteme organizacijski predlogi, vsebinski predlogi in predlogi za zunanje sodelujoče organizacije.

Veliko intervjuvancev predlaga, da bi bilo manj otrok v domu, rotacijo delovnih mest vzgojiteljev, boljše sodelovanje s starši in druge predloge, ki so zapisani v nadaljevanju.

a) organizacijski predlogi

Precej otrok predlaga, da bi bilo bolje, če bi bilo število otrok v matičnih skupinah in na splošno v domu manjše (omenili so, da si želijo, da bi bilo pol manj ljudi v domu) in da bi

bil dom samo za osnovnošolce (*...mislim, da bi bilo delo vzgojiteljev učinkovitejše, če bi bilo manj otrok-da bi se vzgojitelji bolj celi posvetili otrokom.- OA-III14*). Nekatera dekleta so predlagala, da si v matični skupini želijo več deklet.

Vzgojitelji predlagajo rotacijo delovnih mest na določeno časovno obdobje in spremembo prehrane za otroke.

Prostovoljke predlagajo žepnino za otroke v takšnih ustanovah, ukinitvev dvojnih sob in dopustitev dvojnih sob za brate in sestre. Tudi prostovoljke predlagajo, da bi bile matične skupine manjše in da bi bilo največ 6 otrok v skupini. Njihov predlog je še, da bi otroci lahko imeli mobitele pri sebi tudi čez dan in, da se lahko prostovoljci/ke gredo učiti z otroki v njihove sobe.

Tudi svetovalna delavca predlagata zmanjšanje normativa za število otrok v skupinah in to so jima rekli tudi otroci - da si želijo manjše skupine. Predlagata tudi rotacijo delovnih mest v domu in predlagata še, da bi se v primeru nesodelovanja staršev omejili njihovi socialni denarni transferji.

b) vsebinski predlogi

Nekateri otroci predlagajo, da bi si občasno sami kuhali. Precej otrok predlaga, da bi se lahko večkrat dobili s prijatelji/cami, da bi lahko imeli čez dan več časa mobitele in da bi imeli več izhodov. Predlagajo tudi, da bi lahko večkrat šli v kino in da gredo lahko dlje po Ljubljani, ne le v okolici doma. Njihovi predlogi so tudi, da bi bili dovoljeni parčki med sostanovalci/kami, manj birokratske procedure za obiskovanje rojstnih dni prijateljev/ic in spremembo prehrane za njih v domu. Omenili so tudi predloga, da bi imeli manj učnih ur in da se sami odločijo, katere ocene bodo popravili za šolo.

Vzgojitelji predlagajo manj pisanja oz. zapisovanja pri njihovem delu in pri pisanju observacij predlagajo enotni sistem med vzgojitelji. Predlagajo boljše nadziranje sprejemanja otrok v dom in večjo vključenost staršev in boljše zakonsko ureditev za sodelovanje staršev (da bi se npr. v primeru njihovega nesodelovanja omejili njihove pravice iz javnih sredstev, otroški dodatek in podobno – tako naj bi imeli urejeno tudi v tujini). Nekateri so povedali tudi, da bi socialni delavci, vzgojitelji in socialni pedagogi morali bolj poskrbeti zase v odnosu med njimi in državo in predlagajo, da bi bilo dobro, da bi bila celotna socialna stroka bolj prepoznavna v družbi. Vzgojitelji povedo tudi, da bi morala veljati neizpodbitna avtoriteta vzgojitelja pred otroki in predlagajo nespodbijanje avtoritete vzgojiteljem s strani svetovalnih delavcev pred otroki. Navedli so še, da predlagajo, da so opozorila oz. usmeritve svetovalnih delavcem njim zasebna, na samem

(Menim, da bi morala veljati neizpodbitna avtoriteta vzgojitelja pred otroki, če pa je karkoli takšnega, kar bi mi želela svetovalna delavca svetovati ali mi povedati ali me opozoriti pa je pomembno, da se ne spodbija moja avtoriteta pred otrokom in, da mi takšne stvari rečeta privatno v sobi in ne pred otroci.- VC21). Predlagajo tudi boljše sodelovanje vodilnega kadra z vsemi zaposlenimi in menijo, da bi vzgojitelji morali imeti pravi team building.

Prostovoljke predlagajo, da bi bili v domu tudi strokovnjaki, ki bi otrokom nudili le psihosocialno podporo in pomoč in da bi področje učne pomoči za otroke pokrivali prostovoljci gimnazijci. Predlagajo tudi usposabljanje za prostovoljce, da bi strokovni delavci doma prostovoljcem povedali pričakovanja do njih in predlagajo govorilne ure za otroke. Nekatere so omenile, da bi preuredile zavode in totalne ustanove v Sloveniji, da bi imeli bolj tople odnose in da predlagajo, da bi imeli po stenah v skupinah motivacijske reke. Prav tako predlagajo nadziranje dela vzgojiteljev s kamerami ali drugimi oblikami nadzora in da bi bolj poskrbeli za varnost mladoletnih otrok pri sodelovanju z zunanjimi osebami, ki niso strokovni delavci oz. da se razmisli o smiselnosti in načinu sodelovanja otrok z zunanjimi sodelujočimi osebami, ki niso strokovni delavci. Nekateri otroci so prostovoljkam povedali, da menijo, da so dovolj zreli za samostojno vožnjo z avtobusom v šolo, medtem ko se sedaj vozijo s taksijem. Prostovoljke predlagajo še, da bi lahko vzgojitelji skupaj z otroki po šoli šli na krajši izlet ali kaj podobnega in da se zmanjša pritisk s strani šol in razbremenitev otrok glede šolskih obveznosti. Omenile so tudi predlog, da bi malo bolj zaupali in omogočali malo več samostojnosti otrokom, ki so stari 14 let ali več.

Svetovalna delavca predlagata, da bi se zagotovila sredstva za individualno supervizijo za zaposlene v domu, da bi si vzeli več časa za globlje pogovore med vsemi, ki so v domu in da bi onadva več časa namenila individualnemu in skupinskemu delu z otroki. Predlagata tudi, da bi se bolj vzpostavili pogoji sodelovanja staršev.

c) predlog za zunanje sodelujoče organizacije

Nekateri vzgojitelji predlagajo, da bi si centri za socialno delo vzeli več časa za mladostnike in za delo s starši.

4. Psihosocialna podpora in pomoč

V okviru te teme bom predstavil podteme pogosta čustva in doživljanja otrok, potrebe otrok, težave otrok, želje otrok, razlogi, zaradi katerih se otroci obrnejo po psihosocialno

podporo in pomoč, različne reakcije in delovanje otrok, pomembno za razumevanje in izvajanje psihosocialne pomoči in podpore, načine psihosocialne podpore in pomoči, pomembne elemente pri psihosocialni podpori in pomoči, pravila v domu, vzgojne ukrepe, sodelovanje med vsemi zaposlenimi in drugimi delujočimi v domu, vloga prostovoljcev/praktikantov, psihosocialna podpora in pomoč v sodelovanju z zunanjimi izvajalci, delo za šolo, sodelovanje s starši, dobri izidi psihosocialne podpore in pomoči in delovanja zaposlenih in delujočih v domu za otroke, možnosti za izboljšavo oz. dobronamerno kritiko (pomisleke) glede psihosocialne podpore in pomoči v domu, izzive pri psihosocialni podpori in pomoči in neprimerna skrb za otroke.

Veliko otrokom ustreza psihosocialna podpora in pomoč, ki so je deležni sedaj, nekateri intervjuvanci pa vidijo tudi pomanjkljivosti oz. možnosti za izboljšanje – večjo angažiranost vzgojiteljev za psihosocialno podporo in pomoč, spremembo delovanja nekaterih strokovnih delavcev, izboljšanje sodelovanja s starši in drugo, kar je zapisano v nadaljevanju.

a) pogosta čustva in doživljanja otrok

Otroci so omenjali različna čustva, ki jih pogosto doživljajo. To so izražanje jeze, občutki žalosti, navezanost na prejšnja matična vzgojitelja, pogrešanje očeta in prejšnjega vzgojitelja in strah otrok ob možnih nepredvidljivih in nevarnih situacijah, v katerih pri sebi nimajo mobitela (*Ko sem žalostna, grem običajno v mojo sobo in se tam jokam in, če me kdo od vzgojiteljev sliši, pride k meni in me potolaži. To pa izgleda tako, da vzgojiteljica pride do mene in se prijazno z mano pogovarja in mi pove, da se bo vse uredilo.- OB18*).

Vzgojitelji so povedali, da je otroke strah za kakšne stvari in da so otroci dostikrat čustveno obremenjeni od doma.

Prostovoljke so navajale občasno razburjenost otrok, da se nekaterim otrokom preveč dogaja v glavi in nimajo koncentracije za učenje, nekatere pa so povedale, da niso začutile, da bi otroci potrebovali tolažbo in da imajo same občutek, da otroci razumejo, kaj je bilo pri njih doma in zaradi česa so v domu.

b) potrebe otrok

Nekateri otroci so omenili možnost izražanje jeze, potrebo po tem, da jih nekdo posluša in da lahko povedo potrebe, želje in drugo na skupinskih sestankih matičnih skupin.

Pri vzgojiteljicah so nekatere povedale, da otroci posredno izražajo njihove čustvene težave in potrebe (*Otroci nam dostikrat posredno izražajo njihove čustvene težave in potrebe, včasih pridejo do mene ali jokajo ali kaj potarnajo.- VA29*).

Prostovoljke navajajo, da otroci potrebujejo dosti pozornosti.

Svetovalna delavca sta poudarila delo na samopodobi otrok in da otroci, ki so v domu, potrebujejo varnost, zaupljiv, trden odnos in izkustveno učenje. Povesta tudi, da otroci potrebujejo pozornost, in sproščen odnos z zaposlenimi. Otroci pa potrebujejo tudi mir in umik.

c) težave otrok

Nekaterim otrokom se na začetku ni bilo lahko navaditi na bivanje v domu in so na začetku precej jokali. Otroci so omenili tudi samopoškodovanje - po prepiru z očetom in z enim sostanovalcem iz doma in po razhodu s partnerjem in omenili so tudi prezrtost s strani starša.

Vzgojiteljice so povedale, da je pogosta težava otrok nesprejemanje doma (*Pogosta težava je ne sprejemanje doma-še kar nekaj otrok, ki so v naši skupini, ni sprejelo bivanja v domu.- VA30*).

Svetovalna delavca povesta, da so se pri nekaterih otrocih pri njih doma pojavljale zlorabe, zaradi česar so jih morali umakniti iz takšnih okolij. Prav tako povesta, da imajo otroci, ki so v domu, velik manjko na učnem področju in da se otroci za nekatere stvari navdušijo, a ni prisotnega vztrajanja.

č) želje otrok

Otroci navajajo, da si želijo razumevanja njihove perspektive s strani vzgojiteljic in da si želijo odkrite in pristne komunikacije vzgojiteljev z otroki. Nekateri otroci so povedali, da želijo, ko jim je hudo, da bi jih vzgojiteljice pustile pri miru (to so omenile tudi v primeru samopoškodovanja). Želijo si, da se jim ne bi bilo treba pogovarjati z vzgojitelji o njihovih težavah, temveč z nekom, ki mu zaupa. Otroci povedo tudi, da si želijo, da se vzgojitelji ne bi vtikali v zasebnost otrok.

d) razlogi zaradi katerih se otroci obrnejo po psihosocialno podporo in pomoč

Vzgojiteljice so povedale, da se otroci največkrat obrnejo po psihosocialno podporo in pomoč zaradi stisk, ki izhajajo iz njihovega domačega okolja.

Svetovalna delavca navajata, da otroci pridejo do njiju zaradi občutka žalosti ali zaradi zadovoljstva zaradi kakšnih dogodkov v tistem dnevu. Povesta še, da včasih nekateri otroci želijo menjati matično skupino in da pridejo do njiju tudi zaradi konfliktov ali zaradi zadev, ki so se zgodile v tistem dnevu.

e) različne reakcije in delovanje otrok, pomembno za razumevanje in izvajanje psihosocialne pomoči in podpore

Nekateri otroci so povedali, da si na nek način pomagajo z glasbo - glasba jih pomiri, ko so jezni, ob poslušanju glasbe se lahko zjočejo ali se z njo zamotijo, ko so žalostni. Nekaterim otrokom pomaga ples, da izrazijo svoje občutke in čustva in nekateri navajajo, da se zamotijo z branjem knjig ali s pospravljanjem - zložijo vse obleke iz omare in jih nato pospravijo nazaj. Otroci so navajali tudi umik v svojo sobo, izražanje čustev in občutkov preko joka in občasno stresanje jeze nad naključno prisotne ljudi. Navajajo tudi, da se pomirijo preko stiskanja plišaste igračke, ko jim je hudo, ali so jezni, preko boksanja vzglavnika in preko udarjanj po mizi, dokler jih ne boli. Nekatere so odkrile nov način pomiritve preko pogovarjanja z vzgojitelji (*Ja, jaz sem se šla tudi s povštrom karate in sem ga udarila in boksnila ali včasih sem udarjala po mizi, da me je bolelo, nato pa sem si rekla, da ne rabim delati tega, da me boli in, da se grem lahko pogovoriti z vzgojiteljico in sedaj odreačiram tako.- OB29*), nekateri pa se že dalj časa v primeru potreb po psihosocialni podpori in pomoči zaupajo vzgojiteljicam. Za podporo se obračajo tudi na brate in sestre, partnerje, njihove starše, rejnike, prijatelje, druge bližnje, sostanovalce in tudi na svetovalna delavca. Omenijo še, da jim pomaga pogovor z osebami, ki jim veliko pomenijo.

Vzgojiteljice so povedale, da otroci včasih jokajo, da kdaj kaj potarnajo in da za psihosocialno podporo in pomoč pridejo do vzgojiteljev/ic. Povedo, da otroci tudi želijo ustreči staršem, da gredo domov, čeprav čutijo, da se tu v domu najboljše počutijo. Fantje naj bi pogosto skrivali čustvene težave in potrebe in se pri njih te izrazijo prek konfliktov, dekleta pa se bolj zaupajo vzgojiteljicam in bolj izražajo čustvene težave in potrebe. Nekateri vzgojitelji dodajajo, da otroci neradi povedo o težkih temah, ki se dogajajo v njihovi notranjosti (*Menim, da otroci ne radi povejo zahtevne stvari, ki se dogajajo v njihovi notranjosti in zato menim, da je res potrebno si vzeti čas za otroka in biti v spoštljivem odnosu z njim.- VB32*). Omenili so tudi, da je pogostost obračanja otrok po podporo in pomoč v primeru njihovih čustvenih težav in potreb odvisna od njihove starosti, spola in življenjske situacije doma. Nekateri vzgojitelji navajajo, da se otroci vsakodnevno

obračajo na njih za psihosocialno pomoč in podporo, nekateri otroci pa naj bi bili introvertiranih in pravijo, da naj bi bilo vse v redu. V nekaterih skupinah otroci upoštevajo vzgojitelje, prav tako tudi nekateri izmed otrok v skupinah pomagajo pozitivno voditi skupino in ko se skupinsko pogovarjajo o različnih temah, otroci, kljub možnemu začetnemu izražanju odpora, kasneje precej sodelujejo.

Nekatere prostovoljke povedo, da so otroci v njihovih skupinah prijazni in da so sedaj, ko prostovoljke poznajo, ob njih otroci bolj sproščeni. Občasno naj bi otroci povedali tudi kakšne stvari, ki niso nujno resnične. Občasno se nekaterim prostovoljkam posamezni otroci zdijo egoistični in povedo tudi, da ti otroci lahko veliko stvari izkoriščajo in da če ne dobijo nečesa pri enem vzgojitelju, dobijo pri drugem. Veliko otrok naj bi skrivalo mobitele. Nekateri otroci naj ne bi imeli zadržkov, da povedo, kaj se jim dogaja in prav tako naj bi bile nekatere skupine specifične v primerjavi z drugimi - vsi otroci v njih so ekstrovertirani in energični in vsak pove, kar mu/ji ni v redu in kar želi. V nekaterih skupinah pa naj bi bili otroci introvertirani, kljub temu, da so tam že več let. Nekateri povedo več in drugi manj. Otroci naj bi bili navajeni, da ljudje prihajajo k njim v skupino in že od začetka prostovoljstva so bili otroci do nekaterih prostovoljk v njihovih skupinah precej odprti in so imeli relativno dobro razvite socialne kompetence. Na začetku otroci zaupajo banalne stvari - ljubezenske, ko se prvič poljubijo, ko končajo zveze ali povejo, če navežejo stik s starši in kako je bilo. Precej otrok v nekaterih skupinah govori proti vzgojiteljem in otroci naj bi tudi tekmovali za naklonjenost vzgojiteljev (*Dosti otrok ima proti vzgojiteljem dosti za povedati in sem jaz malo, kot mediator vmes med njimi in jim probam kašne stvari racionalizirati.*- PC45). Nekateri otroci naj bi bili na začetku bivanja v domu precej eksplozivni v skupini in so tako izražali bolečino. Otroci imajo v sobah tudi slike sorodnikov. Prav tako nekateri otroci izražajo ljubezen in naklonjenost do prostovoljk in ene izmed njih so tudi doživele veliko zadovoljstvo in veselje otrok, ko so jim podarile darilo.

Svetovalna delavca povesta, da si otroci težave, potrebe in skrivnosti, zaupajo med seboj in da kakšen otrok včasih prostovoljkam/cem pove zgodbo o domačih razmerah, ki tudi slučajno ni realna.

f) načini psihosocialne podpore in pomoči

Nekateri otroci so se včasih pogovarjali z ravnateljico doma, nekateri povedo, da imajo možnost, da povedo, kaj se jim dogaja in da jih vzgojitelji poslušajo in slišijo; da obstaja zaupnost med njimi in da vzgojitelji razumejo otroke in njihove situacije. Omenijo tudi, da

sta jim vzgojitelja kot nadomestna starša, da so jim dostopni in da so vzgojiteljice in svetovalna delavca otrokom v veliki meri na razpolago. Povedo, da so vzgojitelji prijazni, da upoštevajo njihove želje in da se lahko z njimi pogovarjajo, če potrebujejo čustveno podporo in pomoč (*Vzgojitelji se trudijo, kolikor se lahko in upoštevajo naše želje in naša mnenja. - OA-I16b; Zdi se mi, da nas vzgojitelji poslušajo in tudi slišijo. - OA-I1cb*). Nekateri otroci se intenzivneje družijo z vzgojiteljicami, eni pa omenijo tudi, da imajo podporo staršev, ko so doma. Otroci povedo, da se vzgojitelji dodatno trudijo za otroke in da se družijo in pogovarjajo s prostovoljci in prostovoljkami. Prav tako so povedali, da se vzgojitelji empatično odzivajo v odnosu z njimi, izražajo razumevanje do otrok, da vzgojitelji samodejno pridejo do njih, če so v stiski, jih tolažijo, se prijazno pogovarjajo z njimi in jim povedo, da se bo vse uredilo. Vzgojiteljica naj bi skupaj z eno od mladostnic tudi raziskovala alternativne načine ravnanj ob mislih na samopoškodovanje. Otroci so povedali tudi, da večina prostovoljk varuje zaupni prostor med njimi in zaupnih stvari ne govorijo drugim. Prav tako otroci omenijo pomembnost izkušanja novih pozitivnih izkušenj. V nekaterih situacijah so vzgojitelji prilagodljivi in so enim izmed otrok pomagali tako, da so na začetku bivanja v domu lahko nekaj časa prespali tudi doma, da so se postopoma navadili na spanje in bivanje v domu.

Vzgojiteljice so povedale, da se z otroki pogovarjajo o realni sliki doma, da ob pojavu izjemnih dogodkov ali situacij odložijo drugo, manj pomembno delo in posvetijo čas otrokom za psihosocialno podporo in pomoč. Poudarijo pomembnost spoštljivega odnosa do otrok, sodelovanje z njimi, podpiranje otrok in nevzvišeno sodelovanje v odnosu z otroki. Nekateri vzgojitelji povedo, da ne iščejo radi krivcev in da poskušajo in se trudijo razumeti otroke in situacije, v kakršnih so. Prav tako so povedali, da se osredotočajo na dobro in od tu - iz te perspektive skupaj z otroki sodelujejo, spodbujajo medsebojno komunikacijo vseh vključenih o situacijah, ko pride do težav, iščejo vire in moči in delujejo v smeri rešitev. Prav tako so nekateri vzgojitelji povedali, da ne grozijo radi otrokom s kaznimi, enakovredno obravnavajo otroke in so dosledni. Poudarijo tudi pomembnost osebnega in strokovnega odzivanja vzgojitelja v delovnih odnosih z otroki. Prav tako povedo, da je pomembno vedeti, kaj bo koristilo otroku in uporabljajo humor za dvig pozitivnega vzdušja in razelektritev ozračja, ko je le-to napeto (*Včasih se mi zdi dobro, tudi, da s sodelavkami ali z otroci odigram dvornega norčeka in rečem mogoče kaj humorno prepovedanega ali rečem kakšno sočno kletvico, seveda v humornem smislu, da malo razelektrim ozračje, če pride do takšne situacije.- VB22*). Omenijo še, da je otrokom ves čas, ko so v domu, na voljo nekdo od vzgojiteljev in da si je potrebno res vzeti čas za

otroka in biti v spoštljivem odnosu z njim. Izpostavijo tudi, da je psihosocialna podpora in pomoč proces, ki je tudi boleč in da je pomembno, da strokovni delavci in drugi v domu pri izvajanju te podpore ne silijo v zahtevne vsebine, ki jim ima otrok. Vzgojiteljice so povedale tudi, da nekateri otroci pridejo do vzgojiteljev in se zjočejo ali pocrklijo in pridejo malo objeti in v nekaterih matičnih skupinah so pri večerjah brali zgodbe in se potem pogovarjali o različnih stvareh. Pogoste teme v pogovorih z otroki in mladostniki/cami so ljubezen, spolnost, varna raba interneta, s kom se srečevati prek interneta in s kom ne in na kaj je dobro, da so pozorni. V nekaterih skupinah imajo tudi različne igre in delavnice, kjer lahko otroci ponovno dobijo pozitivne izkušnje, v skupinah imajo tudi individualne in skupinske pogovore psihosocialne podpore in pomoči z otroki. Prav tako vzgojiteljice povedo, da si otroci med seboj v skupinskih pogovorih povejo in delijo kvalitetne nasvete in tako odprto delijo nekatere svoje izkušnje med seboj. V nekaterih matičnih skupinah vzgojitelji spodbujajo otroke, da obiskujejo vsaj eno športno aktivnost v okviru interesnih dejavnosti.

Prostovoljke so povedale, da se z otroki pogovarjajo o različnih stvareh in poudarijo pomembnost iskrenosti, pristnosti in enakovrednosti v odnosih z otroki. Povedo tudi, da so vzgojitelji v nekaterih matičnih skupinah otrokom vedno pripravljeni pomagati in da imajo nekateri vzgojitelji prijateljski odnos do otrok in hkrati avtoriteto. Prostovoljke povedo še, da se same trudijo za psihosocialno podporo in pomoč otrokom in da se z njimi pogovarjajo tudi o osebnem življenju otrok. V odnosih z otroki se osebno odzivajo, tudi samorazkrivajo in se trudijo za vzpostavitev dobrega stika med njimi in otroki ter poudarijo pomembnost le-tega. Nekatere so povedale, da v dom pridejo nasmejane, pozitivne in otrokom vlivajo upanje, smisel in pozitivizem in jim sporočajo, da je življenje tudi lepo (*Probam biti pozitivna in mu podati sporočilo, da je življenje tudi lepo, čeprav je doživel kakšno zahtevno stvar.- PA18*). Prav tako otroke spodbujajo za delo za šolo tudi preko stimulacije, da se bodo potem igrali. Otrokom govorijo tudi o tem, zakaj bi morali imeti motivacijo za šolo in druge stvari. Prostovoljke in otroci se družijo in igrajo in med učno pomočjo se tudi pogovarjajo. Omenile so tudi, da skrbno varujejo zasebnost otrok, njihove osebne in zaupne podatke in zaupen prostor med njimi. Otroci se jim odprejo preko skupnega gledanja fotografij iz njihovih foto albumov. Ob slikah se spomnijo na prijetne stvari, dogodke in teme in prostovoljke spoznavajo otroke in odkrivajo njihove interese. Menijo, da imajo vzgojitelji vlogo starša in omenijo tudi situacije, ko so vzgojiteljice objemale otroke, da so se pomirili. V odnosu z otroki se prostovoljke zanašajo na sebe in svoje občutke, da delajo prav in poudarijo pomembnost, da otrokom dajo

občutek, da jih ima nekdo rad. Nekatere prostovoljke občasno tudi obdarijo otroke. Nekatere se z otroki intenzivneje družijo in jim omogočajo nove pozitivne izkušnje. Omenijo tudi, da so otroke bolje spoznale preko neformalnih druženj npr. na sprehodih. Nekatere so šle z otroki na jadranje, bowling in piknik. Odpirajo tudi varen prostor za dialog z otroki in poudarijo pomembnost omogočanja takšnega varnega prostora - otroke sprašujejo o njihovem trenutnem počutju - kako so in kaj se jim dogaja, o njihovih zanimanjih, jih poskušajo potolažiti, ublažiti njihovo stisko, jim kakšno stvar razložiti in jim dati dober nasvet. Še posebej poudarijo pomembnost pohval otrok, krepite njihove moči, krepite njihove samozavesti in gotovosti v sebe. Včasih poskušajo otroke postaviti v vlogo drugih oseb. Nekatere prostovoljke so povedale, da izražajo ljubezen in naklonjenost do otrok in se pogosto objamejo, jih pobožajo in se do njih obnašajo empatično. Prav tako nekatere omenijo, da niso v vlogi policaja. Tiste prostovoljke, ki so v domu že malo dalj časa in sedaj bolje poznajo otroke, jih kdaj tudi okregajo. Jim povedo, kaj mislijo in jim odkrito povejo, če se zgodi kaj, kar menijo, da ni v redu. Pri svojem delovanju v domu uporabljajo tudi humor. Za vzgojitelje povejo, da imajo time za otroke in da se vzgojitelji/ce na samem pogovarjajo z otrokom pri resnih težavah in tako razrešujejo stvari. Omenijo tudi, da otroci med seboj tolažijo eden drugega.

Svetovalna delavca povesta, da otroci prek izkušenj s prostovoljci, študenti in botri širijo odnose in se tako učijo načinov vzpostavljanja in negovanja odnosov in sprejemanja različnosti. Povesta tudi, da otroci ob težavah, ki jih imajo, rabijo strokovno usmerjanje in da je pomembno, da otrok najde vsaj eno odraslo osebo, ki mu/ji je na razpolago in mu/ji zaupa znotraj doma ali zunanjo osebo. V delovnih odnosih svetovalna delavca skupaj z otroki pogledata, kaj so tisti vidiki, na katerih je potrebno delati. Povesta tudi, da je otroke potrebno pohvaliti za njihov trud in ne, da bi se jim sporočalo, da niso nikoli dovolj dobri, kar naj bi bila njihova stara dnevna izkušnja. Omenita, da je pomembno, da otrok najde področje, kjer se izživi, sprosti in kjer bi lahko bil uspešen. Povesta tudi, da se onadva in vsi zaposleni v domu za vsakega otroka trudijo po najboljših močeh.

g) pomembni elementi pri psihosocialni podpori in pomoči

Nekateri otroci omenijo pomembnost destigmatizacije bivanja v domu. Omenijo tudi pomembnost spoštljivosti vzgojiteljev, 'nezateženosti' vzgojiteljev, pomembnost, da se vzgojitelj ne razburja po nepotrebnem in pomembnost spoštljivega dialoga vzgojiteljev z otroki.

Vzgojitelji so omenili pomembnost dobrega odnosa do otrok in pomembnost, da so vzgojitelji otrokom na voljo, ter da jim dajo prostor in čas, da se odprejo, ko in, če se želijo. Omenijo tudi, da je pomembno, da vzgojitelji ne sprejmejo idealiziranja s strani otrok. Pomembna je tudi avtocenzura pri vzgojiteljih v odnosu z otroki in da vejo, kaj je v določenih situacijah primerno reči. Povedo tudi, da je pomembno, da se otroci 'zlavfajo' po šoli.

Prostovoljke so poudarile, da moraš biti kot prostovoljec odgovoren in poudarijo pomembnost rednega prihajanja v dom. Omenijo, da je pomembno aktivno poslušanje otrok, da je pomembno spoštljivo sodelovanje in soustvarjanje z njimi, da je prostovoljcem mar za otroke in da jim to tudi pokažejo. Nekatere prostovoljke so tudi povedale, da ob prihodu v dom pustijo svoje probleme pred vrati. Povedo še, da je pomembno, da otrok lahko prostovoljki zaupa in da je odnos med prostovoljko in otrokom dober. Nekatere prostovoljke so zelo angažirane za čustveno podporo otrokom, s katerimi sodelujejo, spoštujejo njihove meje, želje, zasebnost in ne drezajo v njihovo preteklost, a jih želijo globlje spoznati in razumeti. Povedo tudi, da je pomembno, da prostovoljci/praktikanti delujejo tako, da se otroci učijo samostojnosti in krepijo to, da se zanašajo na sebe in da ne delajo stvari namesto otrok, temveč skupaj z njimi. Pri prostovoljstvu so pozorne na načeli etike in enakosti. Omenijo še, da se ob vstopu novih otrok v skupino spremeni skupinska dinamika in da imajo vzgojitelji veliko moč pri njihovem delu oz. individualni vpliv na delovanje otrok – lahko zelo dobro poskrbijo za psihosocialno podporo in pomoč za njih in na takšen način precej pozitivno spremenijo njihova življenja, lahko pa ne delujejo dobro in mora nato otrok, tudi zaradi ne najboljšega delovanja vzgojiteljev, iti v prevzgojni zavod.

Svetovalna delavca povesta, da je pomembno, da si kot strokovni delavec predan k temu poklicu oz. delu (*Če pa si, kot strokovna oseba predan in vstopaš s spoštovanjem v odnose, ne glede na to koliko je otrok star, pa to zelo dobro začutijo in se to še kako odraža v individualnih odnosih pri tem koliko ti povejo in se ti odprejo in v tem koliko ti tudi kot skupina sledijo.- S-I8*).

h) pravila v domu

Nekatere izmed vzgojiteljic so povedale, da je prepovedano govorjenje grdih besed, nekatere pa povedo, da obstaja red in nepopustljivost pri osnovnih pravilih.

Prostovoljke navajajo, da je pogoj za vključenost v prostovoljstvo ta, da so vključene celo šolsko leto. Nekatere so povedale tudi, da je težko postaviti dobra pravila v domu.

i) vzgojni ukrepi

Pri vzgojiteljicah nekatere omenijo uporabo kazni - otroci pišejo razmišljanja o tem, kar naj bi narobe naredili in nato berejo ta razmišljanja naglas pred skupino (*Kazni, ki jih npr. uporabljamo so pisanje- otroci pišejo svoja razmišljanja o tem, kar so narobe naredili- proste spise okrog 300 besed in nato mi vzgojitelji preverimo, kaj so napisali in nato morajo otroci to tudi ostalim otrokom na glas prebrati pred skupino. To zelo pomaga in je uspešno, otrok se mora tudi izpostaviti.*- VA6). Kazni so lahko tudi prepoved mobitela, pospravljanje posode po obroku, kazni pa sledijo tudi v primeru govorjenja grdih besed. Nekateri od vzgojiteljev ne govorijo o discipliniranju otrok, temveč raje govorijo o posledicah za otroke v primeru kakšnih neprimernih oz. neustreznih ravnanj otrok.

Prostovoljke so navajale, da so kazni za otroke te, da ne bo izhoda iz doma, ne bodo smeli gledati TV-ja in ne bodo imeli mobitela. Skrajna kazen je, da ne gredo na kakšno dejavnost ali, da morajo ostati tu v domu za vikend, če zaostajajo z delom za šolo.

j) sodelovanje med vsemi zaposlenimi in drugimi delujočimi v domu

Nekatere vzgojiteljice so povedale, da poteka intenzivno sodelovanje in komuniciranje z njihovimi sovzgojitelji čez cel dan, tudi izven uradnega delovnega časa. Poudarijo, da je pomembno, da se vzgojitelja med seboj dobro razumeta in poudarijo pomembnost dobrega timskega duha med sodelavcema in skupnih vrednot med njima (*Pri našem delu je pomembno, da se dobro razumem z mojo so-vzgojiteljico. Ta timski duh je res pomemben in, da imata sodelavca podobne vrednote. Pomembno je torej sodelovanje med sodelavci in med strokovnimi službami.*- VB29). Povedo še, da je pomembno dobro sodelovanje z vsemi sodelavci in med strokovnimi službami in da so pomembne vse osebe v domu za zagotavljanje dobre in potrebne psihosocialne podpore in pomoči otrokom. Nekateri vzgojitelji povedo tudi, da imajo številko njihovega osebnega mobitela njihovi sodelavci in so jim ves čas dosegljivi.

Nekatere prostovoljke menijo, da v domu dobro poskrbijo za prostovoljce, vzgojitelji so jih dobro informirali o otrocih, s katerimi sodelujejo, tudi prostovoljke in vzgojitelji sodelujejo med seboj in vzgojitelji nudijo podporo prostovoljkam pri njihovem delu in delovanju - včasih, če je kakšen problem, se o tem pogovorijo in nekatere stvari v zvezi z otroki so jim vzgojitelji razjasnili. Posamezne prostovoljke sta o sodelovanju z otroki dobro informirala tudi svetovalna delavca. Na vzgojitelje nekatere izmed prostovoljk gledajo kot na osebe, ki povezujejo vse skupaj in so v podporo otrokom. Spet druge pa omenjajo, da jim manjkajo informacije in da bi jih potrebovale več s strani vzgojiteljev glede psihosocialne podpore in

pomoči otrokom, saj jim želijo nuditi takšno podporo, da bi jih čustveno podpirale in krepile. Kljub pomanjkanju teh informacij, so jih nekaj dobile. Prav tako imajo nekatere prostovoljke (oz. praktikantke) nalogo iz fakultete, da naj bi njihova vloga bila spremljanje otrok, ki potrebujejo psihosocialno podporo in pomoč.

Svetovalna delavca sta povedala, da je v vzgojni skupini, poleg odnosa, ki ga gradiš z otrokom, otrokom najbolj viden odnos med sovrzgojiteljema. Ta odnos je ključen, ker ga otroci dnevno doživljajo in se iz tega učijo.

k) vloga prostovoljcev/praktikantov

Otroci so navajali, da so jim prostovoljci pomembni.

Prostovoljke povedo, da je njihova vloga izvajanje učne pomoči, nekatere pa so povedale, da je cilj druženje med otroci in njimi, vzpostavitev zaupnega odnosa med njimi in da jim nudijo tudi psihosocialno podporo in pomoč. Prostovoljke so tudi omenile, da imajo vlogo nevtralnih oseb v skupini in menijo, da je vloga prostovoljca ta, da je zaveznik otrok in da ohrani skrivnosti otrok, ki mu/ji jih zaupajo (*In menim, da je vloga prostovoljca, da je zaveznik otroka in da tudi npr. ne povemo to glede telefonov, če jih skrivajo, da jim ne bom s tem otežila življenja.- PC28*). Omenijo še, da so tudi kot mediatorke med otroki in vzgojitelji, da pa nimajo pooblastil za kaznovanje otrok.

Svetovalna delavca sta povedala, da prostovoljce v dom najprej vključujejo preko učne pomoči, ker skozi to področje niso nevarni za otroke in njihovo doživljanje (da ne bi že izvajali le psihosocialne podpore in pomoči za kakršno še niso usposobljeni in nad katero ni primerne strokovnega nadzora s strani zaposlenih v domu) in zato, da jih tako tudi strokovni delavci v domu najprej dobro spoznajo.

l) psihosocialna podpora in pomoč v sodelovanju z zunanjimi izvajalci

Nekateri otroci obiskujejo svetovalni center. Obiskovanje tega centra se jim zdi dober način, da se lahko z enim od strokovnjakov za psihosocialno podporo in pomoč pogovarjajo o njih in o njihovi situaciji. Prav tako so nekateri povedali, da so obiskovali psihoterapevko, že preden so prišli v dom in da so jim ti pogovori pomagali. Omenijo tudi vikend rejništvo in nekateri so povedali, da imajo dober odnos z rejniki. Prav tako so nekateri omenili prehod iz MDMB-ja v eno od drugih stanovanjskih skupin. Nekatere pomiri hip-hop trener. Navedejo tudi pogovarjanje z botri iz projekta Botrstvo.

Nekateri vzgojitelji so omenili prehod otrok v drug zavod zaradi njihovih prehudih težav za bivanje v domu, povedali pa so tudi, da imajo v nekaterih skupinah posamezni starejši otroci psihoterapevko, ki so jim jo izbrale vzgojiteljice.

Tudi nekatere prostovoljke so povedale, da so vzgojiteljice nekaterim otrokom priskrbele psihologinjo, ki se je z njimi dobivala 1x na teden. Menijo tudi, da interesne dejavnosti zelo dobro vplivajo na otroke - otroci se prek teh dejavnosti družijo z vrstniki izven doma in prek teh dejavnosti razvijajo samostojnost.

Svetovalna delavca sta povedala, da so v domu odprti za prostovoljce, študente in botre (*Smo pa toliko bolj odprti za ustvarjanje otrokove zdrave socialne mreže, za prostovoljce, študente in botre- da otroci skupaj preko izkušenj z njimi širijo odnose in se preko izkušenj učijo načinov vzpostavljanja in negovanja odnosov, ter seveda sprejemanja različnosti ob razumevanju le te.- S-I14*).

m) delo za šolo

Nekateri otroci so povedali, da so njihovi starši zahtevni glede njihove šole.

Vzgojiteljice navajajo, da se otroci za šolske stvari hitro obrnejo na vzgojitelje.

Prostovoljke povedo, da so vzgojitelji v vlogi učiteljev v odnosu do otrok in da ima večina otrok učne težave in niso odlični učenci z disciplino, ki jim jo je potrebno privzgojiti. Nekateri prostovoljke so povedale, da so same precej organizirane, da se znajo učiti z otroki in pri nekaterih so tekom njihovega sodelovanja otroci precej napredovali pri delu za šolo (npr. napredek pri branju).

Svetovalna delavca sta navedla, da je za to, da so otroci uspešni v šoli, potrebno veliko časa, vztrajnega dela, motivacije, spodbud, dodatnih nalog, pozitivnih povratnih informacij in vloženega dela. Povesta še, da pripeljati otroke, ki so v domu, do poklica, pomeni uspešno šolanje. V domu nimajo interne šole, kot jo imajo v večini vzgojnih zavodov po Sloveniji. Omenita tudi, da je učna uspešnost nek način potrditve za otroke in da si otroci lahko, če so učno uspešni, tako tudi krepijo samozavest.

n) sodelovanje s starši

Nekateri otroci so povedali, da imajo malo stikov s starši in da njihovi starši pogrešajo njih in vse svoje otroke. Spet drugi se dobro razumejo s svojimi starši. Povedali so tudi, da so starši otrokom kupili mobitele zato, da se lahko slišijo vsak dan.

Nekateri vzgojitelji starše vabijo v sodelovalni, partnerski odnos in poudarijo pomembnost dela s starši in pomembnost vključenosti staršev v življenje otrok.

Svetovalna delavca sta povedala, da je ključno in nujno sodelovanje zaposlenih z otrokovo družino in delo s starši. Povesta, da je pomembno, da se starši pomirijo s tem, da je otrok v domu in da ko se starši s tem pomirijo, se tudi otroci umirijo in v takih primerih sodelovanje med strokovnimi delavci v domu in starši steče. Če pa starši ne sprejmejo otrokovega bivanja v domu, so otroci razpeti med domačimi in zaposlenimi v domu. Priložnost za krepitev moči otrok vidita svetovalna delavca tudi v smislu dela s starši oz. skrbniki (*Sama vidim pot, tisto pravo pot, v smislu dela s skrbniki, starši oz. kdorkoli je na tisti strani, kamor se otrok vrača za počitnice in kamor se bo predvidoma od nas vrnil.- S-I29*). V domu imata svetovalna delavca tudi individualne pogovore s starši in organizirane imajo tudi delavnice za starše.

o) dobri izidi psihosocialne podpore in pomoči in delovanja zaposlenih in delujočih v domu za otroke

Nekateri otroci doživijo olajšanje ob tem, ko povedo, kaj se jim dogaja (*Reakcija vzgojiteljice v tem primeru je bila takšna, da me je vprašala zakaj sem to naredila in mi je rekla, da lahko tudi z drugačnim načinom to pokažem izrazim in dam ven. Po tem, ko sem z njo govorila mi je drugače bilo vsaj malo lažje.- OC13*). V MDMB-ju postanejo bolj samostojni in povejo še, da prostovoljcem/kam lahko zaupajo.

Vzgojiteljice so povedale, da so nekateri otroci pozitiven zgled za ostale otroke, ker sprejemajo dom in da so tako v pomoč drugim otrokom, ki doma še ne sprejemajo ali ga sprejemajo v manjši meri.

Nekatere prostovoljke so povedale, da imajo vzgojitelji v njihovih skupinah zelo lep odnos do otrok, da so otrokom vedno pripravljeni pomagati in predvidevajo in verjamejo tudi, da se otroci, če so v kakšni stiski, zaupajo vzgojiteljem zaradi njihovega zelo lepega odnosa do njih. Povedo tudi, da jim je v čast, če jim otrok pove njegove osebne stvari in se jim odpre. Prav tako nekatere menijo, da otroci zaupajo tudi njim in da otrokom lahko veliko dajo in pozitivno vplivajo nanje. Omenijo še, da vzgojitelji dobro odreagirajo pri stiski in žalosti otrok in da so nekateri otroci sedaj v primerjavi z začetkom bivanja v domu, precej mirni, uspešni v šoli in zgled v skupini. Nekatere povedo tudi, da niso dosti zgrešile pri druženju, delu in sodelovanju z otroki. Med nekaterimi prostovoljkami in otroci se odnos razvija in imajo precej dober in topel odnos.

p) možnosti za izboljšavo oz. dobronamerna kritika (pomisleki) glede psihosocialne podpore in pomoči v domu

Nekateri otroci se s svetovalnima delavcema bolj kot ne ne pogovarjajo. Prav tako nekateri otroci govorijo o tem, da bi posamezni vzgojitelji lahko bili bolj angažirani za pomoč in podporo otrokom, omenili so neprimerno sugeriranja nekaterih vzgojiteljev otrokom, naj pomagajo pri učenju drugim otrokom. Prav tako naj bi bile nekatere vzgojiteljice preveč ukazovalne in v nekaterih primerih obstajajo motnje v komunikaciji med njimi in vzgojitelji. Ni jim všeč zasliševanje vzgojiteljev (tudi npr. o "love bite-ih" pri nekaterih mladostnikih/cah). Nekateri tudi omenijo, da v njihovih matičnih skupinah ne dobijo psihosocialne podpore in pomoči. Vzgojitelji naj bi jim omejevali dostop do mobilnih telefonov in ena od stvari, ki bi se mogoče lahko spremenila ali je potrebna razmisleka, je dalj časa trajajoče ostajanje v domu za vikende nekaterih izmed otrok.

Vzgojiteljice so pri predlogih predlagale, da bi se bolj nadziralo, koga od otrok se sprejme v dom (kakšne težave in primanjkljaje ima otrok – da v dom ne bi bili sprejeti otroci, ki imajo prehude težave na nekaterih področjih in da bi ti otroci bili usmerjeni v nekatere druge organizacije) in pri možnostih za izboljšavo omenijo, da se zavedajo zahtevnosti takšnega nadzora pri sprejemu otrok, vendar se jim zdi to ena od potrebnih možnih izboljšav za izboljšanje delovanja doma.

Nekatere prostovoljke menijo, da imajo otroci premalo čustvene podpore in da so vzgojitelji premalo podkovani na področju čustvene podpore in pomoči za otroke. Menijo, da imajo vzgojitelji premalo časa za intenzivnejšo psihosocialno podporo in pomoč za vsakega izmed otrok. Nekaterim se tudi ne zdi, da bi otroci res hodili do vzgojiteljev, ko potrebujejo čustveno podporo in pomoč in omenijo, da je v nekaterih skupinah med otroci in vzgojitelji v preveliki meri odnos vzgojitelj-učenec in v premajhni meri odnos vzgojitelj-otrok. Povejo še, da včasih vzgojitelji pri izbruhih in slabi jezi otrok niso najbolj primerno odreagirali, ko so nazaj odreagirali z razburjenostjo, tudi zaradi majhnih stvari oz. malenkosti. Posameznim prostovoljkam so otroci pripovedovali, da naj bi jih vzgojitelji zasliševali, ko so malo zamudili zvečer iz treninga. Omenijo tudi potrebo po tem, da bi otrokom obrazložili nekatera pravila in možnosti bivanja v domu in menijo, da nekatere izmed prostovoljk občasno ne ravnaajo najbolje pri učenju otrok. Prostovoljke so izrazile tudi vprašanje, kako drugače urediti/organizirati dnevni red in pravila, da bo čas tako za psihosocialno podporo in pomoč za otroke, kot za obveznosti otrok. Menijo, da ni možno, da bi vzgojitelji z otroki po šoli šli na krajši izlet ali kaj podobnega, ker imajo otroci tudi druge obveznosti in večinoma vsi zaostajajo z nalogami. Omenijo tudi odprtost in velik potencial prostovoljcev/k pri zagotavljanju psihosocialne podpore in pomoči za otroke.

Svetovalna delavca sta povedala, da v domu manjka individualen (ena na ena) čas namenjen otrokom, da bi bilo dobro, da bi ta čas imeli, da zaposlenim manjka čas za pravo sproščenost z otroki, ko se govori to, kar pride na pamet in da manjka čas za bolj kvalitetno psihosocialno podporo in pomoč otrokom (*Tisti drugi del, kaj manjka, je pa ta del, ta koncentracija vsega v smislu sistema, reda, interakcij, množice ljudi, ki te ves čas obkrožajo, možnost biti ena na ena ali možnost biti z dvema otrokoma daljši čas.*- S-I43). Povesta tudi, da v tem sistemu dela nikdar vsi otroci ne morejo dobiti toliko individualne pozornosti, kot bi jo potrebovali. Prav tako povesta, da je normativ števila otrok v skupini prevelik in da bi se gotovo dalo izboljšati delo na sebi pri zaposlenih in odnose v domu, ker je vse povezano s tem. Navedeta tudi, da finančne ovire preprečujejo zaposlitev več kadra, ki bi vsakemu otroku zagotavljal kontinuirano terapevtsko vodenje.

r) izzivi pri psihosocialni podpori in pomoči

Otroci kot izziv pri psihosocialni podpori in pomoči omenijo menjavanje matičnih vzgojiteljev, sprejemanje samih menjav in sprejemanje novih matičnih vzgojiteljev. Povedo tudi, da je prihod novega vzgojitelja v skupino povzročil spremembo delovanja matične vzgojiteljice, ki je bila že prej v skupini. Nekateri otroci omenijo neenakovrednost med njimi, ki so v domu, in njihovimi ostalimi sovrstniki.

Vzgojiteljice povedo, da lahko kakšen otrok včasih ruši zgrajen in vzpostavljen red in vzdušje v skupini, nekatere pa povedo, da vzgojiteljice pogosto igrajo starše in policaje.

Nekatere prostovoljke so izpostavile vprašljivost in spornost druženja enih izmed otrok in moškega srednjih let, ki ni njihov sorodnik ali družinski prijatelj in so izpostavile pomislek o možni zlorabi.

Svetovalna delavca sta povedala, da naj otroci ne bi potrebovali toliko psihoterapij. Izpostavita, da je najhuje v primerih, kjer starši ne sodelujejo. Povesta tudi, da imajo vzgojitelji težavo s tem, da imajo občutek, da se večji del dneva ukvarjajo s šolo in šolskimi zadevami, ki jih ni nikoli konec. Strokovni delavci v domu se dostikrat sprašujejo ali naj se osredotočijo bolj na učni del ali na zadovoljevanje potreb otrok (*Dostikrat se tudi sprašujemo ali naj se osredotočimo bolj na učni del in izobraževanje za otroke ali na zadovoljevanje potreb*- S-II17). Omenita tudi, da imajo otroci, ki so v domu, pogosto nizke aspiracije in nizko motivacijo. Pomembno vprašanje je tudi, kje bodo otroci po zaključku bivanja (*Eno pomembnejših vprašanj, s katerimi se srečujejo otroci, je, kje bodo živeli po zaključku bivanja pri nas.*- S-II29).

s) neprimerna skrb za otroke

Ta se je pokazala bolj izjemoma in sicer, ko je posameznik omenil, da ga je rejnik žalil in maltretiral in se ni nanašala na dom.

5. Skrb zase in strokovni razvoj

V okviru te teme bom predstavil podteme učenje in izkušnje za delo in delovanje v domu, izzivi strokovnega dela in delovanja v domu, napredki strokovnih delavcev in prostovoljk/praktikantk v domu, kako strokovni delavci in prostovoljke/praktikantke poskrbijo oz. ne poskrbijo zase, kaj je pomembno pri skrbi zase in strokovni razvoj, možnosti za izboljšavo skrbi zase in strokovnega razvoja zaposlenih in delujočih v domu, etiko strokovnih delavcev in prostovoljk/praktikantk in potrebe strokovnih delavcev in prostovoljk/praktikantk po podpori zase.

Veliko intervjuvancev je poudarilo pomembnost skrbi zase pri takem delu – dobre podpore in primernega izobraževanja. Nekateri intervjuvanci so izrazili zavedanje, kje so njihove močne točke in pomanjkljivosti, kje so že napredovali in kje si še želijo napredovati pri njihovem delu in omenijo, da je to področje, kjer je možen napredek strokovnih delavcev v domu, ter da se prek ustrezne podpore, primernega sodelovanja med strokovnimi delavci, ustreznega izobraževanja in ob podpori države, da izboljšati delovanje doma.

a) Učenje in izkušnje za delo in delovanje v domu

Nekatere izmed vzgojiteljic so se za delo vzgojiteljice učile prek opazovanja izkušenejših vzgojiteljic oz. sovgojiteljic in prek strokovne literature. Vzgojiteljice so povedale, da za strokovno in osebno rast berejo strokovno literaturo in reflektirajo njihovo delo in delovanje v domu. Nekatere vzgojiteljice se sedaj, ko ni več treh matičnih vzgojiteljic v matični skupini, bolj postavijo v ospredje. Nekatere povedo tudi, da je za dobro delo, delovanje in nudenje psihosocialne podpore in pomoči otrokom, pomembno samoreflektiranje (*Pri našem delu je res pomembno tudi to, da se mi socialni pedagogi sami spoznavamo in, da se poznamo, saj nam bo to pomagalo pri delu z mladostniki.-VB34*) in da vzgojitelji/ce prek intenzivnejšega druženja in sodelovanja z otroki pridobijo veliko socialnega kapitala.

Nekatere izmed prostovoljk so omenile, da so v osnovni šoli obiskovale izobraževanje iz medvrstniške mediacije, druge pa poudarijo pomembnost strokovnega izobraževanja na Pedagoški fakulteti na smeri Socialne pedagogike. Izpostavile so tudi pomembnost vaj na fakulteti, kjer so se med drugimi stvarmi npr. pogovarjale tudi o odgovornosti, ki jo čutijo

socialni pedagogi pri njihovem delu. Na fakulteti se učijo tudi pozornega opazovanja in povezovanja informacij, ki jih uporabniki sporočajo. Nekatere vodijo tudi dnevniške zapiske za vsako srečanje na prostovoljstvu, povedo pa tudi, da v odnosu z otroki pridobivajo nove izkušnje za sodelovanje z njimi.

Svetovalna delavca sta povedala, da ob taki zaposlitvi rabiš dodatna usposabljanja in znanja (omenila sta študij realitetne terapije in, da sta šla tudi na druga izobraževanja) in da je v tem poklicu potrebno delo na sebi (*Skozi mojo izkušnjo ti fakulteta ob določenemu znanju da šele vstopnico v učenje, da se začneš učiti in prepričana sem, da rabiš ob taki zaposlitvi dodatna usposabljanja in dodatna znanja.- S-I6*).

b) izzivi strokovnega dela in delovanja v domu

Nekatere vzgojiteljice so povedale, da so imele na začetku težave pri vzpostavljanju avtoritete in da imajo željo naučiti se, kako se odklopiti, še posebej, ko imajo vzgojitelji/ice svoje družine (*Moram in želim se naučiti še kako se odklopiti. To se mi zdi potrebno, med drugim tudi za potem, ko bom imela svojo družino.- VA20*).

Svetovalna delavca sta omenila, da so stvari in situacije pri delu zaposlenih v domu včasih čustveno močne in naporene.

c) napredki strokovnih delavcev in prostovoljk/praktikantk v domu

Pri vzgojiteljicah so nekatere omenile, da so napredovale pri vzpostavljanju avtoritete v odnosu z otroki (*Jaz imam še malo težav s tem kako imeti avtoriteto pri otrocih-sem se že precej izboljšala in mi sedaj gre že kar v redu.- VA16*) in da so manj prizadete ob kritikah nanje ali na njihovo delo.

Prostovoljke so povedale, da se sedaj, po določenem času prostovoljstva, bolj znajdejo v odnosih z otroki. Povedo tudi, da so se naučile bolj poslušati in razumeti otroke in da so se jih naučile motivirati za delo za šolo.

č) kako strokovni delavci in prostovoljke/praktikantke poskrbijo/ ne poskrbijo zase

Vzgojiteljice so omenile, da zase poskrbijo tako, da za vikende službo povsem odklopijo in da včasih zavestno preusmerijo misli, ko začnejo preveč razmišljati o dogajanju v službi - tudi berejo knjige in gledajo filme (*Jaz zase pa poskrbim tako, kot sem rekla prejle, da za vikende službo povsem odklopim, včasih zavestno preusmerim misli, ko začnem preveč razmišljati o dogajanju v službi, berem knjige, gledam filme.- VA37*). Odklopijo se, ko opazujejo okolico, pri vožnji, ko gredo na Facebook, ko gredo na sprehode z bližnjimi in

ko se z njimi pogovarjajo. Številke svojega osebnega mobitela nekateri vzgojitelji/ice ne povedo otrokom ali staršem in omenijo, da jim je pomembno, da si vzamejo čas zase. Nekaterim je zelo pomembna supervizija, ki jo ves čas redno obiskujejo. Po drugi strani nekatere letos ne hodijo na supervizijo v domu, nanjo so hodile v preteklosti, podporo za sebe pa dobijo pri psihoterapevtskih kolegih, pri sodelavcih, v domačem okolju, gredo pa tudi v naravo in se ukvarjajo s športom.

Prostovoljke so omenile, da če česa ne vedo ali rabijo pomoč, se obrnejo na vzgojiteljice in se o prostovoljstvu pogovarjajo z njimi, glede kakšnih dilem vprašajo tudi starše. Večina prostovoljk nima strokovne supervizije za njihovo delo v domu, nekatere pa imajo obliko supervizije na fakulteti. O dilemah glede prakse se pogovorijo tudi z njim zaupnimi osebami.

Svetovalna delavca povesta, da je pri zaposlenih potrebna refleksija, supervizija in odprtost v odnosih. V domu omogočajo supervizijo zaposlenim, vendar je najkvalitetnejša strokovna podpora zaposlenim prepuščena njim na izbiro v lastni izvedbi (*a v našem sistemu je tako, da poleg tega kar inštitucija oz. ravnatelj lahko omogoči (predvsem z vidika financiranja), v smislu supervizije, je eno, drugače pa v sistemu niso urejene stvari oz. so prepuščene posamezniku na izbiro in seveda samoplačniško. - S-I47*). Povesta tudi, da morajo zaposleni v Sloveniji v takšni organizacijah večinoma sami poskrbeti za podporo sebi in za svojo strokovno rast.

d) kaj je pomembno pri skrbi zase in strokovni razvoju

Nekateri vzgojitelji so omenili, da je za njih pomembno obiskovanje supervizije (*Menim, da je zelo dobra supervizija - VB28*) in da je pomembno tudi to, da vzgojitelj spoznava samega sebe in se uči o sebi in o svojem delu.

Nekaterim prostovoljkam je pomembno, da imajo možnost vprašati vzgojiteljice karkoli v povezavi s prostovoljstvom in da imajo možnost, da se po nasvet obrnejo k svetovalnima delavcema.

e) možnosti za izboljšavo skrbi zase in strokovnega razvoja zaposlenih in delujočih v domu

Nekatere vzgojiteljice si želijo napredovati pri nagrajevanju otrok in dajanju pohval otrokom.

Svetovalna delavca povesta, da v sistemu socialnega varstva niso najbolj urejene stvari glede načina zagotavljanja kvalitetne strokovne podpore za zaposlene v organizacijah, kot

je MDMB in da je taka podpora samoplačniška. Prav tako povesta, da bi lahko imeli boljše organiziran dom, če bi bil interes in posluh s strani države (*Sem bila pred leti v Tubengenu, na strokovni ekskurziji. Primerjava s sistemom v Sloveniji, je bila zame frustracija, ker vidiš kako se da, če je interes in posluh s strani države.- S-I48*). Primerljiva organizacija v Tübengenu je MDMB-ju lahko vzor glede urejenosti kadrovskih vidikov in za psihohigieno - tam imajo zaposleni stalno kvalitetno vzporedno podporo za zaposlene in čez določeno število let si lahko vzameš eno leto prosto in se regeneriraš (*Ne moreš verjeti, kako so stvari tam urejene za kader, pomoč, za psihohigieno, da si poleg stalne vzporedne pomoči ob delu čez določeno število let lahko vzameš eno leto in se regeneriraš.- S-I49*). Omenita tudi, da bi sebi morala posvetiti več časa za razbremenitev.

f) etika strokovnih delavcev in prostovoljk/praktikantk

Nekatere prostovoljke so omenile, da svojim staršem ne razlagajo osebnih in zaupnih informacij o otrocih kljub temu, da se z njimi pogovarjajo o tem, kaj delajo v okviru prostovoljstva.

g) potrebe strokovnih delavcev in prostovoljk/praktikantk po podpori zase

Nekatere prostovoljke so povedale, da ne potrebujejo dodatne podpore za trenutno prostovoljno delo v domu.

Svetovalna delavca sta omenila, da bi zaposleni v domu potrebovali kvalitetno strokovno podporo za delo, ki ga opravljajo.

Na podlagi zapisanih rezultatov lahko odgovorimo na glavna raziskovalna vprašanja, ki so navedena v formulaciji problema:

- *Kako se otroci, mladostniki/ce, vzgojitelji/ce, prostovoljci/ke in svetovalna delavca počutijo v MDMB-ju in kako se počutijo v njihovi matični skupini?*

Večina intervjuvancev se v matičnih skupinah in v domu počuti dobro ali zelo dobro, nekateri otroci, vzgojiteljice in prostovoljke pa se ne počutijo dobro ali se počutijo malo slabše v matičnih skupinah.

Otroci se počutijo dobro zaradi občutka varnosti v domu, občutka skupnosti, pripadnosti, ponosa na bivanje v domu. Vzgojitelji imajo občutek povezanosti z matično skupino in se dobro razumejo z ljudmi v domu in v matičnih skupinah. Prostovoljke uživajo v matičnih

skupinah, rade in z veseljem pridejo v dom in so vesele, ko se družijo z otroki. Svetovalna delavca se počutita sprejeto v domu, veliko dajeta in veliko dobivata.

Nekateri otroci se slabo počutijo, ker pogrešajo starše, so utrujeni, ker imajo toliko aktivnosti ali se slabo počutijo zaradi vtikanja vzgojiteljev v njihovo zasebnost. Nekateri vzgojitelji so občasno izčrpani od dela, se počutijo nemočno glede tega, kako še pomagati otrokom in nekateri se ne vidijo, da bi v prihodnosti še delali v domu in si želijo spremembe poklica. Prav tako so se nekateri izolirali od doma in so se počutili izolirano od doma s strani vodstva. Nekatere prostovoljke so jezne, ker menijo, da vzgojitelji niso dovolj angažirani za podporo in pomoč otrokom in nekatere se v matičnih skupinah ne počutijo sprejete in ne dobivajo občutka s strani vzgojiteljev/ic, da so pomembne oz. se počutijo nezaželeno s strani nekaterih vzgojiteljev/ic.

- *Kaj je otrokom, mladostnikom, mladostnicam, vzgojiteljicam, prostovoljcem in svetovalnima delavcema všeč v MDMB-ju, s čim so zadovoljni in kaj jim mogoče ni všeč in bi radi spremenili?*

Otroci so zadovoljni z redom in postavljenimi pravili v skupini in v domu in dosti otrok je zadovoljnih z vzgojitelji. Nekateri otroci so zadovoljni z zagotavljanjem psihosocialne podpore in pomoči za njih s strani vzgojiteljev in nekateri so zadovoljni, ker so tu, v matičnih skupinah, slišani.

Precej intervjuvancev je nezadovoljnih, ker naj bi bilo v matičnih skupinah in v domu preveč otrok, nekateri od otrok in vzgojiteljev so nezadovoljni z vrsto in/ali količino hrane za otroke v domu, nekateri otroci so nezadovoljni, ker se jim nekateri vzgojitelji posmehujejo in se neprimerno derejo na njih. Veliko otrok je tudi nezadovoljnih, ker ne smejo imeti mobitela čez dan. Svetovalna delavca sta omenila, da v domu obstaja tudi nezadovoljstvo, kar se odraža na odnosih v domu.

- *Kakšne predloge za izboljšanje delovanja MDMB-ja in njihove matične skupine imajo otroci, mladostniki/ce, vzgojitelji/ce, prostovoljci/ke in svetovalna delavca?*

Večina intervjuvancev predlaga, da bi se znižal normativ za število otrok v matičnih skupinah v MDMB-ju (na 8 otrok), torej, da bi bilo manj otrok v matičnih skupinah in v domu, nekateri strokovni delavci predlagajo rotacijo delovnih mest. Otroci predlagajo, da bi si občasno sami kuhali, predlagajo manj birokratske procedure pri obiskovanju

prijatelj/ev/ice za rojstne dneve, da bi lahko imeli več izhodov, da bi lahko večkrat šli v kino, da gredo lahko dlje po Ljubljani, da bi imeli lahko čez dan več časa mobitele. Vzgojitelji predlagajo manj zapisovanja pri njihovem delu in pri pisanju opažanj predlagajo enotni sistem med vzgojitelji. Predlagajo tudi boljše nadziranje sprejemanja otrok v dom, večjo vključenost staršev, ustrezno zakonsko ureditev glede sodelovanja staršev in team building za zaposlene. Tudi svetovalna delavca predlagata, da bi se bolj vzpostavili pogoji sodelovanja staršev.

Prostovoljke predlagajo boljše nadziranje dela strokovnih delavcev, predlagajo tudi individualne govorilne ure za otroke, usposabljanje za prostovoljce oz. da jim strokovni delavci povedo pričakovanja do njih in več sodelovanja s strokovnimi delavci. Svetovalna delavca predlagata, da bi se zagotovila sredstva za individualno supervizijo za zaposlene v domu, da bi si strokovni delavci vzeli več časa za globlje pogovore med vsemi, ki so v domu in predlagata še, da bi onadva več časa namenila individualnemu in skupinskemu delu z otroki.

- *Kako vzgojiteljice, vzgojitelji in svetovalna delavca poskrbijo za podporo in pomoč otrokom v primeru njihovih čustvenih težav in potreb?*

Strokovni delavci otroke poslušajo, se pogovarjajo z njimi, jih spoznavajo, se jim prilagajajo in jim gredo na roko. Z njimi se dogovarjajo tudi o stvareh, ki niso čisto po pravilih doma (npr. ko so lahko otroci na začetku navajanja na bivanje v domu, prespali tudi doma). Vzgojitelji so prilagodljivi, razumevajoči, jih objamejo, se do njih obnašajo empatično, jih pomirjajo in uporabljajo humor za dviganje razpoloženja. Povedo jim, da bo vse v redu, jih opogumljajo, pohvalijo in spodbujajo. Z otroki se pogovarjajo o realni sliki doma in jih usmerjajo, da se vključijo v interesne dejavnosti, ki jih zanimajo. Določeni vzgojitelji se z nekaterimi otroki intenzivnejše družijo. Vzgojitelji se z otroki pogovarjajo o njihovih interesih, skupaj gredo na izlete in imajo različne aktivnosti (bowlanje, jadranje...). Prav tako vzgojitelji otroke izobražujejo za šolo – skupaj z njimi delajo stvari za šolo (ne namesto njih, ampak z njimi sodelujejo). Izobražujejo pa jih tudi za življenje - vzgajajo jih, na kaj naj bodo pozorni v odnosih z drugimi, pri uporabi interneta (s kom se dobivati in s kom ne). Vzgojitelji otroke tudi spodbujajo k samostojnosti in prevzemanju odgovornosti zase, za svoje življenje in za šolo. Otrokom vzgojitelj postavlja tudi meje, pravila in imajo za njih tudi kazni oz. posledice, če ne upoštevajo pravil. Nekateri otroci imajo psihoterapevte/ke ali hodijo na svetovalni center. Otrokom je tudi omogočeno, da so

vključeni v interesne aktivnosti v okviru zunanjih izvajalcev, kjer lahko pridobivajo dobre izkušnje z njihovimi vrstniki in drugimi ljudmi izven doma. Strokovni delavci za zagotavljanje podpore sodelujejo med seboj, s starši, skrbniki in z zunanjimi vključenimi osebami in organizacijami (šolami, svetovalnimi službami, psihoterapevti/kami, CSD-ji...). V nekaterih primerih strokovni delavci otroke vključijo v vikend rejništvo. V domu je prav tako omogočeno, da so v življenja otrok vključeni tudi prostovoljci in botri. Ti se z otroki družijo, prostovoljci jim pomagajo pri učenju, botri pa jih tudi finančno podpirajo.

- *Kako so otroci zadovoljni z delom in ravnanjem pri zagotavljanju podpore in pomoči v primeru njihovih čustvenih težav in potreb s strani vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev?*

Večina otrok je dokaj ali precej zadovoljnih s psihosocialno podporo in pomočjo s strani strokovnih delavcev v domu, nekateri otroci pa so povedali, da niso zadovoljni s to podporo in da nimajo takšne podpore in pomoči v njihovi matični skupini.

Otroci so še povedali, da so zadovoljni, ko gredo s celo skupino občasno kam, da so zadovoljni, ko gredo na izlete in dogodke, da so zadovoljni z aktivnostmi v domu in da so zadovoljni s tem, da je tu v domu nekdo, ki jih posluša. Nezadovoljni pa so z občasnim neprimernim odzivanjem kakšnega od vzgojiteljev, ker se jim nekateri vzgojitelji posmehujejo in se neprimerno derejo na njih in niso zadovoljni ob menjavanju matičnih vzgojiteljev.

- *Kako prostovoljci vidijo zagotavljanje podpore in pomoči otrokom v primeru njihovih čustvenih težav in potreb s strani vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev?*

Večina prostovoljk meni, da strokovni delavci v domu zagotavljajo dobro ali zelo dobro psihosocialno podporo in pomoč otrokom, nekatere prostovoljke pa so tudi precej nezadovoljne, ker menijo, da nekateri strokovni delavci ne zagotavljajo dobre podpore otrokom. Te zadnje omenijo, da nekateri vzgojitelji niso dovolj angažirani za podporo otrokom in da nekateri nimajo dovolj znanj za to podporo.

Nekatere prostovoljke menijo, da bi bilo dobro, če bi se individualno pravila za otroke malo prilagajala, glede na njihovo starost.

5 RAZPRAVA

V Mladinskem domu Malči Beličeve se mi zdi precej stvari dobro urejenih – veliko intervjuvancev se dobro počuti v domu, veliko otrok je zadovoljnih s podporo in pomočjo, ki jim jo nudijo strokovni delavci in prostovoljci, veliko strokovnih delavcev je zadovoljnih z njihovim delom in večina prostovoljk je zelo zadovoljna s svojim delovanjem v domu in z delovanjem doma. Večina intervjuvancev je zadovoljna, da obstaja nek red v skupini. Veliko otrok je zadovoljnih, ker jih vzgojitelji poslušajo, strokovni delavci so jim na razpolago in otroci se počutijo olajšano, ko lahko povedo, kaj se jim dogaja. Prav tako veliko vzgojiteljev dobro sodeluje med seboj, še posebej matičnih vzgojiteljev in vzgojiteljev, ki so v istih delih hiše, kjer imajo vzgojitelji iz dveh matičnih skupin skupne prostore za vzgojitelje.

Dobro se mi zdi, da nekateri vzgojitelji in prostovoljke objamejo otroke in jih tako zasipajo s telesnimi izrazi ljubezni.

Avtorja Bouwkamp in Bouwkamp (2010: 89) pišeta, da se pri majhnih in velikih otrocih opazi osupljiv vpliv dotikov na možgane in da če otroka zasipamo s telesnimi izrazi do adolescence, bo imel kasneje v odnosih veliko manj trenj.

Intervjuvanci so povedali, da se precej vzgojiteljev in prostovoljcev empatično odziva do otrok - samoiniciativno pridejo do otrok, jih tolažijo, se z njimi prijazno pogovarjajo, jim povedo, da se bo vse uredilo itd. Dobro se mi zdi, da ima večina vzgojiteljev v sodelovanju z otroki spoštljiv odnos, da se osredotočajo na dobro in delujejo iz perspektive moči in da uporabljajo tudi humor za dvig razpoloženja v skupinah. Nekatere prostovoljke otrokom vlivajo smisel, upanje, pozitivizem in želijo otrokom sporočiti, da je življenje tudi lepo.

Saleebey (1997: 3) pravi, da nas premik k perspektivi moči usmeri, da v prispevku uporabnikov spoštljivo iščemo njihovo moč in vire, ter da praksa, ki temelji na perspektivi moči pomeni, da bo vse, kar kot socialni delavci delamo, utemeljeno tako, da pomagamo olepšati, raziskati, odkriti in izkoristiti moč in vire uporabnikov.

Precej dobro se mi zdi tudi to, da so nekateri vzgojitelji in prostovoljke omenili, da se osebno in strokovno odzivajo v odnosih z otroki. Čačinovič Vogrinčič s sodelavci piše (2015: 10-11), da je delovni odnos tudi osebni odnos, da se socialni delavec osebno odziva, podeli svoje izkušnje ali zgodbo, ki lahko odpira alternativni pogled na možne

rešitve in da je izkušnja o spoštovanju in dostojanstva uporabnikov le osebna izkušnja v dialogu in sodelovanju z njimi.

Zelo dobro je, da vzgojitelji z otroki raziskujejo alternativne načine delovanja v primerih in v situacijah, ko bi otroci razmišljali o samopoškodovanju.

Dostopnost do psihologov in psihiatrov je bila v intervjujih omenjena kot preveč omejena in se mi zdi pomembno to urediti. Menim, da bi moral glede na težave in problematiko, biti v zdravstvenem sistemu psiholog in/ali psihiater otrokom s takšnimi težavami, potrebami, izkušnjami, hitro dostopen.

Veliko otrok je povedalo, da jim je pomembno, da jih nekdo posluša in sliši. Precej intervjuvancev je povedalo, da bi otroci potrebovali več individualne pozornosti v okviru zagotavljanja psihosocialne podpore in pomoči, kar je bila tudi ena mojih glavnih tez, ko sem začel razmišljati o pisanju tega diplomskega dela. Lahko bi imeli zaposlenega enega ali nekaj delavcev v domu za zagotavljanje psihosocialne podpore in pomoči otrokom - npr. psihoterapevt/i v domu ali bi lahko imeli tudi zunanje izvajalce teh storitev. V trenutnih okvirih delovanja bi se lahko eno obliko takšne pomoči zagotovilo tako, da bi vsak otrok enkrat ali dvakrat na teden imel nekaj le individualnega časa z eno izmed strokovnih oseb - tak predlog je prišel s strani nekaterih prostovoljk in sicer, da bi vsak otrok imel 15 minut na dan neke vrste govorilnih ur oz. individualnega stika in odnosa s strokovnim delavcem.

Prav tako je pomembno, da z otroki ne dela preveč pomagajočih (oz. (psiho)terapevtov) naenkrat, kot sta omenila svetovalna delavca in da bi se v takšnih primerih določilo enega izmed pomagajočih, ki bi bil glavni za določenega otroka in bi koordiniral sodelovanje strokovnih delavcev z otrokom.

Še posebej pomembno se mi zdi, da bi otroci imeli omogočeno psihosocialno podporo in pomoč v primerih, ko se npr. samopoškodujejo, če so se pri njih doma pojavljale zlorabe ali če bi obstajal sum, da se dogajajo sedaj. Ta podpora se mi seveda zdi pomembna tudi v primerih, ko bi vzgojitelji ugotovili, da otrok občasno komu od delujočih v domu ali drugim pove kaj, v kar dvomijo, da je resnično, če otroci preveč razmišljajo in nimajo koncentracije pri učenju, kot so omenile nekatere prostovoljke.

Juul in Jensen (2010: 342) pišeta, da šele ko otrok doživi pedagoške odnose, v katerih odrasli z zanimanjem, odkritostjo in senzibilnostjo sprejemajo njegovo osebno integriteto in so jo sposobni odmisлити od njegovega trenutnega vedenja, ima otrokovo samospoštovanje možnost, da se razvija v procesu, ki se giblje med otrokovim hrepenenjem po integriteti in odkritim pedagoškim zanimanjem zanj.

Veliko intervjuvancev je povedalo, da si želijo manj otrok v skupinah in da si želijo manjši normativ za število otrok v skupinah. To je lahko razumeti in se s tem predlogom strinjati, saj bi tako lahko zagotovili drugačno vzdušje, delo vzgojiteljev bi bilo mogoče manj naporno in bi se lahko bolj posvetili tudi individualnemu delu z otroki. Posledica manjših skupin bi lahko bila prezasedenost domov in se pojavlja vprašanje, kako bi bilo poskrbljeno za otroke, ki bi želeli priti v dom in ne bi mogli zaradi prezasedenosti. Zato je mogoče boljša alternativna rešitev, da se ohrani isto število otrok in poveča število zaposlenih v domu, ali omogoča rotacijo delovnih mest, za razbremenitev vzgojiteljev ali da bi otroke nato nastanili v kakšnih drugih stanovanjskih skupinah v Sloveniji ali da bi ustanovili kakšno novo stanovanjsko skupino ali nov mladinski dom. Pomembno se mi zdi, da se zaradi manjšega normativa ne bi zavračalo otrok potrebnih podpore in pomoči zaradi prezasedenosti v domu in da se najdejo načini, da se jim omogoči najboljša možna oblika te podpore.

Ena izmed pomembnejših izjav v intervjujih je bila tudi ta, da so intervjuvanci izpostavili željo po boljšem nadzoru nad kvaliteto dela strokovnih delavcev v domu. Menim, da bi se ob boljšem nadzoru kvaliteta strokovnega dela lahko spremenila in precej izboljšala.

In mogoče ne gre samo za boljši nadzor nad delom in delovanjem strokovnih delavcev v domu, ampak tudi za zagotavljanje ustrezne podpore za delujoče v domu. V domu že imajo skupinsko supervizijo, precej boljše pa bi lahko bilo, če bi zaposleni imeli individualno supervizijo. Tako bi imeli ustrezno podporo, bi krepili sebe in bi verjetno znali še bolje poskrbeti za psihosocialno podporo in pomoč za otroke, še posebej za tiste, ki te podpore trenutno ne dobijo dovolj. Strokovni delavci si želijo naučiti, kako se odklopiti od dela, kako imeti avtoriteto, napredovati pri dajanju pohval in kako nagrajevati otroke in želijo se razbremeniti.

Še posebej se mi zdi pomembno, da bi se uredilo to, da se nekateri vzgojitelji ne bi posmehovali in neprimerno drli na otroke.

Tu bi lahko delujoči v domu tudi uporabili vzor podobne organizacije iz Tübengena in raziskali, kaj se da dobrega vključiti v dom Mali Beličeve in kako bolje poskrbeti tudi za psihohigieno za delujoče v domu.

Glede na rezultate je potrebno v nekaterih matičnih skupinah izboljšati zadovoljstvo otrok. Ni sicer razvidno, kaj vse je vzrok precejšnjemu nezadovoljstvu v eni izmed skupin - je to menjavanje vzgojiteljev, prihod novih vzgojiteljev, nerazumevanje med vzgojiteljema, zahtevnost težav otrok v tej skupini, način dela vzgojiteljev, kaj drugega ali preplet vseh teh razlogov. To, da se uredi zadovoljstvo otrok v tej skupini, se mi zdi ena izmed pomembnejših prioritet ob zaključkih tega diplomskega dela. Otroci so v tej skupini povedali, da nimajo psihosocialne podpore in pomoči, niso zadovoljni, ker se vzgojitelj dere na njih in podobno. Med pisanjem diplomskega dela sem imel krajši vmesni pogovor z eno izmed svetovalnih delavk, v okviru katerega sva se pogovarjala o predlogih, ki sem jih do takrat napisal, in o tej konkretni situaciji z eno od matičnih skupin. Tudi sama vidi situacijo podobno, kot je prikazana v rezultatih in v domu že delajo na tem, da se zadovoljstvo izboljša.

Avtorica Sunderland (2010: 211) je poudarila, da je za otroke, ki trpijo zaradi bolečin ob izgubi, življenjskega pomena, da so deležni ljubezni in pozornosti in da bi strokovni delavci morali biti pozorni na otroke, ki so izgubili enega od staršev ali za katere menijo, da doma 'ljubijo v mukah'.

Precej pomembno se mi zdi izpostaviti tudi dajanje pohval otrokom. Nekatere prostovoljke so povedale, da se jim zdi, da otroci v domu dobijo premalo pohval, kar bi bilo potrebno izboljšati. Nekatere vzgojiteljice so povedale, da se zavedajo, da je potrebno večkrat pohvaliti otroke in da se trudijo delati na tem in da bi tu rade napredovale. Pomembnost pohval pa sta poudarila tudi svetovalna delavca. Čačinovič Vogrinčič s sodelavci piše (2015: 22), da je element pohval za socialno delo precej pomembno ravnanje in da naj v procesu pomoči socialni delavec uporabniku da štiri do pet avtentičnih pohvali ali priznanj.

Potrebno je delati tudi na samopodobi otrok - preko doživljajskih projektov, individualne psihosocialne podpore in pomoči, da izkušajo otroci nove dobre izkušnje z vrstniki in drugimi ljudmi preko različnih iger in delavnic v domu, v sodelovanju z ljudmi zunaj doma - tu so pomembne tudi zunanje interesne dejavnosti ter tudi preko ostalih načinov.

Glede doživljajske pedagogike tudi Krajncan piše (2007: 19), da je tak način usmerjen k dvigovanju občutka lastne vrednosti, predelavi razvajenosti, razvijanju občutka pripadnosti in vadbi k samoodgovornosti.

Zdi se mi potrebno omeniti, da so nekateri intervjuvanci izrazili potrebo po spremembi prehrane - da se količina hrane poveča ali da se nekateri jedilniki spremenijo. Prehrana je pomemben dejavnik v življenju otrok, pomembno vpliva na počutje in odnose v domu in v šoli.

Precej sem razmišljal tudi o rotaciji delovnih mest matičnih vzgojiteljev. Tu je več vprašanj, pogledov in razmišljanj. Na nek način bi bilo to lahko dobro za matične vzgojitelje, saj bi se lahko malo razbremenili in dobili drugo izkušnjo in drug vpogled na delo v domu. Je pa res, da je potrebno upoštevati potrebe in želje otrok, ki so pogosto omenili, da jih moti menjavanje matičnih vzgojiteljev. Tu se mi zdi pomembno, da bi se o tem razmislilo, kaj bi bila najboljša možna možnost za konstruktivno spremembo, saj je na nek način trenutno prisotno nezadovoljstvo nekaterih vzgojiteljev/ic, ker ni takšne rotacije delovnih mest in ki bi bila po njihovem mnenju koristna. Vzgojitelji, ki so bili prej matični vzgojitelji, bi še vedno bili vključeni v življenje otrok, vendar bi delali za nekaj časa v drugem delovnem terminu, vzgojitelji bi se lahko malo spočili, razbremenili, dobili nov pogled oz. vpogled na njihovo delo, na otroke in delovanje skupine in doma. Takšna razbremenitev se mi zdi, da bi ugodno vplivala tudi na kvaliteto zagotavljanja psihosocialne podpore in pomoči za otroke v glavnih časovnih obdobjih dneva - popoldne in proti večeru, ko sta običajno v skupini prisotna matična vzgojitelja. Če bi tako matični vzgojitelji imeli več energije in bi vedeli, da bi, če bi to potrebovali, lahko za nekaj časa šli tudi v drug delovni termin, menim, da bi otrokom lahko več dali, kot če vedo, da ostajajo vsak dan v isti vlogi, na istem delovnem mestu, da se vsak dan dogaja isto in delajo isto in nimajo možnosti spremembe oz. rotacije delovnega mesta.

Pomembno se mi seveda zdi izpostaviti tudi ureditev odnosa med nekaterimi sovgojitelji in med nekaterimi vzgojitelji in svetovalnima delavcema. Skozi intervjuje so mi strokovni delavci večkrat omenili pomembnost tega, da se matična sovgojitelja razumeta med seboj, dobro sodelujeta in da naj bi imela podobne vrednote glede delovanja skupine. Svetovalna delavca sta tudi povedala, da je to odnos, ki se poleg odnosa vzgojiteljev do otrok, najbolj izraža v skupini in ki ga otroci najbolj vidijo in doživljajo in se nanj tudi odzivajo. Zato se

mi zdi precej pomembno, da bi se, kjer odnosi med sovzgojitelji niso najboljši, to na nek način izboljšalo - da bi se o tem pogovorili na superviziji, med seboj, na interviziji, z drugimi strokovnimi delavci v domu in da bi našli način, da bi se v takšnih primerih sodelovanje med njimi izboljšalo. To bi lahko precej ugodno vplivalo na odnos med sovzgojitelji in menim, da bi to lahko precej dobro vplivalo tudi na otroke, kar je ključnega pomena.

Nekateri vzgojitelji so tudi omenili, da jih motijo določeni načini ravnanja svetovalnih delavcev. Občasno naj bi z njunim delovanjem rušila avtoriteto nekaterim vzgojiteljem pred otroki, kar se mi ne zdi najbolje in se mi tudi tu zdi precej pomembno, da med njimi steče boljša komunikacija in da bi to sodelovanje potekalo bolje. Mogoče bi bilo dobro, da bi svetovalna delavca prej sporočila vzgojiteljici, da bosta prišla v skupino in da se morata pogovoriti z otrokom ali da bi se v takšnih situacijah na nov, drugačen, tudi za vzgojitelje malo bolj sprejemljiv način dogovorili, kdaj bi otrok lahko prišel do svetovalnih delavcev. Poudariti želim tudi izboljšanje sodelovanja med starši oz. skrbniki in strokovnimi delavci v domu. Tudi to so intervjuvanci omenili kot nekaj precej pomembnega na celotno izkušnjo in delovanje otrok v domu. V domu že imajo organizirane delavnice za starše, bi pa bilo potrebno iskati še nove možnosti za sodelovanje s starši oz. skrbniki, ki niso tako sodelujoči. V teh primerih so intervjuvanci povedali, da je možnost tudi spremembe zakonodaje, da bi to sodelovanje bilo bolj vzpostavljeno in zagotovljeno.

Avtorja Bouwkamp in Bouwkamp (2014: 279) poudarjata, da je naloga strokovnega delavca, da razbremeni starše pri njihovi skrbi za otroka in podpre otroka na njegovi poti v odraslost.

Intervjuvanci so izpostavili, da bi se nekdo s temi družinami v Sloveniji moral več ukvarjati, s čimer se precej strinjam in se mi zdi precej pomembno, da bi se tu naredil nek napredek. Ni jasno razvidno, od kje naj bi prišla večja spodbuda za takšno delovanje- iz MDMB-ja ali iz drugih podobnih institucij, ustanov, iz CSD-jev ali od drugje, vendar se mi zdi, da dosti izzivov, s katerimi se ukvarjamo ljudje, ki bomo delali in delajo v pomagajočih poklicih, izhaja iz družin in bi ravno v tem okolju bilo smiselno več narediti za podporo in pomoč družinam.

V intervjujih je bilo omenjeno tudi vprašanje, kako pomagati otrokom, ki so neodkriti? Zato se mi zdi precej pomembno, da bi socialni delavci in vsi pomagajoči poklici v Sloveniji (in tudi širše) našli načine, kako v skupnostih organizirati dejavnosti, preventivne

dejavnosti in ostale možnosti, kjer bi lahko zagotovili, da bi našli ljudi in družine, ki so potrebne podpore in pomoči in da bi se jim z njihovim strinjanjem tudi pomagalo. Kolikor razumem in poznam družinske situacije, menim, da so včasih v družinah prisotni le nekateri manjši komunikacijski šumi, vzorci, ali se osebe med seboj ne poslušajo najbolje, obstajajo predsodki, stigme, strahovi, ki bi se jih dalo v spoštljivih sodelovalnih strokovnih delovnih odnosih ali v preventivnih dejavnostih presegati, spreminjati in bi že s preventivno dejavnostjo naredilo zelo veliko, da bi preprečili kasnejše "gašenje požarov", kar, kot razumem, se pogosto dogaja v socialnem delu na področju, iz katerega delam diplomsko delo in tudi na drugih področjih. In menim, da bi gotovo v teh družinah preko socialnodelovnih odnosov ali preko preventivnih dejavnosti odkrili veliko virov moči, želj po spremembi/ah, izboljšanju, napredku in bi s takšnimi dejavnostmi krepili ljudi v Sloveniji, otroke, odrasle, družine in skupnosti.

Večina prostovoljk je rekla, da so v domu kar zadovoljne, nekatere pa so izpostavile pomanjkanje sodelovanja med njimi in vzgojitelji/cami. Še posebej so izpostavile pomanjkanje sodelovanja med njimi v povezavi z zagotavljanjem psihosocialne podpore in pomoči za otroke, kjer menim, da imajo prostovoljci/ke velik potencial.

Na nek način bi lahko prostovoljci/ke z ustreznim vodenjem in podporo pomembno prispevali k vzpostavljanju dobrih odnosov z otroki in tudi v nekaterih delih razbremenili delo vzgojiteljev/ic.

Pomembno se mi zdi izpostaviti tudi povečanje financ v domu. Tako bi delujoči v domu lahko obiskovali individualno supervizijo - kar bi mogoče izboljšalo njihovo delovanje v domu in bi se izboljšala psihosocialna podpora in pomoč za otroke, otrokom bi lahko ponudili več različnih aktivnosti, kot so nekatere vzgojiteljice omenile, da želijo. Lahko bi povečali število zaposlenih v domu in drugo. Zelo pomembno se mi zdi tudi sporočilo, da se da imeti boljši dom, če bi bil posluh s strani države.

Eno izmed pomembnejših vprašanj je tudi, kam bodo šli otroci po zaključku bivanja v domu in menim, da ravno zaradi tega, ker se večina otrok vrne v družine, je tako zelo pomembna psihosocialna podpora in pomoč tako za otroke kot za starše. Možnosti so, da bi otrokom zagotovili prehodna bivanja v stanovanjskih skupinah ali da bi se jim omogočalo subvencionirano bivanje v kakšnih stanovanjih. Dom bi lahko sodeloval tudi z državo, s podjetji, z zavodom za zaposlovanje, da se otrokom tekom izobraževanja in

bivanja v domu in še posebej ob zaključku bivanja omogoča čim boljša in hitra zaposljivost, da bi bili otroci tako malo bolj samostojni in bi se lahko sami odločili, kaj in kako bodo po bivanju v domu.

V tem diplomskem delu sem zbral precej konkretnih predlogov glede tega, kako bi se še dalo izboljšati kvaliteto storitev doma za otroke in večino, ki so se mi zdeli pomembni, sem zapisal v poglavju predlogi, tu pa bi izpostavil še nekatere meni zanimive in potrebne predloge, ki so jih dali intervjuvanci. V domu bi lahko imeli večje domače ljubljence - mačke ali pse. S tem bi se otroci učili odgovornosti, a najbrž bi veliko otrok rado poskrbelo za živali in to bi precej dobro vplivalo na vse v domu - tako otroke, kot tudi druge zaposlene in delujoče v domu. Otroci so izpostavili, da si občasno želijo tudi sami kuhati in dobro bi bilo, da bi se pred domom uredila nekatera igrala - gugalnica ipd.

6 SKLEPI

1. Počutje v domu

- večina otrok, prostovoljk, vzgojiteljic in svetovalnih delavcev se dobro ali zelo dobro počuti v domu
- nekateri otroci, vzgojiteljice in prostovoljke se zaradi nekaterih stvari ne počutijo najbolje v domu
- večina prostovoljk uživa v matičnih skupinah, rade in z veseljem pridejo v dom ter so vesele, ko se družijo z otroki
- svetovalna delavca sta povedala, da se počutita sprejeta v domu in da v domu veliko dajeta in veliko dobivata
- nekateri vzgojitelji so občasno izčrpani od dela
- nekateri vzgojitelji se ne vidijo, da bi v prihodnosti še delali v domu in se želijo poklicno preusmeriti
- nekatere vzgojiteljice se počutijo izolirano s strani vodstva in se ne počutijo pripadne domu
- nekatere praktikantke so jezne, ker menijo, da nekateri vzgojitelji niso dovolj angažirani za podporo in pomoč otrokom

2. Ocena zadovoljstva s posameznimi vidiki delovanja doma

- večina otrok je relativno zadovoljnih s postavljenimi pravili, redom in omejitvami v domu
- veliko intervjuvancev je zadovoljnih z aktivnostmi v domu
- vzgojiteljice so večinoma zadovoljne z avtonomnostjo dela in delovanja v domu
- večina otrok je zadovoljnih z odnosom z vzgojitelji
- večji del otrok je zadovoljnih s psihosocialno podporo in pomočjo vzgojiteljev/ic
- večina otrok je zadovoljna z njihovimi matičnimi skupinami
- večina otrok je zadovoljnih s sostanovalci
- nekateri otroci so povedali, da je bivanje v domu privilegij
- večina prostovoljk je zadovoljnih, ker se v domu napolnijo s pozitivno energijo in so zadovoljne s pridobivanjem novih izkušenj v odnosu z otroki
- svetovalna delavca sta zadovoljna, da imajo otroci streho nad glavo, da imajo urejeno prehrano, da se jim zagotavlja primerne obleke, se jim nudi 24-urno varstvo

- prav tako sta svetovalna delavca zadovoljna s sodelovanjem z okolico, okoliškimi šolami, sosesko in tudi s projektom Botrstva
- otroci so nezadovoljni ob menjavanju matičnih vzgojiteljev
- nekateri otroci so nezadovoljni z dogovarjanjem glede določenih stvari z vzgojiteljicami
- nekateri otroci so nezadovoljni z občasnim neprimernim odzivanjem kakšnega od vzgojiteljev
- nekatere vzgojiteljice so nezadovoljne z nekaterim delovanjem svetovalnih delavcev (način dogovarjanja glede pogovorov z otroki)
- nekateri vzgojitelji niso zadovoljni s (so)delovanjem njihovih sovzgojiteljev
- veliko intervjuvancev ni zadovoljnih, ker je preveliko število otrok v matičnih skupinah
- nekateri otroci, vzgojiteljice in prostovoljke niso zadovoljni s prehrano za otroke v domu (količina hrane, vrsta hrane)
- nekaterim prostovoljkam manjkajo informacije oz. pogovarjanje z vzgojitelji o zagotavljanju psihosocialne podpore za otroke
- nekatere prostovoljke menijo, da je v skupinah premalo spodbud za učenje, da vzgojitelji niso dovolj angažirani za učno in psihosocialno podporo otrokom in da je premalo pohval s strani vzgojiteljev

3. Predlogi za spremembe

- Večina vseh intervjuvanih predlaga manjša skupine in zmanjšanje normativa števila otrok v skupinah na 8
- nekatere vzgojiteljice in svetovalna delavca so predlagali rotacijo delovnih mest vzgojiteljev
- nekatere prostovoljke in vzgojiteljice predlagajo boljši nadzor nad kvaliteto dela strokovnih delavcev v domu
- sprememba prehrane v domu (večji obroki, možnost vegetarijanske hrane, malo drugačna hrana - spremenjeni jedilniki)
- vzgojitelji in svetovalna delavca predlagajo izboljšanje sodelovanja s starši oz. skrbniki in možnost boljše zakonske ureditve za omogočanje tega sodelovanja
- team building za zaposlene v domu
- večina otrok in nekatere prostovoljke predlagajo, da bi otroci več časa čez dan lahko imeli mobitele
- nekateri otroci predlagajo, da bi si občasno sami kuhali

- nekateri vzgojitelji povedo, da bi morala veljati neizpodbitna avtoriteta vzgojiteljev pred otroki in predlagajo nespodbijanje avtoritete vzgojiteljem s strani svetovalnih delavcev, ki naj bi se občasno pojavila
- nekatere prostovoljke so predlagale, da bi vzgojitelji/ce malo bolj zaupali in omogočali malo več samostojnosti otrokom, ki so stari 14 let ali več
- svetovalna delavca predlagata, da bi se zagotovila sredstva za individualno supervizijo za zaposlene v domu
- svetovalna delavca tudi predlagata, da bi si zaposleni v domu vzeli več časa za globlje pogovore z vsemi, ki so v domu in da bi onadva več časa namenila individualnemu in skupinskemu delu z otroki

4. Psihosocialna podpora in pomoč

- Otroci si želijo razumevanje njihovih perspektiv s strani vzgojiteljic in odkrite ter pristne komunikacije vzgojiteljic z otroki
- večina otrok je povedala, da jih vzgojitelji poslušajo, slišijo, da obstaja zaupnost med njimi
- vzgojiteljice so poudarile pomembnost spoštljivega odnosa do otrok, sodelovanje z njimi, uporabo humorja in, da si je potrebno vzeti čas za otroka
- vzgojiteljice so poudarile tudi pomembnost, da otroci obiskujejo zunanje interesne dejavnosti
- večina prostovoljk se želi precej truditi tudi pri psihosocialni podpori in pomoči za otroke in to tudi delajo, bi si pa nekatere želele malo več informacij in sodelovanja z vzgojitelji za zagotavljanje takšne podpore
- nekatere prostovoljke so tudi poudarile pomembnost pohval otrok in izrazile, da bi bilo dobro, če bi otroke delujoči v domu večkrat pohvalili; podobno sta izpostavila tudi svetovalna delavca
- nekateri vzgojitelji in svetovalna delavca so povedali, da starše vabijo v sodelovalni, partnerski odnos in poudarijo pomembnost sodelovanja s starši
- nekateri otroci so izrazili, da bi določeni vzgojitelji lahko bili bolj angažirani za pomoč in podporo otrokom
- precej strokovnih delavcev je povedalo, da v domu manjka individualen čas namenjen otrokom
- veliko vseh intervjuvancev je izpostavilo, da je normativ števila otrok v skupinah prevelik

- finančne ovire preprečujejo zaposlitev več kadra, ki bi vsakemu otroku zagotavljal še bolj kvalitetno kontinuirano terapevtsko vodenje
- izziv v domu je menjavanje matičnih vzgojiteljev/ic v skupinah, še posebej so to izpostavili nekateri otroci
- pomembno vprašanje je tudi, kje bodo otroci po zaključku bivanja v domu

5. **Skrb zase in strokovni razvoj**

- za dobro delo, delovanje in nudenje psihosocialne podpore in pomoči otrokom je pomembno samoreflektiranje, supervizija, delo na sebi in dodatna usposabljanja
- nekatere vzgojiteljice so imele na začetku težave pri vzpostavljanju avtoritete in težavo naučiti se, kako se odklopiti
- stvari in situacije pri delu zaposlenih v domu so včasih čustveno močne in naporene
- nekatere vzgojiteljice so napredovale pri vzpostavljanju avtoritete
- vzgojiteljice zase poskrbijo tako, da za vikende službo povsem odklopijo in da včasih zavestno preusmerijo misli, berejo knjige, gledajo filme, gredo v naravo, se ukvarjajo s športom, se pogovarjajo z bližnjimi
- nekaterim strokovnim delavcem je precej pomembna supervizija
- v domu omogočajo supervizijo zaposlenim, vendar je najkvalitetnejša strokovna podpora zaposlenim prepuščena njim na izbiro v lastni izvedbi (npr. individualna supervizija)
- prostovoljkam je pomembno, da imajo možnost vprašati vzgojitelje in svetovalna delavca karkoli v povezavi s prostovoljstvom
- nekatere vzgojiteljice so povedale, da si želijo napredovati pri nagrajevanju otrok in dajanju pohval otrokom
- svetovalna delavca sta povedala, da se da imeti boljši dom, če bo interes in posluh s strani države
- primerljiva organizacija v Tübingenu je MDMB-ju lahko vzor glede urejenosti kadra

7 PREDLOGI

7.1 Predlogi

Predlogi, ki se nanašajo na otroke oz. matične skupine

- manjše matične skupine - zmanjšati normativ števila otrok v skupinah na 8
- izboljšati kvaliteto psihosocialne podpore in pomoči v nekaterih skupinah, kjer se otroci ne počutijo najbolje, da bi se njihovo počutje izboljšalo
- več pohval otrokom in več krepitev moči otrok
- več individualnega časa z otroki (možnost rednih vsakodnevnih individualnih pogovorov v okviru psihosocialne podpore in pomoči)
- da bi se pravila za otroke individualno rahlo prilagajala otrokom glede na starost
- izboljšati dostopnost do psihologov in/ali psihiatrov za otroke preko zdravstvenega sistema
- ves čas bi v matičnih skupinah morala biti dva vzgojitelja
- da bi otroci lahko več časa pri sebi imeli mobitele
- da bi si otroci občasno sami kuhali
- manj birokratske procedure, da grede otroci lahko na rojstni dan k prijateljem/icam
- da bi vsak otrok, če bi otroci to želeli in se s tem strinjali, dobili mentorja vrstnika, ki je že malo dlje časa v domu, da bi ga/jo usmerjal glede delovanja v domu
- da bi imeli živali, ki si jih otroci želijo v domu (psa, mačko) oz. da bi se mogoče poskrbelo, da bi v sodelovanju v zunanjimi izvajalci bile bolj prisotne v domu
- urediti nekaj igral pred domom
- najti prostor za kakšno ustvarjalno sobo, kjer bi lahko otroci ustvarjali v njej in tam pustili stvari in kasneje nadaljevali z delom, če imajo vmes še druge obveznosti

Predlogi, ki se nanašajo na kader:

- rotacija delovnih mest vzgojiteljev
- team building za zaposlene v domu
- da se razrešijo nekateri konflikti oz. motnje v komunikaciji med zaposlenimi v domu
- več nadzora nad kvaliteto dela vseh strokovnih delavcev v domu oz. ustrezna boljša podpora za čim boljšo kvaliteto dela vseh strokovnih delavcev v domu
- manj pisanja pri delu vzgojiteljev in enoten sistem zapisovanja med vzgojitelji

Predlogi, ki se nanašajo na organizacijo:

- najti način za pridobitev financ za omogočanje najboljše podpore za vzgojitelje (možnost individualne supervizije), za možnost za več strokovnega kadra v domu in za širši razpon možnosti dejavnosti za otroke
- izboljšanje sodelovanja s starši ali skrbniki otrok (tudi z možnimi zakonskimi določitvami), še posebej kadar starši premalo sodelujejo in to vpliva na počutje in delovanje otrok
- omogočiti vsem prostovoljcem in praktikantom razgovor o prostovoljstvu ali usposabljanje in spremljanje ter podporo tekom leta
- bolj temeljito iskati načine in že tekom bivanja v domu razmišljati o bivanju otrok po zaključku bivanja v domu (omogočanje podpore otrokom, da bi lažje dostopali do stanovanjskih skupin ali stanovanj in sodelovanje s podjetji za lažji postopek pridobivanja zaposlitev)
- pregledati ustreznost prehrane v domu in jo po potrebi spremeniti (povečati količino hrane za otroke, spremeniti vrsto hrane, omogočati tudi vegetarijansko hrano)

Ostali predlogi:

- da bi se v Sloveniji več ukvarjalo z družinami, ki imajo potrebo po psihosocialni podpori in pomoči

7.2 Predlogi za nadaljnje raziskovanje

- raziskati delovanje podobnih organizacij v Sloveniji ali v tujini, ki bi lahko bile vzor za MDMB in bi lahko preko ugotovitev izboljšali delovanje doma
- raziskati možno povečanje izbire glede bivanja za otroke po zaključku bivanja v domu
- raziskati, kaj so otroci, ki so že zaključili z bivanjem v domu, od doma odnesli in kaj so mogoče pogrešali oz. bi spremenili
- raziskati, kako poteka sodelovanje s starši ali skrbniki, kaj je že dobro urejeno in kako bi se sodelovanje dalo izboljšati

8 UPORABLJENA LITERATURA

- Andersen, T. (1994), Reflection on Reflecting with Families. V: McNamee, Sh., Gergen, K. J. (ur.), *Therapy as social construction*. London: Sage (54-67).
- Barker, R. L. (1995), *Social Work Dictionary*. Silver Spring: NASW Press.
- Bartholomew, K, Kwong, M. J., Hart, S. D. (2001), Attachment. V: Bouwkamp R., Bouwkamp S., *Blizu doma*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete: Pedagoška Fakulteta: Inštitut za družinsko terapijo (29-31).
- Belsky, J. (1999), Modern evolutionary theory and patterns of attachment. V: J. Cassidy in P. R. Shaver (ur.), *Handbook of attachment*. New Yourk: The Guilford Press (141-161).
- Bluestein, J. (1997), *Vzgoja brez stresa 1*. Nasveti ameriške pedagoginje za učitelje, vzgojitelje in starše. Ljubljana: Pleroma.
- Bouwkamp R., Bouwkamp S. (2014), *Blizu doma*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete: Pedagoška Fakulteta: Inštitut za družinsko terapijo.
- Bryant, B. K. (1987), Mental health, temperament, family, and friends: Perspectives on children's empathy and social perspective taking. V: N. Eisenberg in J. Strayer (ur.), *Emphaty and its development*. Cambridge, UK: Cambridge University Press (245-270).
- Čačinovič Vogrinčič, G., Kopal, L., Mešl, N., Možina, M. (2015), *Vzpostavljanje delovnega odnosa in osebne stika*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo: Littera picta.
- Egberts, C. (2007), *Ouders op hun plek. Samenweken in de driehoek cliënt, ouders en begeleider*. Utrecht: Uitgeverij Agiel.

- Eisenberg, N., Fabes, R.A. in Murphy, B. C. (1996), Parent's reactions to children's negative emotions: Relations to children's social competence and comforting behaviour. *Child development*, 67, 5, 2227-2247.
- Eisenberg, N., Fabes, R. A., Shepard, S. A., Guthrie, I.K., Murphy, B.C. in Reiser, M. (1999), Parental reactions to children's negative emotions: Longitudinal relations to quality of children's social functioning. *Child Development*, 70, 2, 513-534.
- Franklin, C., Jordan, C., (1999), *Family Practice: Brief Systems Methods for Social Work*. Brooks/Cole Publishing Company, USA, England, Canada.
- Hanekamp, H. (1992), Intervizija. *Socialno delo* 33, 6, 503-506.
- Hoffman, L. (1994), A reflexive Stance for the family Therapy. V: McNamee, Sh., Gergen, K. J. (ur.), *Therapy as social construction*. London: Sage (7-24).
- Juul, J., Jensen, H. (2010), *Od poslušnosti do odgovornosti: za novo kulturo vzgajanja*. Radovljica: Didakta.
- Kairys, W. S., Johnson, F. C., Committee on Child Abuse and Neglect (2002), The Psychological Maltreatment of Children – Tehnical REport. *Pediatrics*, 109 (4), e68.
- Krajncan, M. (2007), *Osnove doživljajske pedagogike*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta: Artelj.
- Kulovec, D., Kulovec, L. (2004), *Mladinski dom skozi čas: 75 let*. Žiri: Etiketa.
- Kulovec, D., Rupnik Krže, O. (2009), *Almanah ob 80 letnici doma*. Brezovica pri Ljubljani: Nagode & Co. d.n.o.
- Lorenčič, B. (2014), *Letni delovni načrt Mladinskega doma Malči Beličeve šolsko leto 2014-2015*. Ljubljana.
- Lüssi, P. (1991), *Systemische sozialarbeit*. Bern: Haupt.

- Martelanc, T., Samec, T. (2000), *Prostovoljno delo včeraj, danes in jutri*. Ljubljana: Slovenska filantropija, Združenje za promocijo prostovoljstva: Dalmatin.

- Masten, R. (2014), *Vzgoja v očeh psihoterapevta – pogled in praksa različnih pristopov*. Kranj: Inštitut za realitetno terapijo.

- Mesec, B., Rape, T., Rihter, L. (2009), *Načrtovanje raziskave: študijsko gradivo za interno uporabo, Metodologija raziskovanja v socialnem delu 1*. Ljubljana: Univ. v Ljubljani, Fakulteta za socialno delo.

- Mikuš-Kos, A. (2002), *Prostovoljci in varovanje duševnega zdravja otrok: zbornik prispevkov*. Ljubljana : Slovenska filantropija, Združenje za promocijo prostovoljstva : Kolaborativni center za duševno zdravje otrok in mladostnikov pri Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše: Bori.

- Milošević-Arnold, V., Vodeb Bonač, M., Erzar, D., Možina, M. (1999), *Supervizija-znanje za ravnanje: priročnik za supervizijo kot proces učenja za strokovno ravnanje in osebni razvoj*. Ljubljana: Socialna zbornica Slovenije: J. Vovko.

- Mladinski dom Malči Beličeve.
Dostopno na <http://www.malci-beliceve.si/> (25.3.2016).

- Mladinski dom Malči Beličeve - Kdo smo.
Dostopno na http://www.malci-beliceve.si/kdo_smo (25.3.2016).

- Mladinski dom Malči Beličeve – Kdo živi pri nas?
Dostopno na <http://www.malci-beliceve.si/kdo-smo-populacija> (25.3.2016).

- Mladinski dom Malči Beličeve - Kriteriji sprejema.
Dostopno na <http://www.malci-beliceve.si/kriteriji-sprejema> (25.3.2016).

- Mladinski dom Malči Beličeve - Postopek sprejema.
Dostopno na <http://www.malci-beliceve.si/postopek-sprejema> (25.3.2016).

- Mladinski dom Malči Beličeve - Značilnosti življenja v domu.
Dostopno na <http://www.malci-beliceve.si/znacilnosti-zivljenja> (25.3.2016).
- Munson, C. E. (1995), *Clinical Social Work Supervision*. New York: The Haworth Press.
- Papalia, D. E., Olds, S. W., Feldman, R. D. (2003), *Otrokov svet: otrokov razvoj od spočetja do konca mladostništva*. Ljubljana: Educy.
- Pas, A. van der (1999), *Ouderbegeleiding. Tussen ergernis en bekommernis. Artikelen, recensies, lezingen 1988-1998*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Rosenfeld, I. (1993), *Abstracts*, EASSW Conference, Torino.
- Saleebey D. (ur.) (1997), *The strenght perspective in social work practice*. New York: Longman.
- Shaver, P. R., Mikulincer, M. N. (2002), Attachment-related psychodynamics. *Attachment and Human Development*, 4: 133-161.
- Sunderland, M. (2010), *Znanost o vzgoji*. Radovljica: Didakta.
- Temnik, S. (2010), Čustvena zloraba otrok. *Psihološka obzorja* 19, 2: 129-141.
- Tomison, A. M., Tucci, J. (1997), *Emotional Abuse: The hidden form of maltreatment. Issues in Child Abuse Prevention*. Melbourne: Australian Institute of Family Studies.
- Vries, S. de, Bouwkamp, R. (1995), *Psihosocialna družinska terapija*. Logatec: Firis.
- Webb, M., Heisler, D., Call, S., Chickering, A. S. in Colburn, A. T. (2007), Shame, guilt, symptoms of depression, and reported history of psychological maltreatment. *Child Abuse & Neglect*, 31, 11/12: 1143-1153.

- Weinfeld, N. S., Sroufe, L. A., Egeland, B., Carlson, E. A. (1999), The nature of individual differences in infant-caregiver attachment. V: Cassidy, J., Shaver, P. R. (ur.), *Handbook of attachment*. New York: The Guilford Press (68-88).
- Ziegenspeck, J. (1992), *Erlebnispädagogik. Rückblick – Bestandsaufnahme – Ausblick*. Lüneburg: edition erlebnispädagogik.

9 PRILOGE

9.1 Priloga 1: Vodila za intervjuje

10.1. Vodilo za intervju z otroci, mladostniki in mladostnicami

1. Kako se počutiš v MDMB-ju in kako se počutiš v tvoji matični skupini?
(podvprašanja: Kakšen odnos imaš v vzgojiteljicami, vzgojitelji in s tvojimi sostanovalci-z drugimi otroki in z drugimi zaposlenimi in delujočimi v MDMB-ju?)
2. Kaj ti je všeč in čim si zadovoljen v MDMB-ju in v tvoji matični skupini in kaj ti ni všeč in bi mogoče rad/a spremenil/a in kako?
3. Kakšni so tvoji predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in za izboljšanje delovanja in kvalitete življenja v tvoji matični skupini?
4. Na koga se obrneš, ko potrebuješ podporo in pomoč v primeru čustvenih težav ali potreb? Ali ti in kako ti ta pomoč pomaga?
5. Kako si zadovoljen z zagotavljanjem podpore in pomoči s strani vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev v primeru tvojih čustvenih težav ali potreb?
Kaj si želiš da bi vzgojiteljica ali vzgojitelj naredila, ko potrebuješ pomoč oz. kako si želiš, da bi ravnal/a oz. deloval/a?

10.2. Vodilo za intervju z vzgojiteljicami in vzgojitelji

1. Kako se počutite v MDMB-ju in kako se konkretno počutite v Vaši matični skupini?
(Kakšne odnose imate z otroki, mladostniki, mladostnicami in s sodelavkami/ci in drugimi zaposlenimi in delujočimi v MDMB-ju?)
2. Kaj Vam je všeč v MDMB-ju, s čim ste zadovoljni in kaj menite, da je že dobro in ustrezno in kaj vidite kot pomanjkljivost ali možnost za spreminjanje?
3. Kakšni so Vaši predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in izboljšanje delovanja in kvalitete zagotavljanja Vaših storitev in za izboljšanje kvalitete življenja za vse v Vaši matični skupini?
4. Kako pogosto se otroci obrnejo po podporo in pomoč v primeru njihovih čustvenih težav in potreb in kakšne so njihove težave in potrebe?
5. Kako Vi poskrbite za podporo in pomoč otrokom, mladostnikom in mladostnicam v primeru njihovih čustvenih težav in potreb?
(Kako za to poskrbijo drugi sodelavci zaposleni ali delujoči v MDMB-ju, kako se s tem soočate in na koga se obrnete ko Vi potrebujete pomoč- strokovni nasvet glede Vašega dela ali čustveno podporo in pomoč zaradi Vašega dela?)

10.3. Vodilo za intervju s prostovoljci in prostovoljkami

1. Kako se počutite v MDMB-ju in kako se počutite v Vaši matični skupini?
(Kakšne odnose imate z otroci, z vzgojitelji/cami in z drugimi delujočimi v MDMB-ju?)

2. Kaj Vam je všeč v MDMB-ju, s čim ste zadovoljni in kaj menite, da je že dobro in ustrezno in kaj vidite kot pomanjkljivost ali možnost za spreminjanje?
3. Kakšni so Vaši predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in izboljšanje delovanja in kvalitete zagotavljanja Vaših storitev in za izboljšanje kvalitete življenja za vse v Vaši matični skupini?
4. Kako Vi vidite Vašo vlogo, kot prostovoljca/ke pri zagotavljanju podpore in pomoči otrokom v primeru njihovih čustvenih težav in/ali potreb?
(Kako pogosto se otroci obrnejo na Vas v primeru takšnih težav ali potreb, kakšne so te težava in/ali potrebe in kako v takšnih primerih in situacijah delujete? Kje dobite strokovno podporo in pomoč in ali kje dobite tudi podporo in pomoč v primeru Vaših čustvenih težav, potreb ali vprašanj zaradi Vašega dela in delovanja z otroci v MDMB-ju?)
5. Kako Vi vidite delo vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev pri zagotavljanju podpore in pomoči otrokom v primeru čustvenih težav in potreb?

10.4. Vodilo za intervju s svetovalnima delavcema

1. Kako se počutite v MDMB-ju?
(Kakšne odnose imate z otroci, mladostniki, mladostnicami, zaposlenimi in z drugimi delujočimi v MDMB-ju?)
2. Kaj se Vam že zdi dobro urejeno v MDMB-ju, kaj Vam je všeč, s čim ste zadovoljni in kaj menite, da je pomanjkljivost MDMB-ja in/ali bi bilo mogoče potrebno spremembe oz. izboljšanja?
3. Kakšni so Vaši predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja?
4. Kako pogosto se otroci obrnejo po podporo in pomoč v primeru čustvenih težav in potreb in kakšne so njihove težave in potrebe?
5. Kako poskrbite za zagotavljanje podpore in pomoči v primeru njihovih čustvenih težav in potreb? Kako Vi poskrbite za Vaše čustvene potrebe in težave zaradi Vašega dela?

9.2 Priloga 2: Zapisi pogovorov in podčrtovanje relevantnih izjav

1. ZAPIS POGOVORA Z MLADOSTNICO 1 (OA-I)
2. ZAPIS POGOVORA Z MLADOSTNICO 2 (OA-II)
3. ZAPIS POGOVORA Z VZGOJITELJICO 1 (VA)
4. ZAPIS POGOVORA S PROSTOVOLJKO 1 (PA)
5. ZAPIS POGOVORA S FOKUSNO SKUPINO OTROK 3 (OB)
6. ZAPIS POGOVORA Z VZGOJITELJEM 2 (VB)
7. ZAPIS POGOVORA S PRAKTIKANTKO 2 (PB)
8. ZAPIS POGOVORA S FOKUSNO SKUPINO OTROK 4 (OC)
9. ZAPIS POGOVORA Z VZGOJITELJICO 3 (VC)
10. ZAPIS POGOVORA S PROSTOVOLJKO 3 (PC)
11. ZAPIS POGOVORA Z MLADOSTNIKOM 5 (OČ-I)
12. ZAPIS POGOVORA Z DEKLICO 6 (OČ-II)
13. ZAPIS POGOVORA Z DEČKOM 7 (OČ-III)
14. ZAPIS POGOVORA Z VZGOJITELJICO 4 (VČ)
15. ZAPIS POGOVORA S PROSTOVOLJKO 4 (PČ)
16. ZAPIS POGOVORA S FOKUSNO SKUPINO 8 (OD)

17. ZAPIS POGOVORA Z VZGOJITELJICO 5 (VD)
18. ZAPIS POGOVORA S PROSTOVOLJKO 5 (PD)
19. ZAPIS POGOVORA S FOKUSNO SKUPINO OTROK 9 (OE)
20. ZAPIS POGOVORA Z VZGOJITELJEMA 6 (VE)
21. ZAPIS POGOVORA S PROSTOVOLJKO 6 (PE)
22. ZAPIS POGOVORA S SVETOVALNO DELAVKO 1 (S-I)
23. ZAPIS POGOVORA S SVETOVALNIM DELAVCEM 2 (S-II)

1. ZAPIS POGOVORA Z MLADOSTNICO 1 (OA-I)

DATUM: 7.12.2016

KRAJ: Ljubljana, ena od sob v matični skupini mladostnice v MDMB-ju

TRAJANJE: 30 minut

STAROST MLADOSTNICE: 14 let

DOLŽINA BIVANJA MLADOSTNICE V DOMU: 5 let

A.: Kako se počutiš v MDMB-ju in kako se počutiš v tvoji matični skupini?

Kakšen odnos imaš v vzgojiteljicami, vzgojitelji in s tvojimi sostanovalci-z drugimi otroki in z drugimi zaposlenimi in delujočimi v MDMB-ju?

M.: Na začetku mi tu v skupini in v domu ni bilo tako všeč in pogrešala sem mami, sedaj pa sem zadovoljna, ker sem prišla sem. (OA-I1) To, da sem dosti pogrešala mami, da mi je bilo hudo za njo in, da sem se tu navajala, je trajalo kakšno leto in v tem času sem se dostikrat slišala z njo prek telefona.

Imam dobre odnose z vzgojitelj in s sostanovalci. (OA-I2)

Včasih sem se pogovarjala tudi z ravnateljico doma (OA-I3), s svetovalnima delavcema pa se pogosto vidim, vendar se z njima, bolj kot ne, ne pogovarjam. (OA-I4)

A.: Kaj ti je všeč in s čim si zadovoljna v MDMB-ju in v tvoji matični skupini in kaj ti ni všeč in bi mogoče rada spremenila in kako?

M.: Všeč mi je, da so tu v domu določena pravila in, da je pomembno, da jih upoštevamo vsi in da jih ne kršimo in menim, da če tega ne bi bilo, da bi bila zmešnjava. (OA-I5)

Zadovoljna sem tudi, ker sem tu v 5. skupini saj se mi tu zdi dobra skupina. (OA-I6)

Kar bi tu spremenila je to, da bi bil tu dom samo za osnovnošolce, da bi bilo tu manj ljudi, recimo pol manj. (OA-I7) Kljub temu, da je tu v domu toliko ljudi, vseeno najdem tudi prostor zame in za mojo zasebnost. (OA-I8)

Dostikrat se tu v domu zamotim tudi z glasbo. (OA-I9) Včasih sem poslušala dosti balkanske glasbe, sedaj pa poslušam tudi angleške pesmi. Glasba me pomiri, ko sem jezna. (OA-I10)

A.: Kdaj pa si jezna?

M.: Jezna sem, ko nekdo recimo pove eno isto stvar večkrat ali če moram kaj delati in je to pretežko. (OA-I11)

A.: Kakšni so tvoji predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in za izboljšanje delovanja in kvalitete življenja v tvoji matični skupini?

M.: Želim si, da bi bilo v naši skupini več punc-sedaj smo le 3 punce in 6 fantov. (OA-I12) In želim si, kot sem že prejle rekla, da bi bilo v domu manj ljudi. (OA-I13)

A.: Na koga se obrneš, ko potrebuješ podporo in pomoč v primeru čustvenih težav ali potreb? Ali ti in kako ti ta pomoč pomaga? Kako si zadovoljen z zagotavljanjem podpore in pomoči s strani vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev v primeru tvojih čustvenih težav ali potreb?

M.: Jaz se obrnem na vzgojitelje in povem njim, če sem v domu in z njimi poskusimo skupaj rešiti stvari. (OA-I14) Če pa sem doma, pa povem mamici. (OA-I15)

Meni je vredno način pomoči in podpore vzgojiteljev do mene. Vzgojitelji se trudijo, kolikor se lahko in upoštevajo naše želje in naša mnenja. Zdi se mi, da nas vzgojitelji poslušajo in tudi slišijo. (OA-I16)

Jaz sem bila prej precej problematična za šolo, v 7. razredu pa sem se začela truditi za šolo, ker se šteje za vpis na srednjo šolo.

Jaz vzgojiteljem zaupam, ker vem, da ne bodo drugim osebam govorili to, kar jim jaz zaupam. (OA-II7)

Tu v skupini sta bila prej 2 vzgojitelja, ki sta bila par-Lili in Kuli-njemu je drugače ime Dušan in on je šel v penzion, Lili pa še dela, kot nočna vzgojiteljica. In, ko je šel Kuli v penzion, sta tu delali še vzgojiteljici Špela in Kristina in se je nekaj vzgojiteljev tu vmes zamenjalo. (OA-II8) Ta dva vzgojitelja, ki sta sedaj pa sta prijazna in mogoče še malo bolj razumeta nas v primerjavi z nekaterimi prejšnjimi in nekaterimi, ki so bili vmes naši vzgojitelji. (OA-II9)

2. ZAPIS POGOVORA Z MLADOSTNICO 2 (OA-II)

DATUM: 7.12.2016

KRAJ: Ljubljana, ena od sob v matični skupini mladostnice v MDMB-ju

TRAJANJE: 1 ura

STAROST MLADOSTNICE: 18 let

DOLŽINA BIVANJA MLADOSTNICE V DOMU: 10 let

A.: Kako se počutiš v MDMB-ju in kako se počutiš v tvoji matični skupini?

Kakšen odnos imaš v vzgojiteljicami, vzgojitelji in s tvojimi sostanovalci-z drugimi otroki in z drugimi zaposlenimi in delujočimi v MDMB-ju?

T.: Trenutno se tu v domu in v tej skupini počutim zelo dobro. (OA-II1) Tu sem drugače že 10 let. Ko sem prišla v dom mi je bilo na začetku dosti zahtevno.

Tu v tej skupini se je v zadnjem obdobju kar nekaj vzgojiteljev zamenjalo in sedaj, ko sta trenutna relativno nova dva vzgojitelja, sem ugotovila, da nista ona dva kriva za te menjave in sem se navadila in naučila, da tako je tu v domu. (OA-II2)

Nekaj časa nazaj sta bila v naši skupini dva vzgojitelja Lili in Kuli, ki sta bila partnerja in sta res znala voditi nas otroke, kot mami in oči in sem se na njiju precej navezala. Ona dva sta tudi znala, da se tudi ti navežeš na njiju. (OA-II3) Kuli je šel v penzion, Lili pa še dela, kot nočna vzgojiteljica in včasih grem čez vikend z Lili na Šmarno gorogreva le jaz in ona ali kdaj še kakšen otrok, ali greva kdaj v kakšno slaščičarno na tortico. (OA-II4)

S tema dvema matičnima vzgojiteljema, ki ju imamo sedaj imam v redu odnos. (OA-II5)

Moj mlajši brat je tudi v tej skupini in mi je fino, da sva skupaj v tej skupini. (OA-II6)

A.: Kaj ti je všeč in s čim si zadovoljna v MDMB-ju in v tvoji matični skupini in kaj ti ni všeč in bi mogoče rada spremenila in kako?

T.: Tu v moji skupini imam občutek, da sem doma in ne, da ne pridem iz ene ustanove-šole, v drugo ustanovo-mladinski dom, ampak imam občutek, da sem tu doma. (OA-II7) Tu se lahko tudi razjezim in lahko recimo tudi pol ure govorim zakaj sem tečna in me tu poslušajo-je tu nekdo, ki me posluša. (OA-II8)

Tu imam tudi varnost-vem, da bo kosilo ob 14-ih in ne ali bo kosilo ob 14-ih ali ob 16ih ali ob 19-ih. (OA-II9)

Za šolo se mi zdi zelo smiselno, da imam red tukaj. (OA-II10)

Zdi se mi, da imam malo manj časa zame, kot moji vrstniki, ki niso v domu. (OA-II11) Malo je bilo neprijetno včasih, ko so kakšne prijateljice rekle, da bodo pa danes npr. šle ven, jaz pa mogoče tisti dan nisem mogla iti, ker sem se morala vnaprej dogovoriti z vzgojitelji, ampak sedaj sem se navadila na takšno vrsto dogovarjanj in se da vse zmeniti z vzgojitelji. (OA-II12)

Tu v domu mi ni dobro to, da je preveč otrok. Dva vzgojitelja na 10 otrok se mi zdi preveč (OA-II13) in mislim, da bi bilo delo vzgojiteljev učinkovitejše, če bi bilo manj otrok-da bi se vzgojitelji bolj celi posvetili otrokom. (OA-II14)

Zelo v redu bi mi bilo tudi, da bi si tu v skupini na vsake nekaj časa sami kuhali, da se tudi mi naučimo kuhati. (OA-II15)

Jaz imam 2 sestre in 2 brata in vsi smo bili tu v domu-dveh starejših sester ni več v domu, ostali trije pa smo še tu v domu.

V osnovni šoli nisem imela težav, da bi sošolci ali učitelji drugače gledali name, ker živim tu, v mladinskem domu. Ko sem šla na gimnazijo me je bilo na začetku strah, da me ne bi sprejeli ali, da bi mi kaj rekli zaradi tega, ker živim v mladinskem domu, vendar potem sem si rekla, da ne bom mogla biti 4 leta tiho in tega ne povedati in sem potem povedala najprej eni sošolki in mi ni nič takšnega rekla, da bi bilo kaj slabo ali, da bi me drugače gledala zaradi tega in potem so počasi izvedeli tudi drugi sošolci in učitelji in ni tako, da bi me kdo zafrkaval zaradi tega ali mi karkoli rekel ali me drugače gledal. Edino za eno mami od ene sošolke sem slišala, da naj bi rekla, da naj bi jaz izkoriščala moje bivanje v domu pri profesorjih, da naj bi se jim jaz smilila in, da naj bi to upoštevali tudi pri ocenah.

Jaz vem, da je privilegij, da sem tukaj v domu. Koliko otrok bi moralo biti tukaj, pa ne morejo biti. (OA-II16)

A.: Kakšni so tvoji predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in za izboljšanje delovanja in kvalitete življenja v tvoji matični skupini?

T.: Moj predlog je, da bi bilo manj otrok tu v domu. (OA-II17)

Moj predlog je tudi, da bi si sami kdaj kuhali in tako krepili našo samostojnost. (OA-II18)

Drugače mi je zelo v redu, ko se kdaj na naših skupinskih sestankih pogovarjamo o kakšnih aktualnih temah-recimo, ko je bila aktualna tematika beguncev, smo se o njih in o tem pogovarjali. (OA-II19)

Zelo v redu mi je tudi, ko kdaj kam skupaj gremo-recimo včeraj je cela naša skupina šla gledati lučke v centru Ljubljane. (OA-II20)

A.: Na koga se obrneš, ko potrebuješ podporo in pomoč v primeru čustvenih težav ali potreb? Ali ti in kako ti ta pomoč pomaga?

T.: Obrnem se na vzgojiteljico Lili, ki je bila moja matična vzgojiteljica večino časa, ko sem jaz tu, sedaj pa je nočna vzgojiteljica. (OA-II21) Izven okvira doma se obrnem na mojo starejšo sestro in na fanta. (OA-II22)

Zdelo se mi je pametno, da tudi moj mlajši brat, ki ni bil v domu, pride sem v dom. Mami ni mogla najboljšo poskrbeti za njega- moja mami je pila in sem tudi jaz za to malo pritiskala, da je on prišel sem. Tako se mami ne more na nikogar spraviti in se jaz bolje počutim, ker je on tu in me ne skrbi toliko glede njegove šole in tudi ne rabim delati nalog čez vikend zanj, kot sem jih včasih in jo sedaj on sam dela tu in je ne rabim jaz zanj delati. (OA-II23)

Oče živi v Nemčiji in ga pogrešam in mi je hudo, ker je očetu hudo, ker nas ni tam z njim (OA-II24) (so se ji orosile oči).

Oče je bil tu oktobra in smo se takrat nazadnje videli. Z njim se ne slišimo toliko le včasih preko telefona. (OA-II25)

Jaz trenutno obiskujem Šubičevo gimnazijo in želim študirati socialno pedagogiko.

Bolje mi je, ko povem in dam ven iz sebe in je že to olajšanje in rabim samo nekoga, da me posluša. (OA-II26)

A.: Kako si zadovoljna z zagotavljanjem podpore in pomoči s strani vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev v primeru tvojih čustvenih težav ali potreb?

Kaj si želiš da bi vzgojiteljica ali vzgojitelj naredila, ko potrebuješ pomoč oz. kako si želiš, da bi ravnal/a oz. deloval/a?

T.: Jaz sem zelo zadovoljna z zagotavljanjem podpore in pomoči s strani vzgojiteljev. Tudi, če so kakšne stvari, ki jih oni ne bi rabili narediti, si vzamejo čas-recimo zadnjič bi morala nekaj poklicati za en pregled pri zdravniku in sem vprašala vzgojitelja, če bi lahko on poklical in je rekel, da bo. (OA-II27)

Vzgojitelji tudi dostikrat podaljšujejo in so tu tudi po končanem njihovem delavnem času. (OA-II28)

V drugih skupinah je drugače-drugačen je odnos do otrok in nekateri vzgojitelji so kar v vzgojiteljski sobi dosti časa in odnos vzgojiteljev do dela je v drugih skupinah tudi drugačen. (OA-II29)

Tu v naši skupini jemo večerjo skupaj in tudi vsakič vedno nekaj rečemo pred večerjo. (OA-II30)

Moja mami ne pije več toliko, kot je včasih.

Če imam kakršnekoli težave ali bi se hotela komu zaupati se pogovorim z vzgojiteljico Lili ali s sestro Piko. (OA-II31) Včasih pa povem tudi kaj na naših skupinskih sestankih. (OA-II32)

Od vzgojiteljev si želim, da bi me poskušali razumeti iz moje perspektive in da bi jaz v pogovoru z njimi izvedela, koliko dejansko imam za kakšno stvar jaz prav. (OA-II33)

Ni mi vredno, če se kdaj vzgojitelji jezno odzovejo na nas, če so oni jezni ali imajo oni težave in da bi zaradi njihovih osebnih težav mi bili okregani ali da bi se zaradi tega oni nad nas jezili ali kaj podobnega. In jaz te stvari vse povem- enkrat sem to tudi povedala enemu od vzgojiteljev, saj se mi je zdelo, da je bil on sam nekaj jezen in je malo izbruhnil in težil tudi drugim otrokom. (OA-II34)

Zelo vredno mi je bilo, ko sem enkrat nekaj povedala vzgojiteljici Lili kar nisem naredila najboljša in ona ni bila jezna in me je res razumela in je bila empatična. Hkrati pa ima ona tudi meje in ni delovala do nas na takšen način, da bi se ji mi smilili. (OA-II35)

To, da so tu v domu tudi prostovoljci se mi zdi precej pozitivno in določeni prostovoljci so tudi naredili vtis na mene. (OA-II36) In včasih, ko smo šli s prostovoljci v sobo se nismo ravno najbolj učili ampak smo se tudi pogovarjali. (OA-II37)

Jaz sem ponosna, da sem tu v domu. (OA-II38) Sem sem pripeljala tudi nekatere prijateljice iz gimnazija in so videle, da je tu vse normalno. (OA-II39)

A.: Kako si se spremenila v tem času, ko si tukaj?

T.: Spremenila sem se v odnosu do mami in spremenila sem odnos do tega mladinskega doma-na začetku je bila to ustanova, sedaj pa je zame to dom. (OA-II40)

Tu v domu sem se tudi naučila, da sama zase vem, da moram nekaj narediti za sebe, karkoli že želim. (OA-II41)

In te omejitve, ki jih imam tu v domu so boljše zame, da me nekdo vodi in motivira za šolo. (OA-II42)

Jaz sem precej empatična in, če vidim, da se komu dogaja krivica, povem in ne morem biti tiho in rečem osebi, ki krivico povzroča, naj neha, takoj sedaj.

Kolikor jaz poznam, je v drugih zavodih grozno, recimo v Planini. Notri imajo sicer šolo, drugače pa je grozno-tam kadijo, se tepejo in rabijo dovoljenje za to, da gredo v trgovino. (OA-II43)

3. ZAPIS POGOVORA Z VZGOJITELJICO 1 (VA)

DATUM: 7.12.2016

KRAJ: Ljubljana, ena od sob v matični skupini vzgojiteljice v MDMB-ju

TRAJANJE: 45 minut

DOLŽINA ZAPOSLOTITVE V MDMB-JU: 8 mesecev

Vzgojiteljica je diplomirana socialna pedagoginja.

A.: Kako se počutiš v MDMB-ju in kako se konkretno počutite v tvoji matični skupini?

Kakšne odnose imaš z otroki, mladostniki, mladostnicami in s sodelavkami/ci in drugimi zaposlenimi in delujočimi v MDMB-ju?

D.: V mladinskem domu in v moji skupini se zelo dobro počutim. (VA1) Tu smo manjši kolektiv v primerjavi s kolektivom, kjer sem delala preden sem bila zaposlena tu-prej sem delal v šolstvu. In v šolstvu je preveč pritiskov in birokracije in so stvari storilnostno naravnane in mi to ni vredno.

Tu v domu in v skupini se razumemo med sabo in jaz dobim vso podporo od sodelavca. (VA2)

Sedaj, ko v tej skupini ni več treh matičnih vzgojiteljev se jaz bolj v ospredje postavim. (VA3)

Jaz se počutim povezana v skupini in s skupino. (VA4)

V preteklosti sem bila tudi vzgojiteljica na Debelem Rtiču, drugače sem pa dosti opazovala vzgojitelja Tadeja in Majdo-kako npr. ona dva postavita kazen in druge pomembne stvari, določene stvari sem se pa naučila tudi iz knjig. (VA5)

Kazni, ki jih npr. uporabljamo so pisanje- otroci pišejo svoja razmišljanja o tem, kar so narobe naredili-proste spise okrog 300 besed in nato mi vzgojitelji preverimo, kaj so napisali in nato morajo otroci to tudi ostalim otrokom na glas prebrati pred skupino. To zelo pomaga in je uspešno, otrok se mora tudi izpostaviti. (VA6)

Jaz moram napredovati še pri nagrajevanju in pohvalah pri otrocih. Včasih kakšne stvari malo preveč negativno vidim, kar ni vredno in se to lahko učim od sovzgojitelja Tadeja. (VA7)

Tu v tej službi si tudi čustveno vpet.

Kazni so tudi prepoved telefonov in da mora otrok pospraviti stvari in pribor pri obroku, kljub temu, da so otroci običajno že vnaprej določeni, kdo bo kdaj pospravljaj. (VA8)

Otroci tudi ne smejo govoriti grdih besed-v takšnem primeru tudi sledi kazen. (VA9)

S sovzgojiteljem v skupini se dobro razumem (VA10), z ostalimi vzgojitelji iz drugih skupin pa nismo tako povezani (VA11), povezana sem še z vzgojitelji iz 6. skupine, ki smo skupaj v tem delu hiše.

A.: Kaj ti je všeč v MDMB-ju, s čim si zadovoljna in kaj meniš, da je že dobro in ustrezno in kaj vidiš kot pomanjkljivost ali možnost za spreminjanje?

D.: Všeč mi je to, da popoldne, ko pridem v skupino imam proste roke glede mojega dela in mi nihče ne dirigira kaj moram početi in lahko otroke za marsikaj navdušim. (VA12)

Prej, ko sem bila v šolstvu sem morala za vsako uro dodatne strokovne pomoči, ki sem jo imela, pisati priprave na to pomoč in navesti tudi material, ki ga bom uporabila in takšne stvari. Tu v domu pa pišem observacije v katerih napišem kakšne posebnosti in jih napišem na dva ali tri dni in letno poročilo za vsakega izmed otrok.

Ni mi všeč, ker smo tu v domu malo preveč finančno omejeni glede tega kaj bi lahko nudili otrokom-recimo otroke sem želela peljati na prireditev Cirque du Soleil, a je tam karta 30€ za odraslega in 10 € za otroke, a nimamo sredstev, da bi otroke lahko peljala na takšno predstavo, čeprav sem jih želela peljati. (VA13)

Drugače so aktivnosti, ki jih imajo otroci, precejšen plus za njih. (VA14)

Na nekatere prireditve, v gledališča in na takšne stvari pa lahko pridemo, ker imamo z njimi že dlje časa vzpostavljen odnos in nam odprejo možnost, da lahko naši otroci tja pridejo brezplačno. (VA15)

Jaz imam še malo težav s tem kako imeti avtoriteto pri otrocih-sem se že precej izboljšala in mi sedaj gre že kar vredno. (VA16) Kakšen imaš odnos do otrok je precej pomembno. (VA17)

Jaz veliko berem in reflektiram. (VA18) Kritika me je včasih prizadela, sedaj me manj. (VA19) Moram in želim se naučiti še kako se odklopiti. To se mi zdi potrebno, med drugim tudi za potem, ko bom imela svojo družino. (VA20)

A.: Kje pa se odklopiš?

D.: Odklopim se pri vožnji in, ko grem kdaj na Facebook, čeprav to ni najbolje ali, ko opazujem okolico. Prav tako se odklopim za vikende, ko ne delam nič za službo. Odklopim se tudi, ko grem z možem na sprehod in ko se z njim pogovarjam. (VA21)

A.: Kakšni so tvoji predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in izboljšanje delovanja in kvalitete zagotavljanja tvojih storitev in za izboljšanje kvalitete življenja za vse v tvoji matični skupini?

D.: Moj predlog je glede tega kako se sprejema in koga se sprejema v dom- da bi se to nadziralo, čeprav bi to lahko bilo težko in ne vem točno, kako bi se to nadziralo. (VA22) Vendar včasih pridejo k nam otroci, ki imajo prehude težave. (VA23) Prejšnje leto je bil pri nas en tak otrok in je šel potem v en drug zavod (VA24) in se zgodi, da lahko kakšen otrok zruši vse kar vzgojitelji gradimo in želimo imeti vzpostavljeno tu v skupini. (VA25)

Ena pomanjkljivost se mi zdi to, da pri pisanju observacij ni enotnega sistema med vzgojitelji. (VA26) Določeni vzgojitelji v treh skupinah že pišejo in vodijo to nekaj prek računalnika in tudi v naši skupini bi midva vzgojitelja lahko dostopala do tega, vendar še nisva prišla do tja. Jaz in so vzgojitelj se drugače slišiva čez cel dan, tudi dopoldne. (VA27)

Tudi tu v domu se mi zdi veliko in preveč pisanja (VA28), čeprav ga je precej manj, kot v šolstvu.

A.: Kako pogosto se otroci obrnejo po podporo in pomoč v primeru njihovih čustvenih težav in potreb in kakšne so njihove težave in potrebe?

Kako poskrbiš za podporo in pomoč otrokom, mladostnikom in mladostnicam v primeru njihovih čustvenih težav in potreb?

D.: Otroci nam dostikrat posredno izražajo njihove čustvene težave in potrebe, včasih pridejo do mene ali jokajo ali kaj potarnajo. (VA29)

Pogosta težava je ne sprejemanje doma-še kar nekaj otrok, ki so v naši skupini, ni sprejelo bivanja v domu. (VA30) Tu v skupini mladostnica Aleksandra sprejema bivanje v domu in dosti pomaga tudi drugim pri tem in v tem smislu tudi pozitivno vodi skupino. (VA31)

Z otroci se pogovarjamo tudi o dogajanju in realni sliki doma-otroci so dostikrat čustveno obremenjeni od doma in jih je strah za kakšne stvari-recimo želijo ustreči staršu, da gredo domov, čeprav čutijo, da se tu najboljše počutijo. (VA32) Fantje te čustvene težave in potrebe pogosto skrivajo in le včasih kdo potarna in gredo potem te stvari ven v in prek konfliktov, punce se pa bolj zaupajo. (VA33) Za šolske stvari se pa hitro obrnejo na nas vzgojitelje. (VA34)

A.: Se ti zdi, da vaju dosti upoštevajo?

D.: Ja, dosti naju upoštevajo. (VA35)

Jaz za otroke poskrbim tako, da če se jim karkoli zgodi jim posvetim čas in takrat lahko druge stvari počakajo. (VA36)

Jaz zase pa poskrbim tako, kot sem rekla prejle, da za vikende službo povsem odklopim, včasih zavestno preusmerim misli, ko začnem preveč razmišljati o dogajanju v službi, berem knjige, gledam filme. (VA37)

Menim, da določeni otroci premalo cenijo to kar dobijo zastonj od donatorjev, nekateri pa znajo zelo ceniti. (VA38)

4. ZAPIS POGOVORA S PROSTOVOLJKO 1 (PA)

DATUM: 7.1.2017

KRAJ: Ljubljana, ena od dnevnih sob v MDMB-ju

TRAJANJE: 1 ura

STAROST: 15 let

DOLŽINA DELOVANJA V MDMB-JU: 3 mesece

Prostovoljka obiskuje 1. letnik na gimnaziji Vič.

A.: Kako se počutite v MDMB-ju in kako se počutite v Vaši matični skupini?

Kakšne odnose imate z otroci, z vzgojitelji/cami in z drugimi delujočimi v MDMB-ju?

M.: Jaz pridem v dom enkrat na teden za dve uri.

Jaz in mladostnik s katerim sodelujem se v okviru najinega druženja pogovarjava o različnih stvareh in se učiva za njegovo šolo (PA1) -predvsem za geografijo in matematiko.

Na začetku, ko sem prišla v skupino nisem vedela kaj pričakovati.

Tu se mi drugače zdi prijetno in domače okolje. Z nasmehom pridem in odidem iz doma. (PA2)

V odnosu z mladostnikom s katerim sodelujem sem iskrena in pristna. (PA3)

Jaz sem se vključila v prostovoljstvo v domu prek sestanka, ki smo ga imeli na naši gimnaziji Vič.

V osnovni šoli sem tudi 3 leta hodila na izobraževanje iz medvrstniške mediacije-eno leto smo samo teoretično delali, naslednji dve leti sem pa delala tudi v praksi na tej moji osnovni šoli. (PA4) Delala sem večinoma s 4. in 5. razredi in vodja izobraževanja me je precej pohvalila, da mi gre zelo dobro in mi tudi rekla, da bi lahko v prihodnosti delala kaj takšnega, če bi si to želela in, če bi se za to odločila.

Otroci v skupini so prijazni (PA5) in so sedaj bolj sproščeni, ko me že bolje poznajo. (PA6)

Vzgojitelji so otrokom tudi vedno pripravljeni pomagati. (PA7)

A.: Kaj ti je všeč v MDMB-ju, s čim si zadovoljna in kaj meniš, da je že dobro in ustrezno in kaj vidiš kot pomanjkljivost ali možnost za spreminjanje?

M.: Všeč mi je dekoracija prostora v skupini v kateri sem prostovoljka in je to res prijetno. (PA8) In menim tudi, da imajo vzgojitelji zelo lep odnos do otrok. (PA9) Vzgojitelja imata na nek način prijateljski odnos do otrok, hkrati pa imata tudi avtoriteto, kar je težko doseči. (PA10)

Trenutno iz mojega videnja iz tega kratkega časa, kot sem tukaj, ne bi želela ničesar spremeniti. (PA11)

A.: Kakšni so tvoji predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in izboljšanje delovanja in kvalitete zagotavljanja tvojih storitev in za izboljšanje kvalitete življenja za vse v tvoji matični skupini?

M.: Trenutno še nimam predlogov.

Menim, da tu v domu dobro poskrbijo za prostovoljce. (PA12) In na začetku so nam tudi razložili, da je naše prostovoljstvo tudi odgovornost in da, če želimo biti prostovoljci moramo biti vključeni celo leto-do konca šolskega leta. (PA13)

Vzgojitelj Tadej je mene tudi dobro informiral glede mladostnika s katerim sodelujem (PA14) -povedal mi je, da ima probleme s koncentracijo in težave s pisanjem črk, da začne pisati primerno velike črke, potem pa piše vedno manjše.

A.: Kaj se ti zdi pomembno tu v domu, kakšen odnos, da imajo vzgojitelji do otrok itd.?

M.: Vzgojitelji imajo pomembno vlogo in se mi zdi, da imata vzgojitelja v tej skupini v katero jaz hodim lep odnos do otrok. (PA15)

Včasih je nemir, če smo vsi v dnevni sobi, ko so učne ure, zato se greva jaz in Peter raje učiti v njegovo sobo. Peter obiskuje 7. razred, z njim pa sem začela sodelovati tako, da mi ga je dodelil vzgojitelj Tadej.

A.: Kako vidiš tvojo vlogo, kot prostovoljke pri zagotavljanju podpore in pomoči otrokom v primeru njihovih čustvenih težav in/ali potreb?

Kako pogosto se otroci obrnejo nate primeru takšnih težav ali potreb, kakšne so te težave in/ali potrebe in kako v takšnih primerih in situacijah deluješ? Katere metode dela uporabljaš pri svojem delu za zagotavljanje psihosocialne podpore in pomoči za otroke, mladostnike in mladostnice, ter po katerih načelih in konceptih se ravnaš za zagotavljanje te podpore?

M.: Moja vloga v domu je izvajanje učne pomoči. (PA16)

Včasih, če se s Petrom pogovarjava tudi kaj o njem, njegovi družini ali kaj takega, povem tudi jaz kakšno svojo stvar in mu probam pri kakšni stvari pomagati. (PA17) Probam biti pozitivna in mu podati sporočilo, da je življenje tudi lepo, čeprav je doživel kakšno zahtevno stvar. (PA18) Pomembno se mi zdi tudi, da ga res poslušam in, da sem res tam z njim in, da mi je in da mu pokažem, da mi je mar zanj in za to, kar mi govori, o čemer se pogovarjava in, da mi je mar za najino sodelovanje. (PA19)

Včasih me vzgojitelj vpraša kako kaj gre najino sodelovanje in mu povem (PA20) in včasih tudi jaz kaj vprašam vzgojitelja glede Petra, se ga ne bojim vprašati. (PA21)

Pozorna sem tudi na to, da znam Petra stimulirati-recimo, če se mu ne da več toliko delati za šolo, mu recimo rečem- poglej, še tole narediva, potem pa se greva igrati. (PA22)

Najino sodelovanje izgleda tudi tako, da narediva nekaj računov ali nalog in se malo pogovarjava tudi vmes. (PA23)

Včasih mi je tudi hudo, ker moram iti, ko se ne moreva pogovarjati s Petrom, ker imam takoj po prostovoljstvu trening-včasih ima toliko dela za šolo in potem zmanjka časa za pogovarjanje, igranje in druženje.

Vzgojitelj Tadej me je tudi opozoril naj pazim, da me Peter ne bi izkoriščal v tem smislu, da bi jaz namesto njega delala naloge zanj. (PA24)

A.: Kako si se v sodelovanju z mladostnikom spremenila?

M.: Dobila sem nove izkušnje in se sedaj bolj znajdem v sodelovanju s njim. (PA25) Naučila sem se tudi bolj poslušati njega in ljudi in tudi razumeti njega in mladostnike, ki imajo podobne izkušnje, kot on. (PA26) In naučila sem se tudi, kako stimulirati oz. spodbuditi takšno osebo za delo za šolo. (PA27)

Ne vem še točno kaj bom postala v življenju, ampak v prihodnosti se vidim tudi v tem, da bi pomagala ljudem.

A.: Si kdaj morala Petra potolažiti?

M.: Ne, nikoli potolažiti (PA28), pri njemu imam občutek, da ima dosti razčiščeno v glavi to, kar je bilo pri njemu doma in zaradi česar je tu. (PA29) Mene je kar dosti šokiralo, kar mi je povedal in sem probala biti čim bolj mirna, kljub temu, da tega nisem pričakovala in nisem vedela kako odreagirati, samo nisem želela

pokazati, da sem se ustrašila tega, kar mi je povedal. Moj odziv ni tak, da me to kar mi pove ne bi brigalo, samo ni mi pa dal občutka, da bi ga morala objeti ali tolažiti.

A.: Se še s kakšnim od strokovnih delavcev pogovarjaš o tem, kar se ti dogaja tu v odnosu z otroci?

M.: Ne, vzgojitelj me kdaj kaj vpraša kako mi je tu na prostovoljstvu, ampak zaenkrat ni bilo nič posebnega. (PA30) S sošolkami se pogovarjam samo o tem, kaj sva se kaj učila z njim, ne razlagam pa njegovih osebnih zadev. Če on pove njegove osebne stvari meni sem počaščena, da se mi tako odpre in to je stvar med nama in ne še med tretjo osebo. (PA31) Jaz tudi varujem najin zaupni prostor in ne delim tega okoli kar se pogovarjava. (PA32)

Včasih mi pokaže njegov foto album in mi ob tem razlaga o njem, o ljudeh na slikah in o tem, kaj se mu je dogajalo in se mu dogaja. (PA33)

Meni ni vseeno za Petra. (PA34)

Pri mojem prostovoljstvu ne uporabljam nobenih posebnih metod.

Pozorna sem le na to, da, ko pridem v dom, pustim moje probleme pred vrati in da pridem nasmejana, pozitivna in, da vlijem pozitivno tudi drugim. (PA35) Sem pristna, iskrena (PA36) in se ne igram nekaj fino in ne vem kaj in tudi, če me on kaj vpraša, iskreno povem. Mu tudi povem, kar ga zanima o meni in on mi pove o sebi. (PA37) Pomembno mi je, da imava dober odnos in, da on lahko meni zaupa. (PA38)

Na sestanku, ki smo ga imeli pri svetovalni delavki ob prihodu v dom, nam je povedala, da ti otroci rabijo dosti pozornosti in kdaj povedo kakšne stvari, ki niso nujno resnične. (PA39)

Jaz imam zelo lep odnos z mojimi starši in še posebej z mojo mami in se pogosto z njima pogovarjam o mojem prostovoljstvu tu v domu, vendar ne izdam nobenih podatkov o otrocih, ki so zaupni. (PA40)

In včasih se pogovarjam tudi z mojim prijateljicami o mojem prostovoljstvu tu v domu, tudi s tistimi, ki so tudi prostovoljke tu v domu, vendar ne razlagam točno kaj se dogaja Petru ali drugim otrokom s katerimi sodelujem in samo povem kako mi je in takšne stvari.

A.: Kako vidiš delo vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev pri zagotavljanju podpore in pomoči otrokom v primeru čustvenih težav in potreb?

M.: Vzgojitelj je oseba, ki povezuje vse skupaj in je v podporo otrokom, jih posluša in jim je pripravljen pomagati. (PA41) Vzgojitelji imajo vlogo starša, hkrati morajo imeti pa tudi avtoriteto, kot učitelj (PA42) in, da ko npr. reče, da naj gredo delati naloge, da niso na telefonu, ampak, da delajo za šolo.

Predvidevam, da se otroci zaupajo vzgojiteljema, saj jaz vidim, da imata onadva zelo lep odnos do njih in verjamem, da se otroci, če so v kakšni stiski, njima zaupajo. (PA43)

A.: Si kdaj videla in bila zraven, ko sta vzgojitelja nudila psihosocialno podporo in pomoč otrokom?

M.: Nisem bila pogosto zraven, ko bi vzgojitelja nudila intenzivnejšo psihosocialno podporo in pomoč otrokom, zraven sem bila edino enkrat, ko sta se dva otroka stepla in je eden začel močno jokati in ga je nato vzgojiteljica objemala 2 minuti, da se je pomiril. (PA44)

A.: Bi ti rabila več podpore, strokovnih in izkustvenih znanj za opravljanje tvoje vloge prostovoljke?

Kje dobite strokovno podporo in pomoč in ali kje dobite tudi podporo in pomoč v primeru Vaših čustvenih težav, potreb ali vprašanj zaradi Vašega dela in delovanja z otroci v MDMB-ju?

M.: Jaz mislim, da ne, tu pridobivam izkušnje, če pa česa ne vem ali rabim pomoč, pa mi ni problem, da se obrnem na vzgojitelja. (PA45) Tudi svetovalna delavka doma nam je na sestanku rekla, da se lahko obrnemo k njim po nasvet in, če bi bila v taki situaciji, da bi to rabila, bi se obrnila na njih. (PA46)

Če imam kakšno vprašanje, vprašam tudi moje starše. Ampak jim ne razlagam sam problem, ampak jih samo vprašam, kaj naj bi v določeni situaciji naredila. (PA47)

Nimam tudi nobene druge profesionalne supervizije in se bolj na sebe zanašam. (PA48) Jaz delam kolikor je v moji moči, kolikor zmorem pomagati in trudim se, da sem tu za Petra in, da mu dajem oporo. (PA49)

Jaz uživam tu. Vsak teden rada pridem sem. (PA50) Poleg tega, da pridobivam neke izkušnje, se tu napolnim s pozitivno energijo in še vem, da zraven naredim nekaj dobrega. Super je, res sem vesela, da sem šla v to. (PA51)

Menim, da je fino, da imajo tu prostovoljce. (PA52) Fino je, da otrok ve, da vsak teden nekdo pride samo zaradi njega in da ve, da ga ima nekdo dosti rad in, da mu ni vseeno, ko pride vsak teden in, da ne zamuja. (PA53)

Jaz sem odgovorna, da tu redno hodim in da ne spuščam prostovoljstva. (PA54) Na sestanku nas je tudi svetovalna delavka opozorila, da ne smemo kar reči, da nas pa kakšen teden ne bo, če bi se imeli za učiti. (PA55)

Zdi se mi zelo ustrezno, da bi v dom prihajali tudi strokovnjaki, ki bi otrokom nudili bolj psihosocialno podporo in pomoč. (PA56) Področje učne pomoči pa lahko mi prostovoljci gimnazijci pokrijemo. (PA57)

Letos sem vsem otrokom v skupini priskrbel tudi možnost, da si lahko gredo ogledati katerokoli film želijo v Kolosej. In Petru so kar oči sijale, zelo je bil vesel. (PA58) In se tudi zamisliš na to, kako ti to jemlješ, da greš lahko kateri koli film gledati v kino.

5. ZAPIS POGOVORA S FOKUSNO SKUPINO OTROK 3 (OB)

DATUM: 19.10.2016

KRAJ: Ljubljana, dnevna soba v matični skupini otrok v MDMB-ju

TRAJANJE: 1 ura

ŠTEVILO OTROK: 6 (5 deklic in en deček)

STAROST OTROK: 9-15 let

DOLŽINA BIVANJA OTROK V DOMU: Dva sta v domu 2 leti, trije 3 leta in ena 6 let.

A.: Kako se počutite v MDMB-ju in kako se počutite v vaši matični skupini?

Kakšne odnose imate v vzgojiteljicami, vzgojitelji in sostanovalci med seboj ter z drugimi otroki in z drugimi zaposlenimi in delujočimi v MDMB-ju?

OB.: Jaz se v skupini počutim zelo dobro in mi je fino (OB1), včasih je le malo utrujajoče, ker imamo toliko aktivnosti. (OB2)

Včasih sem tudi žalostna, ker pogrešam starše. (OB3)

Meni je tu v MDMB-ju res zelo dobro, najboljše. (OB4)

V MDMB in v našo skupino dostikrat pridejo kakšni sponzorji in skupaj z njimi izdelujemo kakšne izdelke in si tako zapolnimo naš čas. (OB5)

Jaz se tudi počutim zelo dobro v tej skupini (OB6), edino imamo kar nekaj interesnih dejavnosti in smo včasih utrujeni zaradi tega. (OB7)

Naša vzgojiteljica sta, kot naša nadomestna starša (OB8) in imamo z njima zelo dober odnos, sta prijazna in zelo vrede (OB9), sta pa kdaj tudi tečna. (OB10)

Zelo dobro se počutim, ko gremo skupaj na kakšne aktivnosti, recimo sedaj, ko smo bili na jadranju. (OB11)

A.: Kaj vam je všeč in s čim ste zadovoljni v MDMB-ju in v vaši matični skupini in kaj vam ni všeč in bi mogoče radi spremenili in kako?

Kakšni so vaši predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in za izboljšanje delovanja in kvalitete življenja v vaši matični skupini?

OB.: Z večino stvarmi smo zadovoljni v MDMB-ju in v naši matični skupini (OB12), edino kar bi si želeli, je več izhodov, da bi lahko večkrat šli v kino in, da bi se lahko večkrat dobili s prijateljicami. (OB13)

Včasih se sošolci tisti dan odločijo, da bi šli v kino, jaz pa ne morem iti, ker moram za vsak izhod povedati dva dni prej.

Mogoče bi bilo dobro, da bi imeli malo več časa lahko mobitele (OB14), vendar to ni tako zelo pomembna stvar.

Všeč mi je, da sta nam vzgojiteljica in tudi svetovalna delavca dosti na razpolago. (OB15)

Tu v domu so prepovedani parčki med nami sostanovalci in sostanovkami in si želimo, da bi lahko bili parčki. (OB16) Če pa smo v zvezi s kom izven doma, pa lahko pridejo k nam v skupino.

Tu v MDMB-ju postanemo precej bolj samostojni. (OB17)

Zgodi se tudi to, da ne težimo več mamici, kaj naj bi ona za nas naredila, ampak sedaj njih malo bolj razumemo, kaj vse morajo delati in tudi mi staršem kdaj pomagamo, ko smo za vikend doma z njimi.

A.: Na koga se obrnete, ko potrebujete podporo in pomoč v primeru čustvenih težav ali potreb? Ali vam in kako vam ta pomoč pomaga?

Kako ste zadovoljni z zagotavljanjem podpore in pomoči s strani vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev v primeru vaših čustvenih težav ali potreb?

OB.: Ko sem žalostna, grem običajno v mojo sobo in se tam jokam in, če me kdo od vzgojiteljev sliši, pride k meni in me potolaži. To pa izgleda tako, da vzgojiteljica pride do mene in se prijazno z mano pogovarja in mi pove, da se bo vse uredilo. (OB18)

Mene je bolelo to, ker so vsi sošolci govorili- ja, danes ali za vikend grem pa jaz z mami in očetom tja in tja... kaj pa jaz, naj grem z vzgojiteljico ali kaj? (OB19)

Malo se je spremenil tudi naš odnos s starši, mi smo bolj samostojni (OB20) in tudi starši se bolj ukvarjajo z nami.

Pri meni je bilo tako, da sem se jaz tudi malo bolj postavila za mami, če jo je kdo hotel okoli prinesiti, saj menim, da je včasih malo preveč naivna oz. jo kdo lahko vrtil okrog prsta. In se mi zdi, da imava sedaj malo bolj pravi odnos, mati-hči.

Jaz in mami se zelo dobro razumeva (OB21), edino ati včasih tečnari za šolo. (OB22)

Jaz trenutno tudi hodim na svetovalni center in se mi zdi to tudi dober način, da se malo pogovorim o meni in o moji situaciji. (OB23)

Jaz sem tudi šla do psihoterapevke in sem jo obiskovala dve leti, to je bilo v 4. in 5. razredu, a to ni bilo na pobudo MDMB-ja in je bilo preden sem prišla sem. So mi pa ti pogovori pomagali. (OB24)

Naši sošolci in sošolke vedo, da živimo v MDMB-ju in nas večinoma ne zafrkavajo in jaz sem se dobro vključila v družbo v šoli.

Pri meni je bilo tako, da sem v MDMB prišla v sredo in sem potem v petek šla domov in, ko sem se v nedeljo vrnila, sem precej jokala in nato smo se dogovorili, da sem prespala doma in se nato naslednji dan vrnila v skupino. Enako se je zgodilo tudi naslednji vikend, potem pa sem se navadila. (OB25) V tej situaciji so vzgojitelji odreagirali tako, da so mi šli na roko in, da smo se dogovorili, da sem lahko prespala doma. (OB26) Dogovorili smo se tudi, da so nekaj časa starši prihajali vsak dan ali vsak drug dan, da so me pomirili. (OB27)

Meni pomaga tudi ena plišasta igračka v obliki srčka, takšna penica in, ko mi je hudo ali, ko sem jezna, jo stiskam in se tako pomirim. Če pa ne najdem penice, pa zložim vse obleke ven in jih nato pospravim nazaj v omaro in je to moj drugi način pomiritve. (OB28)

Ja, jaz sem se šla tudi s povštrom karate in sem ga udarila in boksnila ali včasih sem udarjala po mizi, da me je bolelo, nato pa sem si rekla, da ne rabim delati tega, da me boli in, da se grem lahko pogovoriti z vzgojiteljico in sedaj odreagiram tako. (OB29)

Včasih, ko sem žalostna, grem poslušati glasbo in se tako zamotim ali pa grem brati knjigo. (OB30)

Jaz tudi včasih, ko sem jezna, vržem stvari na tla, potem pa jih pospravim nazaj. (OB31)

Prostovoljci, ki pridejo v našo skupino so dobre duše in se jim lahko zaupamo in so nam pomembni. (OB32) Večina jih ne pove stvari naprej vzgojiteljem, katere nočemo, da bi govorili naprej (OB33), včasih pa je tudi kakšen smotan prostovoljec/ka, ki pove kakšno stvar. (OB34)

Na naše sostanovalce iz drugih skupin gledamo, kot na naše bratrance in sestrčne.

Všeč mi je in zadovoljni smo z odnosom, ki ga imajo vzgojiteljice do nas, so nam dostopni in na voljo in se lahko z njimi tudi pogovorimo, če kaj rabimo. (OB35) Lahko se obrnemo na in sta nam dostopna tudi svetovalna delavca. (OB36)

6. ZAPIS POGOVORA Z VZGOJITELJEM 2 (VB)

DATUM: 19.10.2016

KRAJ: Ljubljana, vzgojiteljska soba v matični skupini vzgojitelja v MDMB-ju

TRAJANJE: 1 ura

DOLŽINA DELOVANJA V MDMB-JU: 30 let

Vzgojitelj je socialni delavec.

A.: Kako se počutite v MDMB-ju in kako se konkretno počutite v Vaši matični skupini?

Ž.: Jaz se v MDMB-ju in v moji skupini počutim dobro in počutim se tako dobro, kot se mora počutiti vzgojitelj. (VB1)

Ni mi všeč, če bi kakšni sodelavci ali sodelavke želeli napihniti kakšno težavo ali situacijo. (VB2)
Pomemben je način, kako odreagiramo in meni je precej bolj bližje ta način, da sem jaz z mladostnikom in ob mladostniku in ga od tu podprem za naprej in ga/jo aktiviram. (VB3)
Ni pa mi blizu to, da bi bil nekdo nad njim in mu iz te avtoritarne pozicije govoril, kaj naj bi on/ona počel/a. (VB4)
Za določene osnovne stvari in osnovna pravila pa ni razprave. (VB5)

Sem tudi takšen, da ne rad iščem krivca za določeno stvar, situacijo ali vedenje otroka, včasih je to posledica določenih različnih okoliščin in se raje osredotočim na to, kar je že dobro in, da gremo skupaj od tu naprej. (VB6)
In, ko pride do takšne situacije, kjer je treba kakšno stvar razrešiti ali, kjer moram uporabiti moje izkustveno in strokovno znanje, je moj pristop takšen, da spodbudim sodelujoče v to, da se dajmo pogovoriti o tej stvari in pogledamo, kaj se da v tej konkretni situaciji narediti. (VB7)

Zelo ne rad zagrozim otrokom, da če določene stvari ne bodo naredili ali opravili, da ne bodo imeli tega in tega, ker če zagroziš moraš potem, če otrok določenih stvari ne naredi, dosledno grožnjo tudi izpolniti. (VB8)
Ni mi blizu tudi beseda kazen ali beseda discipliniranje, jaz raje govorim o posledici. Če otrok ne bo določenih stvari naredil, ga ne bom kaznoval, posledica pa bo, da določenih stvari mogoče ne bo imel ali bo imel/a malo omejene. (VB9)

Jaz se z MDMB-jem identificiram in sem občutljiv, če bi kdorkoli kaj govoril čez dom ali zaposlene. (VB10)

A.: Kaj Vam je všeč v MDMB-ju, s čim ste zadovoljni in kaj menite, da je že dobro in ustrezno in kaj vidite kot pomanjkljivost ali možnost za spreminjanje?

Kakšni so Vaši predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in izboljšanje delovanja in kvalitete zagotavljanja Vaših storitev in za izboljšanje kvalitete življenja za vse v Vaši matični skupini?

Ž.: Jaz sem z domom na splošno zadovoljen (VB11), menim, da bi bilo dobro, da bi se edino malo bolj starše vključilo, četudi bi bilo potrebno malo zakonske prisile, da bi starše streznila. (VB12)

Ne strinjam se s tem, da se naše delo socialnih delavcev, vzgojiteljev in socialnih pedagogov enači s statusom šolskega učitelja. (VB13)

Včasih menim, kot da smo malo izkoriščani s strani države in, da ne poskrbimo zase- tu vidim malo manjko pri nas in priložnost za napredek. (VB14)

Menim, da smo malo tudi premalo prepoznavni, kompletna socialna stroka. (VB15)

A.: Kako pogosto se otroci obrnejo po podporo in pomoč v primeru njihovih čustvenih težav in potreb in kakšne so njihove težave in potrebe?

Kako Vi poskrbite za podporo in pomoč otrokom, mladostnikom in mladostnicam v primeru njihovih čustvenih težav in potreb?

Ž.: Menim, da je pri nas v domu dobro to, da smo za otroke vedno na voljo. (VB16)

Jaz starše vedno vabim v partnerski odnos. (VB17)

V odnosu z mladostniki se mi zdi pomembno, da smo jim na voljo in, da jim damo prostor in čas, da nam povedo, kaj je bilo, kaj se je zgodilo in kaj se jim dogaja. (VB18)

Pomembno je, da v odnosu z otroci daš sebe in, da poveš tudi kakšen svoj primer ali kako sem jaz doživel določeno situacijo in, da se osebno in strokovno odzivaš v delovnem odnosu. (VB19)

Pomembno se mi zdi tudi, da ne sprejmeš malikovanja oz. idealiziranja, ko bi te otroci idealizirali. (VB20)

Pomembna se mi zdi tudi avtocenzura in, da veš, kaj je v določeni situaciji primerno reči in kaj bo koristilo otroku. (VB21)

Včasih se mi zdi dobro, tudi, da s sodelavkami ali z otroci odigram dvornega norčka in rečem mogoče kaj humorno prepovedanega ali rečem kakšno sočno kletvico, seveda v humornem smislu, da malo razelektrim ozračje, če pride do takšne situacije. (VB22)

Zdi se mi pomembno, da bi si Center za socialno delo vzel več časa za naše mladostnike in za delo s starši. (VB23)

Zelo pomembno se mi zdi delo s starši in, da so dovolj vključeni v življenje otrok, četudi čez teden otroci bivajo pri nas. (VB24)

A.: Na koga se obrnete ko Vi potrebujete pomoč- strokovni nasvet glede Vašega dela ali čustveno podporo in pomoč zaradi Vašega dela?)

Ž.: Zelo pomembna se mi zdi tudi supervizija, ki jo ves čas redno obiskujem in trenutno je naš supervizor Bogdan Polajnar in menim, da imamo sedaj res dobre supervizije, da so koristne in jih rad obiskujem. (VB25)

Zdi se mi pomembno, da si vzgojiteljji vzamemo tudi čas zase in jaz ne dajem mojega mobilnega telefona otrokom in staršem. To moja številko ima ravnatelj in moja so-vzgojiteljica in moji sodelavci in njim sem ves čas dosegljiv, tudi, ko me ni v službi, ko pa sem prost ali imam dopust, pa so otrokom na voljo moja so-vzgojiteljica in moji sodelavci, ki bodo prav tako dobro poskrbeli za njihove potrebe, kot bi poskrbel jaz in so njim takrat na voljo oni. (VB26) V nujnih primerih pa lahko pokličejo na 112 ali 113 (humorno).

Mi socialni pedagogi smo v primeru, da z otroci gremo na kakšno daljše druženje ali nekaj dnevni izlet z otroci, 24 ur na preži in menim, da je to precej drugače, kot je delo učiteljev, s katerimi po finančni plati primerjajo naše delo in odgovornosti in posledično denarno nagrado za naše opravljeno delo.

In, ko na koncu potegneš črto iz finančnega vidika, si, na takšnih izletih in nekajdnevni druženjih, finančno v minusu. Je pa res, da pridobimo veliko socialnega kapitala- otroke spremljaš, si z njimi in jih res spoznaš in z njimi ustvarjaš odnos. (VB27) In, če se še enkrat navežem na primerjavo z delom učiteljev, menim, da smo mi socialni pedagogi veliko bolj obremenjeni od učiteljev.

Meni nikoli ni bilo žal, da delam v tej hiši.

Menim, da je zelo dobra supervizija (VB28) in ti, kot vzgojitelj, se moraš na svoje delo pripraviti. Včasih se pripraviš in se zgodi nepričakovana situacija- ali je kdo žalosten ali kaj podobnega in stvari obrnejo svojo pot, vendar jaz si vedno pripravim, kaj imam ta dan za narediti, in naredim kolikor utegnem, odvisno tudi od tega, kako pomembno je, da to delo opravim ta dan, prednost pa ima situacija, ki jo najdem v skupini. Jaz osebno na delovno mesto prihajam prej, da sem ob uri že popolnoma pripravljen, ko začnem z mojim delom in prevzamem vodenje in vzgojiteljsko vlogo v skupini. Ko pa je moj čas, da odidem iz delovnega mesta pa običajno odidem točno ob koncu mojega delovnega termina. Podaljšujem samo v izjemnih primerih, če je treba koga peljati na urgenco ali kaj podobnega. Menim, da tudi na ta način vzgajam.

Pri našem delu je pomembno, da se dobro razumem z mojo so-vzgojiteljico. Ta timski duh je res pomemben in, da imata sodelavca podobne vrednote. Pomembno je torej sodelovanje med sodelavci in med strokovnimi službami. (VB29) Pomemben je ravnatelj in pomembne so kuharice in gospodinje, vse te osebe, ki delujejo v našem domu, so pomembne za zagotavljanje dobre in potrebne psihosocialne podpore in pomoči otrokom. (VB30)

Moje načelo, ki se ga držim v odnosu z otroci, je- pojdi osebno v odnos in menim, da se jim tako lahko približam in na tem nivoju najboljše sodelujem z njimi. (VB31)

Menim, da otroci ne radi povejo zahtevne stvari, ki se dogajajo v njihovi notranjosti in zato menim, da je res potrebno si vzeti čas za otroka in biti v spoštljivem odnosu z njim. (VB32) Psihosocialna podpora in pomoč je proces, ki je tudi boleč in je pomembno, da ne silimo v otroka. (VB33)

Pri našem delu je res pomembno tudi to, da se mi socialni pedagogi sami spoznavamo in, da se poznamo, saj nam bo to pomagalo pri delu z mladostniki. (VB34)

7. ZAPIS POGOVORA S PRAKTIKANTKO 2 (PB)

DATUM: 21.12.2016

KRAJ: Ljubljana, ena od sob v matični skupini praktikantke v MDMB-ju

TRAJANJE: 1,5 ure

DOLŽINA DELOVANJA V MDMB-JU: 1 mesec

Praktikantka je študentka 3. letnika Socialne pedagogike na Pedagoški Fakulteti.

A.: Kako se počutiš v MDMB-ju in kako se počutiš v tvoji matični skupini?

Kakšne odnose imaš z otroci, z vzgojitelji/cami in z drugimi delujočimi v MDMB-ju?

B.: Jaz nisem dolgo časa tu v domu sem s prostovoljstvom začela v sredini novembra letos saj moramo pri predmetu Teoretske osnove interveniranja imeti 10 srečanj z eno osebo.

S to punco s katero se učiva in druživa se jaz počutim zelo sproščeno (PB1) in se mi zdi, da se najin odnos razvija in ona mi tudi veliko stvari zaupa in recimo višek tega zaupanja je bil, ko mi je povedala zakaj je tu v domu. (PB2)

Na začetku mi je bilo edino malo neprijetno, ker, ko sem prišla prvi dan v to skupino, še nisem imela določene osebe, s katero bom delala in potem je vzgojiteljica naglas v spodnjem prostoru rekla, kdo bi imel prostovoljko in je bilo to malo neprijetno. (PB3)

To da sem tukaj sicer ni bila moja prva izbira, jaz bi drugače zelo rada šla v zapor.

Moti me to, ker nimam odnosa z vzgojitelji in vzgojiteljicami in se nič ne pogovarjamo o otrocih in mi manjkajo te informacije glede tega zakaj so oni tu in na katerem področju tudi čustvenem in osebnostnem bi rabili tudi oni podporo, ob delu za šolo (PB4)-zelo rada bi otrokom pomagala tudi na teh drugih področjih v smislu čustvene podpore in pomoči za njih. (PB5)

Jaz sedaj, ko sem tu prostovoljka, vodim tudi dnevniške zapise za vsakič, ko sem tu in se o tem tudi pogovarjamo na skupini na fakulteti. (PB6) To skupino imamo enkrat na teden in nas je 8 v skupini in delo v skupini poteka tako, da vsaka izmed nas pove s čim se sooča na praksi in potem gremo en krog in vsak od nas tudi pove, če ima kakšen komentar, predlog, mnenje ali kaj takšnega za to osebo, ki je podelila to s čim se sooča na praksi.

Tu pri vzgojiteljih nimam podpore, da bi mi povedala kaj o tem, zakaj je ta deklica, s katero delam, tu in na katerih področjih bi bilo še dobro delati z njo v smislu opolnomočenja in čustvene podpore. (PB7)

A.: Kaj ti je všeč v MDMB-ju, s čim si zadovoljna in kaj meniš, da je že dobro in ustrezno in kaj vidiš kot pomanjkljivost ali možnost za spreminjanje?

B.: Všeč mi je lokacija, da niso "bogu za hrbtom", kot je recimo Hrastovec in nekateri drugi zavodi. (PB8)

Vredno mi je tudi, da sta v skupini 2 vzgojitelja (PB9) in da so manjše skupine. (PB10) Všeč mi je tudi, da je nek red v skupini-recimo, da imajo otroci dežurstva in pospravljanje. (PB11)

Zdi se mi, da imajo otroci premalo čustvene podpore. (PB12)

Zdi se mi super, da imajo otroci na voljo različne aktivnosti recimo gimnastika in druge in da imajo kdaj kakšne dogodke, kot recimo sedaj, ko imajo obisk Božička. (PB13)

Zdi se mi, da so vzgojitelji premalo podkovani na tem področju čustvene podpore in pomoči za otroke. (PB14)

Ni mi tudi fino, ker kdaj pogojujejo določene stvari-recimo, če ne boš nehal žvižgati, ne boš dobil vroče čokolade in podobno. (PB15) Razumem, da so otroci tudi problematični, ampak so z razlogom tu. (PB16)

Všeč mi je, da si lahko sobe po svoje uredijo (PB17), čeprav to ni nek dom. (PB18)

Manca- deklica s katero se jaz družim- je že 4 leta tu v domu in tu v Ljubljani in je bila samo enkrat v centru Ljubljane in samo enkrat v BTC-ju in niti enkrat v McDonald's-u in ona bi rada šla.

In enkrat sva potem jaz in ona šli nakupovati nekatere stvari in sva bili skupaj od 15-ih do 19-ih in sva šli tudi v McDonald's in takrat je ta deklica tudi prvič poskusila hamburger iz McDonalds'a v njenem življenju in je rekla, da ji je bil dober. Prek tega druženja sva se bolje spoznali. (PB19)

Zdi se mi, da je tu premalo spodbud za učenje. (PB20) Manca drugače hodi na Center Janeza Levca.

Zdi se mi, da vzgojitelji niso dovolj angažirani za šolo zanj in druge otroke in tudi za čustveno podporo zanj in za druge otroke. (PB21)

A.: Kakšni so tvoji predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in izboljšanje delovanja in kvalitete zagotavljanja tvojih storitev in za izboljšanje kvalitete življenja za vse v tvoji matični skupini?

B.: Moj predlog za izboljšanje delovanja MDMB-ja so govorilne ure za otroke- da bi imel vsak otrok ob določeni dogovorjeni uri 15 minut na dan. (PB22)

Res je tudi, da je dosti otrok tu v puberteti in ne vem, če bi se, kako bi se in koliko bi se zaupali vzgojiteljem na teh govorilnih urah.

Meni je Manca rekla, da sploh ni rada tu v domu. (PB23)

Manca mi je tudi rekla, da, ko je malo brala, da naj bi lahko bil v zavodu 3 leta in, da ji ni jasno zakaj so nekateri dlje in zakaj so določeni otroci celo osnovno šolo lahko tu. (PB24)

Jaz sem kar malo jezna, da vzgojitelji niso tako angažirani. Niso otroci krivi, da so tu. (PB25)

Za prostovoljce bi lahko imeli kakšno usposabljanje ali vsaj kakšne začetne pogovore in malo uvajanja, da malo povejo pričakovanja od nas in kako se dela z otroci. (PB26)

Recimo na 3. srečanju mene in Mance je bila pri njej tudi neka druga prostovoljka, ki je jaz sploh nisem poznala in to mi ni bilo najboljše, glede na to, da sva bili dogovorjeni jaz in Manca.

Ne vem tudi, kako so skupine med seboj-ali se med seboj družijo ali imajo kakšne skupne aktivnosti.

Pozna se tudi, ko kakšen nov pride v skupino-zadnjič je prišel en nov fant in se spremeni dinamika v skupini. (PB27)

A.: Kako vidiš tvojo vlogo, kot prostovoljke pri zagotavljanju podpore in pomoči otrokom v primeru njihovih čustvenih težav in/ali potreb?

Kako pogosto se otroci obrnejo nate v primeru takšnih težav ali potreb, kakšne so te težave in/ali potrebe in kako v takšnih primerih in situacijah deluješ? Katere metode dela uporabljaš pri svojem delu za zagotavljanje psihosocialne podpore in pomoči za otroke, mladostnike in mladostnice, ter po katerih načelih in konceptih se ravnaš za zagotavljanje te podpore?

B.: Moja vloga tu se mi zdi nevtralna. (PB28)

Fino se mi zdi, da sva se jaz in Manca lahko tudi malo le družili in ne samo učili recimo takrat, ko sva šli kupovati in sva se družili od 15-ih do 19ih in sva se v tem času dosti pogovarjali. (PB29)

Na enem srečanju, ko sem prišla, se mi je zdela razburjena in sem ji rekla, da mi lahko pove, če jo kaj muči (PB30) in je bila precej razburjena in mi je rekla naj jo pustim pri miru in potem nisem drezala v njo. (PB31)

V nadaljevanju sva delali za šolo, a se ji ni ravno zelo veliko dalo in potem sva naredili premor in sem jo še enkrat malo vprašala kako je in ji omogočila varen prostor in potem mi je povedala kaj je bilo. (PB32) In rekla mi je, da naj bi ji ena od vzgojiteljic rekla, da naj bi prejšnji dan, ko sta kupovali, kupila neprimerne spodnje hlačke in, da naj bi bile predrage. Za 3 hlačke sva dali 7 € to se meni res ne zdi drago in ne vem, kje bi lahko ceneje kupili.

Meni se niso zdele neprimerne hlačke za 12 letnico, kupili sva ji boksarke.

Tudi jaz sem potem ta dan nekaj govorila z vzgojiteljico in mi je le rekla, da naj bi Manca imela neke izpade v domu prejšnji dan, zvečer, po tem, ko sva prišli iz nakupovanja in ta vzgojiteljica meni ni rekla to, kar mi je Manca rekla, da je njej rekla glede spodnjih hlačk.

A.: Aha, pa si vprašala vzgojiteljico vseeno o tem, kar ti je Manca rekla?

B.: To se je zgodilo 3 tedne nazaj in potem sem bila jaz en teden vmes bolna in potem, ko sem prišla nazaj prejšnji teden nisem pogrevala stvari za nazaj.

Jaz se tu zelo počutim, kot, da sem x, y člen. Ne tretji člen, ampak x, y člen. (PB33)

Od nekaterih vzgojiteljic dobim občutek v smislu pridite, opravite svoje in pojdite domov. (PB34)

Jaz bi tu v Sloveniji preuredila zavode in totalne ustanove, da bi imeli bolj tople odnose (PB35), saj se mi v teh zavodih in ustanovah ne zdijo kvalitetni odnosi. (PB36) In tem, ki so v ustanovah bi dala žepnino (PB37) in recimo 12 letnice ne bi pustila, da hodijo s taksiji v šolo. (PB38) Manca namreč hodi na Janeza Levca s taksijem, ker dobi zastoj na prevoz jim to omogoča šola, da ne rabijo hoditi na avtobus. Manca drugače ima Urbano in ima občutek, da je dovolj samostojna, da bi šla na avtobus in se sprašuje zakaj mora pa ona na taksi. (PB39) Drugače mislim, da taksi pobere vse otroke tu iz doma, ki obiskujejo Center Janeza Levca in jih pelje tja v šolo in mislim, da jih je ravno za en taksi. Jaz imam tudi nekaj slabih izkušenj s taksisti, zato razumem Manco in sem ji tu prisluhnila.

Jaz bi dvojne sobe čisto ukinila, le za brate in sestre bi jih mogoče pustila. (PB40)

Kar se mi zdi v domu vredno je recimo čiščenje- to mi je vredno, da obstaja nek red. (PB41) In vredno mi je tudi dnevni red. (PB42)

V tem času, ko se družim z Manco sem videla tudi v njenih zvezkih, da ima dostikrat napisano ime David in ima zraven narisane srčke. Ta David naj bi bil star 39 let in se družita- ona hodi k njemu (PB43) in sedaj med počitnicami naj bi šla k njemu gledati en film. In njena babica ne odobrava tega odnosa in tudi dve Mančini

prijateljici, vrstnici hodita k njemu. Manca pravi, da sta le prijatelja, ampak meni se to zdi malo sporno. (PB44)

Jaz imam rada Manco.

Jaz Mance nisem spraševala direktnih vprašanj glede tega zakaj je tu in kaj se ji je zgodilo ampak sem jo bolj spraševala kako je kaj in kaj rada dela. (PB45)

V zvezkih ima napisano tudi pesmico za mamo in napisano ima tudi Zoran, rada te imam-Zoran je njen oče.

V Mančini družini je prisoten alkoholizem.

Manca se pritožuje glede šole, da ne dela rada za šolo. Hvali se s trojkami.

Tu sem opazila, da je s strani vzgojiteljev premalo pohval! (PB46) Zdi se mi pomembno, da se otrokom večkrat pove- super in dober si za določene stvari, kjer so super in dobri (PB47) in mogoče bi bilo tudi dobro, da bi imeli tu v prostorih po stenah kakšne motivacijske reke (PB48), tu so pa sedaj bolj prazne stene. (PB49) Razlaga o družini in o ozadju zakaj je otrok tu s strani vzgojiteljev meni res manjka, saj, če bi to vedela, bi potem tudi malo bolje vedela kje in kako podpreti Manco na področju čustvenih težav in potreb, ne samo na področju šole (PB50)-to menim, da lahko vsak dela.

Jaz sem osebno vključena v najin odnos z Manco in povem tudi kdaj kaj osebnega, recimo, da se je kdaj tudi kakšna stvar zgodila v moji družini. (PB51)

Rada bi, da bi mi Manca zaupala, to je cilj najinega druženja. (PB52)

Jaz bi rada slišala Manco-njo, njeno razumevanje, doživljanje in dogajanje v njej (PB53), zdi se mi pa tudi, da je včasih malo egoistična in jo zato poskusim tudi v vlogo drugega postaviti-da vidi kako se drugi počuti. (PB54)

V njeni sobi ima sliko krstne botre in tudi babica je zraven na sliki in mi je enkrat tudi govorila o tem, da ima babica konje in da Manca rada jaha konje. (PB55)

A.: Vidim, da marsikaj opaziš in znaš slišati osebo, tudi v tem primeru, ko ti je Manca povedala določene stvari prek njenih slik.

B.: Ja, takšne stvari nas naučijo tudi na faksu. (PB56)

Manca mora zaradi šole vsak dan tudi naglas brati in takrat, ko je bila tu tudi druga prostovoljka pri njej, ko sva bili dogovorjeni jaz in Manca in smo bile nekaj časa vse tri skupaj, je ta prostovoljka pri branju Manco sama popravila naglas in ji povedala pravilno besedo. Meni se to ne zdi najbolje, da jo je kar popravila in ji povedala pravilno besedo, bolje se mi zdi, da jo samo opozoriš, da je naredila napako in jo povprašaš kaj se ji zdi, da je naredila narobe in, da sama ugotovi, kako se pravilno prebere. (PB57) V tem smislu sem jaz pozorna, da izvajam opolnomočenje in da opolnomočim Manco, da stvari, ki jih lahko naredi sama ne naredim jaz namesto nje, temveč, da jih naredi sama in menim, da je to pravi način, da se krepí njena samozavest in gotovost v to, da zna in da lahko tudi sama odkrije in popravi napake in lahko tako tudi krepí njen občutek, da zna in zmore tudi na področju dela za šolo. (PB58)

A.: Kako vidiš delo vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev pri zagotavljanju podpore in pomoči otrokom v primeru čustvenih težav in potreb?

B.: Zdi se mi, da ni dosti časa in da imajo vzgojitelji premalo časa za otroke in za vsakega izmed otrok. (PB59)

Ne zdi se mi, da bi otroci res hodili do vzgojiteljev za čustveno podporo in pomoč. (PB60)

Tu se mi zdi bolj odnos učitelj-učenec, kot odnos vzgojitelj-otrok. (PB61)

A.: Bi ti rabila več podpore ali strokovnih in izkustvenih znanj za delovanje v MDMB-ju in sodelovanje z otroci, mladostniki, mladostnicami in drugimi sodelujočimi?

Kje dobiš strokovno podporo in pomoč in ali kje dobiš tudi podporo in pomoč v primeru tvojih čustvenih težav, potreb ali vprašanj zaradi dela in delovanja z otroci v MDMB-ju?

B.: Jaz zelo veliko dobim na fakulteti (PB62), mi pa manjkajo informacije s strani vzgojiteljev-jaz bi želela tudi na čustvene področju delati, krepiti in podpirati Manco. (PB63)

Če ne bi imela vaj na fakulteti bi bila jaz izgubljena. (PB64) Na fakulteti se naučimo kako naj delujemo od začetka-kako spoznavamo osebo in kako ji nudimo varen prostor. (PB65)

Recimo edino en vzgojitelj tu mi je malo povedal zakaj se recimo Manca vozi s taksijem, ko sem ga to vprašala- to mi je bilo vrede, da sem to izvedela in povedal mi je na katerem šolskem področju ima ona težave. Povedal mi je le za šolsko področje in nič drugega-ta del pa mi manjka. (PB66)

Zaradi tega, ker na začetku, ko sem prišla, še nisem imela določene osebe s katero bom sodelovala in sem potem na tak način, kot sem ga prej opisala, da se je nekdo javil, dobila osebo, kateri bom jaz prostovoljka-ta začetek mi je bil malo beden in upam, da ne bo konec beden.

A.: Se ti zdi, da se je zgodil sprememba v vajinem sodelovanju od začetka, do sedaj?

B.: Ja, zelo velika sprememba je recimo v njenem branju-sedaj precej bolje bere (PB67) in tudi sprememba je v najinem odnosu-se mi zdi, da sva se kar dosti ena na drugo navezali in jaz jo imam rada in mislim, da ima tudi ona mene rada. (PB68) Zadnjič mi je tudi rekla, da me ima rada in pogosto se objameva in je ona tudi moj sonček. (PB69)

To spremljanje osebe, zaradi katere sem jaz tu, kot prostovoljka in kar je bila naša naloga na fakulteti naj bi bilo drugače za čustveno podporo osebi, tako, da moram jaz iz najinega druženja in sodelovanja, ki je malo bolj osredotočeno na delo za šolo, ven potegniti, delati in sodelovati tudi, kolikor lahko, na tem področju čustvene podpore. (PB70)

Jaz nimam dodatne strokovne pomoči za to delo in prostovoljstvo, ki ga tu opravljam, razen to, kar imamo na fakulteti (PB71) in drugače se mi zdi, da ne rabim dodatne čustvene podpore- če je kar koli takšnega, kar bi me motilo ali za kar bi bila v dilemi jaz dam to ven in se pogovorim z določenimi ljudmi o teh stvareh. (PB72)

Recimo, danes smo se na fakulteti pogovarjali o odgovornosti, ki jo čutimo, kot socialni pedagogi. (PB73)

Enkrat sem tudi vprašala Manco, če bi šla na sprehod in mi je rekla, da ena od vzgojiteljic ne odobrava tega. (PB74)

Pomembni načeli, na kateri sem pozorna pri mojem prostovoljnem delu sta načelo etike in načelo enakosti. (PB75)

Zdi se mi tudi pomembno, da bi bilo malo več nadzora nad delom vzgojiteljev tu v domu, da bi recimo imeli kamere ali kakšno drugo obliko nadzora in se mi zdi, da bi potem lahko bila kvaliteta dela vzgojiteljev z otroki boljša. (PB76)

8. ZAPIS POGOVORA S FOKUSNO SKUPINO OTROK 4 (OC)

DATUM: 22.11.2016

KRAJ: Ljubljana, dnevna soba v matični skupini otrok v MDMB-ju

TRAJANJE: 1 ura

ŠTEVILO OTROK: 4 (2 mladostnika, 2 mladostnici)

STAROST OTROK: 12-16 let

DOLŽINA BIVANJA OTROK V DOMU: Trije štiri leta in eden pet let.

A.: Kako se počutite tu v MDMB-ju in v vaši matični skupini?

OC.: Jaz sem hotel iti v 1. skupino pa mi ne pustijo, ker je eden od očetov iz sosednje skupine predsednik predstavnikov starše v domu in mi ne pustijo, kljub temu, da sem to povedal tu vzgojiteljici in svetovalni delavki.

Ni nam všeč, ker se vzgojitelj Simon smeji v obraz nam otrokom. (OC1)

Meni je všeč, ker je tu Kristjan s katerim se precej druživa in sva veliko časa skupaj. (OC2)

Spremenili bi jedilnik in sicer tako, da bi imeli za večerjo tudi burek-mesni burek, ali "šnite" ali kraško pico in da bi večkrat imeli sok in da bi imeli pršut za zajtrk. (OC3) Sok nam večkrat spiye tudi vzgojitelj.

Dostikrat se tudi zgodi, da je eden od vzgojiteljev tu zgoraj v prostoru za vzgojitelje in je na računalniku, je čokolado in pravi nam, da naj pomagamo drugim otrokom, kar se nam ne zdi prav. (OC4)

Zjutraj za zajtrk dobimo tudi premalo jajc za jesti, ko dobimo jajca za vse nas otroke dobimo le ta majhen krožnik. (OC5)

Če nam dajo kosmiče naj nam dajo sadne muslije z jagodami ali malinami. In predlagamo, da niso navadni jogurti ves čas za jesti za malico. (OC6)

Počutimo se slabo. (OC7)

Včasih se počutim dobro. (OC8)

Počutimo se slabo, ker se vzgojiteljci vtikajo v stvari, ki se jih ne tičejo-da se človek reže recimo in da kadi. (OC9)

Ni nam tudi fino, ker se nam en vzgojitelj tudi smeji v glavo. (OC10)

Jaz sem se rezal za rojstni dan, ko mi oče ni čestital. (OC11)

Jaz sem se rezala, ko sem se skregala z očijem in potem sem se skregala še tisti dan še z enim otrokom tu v domu iz ene druge skupine. (OC12)

Reakcija vzgojiteljice v tem primeru je bila takšna, da me je vprašala zakaj sem to naredila in mi je rekla, da lahko tudi z drugačnim načinom to pokažem izrazim in dam ven. Po tem, ko sem z njo govorila mi je drugače bilo vsaj malo lažje. (OC13)

Po tem, ko sem se jaz porezala in sem govorila z vzgojiteljico mi je rekla, da ve, da boli, ko se razideš s fantom- jaz sem se namreč po tem rezala, ko me je fant pustil. Vzgojiteljica mi je tudi rekla, da s tem ne bom nič rešila in rekla mi je, da naj dam to bolečino in te stvari ven z jokom in s plesom. (OC14)

Aleš: Kaj pa vam je vrede v domu?

OC.: Meni je zelo vrede, da sem v sobo sedaj dobila Anastasiyo in sva sedaj skupaj v sobi po dolgem času. (OC15)

Meni je vrede to, da je tu v skupini Kristijan saj se z njim dobro razumem. (OC16)

A.: Kaj vam je všeč in s čim ste zadovoljni v MDMB-ju in v vaši matični skupini in kaj vam ni všeč in bi radi spremenili in kako?

OC.: Če jaz ne bi bila tu v domu ne bi spoznala toliko ljudi, kot sem jih in tudi ne bi spoznala enega fanta, ki mi je sedaj všeč. (OC17)

Meni je sedaj vrede, ko imam spet rejnico in se z njo in pri njej sploh ne kregamo in tam mi je res vrede, gremo poleti tudi z jadnico jadрати in z njo imam ful dober odnos. (OC18)

Jaz sem tudi bil pri rejnikih samo mi tam ni bilo vrede, ker sem moral kositi travo in drva sekati ali urejati stroje in omare pospravljati in takšne stvari. Rejnik me je tudi žalil in moral sem delati 40 sklec in rejnik se je usedel na mene in me je sili, da jih delam še več in moral sem 200 počepov delati in takšne stvari. (OC19)

Jaz bom sedaj šla k moji stari prejšnji rejnici pri kateri sem bila preden sem prišla tu v MDMB in bom za vikende k njej hodila. Ona je v Vipavi in je to super, ker je blizu Nove Gorice in bom lahko šla pozdraviti moje prejšnje kolegice. (OC20) Jaz drugače sedaj ostajam že kar nekaj časa za vikende tu v domu. (OC21)

Z mamom se malo vidim, enkrat na nekaj časa in se ne vidiva in ne slišiva toliko. (OC22)

Plan je tudi, da bom sedaj po novem letu šla v stanovanjsko skupino v Zeleni Tir (OC23) in bom šla sedaj decembra ali januarja na ogled.

Moja mami drugače ne mara nekoga od vzgojiteljev tu in tudi jaz sem enakega mnenja. (OC24)

Odkar je prišel nov vzgojitelj v skupino se je prejšnja vzgojiteljica precej spremenila in je precej bolj takšna ukazovalna. (OC25)

Meni je prinesla moja mami obleke in nekdo od vzgojiteljev naj bi na CSD-ju rekel, da so meni te obleke premajhne pa mi sploh niso premajhne. To sem jaz izvedela na CSD-ju.

Tipično od enega od vzgojiteljev tu je, da reče: "Jaz dobro vem, kaj si rekla," čeprav mogoče sploh nisem rekla določene stvari. (OC26)

Od februarja je tu tudi nov vzgojitelj- prej naj bi delal nekje drugje, ne vemo točno kje, ampak na nas se dere in to nam zelo ni všeč. (OC27)

A.: Meni se zdi smiselno, da poveste te stvari in se o tem pogovorite z vzgojitelji ali s svetovalnima delavcema.

OC.: Ja, saj smo rekli vzgojiteljema. (OC28)

Ne pustijo nam tudi kdaj poklicati staršev in nam rečejo- imate svoje telefone in, da naj iz njih kličemo, ampak jih ne smemo imeti pri sebi in so spravljani v sobi za vzgojitelje. (OC29)

A.: Kakšni so vaši predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in za izboljšanje delovanja in kvalitete življenja v vaši matični skupini?

OC.: Naši predlogi so, da bi lahko imeli več izhodov (OC30) in, da bi bilo manj birokratske procedure in, da gremo lahko na rojstni dan ne da morajo potem vzgojitelji klicati starše sošolke/ca kamor gremo in takšne stvari. (OC31) Dolgo časa traja, da se dogovoriš, da greš lahko čez vikend do prijatelja ali prijateljice. In želimo si, da gremo lahko malo dlje po Ljubljani, ko gremo lahko malo ven in ne le tu okoli doma. (OC32)

Želimo si manj učnih ur. (OC33)

Želimo si imeti telefone pri sebi. (OC34) Kaj če se nam kaj zgodi v šolo ali kjerkoli smo? Telefon naj bi imeli tudi zato, da se s starši slišimo vsak dan in starši so nam tudi zato kupili telefon in potem ne moremo imeti telefonov in so zaklenjeni v vzgojiteljski sobi, čeprav so naši. (OC35)

A.: Sedaj, ko smo se pogovarjali sem malo dobil tudi občutek, da pogrešate vašega prejšnjega vzgojitelja Mateja je to res oz. kako ste s tem?

OC.: Ja, seveda ga pogrešamo. (OC36)

Jaz sem tudi enkrat prišla v dom ob 21.30 po treningu od hip-hop-a, morala bi drugače do okrog 21-ih ampak nisem mogla, ker ni bilo takrat ravno avtobusa in sta me potem naslednji dan vzgojitelja zasliševala, kot policaja. (OC37)

Enkrat me je eden od vzgojiteljev spraševal nekaj tudi od "love bite-a", ki sem ga imela na vratu in sem jaz rekla, da kaj to njih briga, da je to moja stvar in moje življenje. (OC38)

Če želimo iti prespati k fantu ali prijateljici se moramo to dogovoriti prek socialne delavke na CSD-ju in moramo dobiti potrdilo in tako, kar se nam ne zdi vredno. V vsakdanjih družinah to ni tak problem in gredo oni lažje prespati do prijatelja, prijateljice ali fanta. In isto je tudi za rojstne dneve, če kam želimo iti se moramo tako dogovarjati. (OC39)

A.: Na koga se obrnete, ko potrebujete podporo in pomoč v primeru čustvenih težav ali potreb in ali in kako vam ta pomoč pomaga?

OC.: Ni tukaj tega, takšne pomoči. (OC40)

Pol dneva imamo tako ali tako učne ure.

Jaz grem drugače v takšnih situacijah do svetovalne delavke Ane ali se pogovorim z zelo dobrim prijateljem ali grem do vzgojiteljic iz drugih skupin- do Sonje in Kristine iz 1. skupine. (OC41)

Drugače nas tudi moti to, da doma za vikend tudi ne smemo imeti telefona, če nam ga kazensko vzamejo. (OC42)

Mene pomiri trener od hip-hopa- tam se lahko tudi zjokamo, jaz in tudi druge, ki trenirajo. Drugače se pogovorim tudi v šoli s sošolko ali tu s sestanovalko Timeo. (OC43) Meni drugače tudi ples precej pomaga, ker sem precej čustvena oseba in tako dam ven stvari. (OC44)

Če sem kdaj jezna ali kaj takšnega se včasih kar razburim nad koga, ki me slučajno pokliče. (OC45)

Včasih pokličem tudi botro, da se malo slišiva. (OC46)

Drugače gremo tudi na različne izlete in dogodke bili smo tudi na dogodku Slovenija ima talent. (OC47)

Meni pomaga pogovor z osebami, ki mi veliko pomenijo torej prijatelji, starši in rejnica. (OC48) Precej mi pomaga tudi glasba, ko jo poslušam in se ob njej lahko zjokam. (OC49)

Jaz, če je kaj takšnega, se o tem pogovorim doma z domačimi. (OC50)

Ni nam všeč, ker lahko iz domskega telefona kličemo le starše. (OC51)

No saj se lahko znajdeš in rečeš da kličeš starše, čeprav v bistvu kličeš nekoga drugega in potem prilagodiš tudi ime tistega, ki ga kličeš.

A.: Kako ste zadovoljni z zagotavljanjem podpore in pomoči s strani vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev v primeru vaših čustvenih težav ali potreb in kaj si želite, da bi vzgojitelji naredili, ko potrebujete pomoč oz. kako si želite, da bi ravnala oz. delovala?

OC.: Želim si, da bi me v situaciji, ko mi je hudo pustili pri miru. (OC52)

Ja in, če se režemo si želim, da bi nas pustili pri miru. (OC53)

Želim si, da se ne rabim pogovarjati z vzgojiteljem ali vzgojiteljico tu iz skupine ampak z nekom, ki mu zaupam recimo z mojim hip-hop trenerjem. (OC54)

Všeč so nam vzgojitelji, kot je Matej in kot si ti. (OC55)

Pomembno nam je, da se ne vtikajo v to kar ni njihovo- recimo, če se režem. (OC56)

Želimo tudi, da se mi sami odločimo katere ocene bomo popravili in katere ne. (OC57)

Mi tukaj nismo družina in ne moremo biti družina. (OC58)

Ja, tu smo domska družina. (OC59)

Všeč so nam vzgojiteljice in vzgojitelji Sonja, Matej, Mojca in Jasmina. Oni so bolj spoštljivi in nam manj težijo in se ne razburjajo po nepotrebem, če dobimo negativno oceno se samo pogovorijo z nami o tem in glede tega, kdaj jo bomo popravili. (OC60)

A.: Kaj vam je najboljša tu v domu?

OC.: Najboljša nam je, ko imamo dejavnosti in ko imamo skupinski vikend ali, ko gremo v Terme 3000. (OC61)

9. ZAPIS POGOVORA Z VZGOJITELJICO 3 (VC)

DATUM: 22.11.2016

KRAJ: Ljubljana, soba za vzgojitelje v matični skupini vzgojiteljice v MDMB-ju

TRAJANJE: 45 minut

DOLŽINA DELOVANJA V MDMB-JU: 5 let

Vzgojiteljica je diplomirana socialna pedagoginja.

A.: Kako se počutiš v MDMB-ju in kako se počutiš v tvoji matični skupini? Kakšne odnose imaš z otroki, mladostniki, mladostnicami in s sodelavkami/ci in drugimi zaposlenimi in delujočimi v MDMB-ju?

K.: Tu v domu in v skupini se počutim fino in vrede. (VC1) Drugače je tu veliko otrok in veliko obveznosti in je potrebno vse naučiti določene stvari in jih gor spraviti- recimo naučiti jih glede šole in higiene. Včasih sem tu tudi izčrpana od dela, ki ga opravljam (VC2), včasih pa se počutim tudi nemočno, saj mi kdaj zmanjka idej kaj še narediti, da bi se stvari in situacije izboljšale za otroke. (VC3)

Ni mi tudi fino, ker s tem novim vzgojiteljem nisva čisto v "isti špuri" glede vzgoje otrok in glede avtoritete in dolžnosti, ki naj bi jih imeli otroci in midva. (VC4)
Včasih tudi, ko pogledam za nazaj, razmišljam, da bi lahko bilo več napravljeno pri kakšnem otroku skozi dan ali skozi daljše obdobje. (VC5)

Jaz se tukaj v domu ne vidim v prihodnosti (VC6) in se želim poklicno osamosvojiti. (VC7) Malo sem se izolirala od doma in tudi počutila sem se izolirano s strani doma oz. s strani vodstva-z njimi si nismo bili naklonjeni. (VC8)

Vsi boljši vzgojitelji in vzgojiteljice so šli iz doma.

Pri otrocih ne dobim toliko nazaj tega, kolikor dajem. Res veliko daješ in daješ in daješ in potem tega ne dobiš nazaj.

Na supervizijo sedaj ne hodim (VC9), saj se nisem počutila pripadno domu. (VC10) Tri ali štiri leta nazaj pa sem hodila na supervizijo takrat, eno leto. (VC11)

Jaz podporo za sebe dobim pri mojih psihoterapevtskih kolegih in pri mojih sodelavcih, podporo dobim tudi v domačem okolju, grem pa tudi v naravo in se ukvarjam s športom in mi to tudi pomaga, da se sprostim in razbremenim. (VC12)

Tu na mojem trenutnem delovnem mestu je zame premalo kreativnosti, čeprav je nekaj odprtega prostora za to kako delamo (VC13)-pogosto igramo starše in policaje. (VC14)

A.: Kaj ti je všeč v MDMB-ju, s čim si zadovoljni in kaj meniš, da je že dobro in ustrezno in kaj vidiš kot pomanjkljivost ali možnost za spreminjanje? Kakšni so tvoji predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in izboljšanje delovanja in kvalitete zagotavljanja tvojih storitev in za izboljšanje kvalitete življenja za vse v tvoji matični skupini?

K.: Všeč mi je to, da lahko zaupam sodelavcem, da se vse dogovorimo in zmenimo in všeč mi je dobra klima s sodelavci. (VC15)

Ni mi pa všeč tekmovalnost in šušljanje, ki se pojavlja med določenimi zaposlenimi. (VC16)

Všeč so mi, ko imamo kakšne doživljajske projekte in kjer lahko vključim tudi kakšne moje zadeve, ki se mi zdi, da bi bile smiselne in koristne za otroke in ko ustvarjamo voščilnice in sedaj, ko pripravljamo igro za nastop v decembru. (VC17)

Všeč mi je tudi, ko se gibamo in gremo lahko ven z otroci. (VC18)

Menim, da bi morali imeti team building, ampak pravi in ne v smislu predavanj, kot smo to enkrat že imeli. (VC19)

Menim tudi, da bi moralo malo bolje potekati sodelovanje z vodilnim kadrom po hierarhiji od zgoraj navzdol oz. do vseh nas zaposlenih. (VC20)

Menim, da bi morala veljati neizpodbitna avtoriteta vzgojitelja pred otroki, če pa je karkoli takšnega, kar bi mi želela svetovalna delavca svetovati ali mi povedati ali me opozoriti pa je pomembno, da se ne spodbija moja avtoriteta pred otrokom in, da mi takšne stvari rečeta privatno v sobi in ne pred otroci. (VC21)

Ne zdi se mi tudi vrede, da morajo iti kakšni otroci tisti trenutek in zdaj do svetovalnih delavcev, ko kateri od njih pride v skupino in sploh predhodno ne pove, da bi želel govoriti z otrokom in, da se to stori ravno, ko se jaz pogovarjam z otrokom in mi tako avtoriteto zbijajo. In otrok dobi potem sporočilo- kaj se boš z njo pogovarjal, se boš z mano pogovarjal. (VC22)

Zdi se mi pomembno, koristno in smiselno, da bi imeli rotacijo delovnih mest-da bi lahko rotirali nočni vzgojitelji in matični vzgojitelji in vzgojitelji za individualno učno pomoč na določeno časovno obdobje. (VC23)

Imam še veliko manjših idejic in ena od teh je prehrana, ki se meni zdi malo zgrešena- preveč je recimo kruha in maščob v prehrani. (VC24)

A.: Kako pogosto se otroci obrnejo po podporo in pomoč v primeru njihovih čustvenih težav in potreb in kakšne so njihove težave in potrebe?

Katere metode dela uporabljaš pri svojem delu za zagotavljanje psihosocialne podpore in pomoči za otroke, mladostnike in mladostnice, ter po katerih načelih in konceptih se ravnaš za zagotavljanje te podpore?

K.: Kako pogosto se otroci obrnejo po podporo in pomoč v primeru njihovih čustvenih težav in potreb je odvisno od starosti, spola in življenjske situacije doma. (VC25) Nekateri so introvertirani in pravijo, da naj bi bilo vse v redu, nekateri pridejo do nas vzgojiteljev in se zjokajo ali pocrklijo ali se pridejo malo objeti. (VC26) Na dnevni ravni se dogaja, da se otroci obračajo na nas za to pomoč in podporo. (VC27) Domača stiska je razlog zaradi katerega otroci največkrat pridejo. (VC28)

V naši skupini smo imeli način, da smo pri večerji brali zgodbe- ta način smo imeli večkrat in smo se potem o različnih stvareh pogovarjali. (VC29) Recimo, če bi sedaj šla dol in rekla, da bomo spet imeli nekaj takšnega bi bilo verjetno na začetku nekaj komentarjev v smislu- joj, spet bomo to delali, potem pa, ko začnemo, pa dosti sodelujejo. (VC30) Pogoste teme so ljubezen in spolnost, z določenimi temami se naši otroci mogoče prej srečajo, kot nekateri njihovi vrstniki, pogovarjamo se tudi o varni rabi interneta in s kom se srečavati prek interneta in s kom ne oz. na kaj je dobro, da so pozorni. (VC31)

Starejši otroci imajo psihoterapevko, ki sem jo jaz izbrala. (VC32)

Drugače pa imamo tudi različne igre in delavnice, ki jih imamo z otroci in kjer lahko otroci ponovno dobijo pozitivne izkušnje. (VC33)

A.: Kako poskrbiš za podporo in pomoč otrokom, mladostnikom in mladostnicam v primeru njihovih čustvenih težav in potreb?

K.: V naši skupini imamo individualne pogovore in skupinske pogovore z otroci. (VC34) Ko se pogovarjamo z otroki v skupini med seboj povedo in delijo kvalitetne in dosti dobre nasvete eden drugemu in tako tudi odprto delijo nekatere svoje izkušnje med seboj. (VC35)

Meni se zdi pomembno, da po tem, ko otroci pridejo iz šole, je dobro, da gredo malo ven ali v telovadnico se malo "zlaufati" in ne, da gredo pred televizijo ali računalnik, kot si želijo in rečejo, da bi oni to počeli. (VC36)

V naši skupini si želimo in spodbujamo otroke, da obiskujejo vsaj eno športno telesno aktivnost, ko hodijo na različne izbirne interesne dejavnosti. (VC37)

10. ZAPIS POGOVORA S PROSTOVOLJKO 3 (PC)

DATUM: 21.12.2016

TRAJANJE: 1,5 ure

KRAJ: Skype pogovor

DOLŽINA DELOVANJA V MDMB-JU: 4 leta

Prostovoljka je diplomantka AGRFT-ja.

A.: Kako se počutiš v MDMB-ju in kako se počutiš v tvoji matični skupini? Kakšne odnose imaš z otroci, z vzgojitelji/cami in z drugimi delujočimi v MDMB-ju?

U.: Jaz sem bila v razigrani in v redu skupini in ko sem 2. skupino primerjala z drugimi skupinami, so se mi druge zdele malo bolj zategnjene. (PC1)

Jaz sem v prostovoljstvo v Mladinskem domu vstopila prek filmskega projekta, ki sem ga imela namen narediti z otroci. Nekatero otroke sem tudi učila osnove snemanja in uporabe kamere prek telefonov, da so lahko tudi oni sami svoje posnetke delali, ki sem jih mislila tudi vključiti v film, ki smo ga naredili- Dom, ljubi dom. Vendar se potem njihovi posnetki niso toliko sovpadali s konceptom filma, čeprav so bili marsikateri posnetki, ki so jih posneli dobri.

Kot prostovoljka se z otroci skupaj učim za njihovo šolo (PC2) in mi je zelo v veselje tja hoditi in imam včasih kar slabo vest, če ne grem in meni je dobro v tej skupini. (PC3) Najtesnejše odnose sem razvila z otroci iz 2. skupine, bežno pa sem se spoznala še s 5. in 6. skupino. Vzgojitelji v tej skupini so me sprejeli in sem šla s to skupino že na jadranje, bowling in na piknik. (PC4)

A.: Kaj ti je všeč v MDMB-ju, s čim si zadovoljna in kaj meniš, da je že dobro in ustrezno in kaj vidiš kot pomanjkljivost ali možnost za spreminjanje?

U.: Dobro mi je, da v skupini obstaja nek red (PC5), pomanjkljivost pa se mi zdi to, da menim, da ni dobro, se ga individualne rahlo ne prilagaja. (PC6) Najmlajša v skupini je stara 9 let, najstarejša pa 16. In enkrat mi je ta starejša razlagala, kako naj bi enkrat zvečer malo zamudila iz treninga in da naj bi potem imela cela zasliševanja in vzgojitelji se ob tem malo izgovarjajo na to, da je to dom za osnovnošolce. (PC7) Jaz menim, da bi določena mera zaupanja in samostojnosti, pri 14, 15 in 16 letu, morala biti. (PC8) Zelo strogo je tudi v primeru zaljubljanja med otroci-čisto naravno je, da se zaljubljaajo, če je v domu 60 otrok, da se to zgodi. (PC9) Na otroke v domu se gleda, kot na neke vrste brate in sestre in tudi zaradi tega se tega med njimi ne dopušča. Zelo težko je biti pameten glede pravil. (PC10) Nepojmljivo se mi zdi tudi, da se, v vseh skupinah, punce, ki so v 7. razredu ne smejo šminkati. (PC11) Me smo to lahko delale, ko sem bila jaz v 7. razredu.

Ti otroci drugače veliko stvari izkoriščajo in, če ne dobi nečesa pri enem vzgojitelju, dobi pri drugem. (PC12)

Malo se mi zdi tudi rigorozno, da imajo otroci, ko pridejo iz šole, le nekaj časa, da se malo najejo in nato se morajo spet učiti na učnih urah, ko pa pogledaš njihov dan in kaj vse imajo za narediti pa ne veš točno kakšna bi bila druga rešitev. (PC13)

Ker veliko imajo tudi dosti prostih dni ali dejavnosti, kot npr. bowling ali, ko pride Dedek Mraz in, ko je dan za botre in se ne učijo cel dan.

Tudi vzgojitelji izražajo željo, da bi bili veseli, če bi lahko z njimi po šoli lahko šli na krajši izlet ali kaj takšnega (PC14), ampak ni možno, če je toliko otrok in ima običajno vedno nekdo kakšno obveznost in naloge in večinoma vsi zaostajajo z nalogami in jih morajo delati za nazaj. (PC15) Oni imajo po šoli učne ure, potem je eventuelno ena ura vmes prosta in je potem večerja in potem se gre spati ob 21-ih. Vmes je še kakšno čiščenje.

Je pa res, da ima večina njih učne težave in niso odlični učenci, ki bi imeli disciplino, ki jim jo moraš malo privzgojiti. (PC16)

Ko je toplo vreme so več časa zunaj in se takrat tudi malo razrahlja ta struktura.

A.: Kakšni so tvoji predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in izboljšanje delovanja in kvalitete zagotavljanja tvojih storitev in za izboljšanje kvalitete življenja za vse v tvoji matični skupini?

U.: Moj predlog je glede mobilcev-otroci čez dan nimajo mobilcev in mobiteli so v današnjem času že precej vsakdanja stvar. (PC17) Res je tudi, da večina otrok skriva mobitele. (PC18) Jaz kot prostovoljka tega ne povem vzgojiteljem, saj nisem policaj in bi s tem podrla zaupanje. (PC19)

Idealno bi bilo, da bi bile manjše skupine, če bi bilo 6 otrok v skupini bi bilo že vredno. (PC20)

Pri učnih urah je tudi 10 otrok na kupu v enem prostoru in eni klepetajo in je zelo moteče okolje za učiti. (PC21) Smiselno se mi zdi, da če smo tam prostovoljci, da se lahko gremo z otroci učiti v njihove sobe. (PC22)

Dobro se mi zdi, da imajo dosti možnosti zunanjih aktivnosti in se udeležujejo veliko teh stvari. (PC23)

Menim, da bi bilo boljše, če ne bi bil tak pritisk s strani šole in da bi se jih malo razbremenilo s šolskimi obveznostmi. (PC24)

A.: Kako vidiš tvojo vlogo, kot prostovoljke pri zagotavljanju podpore in pomoči otrokom v primeru njihovih čustvenih težav in/ali potreb?

U.: Jaz sem se z otroci precej osebne stvari pogovarjala in zdi se mi, da nimajo zadržkov, da povejo kaj se jim dogaja. (PC25) In meni tudi ni nerodno, da ne bi vprašala kako so kaj in kaj se jim kaj dogaja. (PC26)

Menim, da smo mi prostovoljci glede tega bolj odprti- mi nimamo orodja, da bi otroke kaznovali in imamo manj avtoritete. (PC27) In menim, da je vloga prostovoljca, da je zaveznik otroka in da tudi npr. ne povemo to glede telefonov, če jih skrivajo, da jim ne bom s tem otežila življenja. (PC28)

Enkrat sem videla tudi eno prostovoljko, ki se mi je zdela prestroga in po druženju in učnih urah z otrokom je nato vzgojiteljica razlagala, da tega, tega in tega ni vedel za šolo.

Jaz otroke probam potolažiti in jim dati dober nasvet in jim govorim o tem zakaj bi morali imeti motivacijo za šolo in druge stvari. (PC29)

Meni otroci zaupajo. (PC30) Delimo tudi nekatere skupne spomine, ko smo bili na jadraniu in na podobnih stvareh. Že od začetka so bili otroci zelo odprti in bili so dosti socializirani in vajeni, da ljudje pridejo k njim. (PC31)

2. skupina je specifična- vsi otroci so ekstrovertirani in energični in vsak pove, kar mu ni vredno in kar želi. (PC32) Imaš pa tudi skupine, kjer so otroci še vedno introvertirani, čeprav so več let tam. (PC33)

Nekaterim otrokom, s katerimi sem se učila, se preveč dogaja v glavi in nimajo koncentracije. (PC34)

Vzgojiteljica Katja je tudi nekaterim otrokom priskrbela psihologinjo-prejšnje leto je prihajala enkrat na teden in se z njimi dobivala. (PC35)

A.: Kako pogosto se otroci obrnejo na tebe v primeru čustvenih težav in potreb, kakšne so te težave in potrebe in kako v takšnih situacijah deluješ?

U.: Začne se tako, zaupajo banalne stvari, recimo ljubezenske, ko se prvič poljubijo in, ko s kom končajo zvezo ali povejo, če so navezali stik s starši in kako je bilo (PC36)-recimo Aleksandra iz 5. skupine mi je enkrat povedala, ko je snemala srečanje z njenim očetom po 5-ih letih. (PC37)

Eni povejo več in drugi manj. (PC38) Jaz jih probam poslušati in jim zdravorazumsko probam nekatere stvari obrazložiti in ublažiti njihovo stisko. (PC39) Tudi objamem jih in pobožam in čisto normalno in empatično se obnašam do nekoga, ki rabi tvojo pomoč. (PC40)

Včasih tudi predebatiram kakšno stvar z vzgojiteljico Katjo, če je kakšen problem. (PC41)

Sedaj jih malo bolje poznam in jih tudi kdaj okregam. (PC42) Osebnostno izrazim to, kar mislim in odkrito, kot odrasel človek, povem, da nekaj ni vredno, če se zgodi ali dogaja kaj takšnega. (PC43) In debatiram z njimi in se z njimi pogovarjam o različnih stvareh. (PC44) Dosti otrok ima proti vzgojiteljem dosti za povedati in sem jaz malo, kot mediator vmes med njimi in jim probam kašne stvari racionalizirati. (PC45)

Kazni, ki jih vzgojitelji dajejo otrokom so, da ne bo izhoda iz doma, da ne bodo smeli gledati TV-ja in da ne bodo imeli mobitela. (PC46) Skrajna kazen je, da ne grejo na kakšno dejavnost ali, da morajo ostati tu v domu za vikend, če imajo dosti za šolo za delati in, če zaostajajo v šoli. (PC47)

Jaz nimam moči, da bi jim dala kazen. (PC48)

Menim, da interesne dejavnosti zelo dobro vplivajo na njih. Tam se družijo tudi z drugimi otroci in tako razvijajo samostojnost. (PC49)

A.: Kako, da si postala prostovoljka v MDMB-ju in, da si se odločila ravno za snemanje filma v MDMB-ju?

U.: Jaz sem imela na začetku idejo kratkega igranega filma in smo z otroci imeli tudi delavnice za ta projekt. Imam empatijo za otroke in sem tudi humoren tip človeka. (PC50) Tudi dosti sem zorganizirana in se znam učiti in menim, da otrokom lahko veliko dam in pozitivno vplivam nanje. (PC51) Tudi na televiziji dosti delam na področju otrok.

A.: Kako vidiš delo vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev pri zagotavljanju podpore in pomoči otrokom v primeru čustvenih težav in potreb?

U.: Vem, da imajo time za otroke. (PC52) In, da se na samem pogovori z otrokom pri resnih težavah in tako razrešujejo stvari. (PC53) Okvirno v 70 % je tako, da so zraven tudi drugi otroci, ko jih vzgojitelji kregajo.

Otroci med seboj tolažijo eden drugega in tudi tekmujejo za naklonjenost vzgojiteljev. (PC54)

Pri stiski in žalosti se mi zdi, da vzgojitelji odreagirajo dobro (PC55), pri izbruhih in slabi jezi pa se mi zdi, da kdaj niso primerno odreagirali, ko so nazaj z razburjenostjo odreagirali. In to se zgodi tudi včasih, če se ne bi bilo treba tako razburiti- zaradi majhnih stvari in malenkosti. (PC56)

Vsi vzgojitelji niso zadovoljni s sistemom v domu. (PC57)

Menim, da je dosti politika vzgojitelja samega glede tega, kako bo delal z otroci. Lahko, da ti reši mladost, lahko pa, da greš v prevzgojni zavod. (PC58)

Recimo Kristjan je bil menda precej eksploziven na začetku in je tako izražal bolečino, sedaj je pa precej miren in uspešen v šoli in zgled v skupini. (PC59)

A.: Bi ti rabila več podpore ali strokovnih in izkustvenih znanj za delovanje v MDMB-ju in sodelovanje z otroci, mladostniki, mladostnicami in drugimi sodelujočimi?

U.: Jaz ne rabim več podpore. (PC60) Sem veliko debatirala z vzgojitelji (PC61) in se mi zdi, da nisem dosti zgrešila pri druženju, delu in sodelovanju z otroci. (PC62) Vzgojitelji so mi tudi razjasnili kakšno stvar glede otrok. (PC63)

Precej me je to izpopolnjevalo. Razveselim se tega, da jih vidim in srečam in da vem, kaj se z njimi dogaja in me je obogatila ta izkušnja. (PC64)

Mene zanima terapija z avdio vizualnimi projekti. Tudi otroci so prek našega sodelovanja izkusili nekaj takšnega, ko lahko posneli svojo najljubšo osebo ali posneli svojo pot- in potem so nekateri snemali pot v šolo in nekateri pot domov- ali posneli svoj najljubši prostor, kjer se najbolje počutijo.

11. ZAPIS POGOVORA Z MLADOSTNIKOM 5 (OČ-I)

DATUM: 7.12.2016

KRAJ: Ljubljana, soba mladostnika v njegovi matični skupini v MDMB-ju

TRAJANJE: 35 minut

STAROST MLADOSTNIKA: 15 let

DOLŽINA BIVANJA MLADOSTNIKA V DOMU: 4 leta

A.: Kako se počutiš v MDMB-ju in kako se počutiš v tvoji matični skupini?

J.: Eni od otrok so tu v skupini malo preveč utrpani, če se malo pohecam tako, ko delajo kakšne neumnosti, drugače se pa počutim vredno.

Za kakšnega otroka včasih pomisliš pa ta je čisti idiot, ko ga prvič vidiš, ko pride v skupino, če dela ali govori kakšne neumnosti a v takšni situaciji sem se naučil, da se potem spomnim na to, da sem bil jaz tudi isti in potem drugače reagiram.

Le če narediš kakšno hudo napako ali prekršek potem in v takšnih primerih je odnos slabši med otrokom in vzgojiteljem.

Nekatere vzgojitelje drugače lahko tikamo, nekatere pa vikamo.

Meni je tudi fino, ko gremo ven in se takrat tudi sprostim.

A.: Kaj ti je všeč in s čim si zadovoljen v MDMB-ju in v tvoji matični skupini in kaj ti ni všeč in bi mogoče rad/a spremenil/a in kako?

J.: Meni je tu v domu všeč vse. Všeč mi je, ko gremo kdaj ven, se sprostit.

Ni mi fino, ko moramo mobitele oddajati.

Tipke imam tudi slabe na telefonu to mi je tudi bedno pri temu telefonu.

Fino mi je, da imamo telovadnico v domu in zunaj na travi takšno nogometno igrišče-to mi je res super. Fino bi bilo, da bi bila telovadnica večja, ker je majhna, samo pravijo, da se je ne da razširiti.

Odnos vzgojiteljev do nas je vredno-povedo nam vse, včasih se tudi jezijo samo nam povedo kaj delamo prav in kaj narobe.

A.: Kakšni so tvoji predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in za izboljšanje delovanja in kvalitete življenja v tvoji matični skupini?

J.: Moj predlog je, da bi lahko imeli srednješolci wi-fi kodo za internet za mobitele in lahko tudi podpišemo kakšen pisni dogovor, da ne smemo nikomur drugemu od otrok dati te kode. Mi srednješolci rabimo kodo za wi-fi, saj včasih rabimo kaj za šolo iti pogledati na internet, osnovnošolci pa ne rabijo toliko tega.

Če ne oddamo mobilcelv in vzgojiteljji to izvejo, uničimo nek odnos med nami, saj prekršimo pravilo.

Enkrat so mi rekli, da pol leta ne bom imel telefona, ker so odkrili, da nisem oddal telefona, vendar potem, ker sem se vreau obnašal so mi kazen znižali na 2 meseca. Za vikend sem ga lahko dobil, vmes med tednom pa ga nisem imel in v tem času, ko nisem imel mojega mobilcelva, sem starše lahko poklical iz domskega stacionarnega telefona.

Moj predlog je tudi, da vsakič, ko pride nov otrok, da bi ga moral nekdo od nas otrok malo usmerjati in da bi tako vsak nov otrok dobil mentorja od nas otrok, ki smo tu že dlje časa.

Menim tudi, da so vzgojiteljji preobremenjeni.

A.: Na koga se obrneš, ko potrebuješ podporo in pomoč v primeru čustvenih težav ali potreb? Ali ti in kako ti ta pomoč pomaga?

J.: Jaz sem malo bolj zadržan in tudi zadržujem jezo v meni ampak, ko pa se razburim se pa res razburim. Če pa je karkoli takšnega, se pa obrnem na vzgojiteljja. O tej situaciji se nato pogovarjamo z vzgojiteljji in se mi zdi, da me poslušajo in dosti slišijo.

Včasih se pogovorim tudi z Andrejo- eno od mladostnic tu iz naše skupine.

S svetovalnima delavcema se ne pogovarjam, se ne morem in mi ni do tega, da bi se z njima pogovarjal. Ne razumem kako oni to delajo- te svetovalne pogovore.

Zelo veliko sem se tudi z enim kolegom, ki je bil tudi tukaj v moji skupini pogovarjal, ko je bil tukaj, sedaj pa je šel v stanovanjsko skupino našega doma.

A.: Kako si zadovoljen z zagotavljanjem podpore in pomoči s strani vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev v primeru tvojih čustvenih težav ali potreb?

Kaj si želiš da bi vzgojiteljica ali vzgojitelj naredila, ko potrebuješ pomoč oz. kako si želiš, da bi ravnal/a oz. deloval/a?

J.: S svetovalnima delavcema sem se samo enkrat pogovarjal, precej več se pogovarjam z vzgojiteljji.

Včasih imamo kakšne delavnice in se o kakšni stvari pogovarjamo in se počutim kot idiot. To se mi ni zgodilo tu ampak v kriznem centru, ko sem bil tam. Takoj po delavnici sem imel trening in sem bolj razmišljal o treningu, kot o tem kaj smo se tam pogovarjali.

Če imam kakšno težavo grem sam do vzgojitelja oz. vzgojiteljice in ti je potem boljše, ko se pogovarjaš z vzgojiteljem.

Najbolj cenim, ko se lahko pogovarjam z vzgojiteljema, če imam kakšno težavo. Včasih nam tudi rečejo kakšno stvari, kar je dobro za nas in lahko jim razkrijem kaj je bilo v otroštvu, da vedo na kakšnem nivoju smo.

Te stvari sem razkril vzgojitelju Luki in me je čisto dojel in je rekel, da se je tudi njemu enkrat zgodilo nekaj takšnega in po tem pogovoru sem se bolje počutil. To je tudi njihovo delo od vzgojiteljev, da poslušajo.

12. ZAPIS POGOVORA Z DEKLICO 6 (OČ-II)

DATUM:7.12.2016

KRAJ: Ljubljana, soba mladostnice v njeni matični skupini v MDMB-ju

TRAJANJE: 30 minut

STAROST MLADOSTNICE: 12 let

DOLŽINA BIVANJA MLADOSTNICE V DOMU: 2 leti

A.: Kako se počutiš v MDMB-ju in v tvoji matični skupini?

Š.: Počutim se vreau tu v moji skupini in v domu. Edino fantje včasih nagajajo in so glasni, drugače pa je vreau. Fino mi je, ko se družimo med seboj otroci in ko gremo kam ven.

Še vedno pogrešam mami in sestro. Imam dober odnos z njima. Na začetku mi je bilo težko, ko so vzgojitelji rekli, da mami ne sme prihajati sem čez teden, samo potem sem se navadila in to sedaj ni sploh več težava. Zelo imam rada cimro s katero sva skupaj v sobi. Imam tudi vreden odnos z vzgojiteljicami in vzgojitelji.

A.: Kaj ti je všeč in s čim si zadovoljna v MDMB-ju in v tvoji matični skupini in kaj ti ni všeč in bi mogoče rada spremenila in kako? Kakšni so tvoji predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in za izboljšanje delovanja in kvalitete življenja v tvoji matični skupini?

Š.: Všeč mi je, da se lahko s cimro pogovorim o čemerkoli, tudi o ljubeznih.

Vse kar me moti tudi zaupam cimri in med seboj si zaupava vse skrivnosti.

Všeč mi je, ko imamo sestanke v skupini in všeč mi je, ko se družimo med seboj otroci in všeč mi je, ko skupaj večerjamo v naši skupini- v nekaterih skupinah ne večerjajo skupaj in je vsak bolj po svoje.

Ni mi všeč, ko preveč izzivajo nekateri fantje. Je pa res, da znajo biti tudi prijazni.

Jaz si želim, da bi lahko imeli domače ljubljence tu v domu. Jaz, če bi lahko, bi imela psa vrste Border collie.

Želim si tudi, da bi lahko dlje imeli telefon- sedaj ga lahko imamo samo okvirno eno uro.

Želim si tudi, da bi malo prenovili določene stvari v naši skupini in da bi recimo popravili tale predal.

Želim si tudi, da bi lahko spremenili postavitev v naših sobah da bi lahko npr. prestavili postelje

Vzgojitelji ne dovolijo, da starši pridejo sem.

Ja, imam prostovoljke, študentke in to mi je všeč. Vsak od nas otrok ima svojo in pridejo sem in se učimo z njimi. Jaz sem se tudi navezala na moje prostovoljke, čeprav teh dveh na katere sem se najbolj navezala letos ni—ena mislim, da je šla na izmenjavo v tujino, za drugo pa ne vem.

Sostanovalka Andreja je zgled skupini. Je srednješolka in srednješolce spodbujajo, da če želijo tu ostati, da morajo biti zgled tudi za šolo.

A.: Na koga se obrneš, ko potrebuješ podporo in pomoč v primeru čustvenih težav ali potreb? Ali ti in kako ti ta pomoč pomaga?

Obrnem se na cimro ali na sostanovalko Andrejo. Povem jim kaj me muči ali kaj se mi je zgodilo oz. se mi dogaja in se o tem pogovarjamo. One me podpirajo in mi dajo kakšen nasvet in že s tem, ko povem se že precej sprostim. Kasneje se tudi hecamo iz kakšne stvari, ko si povemo in mi je to tudi fino.

Druge sostanovalka se tudi meni zaupajo. Jaz recimo poznam okrog 100 skrivnosti od cimre, jaz pa sem jih njej povedala okrog 50.

Cimra me tudi potolaži in res mi stoji ob strani in me ne bi kar tako zapustila, da mi ne bi stala ob strani.

Vzgojiteljicam in vzgojiteljem ne zaupam vsega, so določene prepovedane teme-recimo glede ljubezni.

Če pa kateri fant izziva, pa povem vzgojiteljem. Jaz tudi kdaj rečem, ko se s sostanovalkami pogovarjamo, da gremo skupaj povedati vzgojiteljem, če nas kaj moti, če kakšen fant izziva. Tudi druge punce kdaj mene spodbudijo oz. one dajo pobudo, da gremo skupaj povedati.

Tudi Amadej meni veliko skrivnosti zaupa.

Mene so tudi dodelili, da se mi Amadej zaupa. Že takrat se mi je zaupal, ko sem mu brala pravljice in zgodbe ob večerih, ko mu je bilo še težko in ni bil še navajen doma, da se je pomiril in tudi sedaj, če je takšna situacija, da je on razburjen, greva jaz in on malo na stran, se malo umakneva in se lahko on meni zaupa.

A.: Kako si zadovoljna z zagotavljanjem podpore in pomoči s strani vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev v primeru tvojih čustvenih težav ali potreb?

Kaj si želiš da bi vzgojiteljica ali vzgojitelj naredila, ko potrebuješ pomoč oz. kako si želiš, da bi ravnal/a oz. deloval/a?

Š.: Jaz sem zelo zadovoljna z zagotavljanje te podpore in pomoči.

Vzgojitelji nas precej podpirajo, da povemo, če je kaj narobe, če nam kdo nagaja ali če nas kaj moti-da pridemo k njim in damo ven jezo.

V takšni situaciji bi rada, da bi z vzgojiteljico šle na samo in, da se ne bi naglas pogovarjali o tem, da ne bi drugi slišali in da ne bi razlagala drugim vzgojiteljem.

Nekatere težave zaupam moji mami.

Zaupam se tudi sestri-njej tudi ljubezenske težave povem in ona me rada in z veseljem posluša. Sestra je stara 27 let in živi pri mami.

Tudi včasih, ko pomislim, če bi šla od tu pomislim tudi kako zelo bi pogrešala druge ljudi od tukaj sostanovalka in cimro in pomislim, da sploh ne bi šla od tu.

Tudi prostovoljkam veliko zaupam.

13. ZAPIS POGOVORA Z DEČKOM 7 (OČ-III)

DATUM: 8.12.2016

KRAJ: Dnevna soba v matični skupini

TRAJANJE: 10 minut

STAROST: 11 let

DOLŽINA BIVANJA V DOMU: 3 mesece

A.: Kako se počutiš v MDMB-ju in kako se počutiš v tvoji matični skupini?

J.: Jaz se tu v skupini in v domu počutim dobro. Vzgojitelji so dobri, hrana je dobra, sobe so dobro urejene in tudi drugo otroci so v redu. Tudi okolica doma mi je dobra in zelo v redu mi je, da dom ni zelo blizu ceste, da lahko lažje zaspim.

Imam dober odnos z vzgojitelji in z drugimi otroci.

Tu v domu imam tudi mojega brata, drugače je bila pa tu v domu tudi moja mami.

A.: Kaj ti je všeč in s čim si zadovoljen v MDMB-ju in v tvoji matični skupini in kaj ti ni všeč in bi mogoče rad/a spremenil/a in kako? Kakšni so tvoji predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in za izboljšanje delovanja in kvalitete življenja v tvoji matični skupini?

J.: Všeč mi je, ker je tu v naši skupini velik prostor in všeč so mi sobe in vse mi je v redu. Zaenkrat ne bi nič spremenil-sedajle sem brez idej za spremembe.

A.: Na koga se obrneš, ko potrebuješ podporo in pomoč v primeru čustvenih težav ali potreb? Ali ti in kako ti ta pomoč pomaga?

J.: Včasih se v takšnih primerih obrnem na vzgojitelje in včasih zadržim za sebe.

Če pa bi me kdo hotel natepsti, bi pa že vedel kaj se zgodi z njim. Včasih se stepem in včasih potem ta druga oseba pusti mene na miru ali včasih potem jaz pustim njega na miru.

A.: Meniš, da ti pomaga, ko se pogovarjaš z vzgojitelji?

J.: Ja, pomaga. Se pogovorimo o tem in je potem bolje.

A.: Kako si zadovoljen z zagotavljanjem podpore in pomoči s strani vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev v primeru tvojih čustvenih težav ali potreb?

Kaj si želiš da bi vzgojiteljica ali vzgojitelj naredila, ko potrebuješ pomoč oz. kako si želiš, da bi ravnal/a oz. deloval/a?

J.: Jaz sem zadovoljen z zagotavljanjem te podpore in pomoči-vzgojitelji ti včasih svetujejo in te pomirijo.

A.: Aha pa greš ti sam do njih ali oni do tebe pridejo?

J.: Jaz grem do njih, včasih pa tudi oni pridejo do mene, če jaz kdaj nagajam.

A.: Kakšen pa meniš, da bi moral biti dober vzgojitelj oz. vzgojiteljica?

J.: Takšna, da te bo skušala pomiriti. Z vzgojitelji tu se dostikrat pogovarjamo in tudi objamemo.

A.: Aha, kako pa ti je, če se kateri izmed vzgojiteljev dere nad teboj?

J.: Jaz se takrat slabo počutim a se sprijaznim s tem saj menim, da so hoteli samo dobro meni in da so me opozorili, da sem jaz nekaj narobe naredil.

A.: Torej, če prav razumem, ti je na splošno v redu tu v domu?

J.: Zelo v redu mi je v domu edino na začetku sem se težko od mami poslovil.

14. ZAPIS POGOVORA Z VZGOJITELJICO 4 (VČ)

DATUM: 7.12.2016

KRAJ: soba za vzgojiteljke v njeni matični skupini v Domu

TRAJANJE: 1 uro in pol

DOLŽINA DELOVANJA V DOMU: 8 let

Vzgojiteljica je po izobrazbi profesorica športne vzgoje.

A.: Kako se počutite v MDMB-ju in kako se konkretno počutite v Vaši matični skupini?

N.: Jaz sem tu v domu začela delati leta 2008 in sem tu delala tudi enoletno pripravništvo. In po pripravništvu sem tu začela delati za nedoločen čas.

Na začetku mi je bilo kar težko-sem dostikrat jokala, saj nisem vedela, kako se spoprijeti z delom. Nisem socialna pedagoginja, ampak profesor športne vzgoje.

Ugotovila sem, da je naše delo odvisno od tega, kdo od otrok je določeno leto v skupini. Če so otroci vodljivi je naše delo fino in preprosto.

Jaz v odnosu do otrok se mi zdi, da sem zelo ok in se mi zdi, da jim znam zlesti pod kožo in oni to hitro ugotovijo.

Menim, da so oni še dobri in, da jim dobro gre, glede na to kako je pri njih doma.

Delamo precej na tem, da jih probamo čim manj tlačiti dol ali kaznovati, ker so to pogosto doma poslušali, ker je dosti staršev z njimi tako delalo. Ampak to je težko, ker nimajo osnovnih stvari ponotranjenih recimo kako potegniti vodo za sabo na stranišču, kako imeti vredno osebno higieno in kako za šolo delati in jih moramo za to opremiti. Včasih je težko, ker se borimo z načinom kako to doseči in narediti, potem pa je v skupini še 10 otrok, ki so različne starosti in to še poveča raznolikost. In delamo na tem, da probamo opolnomočiti otroke.

Včasih se počutim raztreseno-ne vem kje je moja glava in rep in probam ves čas delati na tem, da ločim bolj pomembne stvari od manj pomembnih, ker stvari je preveč.

Včasih si tukaj tudi 10 ali 12 ur, ko moraš iti na kakšna spremstva otrok k zdravnikom in na druge terapije, sestanke ali govorilne ure in prideš domov čisto "razštelan" in se moraš usesti, spiti kozarec vina in se resetirati. In tudi sodelavci, ki so tu 20 let in več se soočajo z istimi težavami, kot jaz, ki sem tukaj 8 let.

Tu je ves čas prisoten nek adrenalin, zato je delo zanimivo in so ves čas nove situacije in se potem vsi soočamo s tem. Po počitnicah lahko prideš poln energije, ampak že naslednji dan si lahko čisto izmučen.

Hkrati ves čas veš, da delaš lepo in plemenito delo. Vemo, da je veliko otrok neodkritih in ne bodo nikoli obravnavani in, da ne moremo vsem pomagati.

Za naše delo je zelo odvisno od tega kakšni otroci so tu nameščeni. Če so dokaj vodljivi je preprosto in hitro upoštevajo pravila, hišni red in, da se dela, kar je na urniku. Če se pa moraš z enim, dvema ali letos s štirimi precej konkretno ukvarjati, pa daješ veliko energije, da so mali premiki in da sploh npr. odpre zvezek za šolo. Pri dosti takšnih otrocih so naloge sedaj že skoraj narejene in v teh treh mesecih, kolikor časa so tu, je to že velik napredek. Zraven je pa pet otrok malo zanemarjenih in te ta občutek spremlja. Želimo biti do vseh enaki in je kar zahtevno in se moramo znajti. Pri nas je sedaj dobro, da so trije matični vzgojitelji, v drugih skupinah sta po dva matična vzgojitelja. Ko sva dva vzgojitelja je precej bolje, zvečer, ko pa si sam je pa malo drugače, ko otroci rabijo kakšen pogovor in pomoč pri učenju.

Ni mi vredno to, ker je prevelik normativ glede števila otrok v naših skupinah v domu. Normativ 10-ih otrok v skupini je preveč, ker mi živimo z njimi in ne le predajamo snov, ampak jih učimo vse živo in skrbimo, kot za 10 lastnih otrok, kar je preveč, da moraš za njih sam tudi poskrbeti. Zdi se mi potrebno, da bi šel normativ vsaj na 8 otrok v skupini.

V našem domu je ta specifičnost, da je naše delo razpršeno, ker nimamo interne šole in otroci hodijo na različne javne šole v Ljubljani in jih moramo tudi na različne terapije in k različnim zdravnikom voziti-recimo jih peljemo tudi v Celje in podobno in smo dosti na terenu, kot starši. In moramo poskrbeti, da nekdo skrbi za ostale otroke v domu, ko gremo mi z nekaterimi na teren.

Naše delo ni le 4 ali 5 ur v domu ampak je še pisanje observacij in dvakrat na leto pišemo poročilo za vsakega otroka.

Otroke vključujemo tudi v interesne dejavnosti, da poleg domske vzgoje otrokom omogočamo tudi druge izkušnje, da bodo vredno sami s seboj in da krepijo svojo samopodobo. Na tem področju so v povprečju precej šibki in imajo nizko samopodobo.

Mlajši otroci, kot pridejo, bolj jih lahko gneteš in oblikuješ, te, ki so pa 8. in 9. razred, so pa že oblikovani in jih je težje kaj novega naučiti. Zato je to delo težko-si kot ena hobotnica, ta rabi to in ta rabi to, hkrati pa jih

moraš naučiti samostojnosti. Ampak kako, če ga moraš naučiti vodo potegniti v wc-ju, pa smo tu pri čistoči, kje je šele učenje in da ima sam sebe rad.

A.: Kako ti poskrbiš zase?

N.: Tako, da probam čim manj sebe na tem čustvenem nivoju obremenjevati. Fizično dam celo sebe, vendar ti težko opolnomočujem, če se čustveno ne vključiš. Pa ne, da se ti smilijo, ker, če deluješ na tak način, lahko hitro zabredeš in si preobremenjen, ampak še vseeno te stvari ganejo. Sploh mogoče nas ženske vzgojiteljice toliko bolj, tudi moje sodelavke se jih iste stvari dotaknejo-tudi starejše delavke in ta proces ostane isti ne glede na to, koliko časa si v tem delu.

Jaz delam jogo, ne vsak dan ampak na vsake toliko časa in imam pravilno prehrano. Še vedno se lovim s tem, kje je ravnotežje. Še vedno se ne vidim, da bi tu dočakala penzijo. Naše delo je delo v javni upravi in smo različni in ni tako, da bi nas nekdo zelo nadzoroval in bi nam rekel, da nas jutri ne rabi več, kot je to v drugih službah ali podjetjih. Tu se lahko zelo trudiš ali pa se ne toliko oz. kolikor se ti da-nekje vmes moraš biti. In, če si tak človek, da se trudiš za otroke, se potem za njih razdajaš.

Dostikrat grem tudi na sprehod v naravo ali meditiram-takšne stvari ne delam vsak dan, bi jih morala vsak dan.

Na supervizijo sem hodila dve leti, čez celo leto, samo se mi zdi precej površinsko-nekaj časa drži, potem pa spusti.

A.: Si potrebovala za tvoje delo, po končani fakulteti, še kakšna dodatna znanja?

N.: Ja, rabila sem narediti enoletno specialno pedagoško dokvalifikacijo na pedagoški fakulteti-to moraš, saj moraš imeti pedagoško in andragoško znanje, če delaš v vrtcu, dijaškem domu, mladinskem domu ali v zavodu. To izobraževanje mi je koristilo, ampak eno je teorija, ki je naj se ne spuščamo na otrokov čustveni nivo, v situaciji pa se moraš odločiti kaj narediti, če te otrok žali pred skupino. Kaj pa, če nič ne odreagiraš, kaj otrok sporoča vsem ostalim otrokom in, da ne odreagiraš? Moraš zelo dobro vedeti, kaj boš naredil. Jaz odreagiram tako, da dam celi skupini vedeti, da to ni ok in tudi povzdignem glas. Če gre pa za fizični obračun med otroci pa jih daš narazen, ampak tega je hvala bogu zelo malo.

Enkrat je bil v naši skupini tudi en fantek star 8 let in sva se dve vzgojiteljici zelo trudili z njim in iskale še dodatne različne pomoči zanj in februarja se je vključil v neko obravnavno in je nato imel tudi tablete. Petkrat na dan je imel izpade nepojasnjene razloga in so leteli stvari v objekte in v ljudi, potem so ga pa posvojili konec leta en uspešen par in je sedaj on v redu. Potem se je tudi ponovno vpisal v 3. razred in je bil celo predsednik razreda. On je res rabil nujno spremembo in novo strukturo, ker tule ni za takšnega otroka, tu je preveč novih, različnih in dodatnih impulzov. On je res rabil sterilno in novo okolje, kjer je varnost na prvem mestu.

Včasih imamo tudi otroke, ki so suicidalno naravnani in, če se zgodi takšna situacija moram nemudoma poklicati rešilca. Nekateri gredo tudi na pedopsihiatrični oddelek in smo imeli tudi že primere samomorov otrok, ki so bili v domu. Samomori se drugače niso zgodili tu v domu. Nekaterim otrokom koristilo, da so šli na pedopsihiatrični oddelek, ampak je odvisno katerega zdravnika dobiš in kakšne tablete začne jemati in otrok se vrača v domače okolje in to je začaran krog.

V Sloveniji ni nikogar, ki bi se ukvarjal z družinami in to si kar zapiši in daj v diplomu.

A.: In, če je bil kdo, ki je grozil s samomorom na oknu, kako si odreagirala?

N.: Jaz sem s tem ok, ker je moja mama naredila samomor. Me spravi iz tira, ampak sem kar močna oseba, ne grem kar v jok in na drevo. S to službo se precej krepiš in dobivaš debelejšo kožo in z leti si modrejši. Nikoli nisem šla zaradi tega na resno ali dolgotrajno bolniško, je pa res, da me sedaj odkar sem v tem domu zaposleni, me enkrat na leto napade viroze, prej me ni. Po mojem to pride malo za mano in zbolim, ni težka gripa, ampak sem recimo en teden doma.

Izrazito sem shujšala, ko sem prišla sem, v prvih treh letih. Meni je bilo težko. Me punce fizično mogoče izgledamo malo bolj nežne nekatere vzgojiteljice tu v domu, ampak tu v skupini moraš pa biti, kot alfa samica in rabiš dosti energije. To delovno mesto ni lari fari. Toliko je stvari, ki jih je treba upoštevati. Nihče te tega ne nauči in se moraš sam znajti. Saj, kdo nas pa nadzira? Saj nas nobeden. Jaz sem imela srečo, ker sem imela mentorja, ko sem imela 10 mesecev pripravništvo.

Če imaš avtoriteto, je z otroci precej lažje delati. In jaz vem, da jo imam in je to precej prednost.

A.: Kako si dosegla, da imaš avtoriteto?

N.: To sem dosegla tako, da, ko govorim in, ko jih vzgajam, mislim resno in sem dosledna pri mojem delu. Včasih tudi popustim in sem premila. In to se v meni tudi ves čas bojuje, kako jih negovati- njihova področja in nivoje, kjer jih pri njih doma niso, hkrati pa tudi zahtevati določene stvari. To je res umetnost, ta poklic, voditi ta orkester.

Dobro bi bilo, če bi nam država zagotovila supervizorja, ki bi nadziral, da vse štima in potem bi ti on lahko večkrat povedal in konkretno svetoval. Da bi rekel recimo-jaz mislim, da bi tamle lahko še tako in tako naredila ali odreagirala. Mi vzgojiteljji med sabo si ne znamo tako, ker smo tako notri v delu.

Moram pa reči, da se precej pozna sedaj, ko smo trije vzgojiteljji.

Naši otroci še vedno čez vikende domov hodijo in enkrat mi je eden psihoterapevt rekel, da ne glede na to, kako se mi trudimo z njimi in jih opolnomočujemo, da bi se oni boljše počutili, smo mi vzgojiteljji kilometre stran od njihovih staršev. Na tem delovnem mestu bi rabili precej znanj-kako biti dober terapevt, kako nuditi prvo pomoč, če se karkoli zgodi itd.

Tu imaš 10 otrok in oni hodijo čez vikende domov in kaj mi tu naredimo? In potem, ko pridejo iz vikenda, moramo ponovno vse ponoviti z njimi in je to delo tudi, kot sizifovo delo.

Enako bi bilo, tudi, če bi se mi vzgojiteljji vsi sem preselili, ker se nihče ne ukvarja z njihovimi družinami.

A.: Kdo pa meniš, da bi se mogel ukvarjati s temi družinami?

N.: Ne vem, mene to področje ne zanima toliko, jaz sem tu zaradi otrok. Zdi se mi smiselno čim manj dajati energije na nekaj, kar nimaš vpliva. Ti imaš vpliv na to, kar je tu v skupini, tukaj in sedaj. Veš kaj vpliva, da so otroci tukaj vredni sami s sabo. Kar nekaj se jih vrača za vikende domov, kjer pri njih niso vredni stvari doma. Za odvzem starševske pravice mora biti res masaker doma, ampak oni nimajo kam drugam iti.

A.: Si kdaj imela v skupini otroka, ki je bil spolno zlorabljen?

N.: Ja v eni skupini je ena od vzgojiteljic prišla najbližje do tega, da bi to ugotovili, vendar potem ni prišlo do nobene prijave. Njihova mama jih je zapustila in šla stran. Njihov oče ima težave s pljuči, nekaj s pljučnim mešičkom in ne more konkretno delati in lahko oni, kot sirote ostanejo. Njihova mama, ki jih je zapustila, je menjavala partnerje in prišli so do tega, da bi lahko oni povzročili spolno zlorabo nad temi otroci. Ta dva otroka sta bila tudi v obravnavi pri dr. Marn in pri dr. Mravlje, ki sta precej dobra terapevta in so to želeli ugotoviti tudi prek risbe, so jih študirale psihološko.

A.: Ja, jaz, ko sem se pogovarjal z otroci, je v eni skupini ena deklica govorila tudi dojenčkasto in tudi sama je rekla, da včasih to dela in, da se tako pogovarjajo v skupini. In na fakulteti smo se učili, pri predmetu o travmah, da je to lahko pogosto pri zlorabah in spolnih zlorabah.

Kaj ti je všeč v domu in kaj se ti zdi, da je že vredno urejeno?

N.: Zelo mi je vredno, ker je prejšnja ravnateljica veliko naredila na teh materialnih stvareh- imamo nova vrata, pode, sedežne, TV-je, gospodinjske aparate, fasado... Da je to urejeno so nam precej pomagali tudi donatorji in za to je dosti zaslužna prejšnja ravnateljica.

Vredno je to, ker je dom v središču Slovenije v Ljubljani in ker smo prepoznavni med mnogimi organizacijami. In zaradi prepoznavnosti in dobrih odnosov z več organizacijami lahko gremo z otroci tudi brezplačno v gledališča in na predstave. Prejšnja ravnateljica je tudi veliko naredila na tej prepoznavnosti.

To delavno mesto je tudi nevhvalno. Mi vzgojiteljji se trudimo z otroci, ostali, kot npr. učitelji v šolah, pa rezultatov skorajda ne vidijo. Ta otrok se lahko dneve in noči samo uči in ni nujno, da bodo štirke in petke, ker ima slabo koncentracijo. Veš, kako šola pritiska na nas in jaz se probam tega pritiska znebiti. Jaz hočem, da recimo, ko pridem ob petih, da sem skupaj z otroci in, da kaj z njimi počnemo in potem slišim, da imajo še naloge za delati. In dostikrat nekateri vzgojiteljji podaljšujejo njihovo službo do večera, ker imajo otroci še naloge. Ampak zaradi tega so pa potem naloge narejene.

Otroci tu so šolsko precej neuspešni. Ker ti otroci prihajajo iz družin, kjer ni nobenega reda in kjer je bil poudarek na drugih stvareh in so zmedeni zaradi tega in imajo slabo koncentracijo in motnje pozornosti. Včasih, ampak redko, imamo socialno pedagoške delavnice za otroke in kdaj naj jih tudi imamo, če so otroci ob različnih urah na interesnih dejavnostih?

Kot matični vzgojitelj si tu najbolj obremenjen, tudi finance za otroke moramo voditi, precej je dogajanja, ampak ves čas bi morala biti dva vzgojitelja. Ali normativ manjši ali pa, da sta ves čas prisotna v vsaki skupini 2 vzgojitelja, ampak pravijo, da to ni možno.

In seveda te srce boli, ker zato, da zadovoljimo tudi obveznostim učiteljev v šolah, ker oni tudi hočejo svoje stvari dobro oddelati, da bodo oni zadovoljni, moramo otroke z učnim delamo masirati, namesto, da bi jih na drug način opolnomočevali.

Pomembno je tudi, da se kolikor toliko ujameš s sovzgojitelji s katerimi delaš. Vem tudi za eno vzgojiteljico, ki se ne ujame najboljšje z enim od vzgojiteljem. On je bolj na novo tu in ni imel izobraževanja iz pedagoške smeri in se ne znajde in mu ni nič jasno tu. In ta vzgojiteljica mu mora vse razlagati. On verjetno tega ne dela nalašč, ampak enostavno ni kar tako to delovno mesto.

A.: Najdeš ti v dnevu kakšen trenutek, da se s kom malo bolj osebno in v globino pogovoriš?

N.: Ja, veš koliko imamo tega. Mene nihče v življenju ni učil tega, ampak se tu posedemo in se ena na ena pogovarjamo. Mi smo tu imeli zaposlenega psihologa, a je umrl in je nato svetovalna delavka Ana zasedla njegovo mesto. Ampak Ana in Pavle imata dosti birokracije. Mi bi nujno rabili enega konkretnega psihologa, pa ne samo enega, več. Ti otroci vsi rabijo terapijo. Tisti, ki so suicidalno naravnani, takoj dobijo psihologa. Nekateri v skupini tudi imajo psihologa, ampak vsi bi rabili.

Meni je najhuje to, če vzgojitelj nima podpore od zgoraj od svetovalnih delavcev ali ravnatelja in mene to konkretno moti, samo ne veš, kako k temu pristopiti. Ne upaš potarnati, ker misliš, da bo to vplivalo tudi na njihov odnos do tebe. Moti me to recimo, da gre kakšen otrok do svetovalne delavke brez spremstva vzgojitelja in brez dogovora z vzgojiteljico oz. se jo o tem ne obvesti. Meni se v moji skupini to ne dogaja. Problem je potem, ker na takšen način izgubljaš otroke in se ruši avtoriteta vzgojitelja.

Dobro je, ker tu v našem domu nimamo trave in alkohola.

Tu v domu in v naši skupini nam na splošno nič ne manjka, vse ok, edino malo smo razvajeni in se pritožujemo.

Zelo dobro je, da imaš kot vzgojitelj čim manj strahov in, da delaš suvereno in z enim takšnim entuziazmom in vlivaš zaupanje in ljubezen otrokom.

Z otroci hodimo tudi na košarkarske tekme in smučati.

Otroci, ki so tu v domu, so lahko dosti bolj opremljeni, kot kakšni otroci, ki so pred TV-ji, računalniki in tablicami. Pri nas računalnik ali TV skoraj ni prižgan in od marca do oktobra so veliko zunaj. Tudi, če naj bi bili malo stigmatizirani, ker so v domu, je fino, ker so tu vsi na kupu in se učijo eden od drugega. In otroci nimajo težav s stigmo, da so v domu. Menim, da imajo več težav s tem, da se počutijo krive, da je doma tako, kot je. Nekaterim otrokom največ pomeni, da grejo domov. Imaš pa tudi otroke, ki nočejo iti domov.

A.: Kako pogosto se otroci obrnejo na tebe v primeru njihovih čustvenih težav in potreb in kakšne so te njihove težave in potrebe?

N.: Oni zelo hitro dobijo tu občutek, da so sprejeti in začutijo našo toplino. Recimo en fant je prišel k nam sedaj septembra in se je že jokal in se je odprl in ne ženski ampak moškemu vzgojitelju. Tudi en drug fant se je že odprl, en fant je pa malo bolj introverten in je dolgo časa rabil, ampak načeloma kar povejo. Nekateri pa doma tako dresirajo, da ne smejo nič povedati. Potem pa med sabo vzgojitelji kaj zaznamo ali kakšnemu kaj uide in izvemo kakšne stvari. In probamo potem tudi nekatere stvari CSD-ju javiti, ker se mogoče dogajajo kakšne stvari, ki jih je dobro povedati-npr. če je kakšen sum spolne zlorabe ali druge stvari. Če pa je kaj med otroki v naši skupini karkoli narobe ali v šoli pa pridejo povedati in jih zato precej pohvalimo, da pridejo povedati tisto, kar ni prav. In jih naučimo kaj je psihično in fizično nadlegovanje.

Naše vodstvo bi moralo imeti malo bolj vpogled v naše delu in mi vzgojitelji bi morali imeti pogled in razumeti delo svetovalnih delavcev in v kakšni sceni so oni zgoraj in zakaj delajo in delujejo na določen način.

A.: Se ti zdi, da bi bilo boljše, če bi bil tu v domu nadzor nad delom zaposlenih?

N.: Absolutno. Pedagoški vodja tukaj manjka.

Precej je pomembno, da imamo tudi mi podporo staršev in, da tudi oni sodelujejo z nami vzgojitelji in z domom.

15. ZAPIS POGOVORA S PROSTOVOLJKO 4 (PČ)

DATUM: 8.12.2016

KRAJ: Dnevna soba v matični skupini v domu

TRAJANJE: 20 minut

Prostovoljka je študentka 4. letnika Socialne pedagogike na Pedagoški fakulteti

A.: Kako se počutite v MDMB-ju in kako se počutite v Vaši matični skupini?

N.: Tu v domu se mi zdi vredno in se mi zdi "milina" v primerjavi z drugimi vzgojnimi in prevzgojnimi domovi in zavodi v katerih sem bila- v Logatcu in v Ratečah. V Ratečah tudi z lisicami peljejo te mlade, če morajo kam iti in tam so stari mladostniki od okvirno 14 do 21 let.

Jaz se počutim zelo dobro v tej skupini in tu v domu. Bila sem že tu v domu v sklopu enega projekta, ki smo ga imeli preko fakultete in sem bila v 2. in 4. skupini in sem se počutila dobro med otroci.

Tu v domu sem spoznala, da so drugačni otroci in drugačni vzgojitelji med seboj in, da je razlika med skupinami.

Z vzgojiteljico Jasmino zelo dobro sodelujem in se dobro razumeva.

Pri vzgojiteljici Katji iz 2. skupine s katero sem bila tudi v stiku pri enem projektu, ki smo ga izvajali tu v MDMB-ju, je malo bolj v ospredju red, drugače menim, da vredno vodi skupino.

Tu je tudi drugače v primerjavi z nekaterimi prevzgojnimi zavodi v katerih sem tudi bila- v nekaterih izmed teh v skupino mladostniki na skrivaj prinesejo tudi recimo travo in jo dajo med navadne cigarete in jih to še bolj zadane. Tu v MDMB-ju kajenja ni in tudi drog ni.

A.: Kaj Vam je všeč v MDMB-ju, s čim ste zadovoljni in kaj menite, da je že dobro in ustrezno in kaj vidite kot pomanjkljivost ali možnost za spreminjanje?

N.: Bom najprej izpostavila pomanjkljivost, ki jo vidim in sicer, da nas prostovoljce usmerijo v učno pomoč- to se mi zdi škoda, saj menim, da bi preko nestorilnostno in ne na cilj naravnane družnje lahko tudi veliko dala otrokom. Jaz študiram socialno pedagogiko in emocionalna podpora je moj študij. Je pa res, da je potem odvisno od človeka in od prostovoljca koliko se angažira tudi v tej smeri, kljub temu okviru.

Tu mi je drugače všeč sistem, da sta v skupini prisotni obe starševski vlogi, tako vloga očeta, kot vloga mame. Všeč mi je tudi, da so mešane skupine po starosti in da so mešani fantje in punce.

Všeč mi je tudi, da imajo bivanje tu urejeno res, kot dom- fino je, da imajo lahko svoje stvari tukaj in, da si kdaj lahko tudi sami skuhamo.

Drugje po drugih zavodih v katerih sem jaz bila nimajo toliko svojih stvari, ker nekatere razbijejo in nimajo od doma stvari, le mogoče kakšno knjigo in to je to.

A.: Kakšni so Vaši predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in izboljšanje delovanja in kvalitete zagotavljanja Vaših storitev in za izboljšanje kvalitete življenja za vse v Vaši matični skupini?

N.: Težko bi bila pametne glede tega kakšni so predlogi za izboljšanje. Menim, da je težko voditi takšne skupine in delovati tako, da so stvari urejene in da vse dobro poteka.

Moj predlog je recimo to, da bi prostovoljce več porabili za kakšno takšno družnjo z otroci- ne samo učenje, temveč, da bi otrokom omogočali tudi pozitivne odnose izkušnje v ne na cilj usmerjenem družnju.

Za vzgojiteljice in vzgojitelje se mi zdi važno, da se ji osvešča o vzgoji otrok- ne samo glede osredotočenosti na pridobivanje znanja za otroke in vzgoje otrok, ampak tudi glede podpore za otroke. Menim, da je pomembno, da bi na kakšnih izobraževanjih dobili ali osvežili ta znanja in veščine.

In menim, da če bi se to vse naredilo, kar sem naštel, da bi se poznalo tudi pri otrocih.

A.: Kako Vi vidite Vašo vlogo, kot prostovoljca/ke pri zagotavljanju podpore in pomoči otrokom v primeru njihovih čustvenih težav in/ali potreb?

N.: Trenutno s tem nimam nič po eni strani. Po drugi strani imam vseeno stik in odnose z otroci in jih vprašam kako kaj so in kako je bilo v šoli. Emotionalna podpora je drugače prav to, kar jaz študiram na fakulteti. Zdi se mi pomembno, da res pokažeš, da te zanima kaj otrok govori in da jih res poslušam. Recimo tudi prejle pri Tadeju, ko je bila neka situacija, sem se vključila- z njim bolj delam v tem času, ko sem tu in prejle sem se vključila in mu hotela razložiti, da to družnjo na delavnicah za nenasilno komunikacijo ni nič takšnega in da to ni kazen zanj in v tej situaciji bi ga jaz lahko pomirila. Se je pa potem eden vzgojitelj vključil, ki ni videl cele situacije od začetka, ko naju je Tadej to vprašal in je naredil po svoje in je malo prekinil mojo željeno intervencijo, da bi to razložila Tadeju in ga pomirila.

Zdi se mi precej pomembno, da imaš mir, ko izvajaš psihosocialno podporo in pomoč-tako je le ta lahko dobro nudena in oseba se tako lahko počuti varno in je ta varnost pomembna.

Ko sem s Tadejem probam tudi na tem delati na psihosocialni podpori in pomoči. Za to si vzameva tudi nekaj časa, ki je drugače namenjen učenju-da mu tu omogočam varen prostor, da se tudi o čem pogovarjava in mu zagotavljam čustveno podporo in pomoč. Tudi, če je on nemiren jaz probam na miren način delovati v odnosu z njim.

Včasih kakšna oseba precej premalo pozna kakšno stvar ali situacijo in se kar vključijo v situaciji recimo, kot prejle, ko se je eden od vzgojiteljev vključil, ko je Tadej spraševal glede društva za nenasilno komunikacijo.

Jaz si želim biti bolj vključena tudi v odnose in psihosocialno podporo in pomoč tudi za druge otroke-da bi z vsemi bila vključena, poleg Tadeja.

Jaz se precej trudim pokazati interes otroku, da ga res poslušam in se mi zdi pomembno, da pokažeš, da si vesel, da tebi govori in potem se bo tudi v težjih situacijah lažje obrnil name.

A.: Kje si dobila ta znanja za psihosocialno podporo in pomoč?

N.: Na fakulteti s študijem sem dobila največ teh znanj-iz fakultete imam vsaj malo pojma o tem.

A.: Obiskuješ kakšno intervizijo ali supervizijo?

N.: Če je kakršnakoli situacija ali stvar o kateri se želim pogovoriti s kom, se oprem na mojo kolegico, ki prav tako študira socialno pedagogiko in se z njo pogovarjam in imava tako svojo supervizijo.

A.: Si kje pridobila tudi kakšna druga dodatna strokovna znanja za psihosocialno podporo in pomoč?

N.: Zaenkrat še ne, še ne čutim potrebe po tem, da bi sedajle rabila še dodatna znanja.

A.: Kako Vi vidite delo vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev pri zagotavljanju podpore in pomoči otrokom v primeru čustvenih težav in potreb?

Matični vzgojitelji imajo največjo vlogo pri otrocih, saj so ves čas oni z njimi.

Pri vzgojiteljih se mi zdi zelo pomembno izobraževanje, da tudi če so iz Fakultete za šport ali drugih strok, da osvojijo potrebno znanje za dobro delo, kot vzgojitelji.

Svetovalnih delavcev jaz ne poznam toliko in se mi zdi škoda, da nista toliko vključena v odnose z otroki in da nista več z njimi. Je pa res, da takšen kader pogosto porabijo tudi za birokracijo in papirologijo.

16. ZAPIS POGOVORA S FOKUSNO SKUPINO 8 (OD)

DATUM: 21.11.2017

KRAJ: Ljubljana, ustvarjalni prostor v Mladinskem domu Malči Beličeve

TRAJANJE: 1,5 h

ŠT. OSEB: 4

STAROST OTROK: 11-14

DOLŽINA BIVANAJ OTROK V DOMU: 1 leto, 2 x 4 leta in 5 let

A.: Kako se počutite v MDMB in v vaši matični skupini?

OD.: Super.

Odvisno kdaj. Včasih se počutimo tudi bedno.

Včasih se počutimo zelo fino, ko gremo na kakšno potovanje recimo.

Fino mi je, ko se v skupini med seboj igramo in ko vsak večer nagajamo fantom.

Meni je tudi zelo dobro, da imamo telovadnico.

Ni mi dobro edino, ko se zvečer derejo.

Ja meni tudi ni fino to dretje, ki je včasih tudi čez dan.

Meni je ful dobro, ker pogosto igramo nogomet tu na travi pred domom.

Eden izmed sostanovalcev v skupini nam pogosto teži in ga potem ignoriramo.

Vzgojitelji so prijazni in mi je super z vzgojitelji.

Imamo 2 vzgojiteljici in enega vzgojitelja za učno pomoč, ki je v 1. in v 2. skupini. Dostikrat se s tem individualnim vzgojiteljem za učno pomoč tudi hecamo.

A.: Kaj vam je všeč in s čim ste zadovoljni v MDMB-ju in v vaši matični skupini in kaj vam ni všeč in bi mogoče radi spremenili in kako?

OD.: Všeč mi je, ker je tu v domu več otrok in se med sabo družimo.

Všeč mi je, ko gremo na kakšne izlete.

Jaz si želim, da bi na televiziji imeli tudi športne programe, ker fantje radi tudi to gledamo.

Všeč mi je, ko se igram z drugimi otroci v skupini, včasih tudi delamo stoje.

Želimo si, da bi imeli televizije po sobah oz. v naših sobah.

Želim si, da se mogoče ne bi bilo treba obvezno vsak dan tuširati.

Jaz pogrešam starše.

Pogrešamo tudi Natašo, našo prejšnjo vzgojiteljico, ki je sedaj tajnica.

A.: Kakšni so vaši predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in za izboljšanje delovanja in kvalitete življenja v vaši matični skupini?

OD.: Jaz imam predlog, da bi imeli v kuhinji lahko tudi vegetarijansko hrano.

Jaz bi pulte spremenila v kuhinji.

Želimo si tudi, da bi lahko spremenili barvo sten v naših sobah.

In želim si, da bi lahko imeli slike ali posterje po stenah v naših sobah.

A.: Kaj se kaj igrate tu v domu in v skupini?

OD.: Igramo se pokvarjen telefonček, igramo fuzbal, delamo stoje in nekateri se pogovarjajo dojenčkasto.

Na tej travi tu smo tudi igrali nogomet z Zlatkotom in z Jankovičem.

Fino nam je, ko se lahko z vzgojiteljicama pogovarjamo na samem, saj določene stvari niso za vse in niso za druge otroke in da bi drugi otroci to slišali oz. poslušali.

Dobro nam je, ko gremo ven na kakšen izlet.

Timske sestanke imamo 1x na leto za vsakega otroka.

Želimo si, da bi lahko imeli telefone pri sebi čez cel dan in želimo si, da bi lahko imeli živali-pse ali mačke in ne le akvarijske živali ali živali v majhnih kletkah.

A.: Na koga se obrnete, ko potrebujete podporo in pomoč v primeru čustvenih težav ali potreb? Ali vam in kako vam ta pomoč pomaga? Kako ste zadovoljni z zagotavljanjem podpore in pomoči s strani vzgojiteljic, vzgojiteljev in svetovalnih delavcev v primeru vaših čustvenih težav ali potreb?

OD.: Obrnemo se na vzgojitelje in na druge otroke-med sabo si tudi delimo takšne stvari.

Skrivnosti si bolj delimo med seboj, med prijatelji in med drugimi otroci.

Če pogrešamo starše nas vzgojitelji spodbujajo.

Želimo si novo televizijo, ker se stara kar sama od sebe prižiga in tudi radio se kar sam od sebe prižiga.

Imamo dosti te podpore in je to vredu.

Individualni vzgojitelj za učno pomoč Janez dostikrat pripoveduje zgodbe in vice in meni je to zelo vredu.

Mene vzgojitelj Janez premalo potolaži- enkrat zvečer sem rekel, da bi rad poklical mami in je Janez tako v hecu rekel: "Ja kaj, a bo kmalu umrla, da jo moraš sedajle poklicati?"

A.: Kateri vzgojitelj pa vam je še posebej vredu in vas zna potolažiti in kaj on/ona drugače naredi?

OD.: Vzgojiteljica Sonja nas zna zelo dobro potolažiti in pri njej grem lahko brez problema poklicati mamo.

A.: Ali še kdo od Vas hodi oz. obiskuje psihologa/injo ali psihiatra/injo ali svetovalnega delavca/ko?

OD.: Jaz hodim k pedopsihiatrinji 1x na mesec in mislim, da mi ne pomaga toliko- se le nekaj pogovarjava.

Meni je drugače najbolje v skupini to, da sem s Svenom v skupini.

Meni je tudi dobro to, da imam 2 dobra prijatelja-Klemna in Svena.

Meni je najboljšo, ko grem jahati.

Vredu nam je tudi, da v našo skupino prihajajo prostovoljci in prostovoljke.

Prejšnja prostovoljka je z mano tudi igrala nogomet in to mi je bilo zelo vredu, ona je tudi trenirala nogomet.

Ta moja nova prostovoljka sedaj ne igra nogometa in mi je zaradi tega in tudi tako drugače malo manj všeč oz. tista prejšnja je bila boljša, ker smo skupaj igrali nogomet in tudi drugače mi je bila boljša.

S svetovalnimi delavci se tudi kdaj pogovarjamo, vendar bolj redko.

Nekdo od svetovalnih delavcev je kdaj tudi tečen.

Prostovoljci so nam vredu, saj se z njimi skupaj učimo in se z njimi tudi pogovarjamo o drugih stvareh.

A.: Ali je staršem vredu, da ste vi tukaj, se s tem strinjajo?

OD.: Moj oči joka- ni mu vredu, da smo sedaj vsi mi tukaj. Pri nas je bilo tako, da sem jaz prišel sem zaradi učenja, sedaj pa, ker se starša kregata, sta sem začasno prišla še moja sestra in brat.

17. ZAPIS POGOVORA Z VZGOJITELJICO 5 (VD)

DATUM: 21.11.2017

KRAJ: ustvarjalna soba v domu

TRAJANJE: 45 minut

DOLŽINA DELOVANJA V DOMU: 30 let

A.: Kako se počutite v MDMB-ju in kako se konkretno počutite v Vaši matični skupini?

VD.: Jaz se zelo dobro počutim v moji matični skupini in tudi v paru z so-vzgojiteljico zelo dobro sodelujeva in ji zaupam.

Dobro se razumem tudi z vzgojiteljico iz 2. skupine, kateri smo tu sosedi, z drugimi pa malo manj, saj nismo toliko v stiku.

Večinoma imam vredno odnose z vsemi v domu.

Če gredo otroci čez mejo nastopim ostro, včasih tudi dvignem glas in tako preprečim njihovo vedenje, ki ni primerno oz. ustrezno v kakšni situaciji. Dlje časa, ko bi vzgojitelj/ica s tem čakal/a, težje je potem ustaviti takšno vedenje. In nič ni narobe, če se otroci tudi malo bojijo.

Z mojo so-vzgojiteljico imava idealen odnos-zelo podobno razmišlja o vzgoji in imava enake vrednote in zelo dobro sodelujeva.

A.: Kaj Vam je všeč v MDMB-ju, s čim ste zadovoljni in kaj menite, da je že dobro in ustrezno in kaj vidite kot pomanjkljivost ali možnost za spreminjanje?

VD.: To delo mi je všeč, ker je precej dinamično. Tu v domu imamo tudi dobre materialne pogoje-sobe so prenovljene in imamo nove gospodinjske aparate in podobno.

Dobro je tudi to, da imajo otroci možnost, da se vključujejo v različne interesne dejavnosti.

Menim, da ni najboljše v domu to, da je 10 otrok preveč na skupino in za tako veliko otrok težko poskrbiš čustveno in učno za vsakega od njih. Dostikrat se zgodi, da bi se zvečer, ko je bolj prosti čas vsi otroci radi pogovarjali in potem naredim tako, da se enkrat pogovarjam z enim in drugič z drugim otrokom.

A.: Se je Vaše delo ali so se otroci kaj spremenili tekom vaše zaposlitve v tem domu?

VD.: Ja v tem domu sem zaposlena že 30 let in so otroci in družine malo drugačne. Eni otroci so po eni strani še vedno zanemarjeni, po drugi strani pa so določeni tudi razvajeni in tega včasih ni bilo toliko. Starši se pravic bolj zavedajo in so precej pozorni na to, ko gre za delo nas vzgojiteljev, kljub temu, da na njihove pravice in dolžnosti niso bili toliko pozorni, ko so bili otroci le pri njih, ko otrok še ni bilo v domu.

Jaz si res želim, da bi imeli manjše skupine.

Menim, da bi bilo mogoče dobra tudi malo drugačna organizacija dela- da bi se recimo zaposleni lahko menjali- da bi se menjali na delovnih mestih nočni vzgojitelji, matični vzgojitelji in vzgojitelji individualne učne pomoči.

A.: Kakšni so Vaši predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in izboljšanje delovanja in kvalitete zagotavljanja Vaših storitev in za izboljšanje kvalitete življenja za vse v Vaši matični skupini?

VD.: Moj predlog za izboljšanje delovanja MDMB-ja je, da bi bilo v skupinah manj otrok. Moj predlog je tudi še, da bi še izboljšali materialne in prostorske pogoje v MDMB-ju, da bi v naši skupini recimo imeli še kakšen prostor za ustvarjalne dejavnosti in, ki bi bil namenjen le temu. Da bi v tem prostoru lahko ustvarjali in nam ne bi bilo vedno pospraviti za seboj takoj, kot to delamo sedaj v tem večjem prostoru, ko običajno delamo za največjo mizo, kjer kasneje tudi jemo, temveč, da bi v takšnem prostoru lahko pustili stvari, ki smo jih ustvarjali in s tem nadaljevali kasneje.

Na supervizijo hodiva obedve matični vzgojiteljici, pri večini skupin drugače hodi samo en vzgojitelj ali vzgojiteljica. Na superviziji nama je vredno, zdi se mi precej pomembna, smiselna in uporabna.

Moj predlog je tudi, da bi imeli skupne delavnice in team building za cel dom, da bi se mi zaposleni bolj povezali.

A.: Kako pogosto se otroci obrnejo po podporo in pomoč v primeru njihovih čustvenih težav in potreb in kakšne so njihove težave in potrebe?

VD.: Otroci se pogosto, vsak dan, obrnejo po podporo in pomoč v primeru njihovih čustvenih težav in potreb in tudi, če ne povejo, dostikrat že vem kaj "ne špila", že, ko stopi čez vrata. In potem ga oz. ji malo sprašujem in začnem malo "vrtati" in potem pove, ali včasih slišim kaj v prostoru, ko se med seboj otroci pogovarjajo ali od drugih otrok, in jih potem vprašam.

Ena najpogostejših stvari je, da otroci pogrešajo starše. Pri otrocih se razvije tudi skrb za starše in se bojijo kaj bo z njihovim staršem, če njega ali nje ne bo doma-kot, da bi bili njihovi partnerji in ne njihovi otroci. Pojavi se tudi žalost pri otrocih, ker jim nekateri starši ne pišejo in se jim ne javijo-to se dogaja tudi nekaterim otrokom v naši skupini.

Nekateri od otrok obiskujejo klinično psihologinjo ali pedopsihiatre.

A.: Kako Vi poskrbite za podporo in pomoč otrokom, mladostnikom in mladostnicam v primeru njihovih čustvenih težav in potreb?

VD.: Kako poskrbim za podporo in pomoč otrok v primeru njihovih čustvenih težav in potreb je odvisno od težav. Če je potrebno sodelujemo z in vključimo tudi dodatne strokovnjake in pedopsihiatre.

Dostikrat se takšni podporni pogovori odpirajo, ko jih recimo spremljam k zdravniku, zdravnici ali kaj takšnega, saj je takrat pogovor ena na ena in je bistveno drugače. V takšnih situacijah se bolj povežemo in bolj pogovarjamo.

Nekateri od otrok hodijo na pogovore na svetovalni center, nekateri pa ob tem hodijo tudi še na druge vrste terapij-delovna terapija, fizioterapija itd.

Jaz in sodelavka temu veliko časa nameniva, se tudi vsak dan slišiva in pogovarjava.

Včasih se z otrokom pogovarjata tudi svetovalna delavca ali se mi vsi skupaj z njim ali njo pogovarjamo.

Moram omeniti tudi botre, vsak izmed otrok ima botra ali botro, ki mu oz. ji finančno pomagajo oz. jih podpirajo in vsak mesec vsak otrok tako prejme 20 evrov od njih in nekateri botri se malo več in nekateri malo manj, ampak določeni se tudi družijo z našimi otroci.

18. ZAPIS POGOVORA S PROSTOVOLJKO 5 (PD)

DATUM: 8.1.2017

KRAJ: dnevna soba v eni od skupin v Domu

TRAJANJE: 1 ura in 10 minut

Prostovoljka je dijakinja 3. letnika na gimnaziji Vič; 2 leti in pol prostovoljka v 1. skupini.

Nekaj časa je trajalo, da sem se privadila na delovanje v skupini.

Tu sem se začela počutiti dobro in, da nekaj koristnega naredim za otroke.

Z mladostnico s katero največ sodelujem se igrava in pogovarjava.

Včasih mi je težko priti, ker imam druge skrbi.

Jaz sem hvaležna, da imam možnost biti v domu, kot prostovoljka in, da lahko spoznavam otroke in drug način življenja in okolje, ki mi prej ni bilo znano.

Po prvem sestanku in pogovoru s svetovalno delavko sem se malo ustrašila glede delovanja v domu- malo me je bilo strah, da ne bi znala reagirati v situacijah.

Na začetku sem z deklico s katero sem sodelovala imela nekaj težjih trenutkov- pregovarjala in prosila sem jo, da bi se učila.

Tu v skupini sem 1 x na teden po kakšno uro.

Sprašujem se ali smem govoriti o delu vzgojiteljev?

Menim, da sem mogoče premalo časa tu v skupini prisotna, da bi si širšo sliko ustvarila.

Jaz zelo spoštujem kar vzgojitelji delajo in menim, da je to okolje pozitivno za otroke.

Vzgojiteljem je mar za otroke in so topli do njih.

Ples, gimnastika in druge aktivnosti v njihovi športni dvorani normalizirajo situacijo v kakršnih živijo otroci. Menim, da je precej dobro, da imajo takšne aktivnosti in, da so vključeni v nekaj, kar jim daje zagon.

Če bi bile manjše skupine bi bilo več časa za posameznega otroka.

Večje skupine so tudi po eni strani vredno- otroci se lahko učijo prilagajanja, jih je več in se lahko z večimi in različnimi otroci družijo.

Jaz imam večino stika z deklico s katero sodelujem in z njo se igrava in pogovarjava. Vzgojitelji v tej skupini se mi zdijo čuteči.

Menim, da bi za otroke dobro delo, če bi se več ukvarjali s športom. Da bi šli npr. 1 x na teden na Rožnik oz. da gredo ven na zrak. Menim, da bi se tako lahko tudi telesno bolje počutili, saj gredo šport, telo in psiha z roko v roki.

Soba deklice s katero sodelujem se mi zdi majhna in večkrat je "bomba" v njeni sobi, ko ni tako pospravljeno in se mi zdi pomembno, da bi se bolj spodbujalo, da se pospravi sobe. Veliko je dretja in pregovarjanja glede pospravljanja in se mi zdi, da se malo neefektivno spodbuja pospravljanje in da bi bilo mogoče dobro kakšno drugo strategijo ubrati.

Moje izkušnje sodelovanja z otroci so, da sem že bila animatorka otrok 1 teden z Biserčki v Portorožu in tu so bili socialno ogroženi otroci.

Tu v skupini se edino ne strinjam čisto z nagrajevanjem, ko se včasih nagrajuje s sladkimi stvarmi oz. sladkarijami.

Dobro se mi zdi to, da imajo v skupini red, kar prinese varnost. Dobro se mi zdi tudi to, da se ve kdo ima katero nalogo. In da imajo strukturo- kdaj se gre spat, kdaj je pospravljanje, gledanje TV-ja. Čeprav se otroci temu upirajo, ta red in struktura omogočata neko varnost. In to se mi zdi tukaj še bolj pomembno, ker se mi zdi, da so otroci prišli iz okolij, kjer ni bilo reda oz. ni bilo mej ali so bile tako zelo ozke meje, da ni bilo možnosti, da jih ne bi prestopil. Oz. da so bila okolja, kjer ni bilo varno in kjer so se stvari precej spreminjale- da se je enkrat blazno veliko smelo narediti, drugič pa ne. Zato se mi zdi, da meje in red tu v domu pomenijo varnost.

Jaz deklico poslušam in ji probam pomagati. Z njo ne vstopam v zelo globoke pogovore, poznam pa grobo sliko njene zgodbe in družine. Jaz in ona se pogovarjava o posledicah, ne pa o sržu problema in prek pogovorov z njo sem izvedela precej o njeni družini.

Za otroke je pomembno, da hodiš k njim dlje časa in, da je dogovorjeno, da si, kot prostovoljka, enkrat na teden, ob tej in tej uri, ta in ta dan z otrokom. Prostovoljci smo del življenja otrok tu v domu.

Jaz imam drugačno izkušnjo z odraščanjem in družino, kot otroci tu v domu in se mi zdi, kot, da sem na nek način drugačna, popolnoma drugačna in celo, kot, da mogoče ne spadam sem. Ampak vnašam tudi drugo zgodbo preko družjenja in sodelovanja z deklico, s katero sodelujem in svet, ki ga drugače ne pozna. In da so ti različni svetovi združljivi in da Petra ni osamljena. Dostikrat imam občutek, da so otroci tu v domu dosti izolirani, ker vsi prihajajo iz podobnega okolja in se mi zdi fino, da spoznajo tudi druge ljudi in njihove izkušnje-recimo življenje prostovoljcev.

4. Petra se težko odpre in pove svojo zgodbo z vsebino in njenim ozadjem. Zaenkrat še ni bilo situacije, da bi jo jaz prepoznala, kot iskanje pomoči s strani Petre pri čustvenih težavah. Je kdaj kaj omenila, da sem jaz potem sklepala, nikoli pa ni bilo tako direktno izrazila, da bi rekla, da se npr. slabo počuti zaradi tega in tega. Če pa je bilo kdaj kaj takšnega, da sem predvidevala, da je kaj zadaj za tem kar mi je povedala, sem jo pa spraševala o tem in nadaljevala pogovor o tem in jo vprašala o okoliščinah tega, kar mi je povedala. Drugače se zaradi čustvenih težav ali potreb ona do sedaj ni obračala na mene. Name se obrne kar se tiče šole in domačih nalog ali, če jo je kaj zanimalo.

Pri sodelovanju z otroci upoštevam to, da sebe precej izločim in se probam čim bolj posvetiti Petri. Kot, da bi sebe malo zunaj pustila pred vrati. Včasih to uspe bolj in včasih manj, ampak to je nek koncept po katerem delujem. Tako se očistiš sebe in prideš prazen na nek način in pripravljen na karkoli bo iz druge strani. Ko sem prišla sem je bilo to zame tako drugačno okolje, da sem skoraj morala delovati na tak način. Včasih se ne izločim, v primeru, da me Petra kaj vpraša. Včasih tudi čutim potrebo, da tudi kaj iz svoje strani povem, da nisem potem tiho, ampak povem mojo izkušnjo in to potem vključuje mojo zgodbo, moj način življenja in mojo družino. In mi je včasih malo težko, ker vem, da je to spolzek teren, ko jaz govorim o moji družini z deklico, ampak zaenkrat še ni bilo kakšnega takega odziva, da bi bilo pa to, kar sem povedala, preveč.

Zdi se mi, da je včasih lahko problematično, če prostovoljci preveč vnašamo svojo zgodbo, ker bi to lahko razumeli, kot, da imajo oni manj sreče, kot drugi ali, da so deprivilirani in jim ne bi rada dala takega občutka oz. takega sporočila.

Včasih se slabo počutim zaradi sebe, ker je moje življenje drugačno od življenja otrok tu v domu in, kot, da sem jaz privilegirana, da sem lahko tu z njimi in, da sem na splošno privilegirana v primerjavi z njimi. In se tudi sprašujem, če sem jaz tu zaradi mene. Tu jaz res veliko dobim.

Menim, da so vzgojitelji v tej skupini vedno pripravljeni otrokom nuditi psihosocialno podporo in pomoč

Uvodni sestanek me je pripravil na prostovoljstvo v domu, bil je koristen in izvedela sem praktične informacije.

Drugače bi si želel usposabljanje za prostovoljce, da bi imela še bolj konkretno podlago za sodelovanje z otroci in, da bi imela kakšne strategije za operiranje v različnih situacijah.

Če bi imela usposabljanje za prostovoljce, bi mogoče drugače delovala v odnosu z otroci.

Želim si, da ne bi sodelovala le ena na ena z otroci, temveč, da bi tudi s skupino delala.

Če sem v kakšni dilemi ali imam kakšno vprašanje glede prostovoljstva se pogovorim s staršema ali govorim s kakšnim prijateljem/ico ali sošolko in šla sem tudi že do socialne delavke v šoli.

Tu z vzgojitelji nisem takšnega stika razvila, da bi se z njimi pogovarjala o dilemah glede prostovoljstva.

19. ZAPIS POGOVORA S FOKUSNO SKUPINO OTROK 9 (OE)

DATUM: 21.11.2016

KRAJ: Dnevna soba v matični skupini otrok v Domu

TRAJANJE: 20 minut

ŠTEVILO OSEB: 4 otroci, v prostoru je bila prisotna tudi ena od vzgojiteljic

A.: Kako se počutiš v MDMB-ju in kako se počutiš v tvoji matični skupini?

OE.: Jaz se tu počutim super.

Jaz se počutim perfektno.

Imamo dobre vzgojitelje.

Meni je tu všeč.

Vzgojitelji nam tu dosti pomagajo in njihovega dela ne vzamejo le kot službo ampak se nam res posvetijo.

A.: Kaj ti je všeč in s čim si zadovoljen v MDMB-ju in v tvoji matični skupini in kaj ti ni všeč in bi mogoče rad/a spremenil/a in kako? Kakšni so tvoji predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in za izboljšanje delovanja in kvalitete življenja v tvoji matični skupini?

OE.: Vse nam je všeč.

Naši predlogi so, da bi lahko imeli dlje časa telefone in da bi lahko šli spat ob 22-ih in ne ob 21-ih, kot sedaj.

A.: Na koga se obrneš, ko potrebuješ podporo in pomoč v primeru čustvenih težav ali potreb? Ali ti in kako ti ta pomoč pomaga?

OE.: Vzgojitelji se z nami pogovarjajo o vsem kar rabimo kakršno koli pomoč, podporo ali stvar.

Všeč nam je, ko k nam pride prostovoljka s psom.

A.: Kako si se ti recimo spremenil v 8-ih letih, ko si tu?

OE.: Jaz si na začetku nisem niti upal priti tu dol v to skupinsko sobo, ko sem imel rojstno dnevno praznovanje, sem se skril pod mizo ali kaj takšnega. Sedaj že nekaj časa jemljem tudi psihiatrična zdravila in se je ob tem tudi to izboljšalo. Med velikimi počitnicami ne rabim jemati teh zdravil in jih potem ponovno začnem jemati konec avgusta. Sedaj sem jih nekaj nehal jemati in se mi pogosto vrti in sedaj malo urejamo ta zdravila z zdravniki.

Tu v skupini in z vzgojitelji nam je vredno, ker se o vsem lahko dogovarjamo.

U.: Jaz imam raje, da se skregamo in, da se otroci postavijo zase in, da se potem pogovorimo in zmenimo, kot da bi se pretvarjali, da je vse vredno, čeprav bi čutili in neverbalno sporočali, da ni tako.

Jaz se otrokom tudi opravičim, če kaj narobe naredim in nikoli ne naredim nekaj za kar nimajo možnost, da se odločijo.

OE.: Včasih dobimo kakšno kazen kazni so pa npr. takšne, da moramo pospraviti večerjo ali, da moramo prej v sobo.

20. ZAPIS POGOVORA Z VZGOJITELJEMA 6 (VE)

DATUM: 21.11.2016

KRAJ: Soba za vzgojitelje v matični skupini vzgojiteljev v Domu

TRAJANJE: 30 minut

A.: Kako se počutita v MDMB-ju in kako se konkretno počutita v Vajini matični skupini?

VE.: V domu in v naši skupini se počutim super, tu sem tudi že 20 let, tako da me je res zelo vredno.

Jaz se strinjam in se tudi jaz dobro in ok počutim.

Pri našem delu se moraš naučiti razdvojiti med domačo in to situacijo torej med mojim privatnim življenjem in delom tu v domu.

Zelo mi je všeč delovni čas, saj delamo le popoldne po 4 ure in pol in sem tako zjutraj kot zvečer dosti doma tudi s svojimi otroci.

Jaz sem pred to službo delal v mladinskem domu sedaj pa tu delam od februarja, torej 9 mesecev.

Jaz menim, da če nimaš dobrega odnosa do otrok, tu nimaš kaj delati.

A.: Kaj Vama je všeč v MDMB-ju, s čim sta zadovoljna in kaj menita, da je že dobro in ustrezno in kaj vidita kot pomanjkljivost ali možnost za spreminjanje? Kakšni so Vajini predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja in izboljšanje delovanja in kvalitete zagotavljanja Vajinih storitev in za izboljšanje kvalitete življenja za vse v Vaši matični skupini?

VE.: Ne vem, če veste kako je po drugih domovih in zavodih, vendar jaz menim, da je standard kvalitete dela pri nas na visokem nivoju-organizacija štima, hišnik, gospodinje, kuharice in vse štima no.

Mogoče bi bilo dobro, če bi pred domom, kjer je dosti travnate površine, namestili kakšna igrala in uredili igrišče za košarko in nogomet. Ta trava tu pred domom sicer ni naša in jo imamo v najemu, da lahko tu sedaj tečejo in se igrajo otroci. Jaz sem bila med prvimi, da smo to improvizirano igrišče za odbojko naredili.

Dobro bi bilo, če bi bila tu vsaj gugalnica.

In kot sem rekla glede programa doma in kvaliteta dela smo mi top v Sloveniji.

Včasih je potrebno otroke postaviti tudi na realna tla-včasih hočejo ali že kar pričakujejo preveč, dostikrat tudi v decembru, ko so navajeni, da jim kakšne organizacije in ljudje podarijo različne stvari in jim je treba povedati, da če ne dobijo playstationa, ki si ga želijo ni nič narobe, če ne dobijo vedno vse kar bi si želeli in je treba otrokom tudi povedati, da je prav, da cenijo stvari, ki jih imajo in jih vzgojiti, da znajo ceniti kar imajo.

Otroci gredo pogosto tudi na različne aktivnosti in izlete, recimo gredo drsati pozimi in vsako leto na jadranje-katera družina gre recimo vsako leto na jadranje?

Letos midva ne hodi na supervizijo, če sva kadarkoli v dilemi se pogovoriva med seboj, z drugimi sodelavci ali s svetovalnima delavcema.

Moj predlog je, da bi imeli še en prostor za ustvarjanje, da ne rabimo takoj pospraviti medtem, ko ustvarjamo, temveč, da lahko pustimo na tej mizi, če imamo vmes še kakšno drugo obveznost ali kosilo ali kaj podobnega in z delom nadaljujemo kasneje.

V našem domu menim, da bi se moral spremeniti normativ za število otrok v skupini. Recimo stanovanjske skupine imajo normativ 8 otrok in so v teh skupinah srednješolci, ki so precej bolj samostojni, mi smo pa v osnovi dom namenjen za otroke do 14. leta in so večinoma osnovnošolci in so precej manj samostojni in se mi ne zdi logično, da imamo pa mi potem normativ 10 otrok na skupino.

A.: Kako pogosto se otroci obrnejo po podporo in pomoč v primeru njihovih čustvenih težav in potreb in kakšne so njihove težave in potrebe?

VE.: Otroci povedo to kar jih teži. Menim, da je za to, da nam povedo pomembno in ključ dober odnos. Menim tudi, da bi morali CSD-ji malo več delati s starši.

Otroke navajamo tudi na samostojnost, da tudi sami čim več poskrbijo za šolo, saj je to njihovo. Popoldne oz. ob večerih imamo včasih tudi t.i. klepetalnice, saj otroci radi klepetajo. Otroci se pogosto, kadarkoli in za vse situacije obrnejo na nas vzgojitelje.

Jaz se pogovarjam s tistimi, ki jim strokovno zaupam.

V Sloveniji je tudi malo pedopsihiatrov in pedopsihiatrinj le 13 ali 14, tako, da niso toliko na voljo za vse otroke, tudi za naše v MDMB-ju, kot bi otroci potrebovali.

Menim, da bi moral biti s strani CSD-ja precej boljši pretok informacij do nas glede tega kako je in kakšna situacija je doma.

21. ZAPIS POGOVORA S PROSTOVOLJKO 6 (PE)

DATUM: 15.1.2017

KRAJ: V enem od lokalov v Ljubljani

TRAJANJE: 1 ura

DOLŽINA DELOVANJA V DOMU: 1 leto in pol

Prostovoljka je študentka 4. letnika Specialne in rehabilitacijske pedagogike na Pedagoški fakulteti.

S prostovoljstvom sem v domu začela aprila 2015. Takrat sem v skupino prihajala 2 x na teden, sedaj pa prihajam 1 x na teden. Jaz v skupino hodim s psom Rexom, ki je zlati prinašalec. Otroci so navdušeni nad psom.

Rex je terapevtski pes in ima licenco, da je terapevtski pes, jaz pa še nisem naredila usposabljanja z Rexom za terapevtskega psa.

Jaz se tu v skupini počutim domače in sprejeto tako s strani vzgojiteljev, kot s strani otrok.

Otroci se s psom igrajo, čohajo in ga vozimo na sprehode. Menim, da je lažje spoznavati otroke preko druženja s psom.

V skupini smo se tudi pogovorili in dogovorili o pravilih glede psa- da se mu ne daje hrane in, da so otroci tišje, ko so s psom, saj pes bolje sliši in, da se pobere njegovo blato na sprehodih.

Jaz imam nekaj avtoritete pri otrocih.

Z večjimi otroci sem bolj na kolegialni ravni, z mlajšimi pa sem bolj v vlogi vzgojiteljice.

V skupini so sprejemajoči do zunanjih prostovoljcev. Jaz se tu počutim koristni, da delam nekaj dobrega in, da otrokom malo pomagam. Dobro se mi zdi, da so organizirani glede tega, kaj dela kateri prostovoljec in, da tako obstaja neka struktura.

Minus se mi zdi to, da je premalo prostovoljcev. Zaradi tega pride tudi do konfliktov glede tega s kom se bova jaz in pes družila. Jaz otroke animiram preko psa. Z deklico s katero trenutno največ sodelujem pogosto peljeva psa na sprehod.

Z večjimi otroci oz. mladostniki pogosto kakšno rečem, s fanti se o nogometu pogovarjamo. Trenutno se največ druživa s psom z eno od deklic iz skupine.

3. Moj predlog je, da bi vsak otrok imel prostovoljca zase. Še posebej pomembno se mi to zdi za mlajše otroke.

Živali pripomorejo, da so otroci bolj sproščeni in se je z njimi lažje povezati preko tega medija oz. preko psa. Jaz moram biti 100% v to, da pes ne bo nikomur nič naredil.

A.: Kakšni so ti vzgojitelji tu?

Ana, ki je tu vzgojiteljica na novo se mi zdi vredna- tu je bila prostovoljka že 5 let. Ima jasna navodila in ima dober odnos z otroci, je dosledna in fer.

Urši se precej vidi, da je že precej časa tukaj, njo precej upoštevajo. Ima trden in ljubeč način.

Miša je tudi zelo vredna, je jasna in ima jasno strukturo glede tega kaj otroci lahko delajo in kaj ne.

A.: Meni se je zdelo, da je ta skupina malo zadržana.

Mogoče, ker si bil nov in te niso najbolje poznali. Pri meni niso zadržani.

Pomembno je, da zgradiš dober odnos z otroci. Jaz, če se z otroci pogovarjam, povedo njihove težave in stiske. Morali pa so ugotoviti na začetku ali mi lahko zaupajo ali ne in so rabili nekaj časa za to in so se nekaj časa ukvarjali s tem vprašanjem, se mi zdi.

Eden od fantov iz skupine me je spustil v njegov notranji krog in mi pove kaj se mu dogaja v šoli in s punco. Z deklico s katero sedaj največ sodelujem še gradim odnos. Z njo se pogovarjava o konjih, jaz jo pohvalim za šolo in tudi ona sama se pohvali in kdaj pokritizira šolo.

Če je kateri od otrok jezen in mi razlaga kaj se mu je zgodilo, ga jaz ne prekinjam in pustim, da da te stvari ven in potem, ko se umirijo, se lahko o tem pogovarjamo.

5. Menim, da se vzgojitelji trudijo, kot se lahko. Koliko je to realno izvedljivo, da bi se še bolj individualno z vsakim od otrok ukvarjali in jim dali še več psihosocialne podpore in pomoči, ne vem. Menim, da, če bi otrok izrazil to potrebo po tej psihosocialni podpori in pomoči, bi se vzgojitelji primerno odzvali.

Če so kakšni konflikti v skupini se rešujejo na vsakodnevnih skupinskih sestankih. Ali, če je treba pohvaliti skupino, se to tudi zgodi na teh skupinskih sestankih.

6. Jaz imam podporo vzgojiteljic, če sem v kakšni dilemi. Včasih sem se na Mišo obrnila, sedaj se pa na Uršo.

Jaz se zabavam v domu, se počutim koristno za otroke in zase, vedno grem vesela od tam, uživam in se tam napolnim z energijo.

Moj namen v skupini je povezovanje z otroci prek psa.

Jaz zase dobim podporo pri moji mentorici. Supervizija in intervizija na fakulteti se mi nista zdeli tako koristni. Če sem v kakšni dilemi ali rabim kakšno podporo se pogovorim s prijateljicami in imamo tako kratko intervizijo.

Dober predlog se mi zdi tudi to, da bi otroci lahko sprehajali pse iz zavetišča v Gmajnicah.

22. ZAPIS POGOVORA S SVETOVALNO DELAVKO 1 (S-I)

DATUM: 18.10.2016

KRAJ: pisarna svetovalne delavke v domu

TRAJANJE: 1 ura in 20 minut

Svetovalna delavka je profesorica defektologije za otroke z motnjami vedenja in osebnosti (prof. def. za otroke z MVO).

A.: Kako se počutiš v domu?

N.: Moja pot se je v MDMB začela na delovnem mestu matičnega vzgojitelja v skupini, nadaljevala z mestom individualnega vzgojitelja in sedaj sem že nekaj let na delovnem mestu svetovalne delavke. Kar zadeva počutja v domu bom prav zato poskušala zajeti kar cel tokokrog.

Na delovnem mestu svetovalnega dela, kjer sem sedaj, se počutim še najbolj koristno in uspešno(S-I1) ob tem, da tu ni konca dela, saj področje dela zajema večji spekter dela in nalog. Če bi povedala v prispodobi, se počutim kot kakšna hobotnica(S-I2), ker je potrebno zajemati toliko področij, oseb in stalnih preklapljanj iz situacije v situacijo, iz ene zgodbe v drugo.... V delu, ki ga opravljam, pa je odnos temelj, bistvo, tako z otroki, kot z zaposlenimi in vsemi ostalimi akterji, ki so soudeleženi v odraščanju našega otroka ali mladostnika. Moje področje zajema ravno to- delo na odnosih z otroki in mladostniki, vzgojitelji, učitelji, vodstvom, s centri za socialno delo, šolami... in način kako vstopaš v odnose in kako jih gradiš je tisto, kar je bistveno za to, kako in na kakšen način boš potem lahko učinkovito timsko delal, kar je edina prava pot. Z vstopom otroka v našo institucijo, je v odraščanje otroka vpleteno veliko oseb in tu mora potekati redna

komunikacija, usklajevanje, izmenjava pričakovanj, strmenje k skupnemu cilju in redno sodelovanje vseh vpetih v te procese. V korist otroka seveda, za kar smo tu.

V vzgojni skupini se poleg odnosa, ki ga kot vzgojitelj gradiš z otrokom, za otroka najbolj izkazuje odnos s sovgojiteljem s katerim delaš- ta odnos je ključen, ker ga otrok dnevno doživlja in se iz tega tudi uči, spoznava. (S-I3) Pri nas naj bi bil družinski sistem vzgoje v smislu vloge očeta in mame in zato je njun medsebojni odnos ključen za vzgojo. Seveda tudi odnos, ki ga kot vzgojitelj izkazuješ do staršev v pomenu prav nič ne zaostaja, do učiteljev na šoli...

Za razliko od svetovalne službe, kjer je najožji del sodelovanja mene in socialnega delavca, je najino usklajeno delovanje seveda bistveno, ob tem, da vsak od naju ohranja svoj edinstven pristop in svojo avtonomnost. Ob svojem delu pa delujeva v večjem timu in znotraj tega v velikem številu ožje sestavljenih timov. In prav za dosego pravega timskega dela (kjer se izmenjuje toliko število oseb) se mi zdi, da potrebuje človek na tem delovnem mestu spretnosti, veščine, ne samo znanje, ampak tudi izkušnje, da lahko te stvari učinkovito pelje. Tu se dnevno odvijajo veliko različnih situacij, prepričanj posameznikov, pokaže veliko različnih potreb in pričakovanj, ki jih posamezne osebe izražajo ali pa nezadovoljstva zaradi nakopičenih težav ali podobno in pričakujejo pomoč in usmeritve. Tako, da odnosi so temelj, bistvo in je področje na katerem se dnevno dela.

V svetovalnem delu moraš biti iskalec rešitev in možnosti, ne pa "jamrovček". Učinkovit pa si lahko ne glede na delovno mesto pri nas zgolj skozi uspešno sodelovanje.

Včasih so zadeve res čustveno močne in naporne. (S-I4) V našem poklicu je potrebna refleksija, supervizija in odprtost v odnosih(S-I5), če ne se stvari nabirajo.

A.: Kako ti poskrbiš zase?

N.: Ko sem začela delati takrat kot vzgojitelj v skupini, se je velikokrat zgodilo, da sem polna vtisov in zgodb zvečer odhajala iz službe, jokala v avtu in zavedala sem se, da moram nekaj narediti, če želim v tem poklicu ostati in biti v pravo pomoč. Izobraževanje na fakulteti ti ne da teh spretnosti in veščin. Skozi mojo izkušnjo ti fakulteta ob določenemu znanju da šele vstopnico v učenje, da se začneš učiti in prepričana sem, da rabiš ob taki zaposlitvi dodatna usposabljanja in dodatna znanja. (S-I6) Po zaključeni fakulteti sem se sama kasneje vpisala na realitetno terapijo in druga izobraževanja, saj sem hotela stvari in situacije bolje razumeti in delovati bolj strokovno, da me ne bi čustva ob tako težkih zgodbah naših otrok ovirala. (S-I7) Delo na sebi je pomembno in je proces, ki ves čas traja.

Sama še vedno, za mojo vrsto poklica trdim, da to živiš in ne opravljaš tega dela le, kot službo. Če boš polovičarsko vstopal v odnose, boš polovičarski rezultat dobil in tu gre za otroke in tako pomemben čas njihovega odrasčanja.

Če otrok čuti in zaznava, da nekdo le hodi v službo in deluje z distance ali iz višje pozicije v smislu položaja samega, taki osebi ne bo sledil v smislu iskanja vzora, še manj pa ob njej pridobival na temeljni varnosti.

Če pa si, kot strokovna oseba predan in vstopaš s spoštovanjem v odnose, ne glede na to koliko je otrok star, pa to zelo dobro začutijo in se to še kako odraža v individualnih odnosih pri tem koliko ti povejo in se ti odprejo in v tem koliko ti tudi kot skupina sledijo. (S-I8)

A.: Koliko imaš stikov z otroci?

N.: Veliko, a z vidika vsakega posameznika še vedno premalo. Naš dom ima kapaciteto 60 otrok v domu, plus 8 v stanovanjski skupini. In ravno v tem obdobju smo v odpiranju še ene dislocirane stanovanjske skupine.

Vodenih kontinuiranih individualnih razgovorov z vsemi otroki niti teoretično ni moč izvajati, sem pa z vsemi v stiku in vsi imajo pri meni odprta vrata, če se pokaže potreba, želja.... Poznam pa zgodbe vseh otrok in sem seznanjena s trenutnimi dogajanjem posameznika, tako v šoli, v domačem okolju, kot v skupini.

Če bi bilo po moje oz., če bi dopuščal čas, bi več časa namenila tako kontinuiranemu individualnemu delu z otroki, kot skupinskemu delu z otroki, v smislu vodenja delavnic(S-I9) s poudarkom dela na samopodobi, kjer imajo naši otroci velike težave. (S-I10) To delo teče, a ga ob tej kapaciteti ni nikoli dovolj. Moja služba zajema veliko širši spekter, ki je za uspešno delo vzgojiteljev in doma nujen, tako da je moje neposredno delo z otroki namenjeno tistim, pri katerih se zazna, da ob delu vzgojiteljev nujno rabijo dodatno pomoč in podporo. Na podlagi potreb so določeni otroci razporejeni v redna individualna srečanja, nekateri občasna, nekateri v skupinske delavnice.

V našem sistemu dela v skupini, kjer je 10 otrok- tu nikdar vsi posamezniki ne morejo dobiti toliko individualne pozornosti, kot bi rabili, pa se lahko vzgojitelj razčveti. (S-I11) Glede na zgodbe, ki jih nosijo s sabo in spremljajoče čustvene in vedenjske težave, pa zaradi pomanjkanja časa prehitro pride do težnje po pedopsihiatrični obravnavi otroka. Kar zadeva obravnav zunaj našega doma imam sama o množičnem obiskovanju le teh velike zadržke. Mislím, da naši otroci potrebujejo varnost, zaupljiv, trden odnos, izkustveno učenje (S-I12), ne toliko psihoterapij. (S-I13) Kot smo včasih govorili o prediagnosticiranih

otročih, lahko danes o preobrnnavanih. Naši otroci, tako ranjeni, kot so, res niso material za vsakega samooklicanega terapevta. Seveda imamo posameznike, ki pedopsihiatrično obravnavo zares potrebujejo. Zato smo pri vključevanju naših otrok v tovrstne zunanje obravnave zares pozorni na to koga vključimo, čemu in h komu. Smo pa toliko bolj odprti za ustvarjanje otrokove zdrave socialne mreže, za prostovoljce, študente in botre- da otroci skupaj preko izkušenj z njimi širijo odnose in se preko izkušenj učijo načinov vzpostavljanja in negovanja odnosov, ter seveda sprejemanja različnosti ob razumevanju le te. (S-I14)

Kaj nam manjka? Čas oz. normativ je tisti, ki je resnično prevelik. (S-I15) Ne bom rekla nujno več kadra, ampak normativ skupine bi moral biti manjši. Če pogledamo potek dneva v našem domu, le ta ves čas teče z določeno strukturo- učne ure, obroki, interesna dejavnost, dežurstvo, kosilo itd.- ves čas si kot vzgojitelj vpet v strukturo za celotno skupino in v realizacijo le te za vseh 10 članov skupine. Tista prava sproščenost, ko se zvečer z otroki zlekneš na kavč, ko se lahko govori to, kar pride na pamet samo od sebe in se pogovor lahko razširi brez omejitve časa in ta čas manjka. (S-I16) Ko se to odpre ob 21-ti uri, kaj boš kot vzgojitelj naredil? Boš vstal in šel domov, ker je konec službe? Tudi, če boš šel, boš odšel s slabim občutkom. V umirjeni situaciji se te stvari pokažejo, recimo tudi za vikend, ko je otrok manj in se temu delu lahko posvetiš.

Naši otroci potrebujejo tudi to pozornost (S-I17), če nimajo druge možnosti, razkrivajo tančice zgolj med sabo. (S-I18) Tu je lahko problem- po eni strani je dobro, da zadeve podelijo, po drugi strani pa se pogosto zgodi, da se vrtijo v začaranem krogu, ker ob težavah, ki jih imajo, rabijo usmerjanje. (S-I19) Zato je pomembno, da otrok najde vsaj eno odraslo osebo, ki mu je na razpolago, ki mu/ji resnično zaupa (S-I20) Če jo/ga najde znotraj matičnih učiteljev je to super in fino, če pa ne, je pa pomembno, da se v smislu zaupanja poveže lahko tudi s katero drugo odraslo osebo. (S-I21)

A.: Zaradi katerih čustvenih težav in potreb otroci prihajajo do tebe?

N.: Nekdo, ki sicer že prihaja k meni na pogovore, kjer je že odnos vzpostavljen, pride lahko že tudi samo zaradi občutka žalosti ali zadovoljstva zaradi dogodka v dnevu, ki se je zgodil doma ali v šoli ali v skupini. (S-I22) Ta pride lahko že z izpostavitvijo sebe, svojih doživljanj in čustvovanj. V tem primeru greva lahko takoj na bistro in usmerjen razgovor. Če pa še ni ta odnos vzpostavljen, pri novincih recimo, pa dostikrat pridejo zaradi konflikta, ali hoče menjati skupino ali zaradi kakšne zadeve, ki je eskalirala v tistem dnevu in nato pogledamo, kaj so globlje stvari s katerimi je potrebno delati. (S-I23) In se spoznavanje otroka in njegovih potreb začne.

Bom dala primer: Pride včeraj deklica- majhna in mlada in pride direktno zato, da bi rada vprašala zakaj je njej center rekel, da če bo uspešna v šoli, da bo šla domov, pa ni šla domov. To je bilo po starosti nepričakovano in, ker nimava še tega globljega odnosa vzpostavljenega, je bilo nepričakovano, ampak je prišla. In še kako je potrebovala in še potrebuje.

Otroci, ki pridejo k nam, prepogosto nosijo občutke krivde. Tudi od doma velikokrat prinesejo konkretne izjave staršev : »Če boš uspešen v šoli in priden, ne bo težav in se boš lahko vrnil domov«. Da se razumemo, noben otrok ni pri nas zaradi sebe, temveč so tu zaradi neustreznih razmer in vlog staršev, ki pa po namestitvi otroka v večini ohranjajo roditeljske pravice.

Zato je ključno in nujno naše sodelovanje z družino in delo s starši. (S-I24) Ko je otrok enkrat pri nas, smo z vzgojnega vidika mi in njegovi starši kot ločeni starši, ki moramo dobro sodelovati v korist otroka. Pomembno je, da mi z njimi najdemo povezavo in vzpostavimo odnos v katerem bomo lahko sodelovali in v katerem nam bodo verjeli in nam sledili. Osveščanje, izobraževanje njih s ciljem enotirne vzgoje in sprejemanje nas kot oblike pomoči. Veliko mojega časa je namenjenega staršem, tako individualnih ur, kot delavnic. Ko so starši enkrat pomirjeni s tem, da je otrok tu, da nismo sovražniki, potem sodelovanje steče, otrok se umiri in sodelovanje funkcionira. (S-I25) Če tega ni, pa je otrok razpet med domačimi in nami. (S-I26) Potem se sprašuje, ko začuti, da bi lahko imel nekoga rad tukaj in mu zaupal ali lahko sploh ima koga rad tukaj, komu naj verjame, sledi? (S-I27) Da o njegovem doživljanju ne govorim. Starši so starši, ne glede kakšni so, so njihovi in v njihovem doživljanju najbolj pomembne osebe, pa naj si bo z njihove perspektive v pozitivnem ali v negativnem doživljanju.

Ker so vzgojitelji dnevno vpeti v delo z otroki, s starši sodelujejo s pretokom informacij, obveščanja, dogovarjanja. Jaz pa sodelujem z vključevanjem v poglobljeno delo s starši. Gre za sklop odnosov in načina sodelovanja. Pomembno je kako vstopaš v odnose tudi s starši, ne glede kakšni so. Če vstopaš na začetku v odnos iz pozicije jaz več vem in ti bom povedala, lahko naletiš le na odpore ali obrambe. Ko začneš enkrat res poglobljeno delati z njimi, šele spoznaš, kje je potrebno začeti, da jih pripelješ do stopnje, da začnejo sodelovati v pravem pomenu besede, znotraj svojih zmožnosti, seveda. Če jih ne spoznaš in ne sprejmeš v resnici in ne začneš s tem, v veliki večini nimaš šans. Starši, ki prihajajo na delavnice in individualna srečanja, na tem področju naredijo velike korake, kar se odraža tudi na njihovih otrocih. Ti pogosto to tudi verbalizirajo in tudi sicer pokažejo zadovoljstvo in ponos, da sodelovanje teče. Na daljši rok se umirijo in začutijo varnost in takrat smo na pravi poti.

Najhuje je v primerih, kjer starša ni, pa pravzaprav je, ampak ga ni fizično, kjer ni vključevanja, kjer ni stika in ostanejo samo predstave o njem, ki jih nosi otrok s sabo. (S-I28) Pogosto gre za precej nerealne predstave

in pogosta je v teh primerih otrokova idealizacija starša, potem je pa hudo. Za otroke je ob tem še nek svet, ki je lahko daleč od realnosti in ves čas živi v frustraciji. Ali pa primeri, ko starš je prisoten, a so njegova ravnanja povsem v nasprotju z zavezami, ki jih daje otroku.

Sama vidim pot, tisto pravo pot, v smislu dela s skrbniki, starši oz. kdorkoli je na tisti strani, kamor se otrok vrača za počitnice in kamor se bo predvidoma od nas vrnil. (S-I29) Kjer ne gre za zlorabe seveda ali takšne zadeve, kjer je treba otroka umakniti. (S-I30) Pa tudi v teh primerih je dodeljen skrbnik ali rejniška družina s katerimi se potem sodeluje in dela, ob delu z otrokom. Cel tokokrog mora teči, da je otrok uspešen in lahko živi svoje otroštvo in odrašča v kar se da zdravem okolju.

Seveda so tudi primeri, ko postane ta naš dom primarni dom za otroka, imamo tudi te izkušnje. Ne pozabiti, da smo institucija in, da smo za otroka tu le za določen čas njegovega obdobja odraščanja. Mi ne moremo nikoli nadomestiti družine in nismo rejniška družina, kljub temu, da se trudimo vnašati domačnost in družinski sistem vzgoje. Nekaj povsem drugega je, kadar otrok, ki je dolgo časa pri nas in se ne poveže v nobeno pravo družino in sprejme dom, kot svoj dom. A to so v moji praksi izredno redki primeri.

Tudi sicer za otrokovo doživljanje ni dobro, da je naš dom edini njegov dom. Naši otroci, tisti, kjer razmere dopuščajo, odhajajo za vikende in počitnice domov. Si predstavljate kako petki izgledajo za otroka, ki ostaja iz razloga, ker nima kam iti? Ostali otroci gredo na vikend, otrok, ki ostaja pa v svoji glavi vidi te družine idealizirane in predstave kaj vse imajo drugi in on ne, so lahko stalno ponavljajoče frustracije. Pomembno je, da ima otrok občutek kam spada tudi ob nas. V tem primeru, če ta tokokrog teče, so uspehi najboljši. Zato se trudimo, vedno je lahko boljše, popolnosti ni.

Eni otroci odhajajo redno domov, eni na 14 dni, odvisno od situacije. V primerih pa, ko otrok zaradi razmer doma ne more hoditi domov, se prej ali slej v obdobju, ko je čas primeren, s pristojnim CSD-jem dogovarjamo za vikend rejništvo. Trenutno ni otroka pri nas, da bi leta ne imel kam iti za vikende. Ena poglobitnih stvari je ta, da naj bi otroci čim več novega pozitivnega doživeli, zato na nivoju doma v veliki meri sledimo doživljajski pedagogiki. Pogosto se začne z izkustvom, ko gre za otroke brez izraženih motivov, želja... Pri nas se nemalokrat zgodi, da otrok, ko pride k nam, odklanja vsemogoče neznane zadeve. Pripravljamo na primer zimovanje in ga povabimo na smučanje in otrok reče: »Brez veze, jaz ne grem.« Ko pa to izkušnjo doživi, izkusi, je pogled na zadevo povsem drug. Enako velja na odnosnem področju, zaupanju...

Pogosto je pri otrocih, da mora najprej izkusiti, doživeti, da pride do motiva, kje je potem še vztrajnost učenja, pa naj si gre za katerokoli področje. Iskanje področij, kjer se posameznik lahko potrjuje in uveljavlja na pozitiven način in pridobiva na samopodobi, je ključen. Zato je pomembno, da so vikendi doživljajsko obarvani, da se gre ven doživeti kaj novega, prijetnega. Da se tudi skozi te dejavnosti pogloblja vez in odnos med vzgojiteljem in otrokom. A cilj vseeno ni, da vikende otrok preživlja pri nas. Cilj je vpeti se v neko družino, v odnose, ki so zdravi in niso tako množični, kot tu pri nas. Pri nas gre za 10 otrok in 2 vzgojitelja in tu je dnevno ogromno interakcij. Eno je individualen čas namenjen otroku, kar mi občutim, da manjka (S-I31), drugo je pa tudi otrokov umik v svoj mir. (S-I32) To so stvari, ki običajno v primarni družini obstajajo, če nima družina res 9 ali 10 otrok, kot je bilo včasih. To je bistveno, ker, ko otrok začuti- sprejemajo me, sodim tam in sprejemajo me, sodim tu, med sabo sodelujejo, to pomeni, da ni občutkov krivd s strani starša ali obsojanja v smislu socialna me je vzela ali jaz sem kriv, kaj je z mano narobe... Šele takrat se s pozitivnimi novimi izkušnjami začne delo na samopodobi.

Po izkušnjah lahko zatrdim, če starš ima te občutke krivde, jeze ali zamere, ga ni otroka, ki se mu to ne bi izkazovalo. Tu imamo veliko težav in temu posvetimo ogromno časa, da se ukvarjamo z razbremenitvijo starša s ciljem, da bo otrok lahko zdravo in uspešno funkcioniral pri nas. Pri otrocih se vidi razlika- kjer starš sprejme namestitvev, otroci z namestitvijo nimajo toliko težav. Kjer ta del ne funkcionira, so težave izrazite. Nekaj drugega pa je otrokovo doživljanje tega, da v domu živi. Tu pa poleg mnogo pogovora z otrokom, posvetimo temu, da ne bi prišlo do stigmatizacije in zato sodelujemo z vsemi institucijami kamor je otrok vključen intenzivneje. Primarna je seveda šola, ki jo obiskuje in nas mora dobro poznati. Sodelujemo z različnimi podjetji, da otroci ne izstopajo ne po oblekah, z botrstvi, da so deležni svoje žepnine, družimo se z ljudmi iz šol v smislu raznih aktivnosti, da nas res spoznajo, sodelujemo v medijih... Pri nas je, ko ima otrok rojstni dan, zaželeno in se spodbuja, da povabi kakšnega sošolca, da pridejo k nam na praznovanje. In ob obisku ti sošolci vidijo nas mimo lastnih predhodnih predstav in doživijo v veliki večini to, kot lepo izkušnjo. Pogosto se zgodi, da rečejo, da bi oni bili tudi tu in se tako razbijajo ti stereotipi tudi v njegovi vrstniški mreži.

Včasih ljudje preveč posegajo v otroka, v smislu želje in lastne potrebe pomagati in drezajo v teme in na nivoje, ki jim niso kos. Zato vsem deležnikom, ki se vključujejo v odnose z otroki sporočamo, da so ključni za otroka na odnosnem nivoju. To je tako kot vzgoja. S čim vzgojitelj vzgaja? S tem, kako razmišlja, kako vidi stvari, z vsako reakcijo, kakšen odnos ima do drugih, do stvari, idej... In, če bo vzgojitelj pozitivno naravnal, mu bo otrok sledil. Tukaj so otroci dnevno prežeti s strokovnim kadrom: s socialnimi pedagogi,

socialnimi delavci, v šoli so z učitelji, nekateri so vključeni v obravnave pri psihologih, psihoterapevtih, nekateri imajo še kakšne dodatne terapije in je tega dela preveč. Rabijo pa živeti, se povezovati z ljudmi, preizkušati nove stvari, doživljati nove izkušnje. Pogovarjati se o svojih občutkih- tu in sedaj. Zato tako zelo odpiramo vrata zunanjim, vsakodnevnim odnosom. Prostovoljce k nam vedno vključujemo preko učnega dela in učne pomoči. Zakaj? Ker skozi to področje niso nevarni za otroke in njihovo doživljanje in zato, da jih tudi mi dobro spoznamo. (S-I33) Naši otroci imajo ogromen manjko na učnem področju. (S-I34) Bom dala primer za lažje razumevanje. Deklica je 5. razred OŠ in delali smo torto za njen rojstni dan. Ob stepanju beljakov smo naredili "sneg" in je deklica rekla, da šele sedaj ve, od kje sneg, ki pada z neba, nastane!? Kako naj se tak otrok učinkovito uči npr. predmeta družbe, če ne razume osnovnih pojmov in vsakodnevnih dogajanj. Govorim o primeru, kjer ne gre še za dodane specifične učne težave ali diagnosticiran aspergerjev sindrom, ali hiperkinetično motnjo... Zgolj za velike učne primanjkljaje, za večletno zanemarjenost, ki se odraža na razumevanju, ob seveda neosvojenih učnih in delovnih navadah. In, ko pride otrok s takimi primanjkljaji k nam, je hkrati zaradi sicer povprečnih sposobnosti vključen v redno obliko izobraževanja. Kar pomeni, da so zahteve visoke in kljub ogromni količini dela ni bil in še lep čas ne bo uspešen. Potrebno je ogromno časa, vztrajnega dela, motivacije, spodbud, dodatnih nalog, pozitivnih feedbackov in vloženega dela. (S-I35) Pripeljati takega otroka do poklica pomeni uspešno šolanje. Uspešno šolanje pa lahko sledi, ko skozi čas začne dosegati lastne napredke, se jih zave in se uspehov iskreno razveseli. Takrat bo motiviran za delo za šolo oz. dokončanje le te. (S-I36) Če želimo otroku tudi na tem področju omogočiti, da bo začel doživljati uspehe zase v njegovem lastnem občutenju, da se splača in da je za trud pohvaljen, ne da ni nikoli dovolj dober, kar je bila stara dnevna izkušnja (S-I37), potem je tudi temu področju treba zagotoviti večji del časa v dnevu. Zato je poleg matičnega vzgojitelja v skupini tudi dodaten vzgojitelj za dodatno individualno učno pomoč. Velik del pomoči nam nudijo tudi naši prostovoljci, ki se vključujejo preko učnega dela, saj večina naših otrok učinkovitega samostojnega dela za šolo ne zmore. Ko stečejo zadeve na učnem področju, ki je pravzaprav za otroka področje, kjer dnevno dobiva povratne informacije (vprašanje je le ali pozitivne ali negativne), je za njegovo samopodobo in njegovo razvijanje aspiracij to ključnega pomena. To pa pomeni živeti tu in sedaj, ne terpirati. To tudi ni namen nobenega prostovoljstva ali botrstva. Prostovoljec ni terapevt otroku, je pa s svojim prispevkom pomemben člen v otrokovem doživljanju sebe.

Tudi preko takih vsebin druženja, se odnos splete in tu se skozi čas otrok lahko bolj odpre in izrazi tudi v smislu občutenja in iskrenosti. Mi imamo tudi izkušnje, da otrok pove prostovoljcu zgodbo o domačih razmerah, ki tudi slučajno ni realna. (S-I38) Zato je pomembno, da prostovoljca tudi mi spoznamo, da pretok sodelovanja teče in v tem primeru je ob vzpostavitvi pravega, primernega odnosa zaželeno druženje tudi v prostem času. Zato so tu vzgojitelji, ki prostovoljce in njihovo delovanje lahko usmerijo, predhodno pa so prostovoljci seznanjeni s potekom prostovoljstva pri nas, pričakovanji, kompetencami, kot tudi s predstavitev naše hiše in življenja v njej s strani svetovalne službe.

Ko sva se pogovarjala o šolskem sistemu in potrebni količini dela na tem področju za uspešno šolanje, je potrebno poudariti, da mi kljub temu, da imamo populacijo s čustvenimi in vedenjskimi težavam, nimamo interne šole, ki jo v večini naši vzgojni zavodi po Sloveniji imajo. (S-I39) Kader učiteljev v internih šolah ima znanje in osvojene metode dela za otroke s tovrstnimi težavami in kader, ki je specialno usposobljen za to delo z otroki s čustvenimi in vedenjskimi težavami. Pri nas so pa otroci razpršeni po zunanjih rednih osnovnih in srednjih šolah po vsej Ljubljani. So posamezni otroci, ki obiskujejo šole v centru mesta. Nekatere šole nas dobro poznajo in sodelovanje redno teče in smo v sodelovanju uspešni in učinkoviti. So pa posamezni učitelji, ki so izrazito storilnostno naravnani in to je eno področje, kjer je treba ogromno vložiti. Enako šole, ki pa nas ne poznajo (ker prej nismo imeli vključenega otroka tam). Zares veliko je odvisno od kadra, ki ga šole imajo in s kakšnim razumevanjem gredo do otrok s posebnimi potrebami. Če gre za otroka, ki je gluha bodo rekli- ja, tu ima težave in mu prilagodijo način poučevanja in zahtev. Ko gre pa za čustvene težave, je pa to za delavce, ki nimajo znanj s tega področja lahko to "kar nekaj" in se prehitro te otroke s čustvenimi in vedenjskimi težavami jemlje, kot zahtevne, neposlušne, problematične otroke in ne pa v smislu posebnih potreb, ki jih v biti imajo ali z zavedanjem koliko prilagoditev v resnici potrebujejo. Zato je dobro, da imamo komisijo za usmerjanje, da tudi učiteljem na šoli z odločbo opredeli, na kakšen način s takim otrokom delati. In tudi to je tisto moje delo, ki je za otrokov uspešen razvoj pomembno- to osveščanje, obveščanje, razlaganje kadru šole, dejansko v konkretnem primeru približati tega otroka, da ga učitelj sprejme z vsem paketom, da potem lahko poleg tistih minimalnih znanj, ki so teoretična, vidi napredke. Svetovalne službe različnih šol smo ves čas v kontaktu. Pri nas se zgodi, da otrok lahko dela 2 uri, če zmore, pa napredka oz. osvojenega ni, kljub trudu, ko pa vztrajno s pomočjo dela daljše obdobje, potem se pa odpre. In tu imajo težave tudi naši vzgojitelji, saj imajo občutek, da se večji del dneva ukvarjajo s šolo, s šolskimi zadevami, ki jih ni nikoli dovolj. (S-I40) In ob vsem vloženem času in delu, rezultati še vedno niso taki, kot bi si vsi želeli. Zato je pomembno, da v drugem delu, ko je prosti čas, da se najde področje, kjer se otrok lahko izživi in sprosti in področje, kjer bi lahko otrok bil uspešen. Neko interesno zadevo, kjer je uspešen (S-I41) in cilj je, da bi imel vsak naš otrok interesno dejavnost izven hiše, ki bi jo lahko obiskoval. Za mlajše imamo organizirano znotraj hiše, ker še ne smejo in ne zmorejo samostojne poti po mestu.

Pri naših otrocih so aspiracije nizke, motivacija nizka, zalet je- ja bi, a vztrajanja ni. (S-I42) Prav na tem področju suporta, spodbud in pridobivanja delovnih navad je vloženega veliko. Lažje je na interesnih področjih dobivati ta drugi del, ker skupni imenovalec naših otrok je nizka samopodoba in ranjen občutek lastne vrednosti in na tem občutku se dela in gradi. To so male stvari- kako zadeve tekom dneva opravi, kako je sam s sabo in z drugimi v odnosih, kako v šoli napreduje- pogledaj boljši si, spleta se. Lažje je pa na interesnem področju, če se najde področje, kjer je otrok močen in hkrati to otrok rad počne, ni lepšega.

Tisti drugi del, kaj manjka, je pa ta del, ta koncentracija vsega v smislu sistema, reda, interakcij, množice ljudi, ki te ves čas obkrožajo, možnost biti ena na ena ali možnost biti z dvema otrokoma daljši čas. (S-I43) Če bi lahko, bi sigurno že včeraj, ne danes, zmanjšala normative. To obvezno. Čez osem otrok na enega vzgojitelja sigurno ne. Ti kot vzgojitelj moraš voditi skupino. Tu pa gre za heterogeno skupino, po spolu in starosti, vključno s posamezniki, ki imajo čustveno vedenjske motnje (ČVM) ali druge diagnosticirane težave. Ti v to, da skupina teče in funkcionira, zelo veliko energije vložiš. Tudi na učnih urah, da delajo vsi (različne šole, različni razredi, različne težave), ne samo gledajo v zvezek. Če hočeš znotraj tega imeti še individualne ure, si pri desetih otrocih to ne moreš privoščiti.

Ko pri nas vprašaš najstnico, kaj ti je všeč in kaj bi spremenila v našem domu, veste kaj večina reče? Manjše skupine. (S-I44) In to reče najstnica! Otroci to sami zaznavajo, sploh, ko so že vpeti, ko so pgnali korenine, ko so uspešni. Heterogena skupina ima ogromno svojih plusov, ima pa tudi minuse. Predvsem za delo vzgojitelja, ki mora to skupino voditi in hkrati se posvečati posamezniku v njej. V tej skupini, kjer je vzgojitelj z 10-imi otroki, od tega recimo 2 ali 3-je diagnostično klasificirani, med njimi nekateri ekstravertirani takoj pokažejo kaj želijo in pozornost usmerijo nase in vam v taki skupini dva introvertirana otroka hitro v dnevu »uideta« mimo tebe. Ob vsem zavestnem dožemanju tega, so občutki te nemoči veliki. Ti zaznaš, kaj bi moral, ampak kdaj, če se ti s skupinsko dinamiko ukvarjaš? Zato je delo individualne učne pomoči s strani dodatnega zaposlenega daleč od same učne pomoči. Je tudi možnost in čas, da prideš do otroka individualno. Tudi na tem delovnem mestu sem bila, zato vem kaj govorim. Seveda, če je učnemu delu namenjeno, se učiš, po tistem ali znotraj tega, se pa odpre cel spekter možnosti. Zato so dobrodošle še druge osebe.

Pri nas ni navada, da otrok mora kazensko k svetovalni delavki, ne. Cilj je, da otroci hočejo iti k svetovalni delavki (motiv je nujen za učinkovito delo), pa mogoče se pogovarjati čisto o vsakdanji zadevi, ni treba ne vem kaj odpirati, za začetek.

Dobro je razporejeno, da so otroci razdeljeni v treh različnih hišah znotraj celega doma (S-I45), glede na kapaciteto, ki jo imamo. Zavodi po Sloveniji imajo manjše kapacitete, razen VZ Veržej, a ta že leta ni polno zaseden. Pri nas, ko je odšla ena hiša (to sta 2 skupini) na tedenski projekt, to pomeni 20 odstotnih otrok, to je bil drug dom v smislu funkcioniranja. To se mi zdi nujna sprememba. Število 6 na skupino je iluzija, 8 je pa nekaj, kar bi se lahko prestavilo in verjamem, da se čez čas morda bo.

Včasih je bil normativ celo 12 na skupino. A veste, stvar se razvija v tem smislu, da se oblikujejo stanovanjske skupine. Tudi mi smo odprli svojo, ker jo rabimo, ker je potrebna- te so namenjene srednješolcem, ki se jih pripravlja na odhod v samostojno življenje, predaja se jim več obveznosti, odgovornosti in hkrati več svobode v smislu prevzemanja te odgovornosti. Tam je normativ 8 otrok.

Če pa pogledamo mi eno našo skupino v domu, ki šteje 10 otrok, heterogeno po spolu, starosti in z različno problematiko, tu bi moral biti normativ manjši.

Je pa tudi res, da smo že več let zaporedoma skozi leto polno zasedeni. Lani smo že v septembru dosegli polno zasedenost. Leta nazaj ni bilo tako glede na okoliščine in kup razlogov je za to, da je tako. Zdaj smo že več let polni in to se pozna, ves čas smo na maksimumu. In tudi vzgojitelji sporočajo, kako se takoj pozna, če dveh otrok v skupini ni. Nekaj je reči 10 otrok in 2 vzgojitelja, ki imata vlogo mame in očete, drugo je pa potem v praksi, ko je 1 vzgojitelj v svojem delovnem terminu na 10 otrok. V tem smislu mora biti pa vzgojitelj hobotnica, na vse strani razpet. Pomagati voditi in organizirati skupinske in individualne aktivnosti. Pa naj gre za učni del z otroki, sodelovanje s šolami, posameznimi učitelji, dogovori. Tako mora vzgojitelj organizirati priložnosti, poskrbeti, da otroci odhajajo na različne aktivnosti in prosti čas, ki ni strukturiran, a hkrati še kako pomemben (se umakniti v sobo, na igrišče...), da opazuje otroke, kako delujejo in kaj bodo delali, ali bo to pomagalo, učinkovalo ali ne. Da otroci, vsak od njih opravijo vse obveznosti v dnevu, ki jih ni malo in skupina dobro deluje skozi dan, mora vzgojitelj veliko vložiti. Zelo razvejan poklic je to in moraš res na sebi delati, če želiš biti učinkovit ob tem.

A.: Se vam zdi, da bi vzgojitelji rabili bolj sistematični suport, da tudi oni poskrbijo zase, če nimajo tega suporta?

N.: Seveda rabiš ta suport (S-I46), a v našem sistemu je tako, da poleg tega kar institucija oz. ravnatelj lahko omogoči (predvsem z vidika financiranja), v smislu supervizije, je eno, drugače pa v sistemu niso urejene stvari oz. so prepuščene posamezniku na izbiro in seveda samoplačniško. (S-I47)

Sem bila pred leti v Tubengenu, na strokovni ekskurziji. Primerjava s sistemom v Sloveniji, je bila zame frustracija, ker vidiš kako se da, če je interes in posluš s strani države. (S-I48) Ne moreš verjeti, kako so stvari tam urejene za kader, pomoč, za psihohigieno, da si poleg stalne vzporedne pomoči ob delu čez določeno število let lahko vzameš eno leto in se regeneriraš. (S-I49) Pri nas moraš za to poskrbeti sam, biti iniciativen v tem. (S-I50) Če sam ne narediš nekaj za to, pride do izgorevanja ali nezadovoljstva. Tudi izraziti je potrebno, če do potrebe po pomoči pride. Pogosto se pri meni oglasijo vzgojitelji, ki pravzaprav potrebujejo uro zase in pogovora o sebi in svojem doživljanju, ker so se zadeve nabrale. V hiši sicer imamo skupinsko supervizijo, ki je prostovoljna, a veliko vzgojiteljev se za njo ni odločilo. Individualna, verjamem, da bi bila zelo obiskana, a smo že pri financiranju. (S-I51) To je v tujini stalna praksa. V resnici moraš delati na sebi, ker če ne, se ujameš v rutino funkcioniranja, v nezadovoljstvo sam s sabo in drugimi, pa čeprav z dobrim namenom.

A.: Kako vzgojitelji tu, v MDMB-ju, poskrbijo zase?

N.: Glede na kapaciteto, ki jo imamo, kapo dol vzgojiteljem. (S-I52) To je sigurno ena od stvari, ki bi se jo dalo izboljšati- delo na sebi in na odnosih, ker je vse povezano s tem. (S-I53) Mi ne opravljamo službe, kjer bi bili feedbacki dnevni in rezultat izdelave izdelka. Pri nas so feedbacki procesni in dolgo trajajoči. Vlagaš, vlagaš in takoj rezultatov ni.

Vidim, kadar smo imeli kakšne stvari organizirane v smislu psihohigiene, da smo lačni tega. Kot otroci, ki so kot gobe, ki pijejo, isto je s kadrom. Je pa res, da znotraj tega, kar imaš, moraš izhajati iz sebe, kolikor sam lahko daš, prispevaš.

A.: Ali imajo vzgojitelji dnevno, ko se srečajo med obema dvema delovnim terminoma, čas za kakšen intervizijski pogovor?

N.: Teh pol ure je daleč od intervizije, gre bolj za prenos informacij.

Ko sem bila matični vzgojitelj, gledaš skozi to okno perspektive in verjameš v stvari, ki jih vidiš s tega svojega zornega kota in doživljaš kot tvoj svet. Potem greš na delovno mesto individualnega vzgojitelja in vidiš te iste zadeve še skozi drugo okno in že je perspektiva drugačna, širša in potem prideš na svetovalno delo in vidiš še ta del. Ista situacija, isti problem ima takoj drugačen pomen in s tem rešitve. Kako in s kakšne perspektive gledaš na zadeve je ključno.

Meni se zdi interesanten pristop v tvoji nalogi, ker boš intervjuje speljal s toliko različnimi akterji na različnih delovnih mestih in bo ravno zaradi toliko različnih vlog in subjektov pogleda prišlo na dan določeno spoznanje realnejše ali uvid v določeno zadevo. Veseli me, da odpiraš več oken.

Včasih ob dolgoletnem delu na enem delovnem mestu, ne bi bilo slabo zamenjati le tega in izkusiti delovanje na drugem (vsaj za kratek čas). Saj bi ob izkustvu tistega drugačnega dela tam, tudi na svoje, ne le drugo delo drugače gledal. (S-I54) Dokler pa nezadovoljstvo obstaja, se to prej ko slej odrazi na odnosih. (S-I55) Če bi dobil uvid ali vpogled z druge perspektive, potem si tudi ti pomirjen s svojim delom, veš kje ti sam lahko narediš nove, drugačne korake in ni nekih ponavljajočih impulzov nezadovoljstva v ujetost »sistema«. Potem tudi ni pričakovanj, da bo rešitev prišla od zunaj. (S-I56)

Takšnega časa, tako si ga vzeti s sodelavci, kot ga imava sedajle midva, tega nam manjka. (S-I57)

Ne vem, kam gremo v tem smislu hitenja, storilnosti in obvez in to je čedalje hitrejši vlak. Pa tu ne mislim le na naš dom, ampak širše. Vsako leto je huje, ne vem, kako bomo izstopili iz tega.

Vsekakor pa ni za čakati, da se nekaj spremeni, ker smo sprememba ravno mi, kajne?

23. ZAPIS POGOVORA S SVETOVALNIM DELAVCEM 2 (S-II)

DATUM: 19.10.2016

KRAJ: pisarna svetovalnega delavca v MDMB-ju

DOLŽINA POGOVORA: 1 ura

DOLŽINA DELOVANJA V MDMB-JU: 20 let

Svetovalni delavec je diplomirani socialni delavec.

A.: Kako se počutite v MDMB-ju?

J.: Že 20 let sem na tem delovnem mestu in se tu počutim v redu. (S-II1) Menim, da delam odgovorno in sem avtonomen pri svojem delu. Ne sprejemam sam pomembnih odločitev, te sprejemamo skupaj v timu s sodelavci in sodelavkami, moje mnenje pa se upošteva in se zato tudi počutim ok. (S-II2) Ne počutim se odrinjenega od sodelavk in sodelavcev ali od otrok (S-II3) in uravnoteženo preživljam čas tako s sodelavci, kot z otroci. Za vsakega otroka se trudim po najboljših močeh, tako kot se trudimo vsi v našem timu. (S-II4) V MDMB-ju se počutim sprejetega (S-II5), veliko dajem in tudi dobivam. (S-II6)

A.: Kaj se Vam že zdi dobro urejeno v MDMB-ju, kaj Vam je všeč, s čim ste zadovoljni in kaj menite, da je pomanjkljivost MDMB-ja in/ali bi bilo mogoče potrebno spremembe oz. izboljšanja in kakšni so Vaši predlogi za izboljšanje delovanja MDMB-ja?

J.: V MDMB-ju je dobro urejeno to, da imajo naši otroci streho nad glavo, (S-II7) da imajo urejeno prehrano, (S-II8) v MDMB-ju deluje tako pedagoško, gospodinjsko in kuharsko osebje. (S-II9) Menim, da so tudi prostori dokaj dobro urejeni (S-II10), seveda niso popolni, ampak se mi zdi, da so relativno dobro urejeni. Dobro urejeno se mi zdi tudi to, da zagotavljamo primerne obleke za otroke (S-II11), nudimo pa jim tudi 24-urno varstvo (S-II12), česar nekateri otroci, ki bivajo pri nas, niso bili deležni doma, ko izvemo v kakšni življenjski situaciji so živeli in da so bili dostikrat sami in prepuščeni samim sebi. Menim, da je dobro tudi sodelovanje z okolico, z okoliškimi šolami in s sosesko (S-II13), menim, da smo dobro prepoznani. (S-II14) Menim, da je dober tudi projekt Botrstva, ki deluje pri nas (S-II15)- to je učenje za življenje, saj se tako otroci med drugim učijo tudi razpolagati s svojimi finančnimi viri. Mogoče se ne znamo toliko hvaliti...

A.: Ja, včeraj sem govoril z vašo kolegico Nino in je rekla recimo tudi kapo dol vzgojiteljem za delo, ki ga opravljajo.

J.: Ja, s tem se seveda tudi strinjam. (S-II16) Tule sem videl, da si v teoretičnem delu pisal tudi o trikotnem razmerju med otrokom, starši in strokovnimi delavci. Jaz bi v tem trikotniku na prvo mesto dal otroke, saj so oni tisti zaradi katerih smo mi tu. Socialna strokovna služba je tista, ki odloči, če je lahko otrok nameščen tukaj pri nas v MDMB, se mi pa zdi precej pomembno delo s starši.

Dostikrat se tudi sprašujemo ali naj se osredotočimo bolj na učni del in izobraževanje za otroke ali na zadovoljevanje potreb (S-II17) in tudi učna uspešnost je nek način potrditve za otroke (S-II18) in si lahko tako, če so učno uspešni ali morda tudi zelo uspešni, tudi krepijo svojo samozavest. (S-II19) Za nas je tudi pomembno, da se bodo otroci znali znajti v življenju. Pa ne tako, da bi kdo kradel ali kaj takšnega, ampak, da si bodo znali po zakoniti poti urediti šolo, službo, stanovanje in tudi imeti družino in otroke, kateri bodo to imeli.

Strinjam se s tem, da bi bilo dobro, da bi imeli več stika z otroci, ena na ena (S-II20), vendar, kot si že sam ugotovil se tu tudi pojavljajo nekatere ovire, recimo finančne ovire, saj nimamo toliko finančnih sredstev, da bi zaposlili mogoče več kadra ali dodatne strokovne sodelavce, ki bi vsakemu otroku zagotavljali kontinuirano individualno terapevtsko vodenje. (S-II21)

Menim, da bi bilo dobro, da bi se zmanjšali normativi glede števila otrok v skupini iz 10 otrok na 8 otrok (S-II22), saj bi bilo tako delo lažje in tudi več časa bi bilo za te individualne pogovore in posvečanje takšne pozornosti vsakemu izmed otrok.

Menim tudi, da je v našem poklicu potrebno delo na sebi. (S-II23)

Pri meni imajo otroci vedno odprta vrata, zaprta imam le, če imam kakšen pogovor ali sestanek, kot ga imava danes, pa tudi v takšnih primerih, lahko potrkajo in se dogovorimo, kdaj bi se dobili in menim, da je lahko že samo pogovor z njimi o tem, kaj se jim dogaja, za njih razbremenilen. Ne rabi biti niti nič kaj posebnega ali zahtevnega, lahko je le vsakdanji pogovor glede tega, kako kaj so ali kaj se jim kaj dogaja v šoli in tako.

Meni se zdi tudi pomembno, da ne dregam v njih, temveč bolj to, da vejo, da sem jim na voljo.

Pomembna se mi zdijo tudi neformalna druženja z njimi, recimo jaz sem dosti vključen v igranje nogometa z našimi otroci in dve leti nazaj smo šli, kot nogometna ekipa tudi v Argentino in se mi zdi, da se v takšni druženjih lahko precej dobro povežem z njimi in jih spoznam tudi v malo drugačni luči ali vidim določene stvari, ki jih v formalnih ali terapevtskih pogovorih mogoče ne bi spoznal. To je priložnost, da se še bolj spoznamo in povežemo in, da mi začnejo bolj zaupati in tukaj tudi vidiš, koliko se ti odprejo in koliko ti povejo.

Za izvajanje psihoterapije trenutno nismo usposobljeni in nimamo takšnega prostora, kjer bi to izvajali. Če se izvede kakšen tak bolj oseben pogovor, ga izvedemo v eni izmed naših pisarn ali ga vzgojitelj izvedejo v njihovih vzgojiteljskih pisarnah oz. sobah v njihovi skupini. V primeru, da vidimo in menimo, da bi otrok potreboval dodatno podporo in pomoč pa sodelujemo tudi s psihologi, pedopsihiatri in s svetovalnim centrom.

A.: Kako pogosto se otroci obrnejo po podporo in pomoč v primeru čustvenih težav in potreb in kakšne so njihove težave in potrebe? Kako poskrbite za zagotavljanje podpore in pomoči v primeru njihovih čustvenih težav in potreb? Kako Vi poskrbite za Vaše čustvene potrebe in težave zaradi Vašega dela?

J.: Pri otrocih se pogosto pojavi skrb glede tega, kam spadajo, kam bodo šli recimo za vikend in počitnice. (S-II24)

Pomembna se mi zdi pripravljenost za to, da otroci bivajo v MDMB-ju, da so za to pripravljeni otroci in tudi starši. Pri sodelovanju s starši se mi zdi pomembno spoštovanje, da smo mi do njih spoštljivi in, da so tudi oni spoštljivi do nas, da se tako lahko lažje dogovarjamo in se dogovorov tudi držimo. Razumemo tudi starše, saj imajo tudi oni svoje težave- nekateri so brezposelni, imajo stanovanjske težave in drugo.

Pojavljajo se tudi zakonodajne ali birokratske ovire, kot so konkretno za deklico, ki nima državljanstva in je ne moremo peljati na izlet na Hrvaško, tako, kot druge otroke in se ji tako omeji možnost, da je enako vključena, kot drugi otroci, ki imajo državljanstvo. Eno pomembnejših vprašanj je torej to, da se otroci sprašujejo- kaj bo čez eno leto, ali kaj bo naslednji teden, kje bo za počitnice ali za vikend in kje bo po koncu bivanja v MDMB-ju. (S-II25) Je pa tudi res, da so v obdobju najstništva otroci in mladostniki tudi svojeglavi in trmasti in je tudi kar izziv urejati te stvari in odgovarjati na ta vprašanja. Otrokom potem pomagamo tudi tako, da jim pomagamo poiskati na CSD-jih ustrezne subvencije, s katerimi bi poskrbeli za njihove potrebe.

Glede čustvenih potreb in težav je v primeru, da otroke usmerimo na dodatno pomoč k psihologu tako, da je to urejeno preko zdravstvenega sistema, ki pa na tem področju deluje počasi in so tu dolge čakalne vrste. Če jaz, recimo, danes naročim otroka, bo imel prvi pogovor pri psihologu šele čez pol leta, otrok pa pomoč potrebuje sedaj.

Pri tistih, ki pa že obiskujejo psihologa, psihoterapevta ali hodijo na svetovalni center, pa vidimo pozitivni vpliv iz tega in, ko gre otrok prvič do enega od teh strokovnih delavcev, tudi mi poskrbimo, da gre takrat eden od naših strokovnih delavcev skupaj z njim, do enega izmed teh zunanjih strokovnih delavcev, in mu tudi malo predhodno razložimo za kaj se v takšnih storitvah gre. Dobimo pa potem tudi usmeritve in feedbacke s strani teh zunanjih strokovnih delavcev za to, kako delovati pri teh otrocih. Menim pa, da je pomembna in potrebna pogostost obravnav, da ti otroci redno obiskujejo te strokovne delavce.

Včasih je težava v tem, da kakšni starši ne sodelujejo toliko, kot bi bilo potrebno in je potem ravnovesje v tem trikotnem razmerju med otrokom, starši in strokovnimi delavci na tem delu malo porušeno.

V MDMB-ju zagotavljamo uvodni pogovor, kamor pride otrok z družino in se mu razkaže dom in obrazloži delovanje doma in tu se začne naše sodelovanje s starši in se mi zdi pomembno, da starši vejo, da imajo pravico sodelovanja pri vzgoji otrok, četudi je otrok ali mladostnik pri nas v MDMB-ju in ne, da bi mislili, da jim je s tem, ko otrok biva pri nas ta pravica odvzeta.

Kolegica Ana ima tudi individualne pogovore s starši (S-II26), da jih razbremeni slabe vesti, ki se dostikrat pojavi zaradi tega, kaj bo kdo rekel, ker je njun otrok sedaj v domu in zaradi podobnih vsebin.

Organizirane imamo tudi delavnice za starše- to je 6 ali 7 srečanj. (S-II27)

S starši se lahko dobimo na roditeljskih sestankih in na timskih sestankih. Včasih imamo tudi timske sestanke na terenu. Včasih je tudi dobro, da gremo mi, če se strinjajo in, če nam dovolijo, na njihov dom, da imamo tudi mi predstavbo, kako v njihovem domačem okolju živijo in delujejo. Vsi starši nas ne spustijo do doma in se lahko tudi dogovorimo, da se dobimo na CSD-ju v njihovi okolici.

Menim, da bi bilo mogoče dobro, da bi se malo bolj vzpostavili pogoji sodelovanja staršev in, da bi se v primeru njihovega nesodelovanja omejili njihovi socialni denarni transferji- otroški dodatek in podobno, tako imajo tudi urejeno v tujini. (S-II28)

Eno pomembnejših vprašanj, s katerimi se srečujejo otroci, je, kje bodo živeli po zaključku bivanja pri nas. (S-II29) Mi drugače ne spremljamo otroka po prenehanju bivanja v domu.

V MDMB-ju imamo supervizijo organizirano 1x na mesec, jaz je ne obiskujem, ker sem jo obiskoval že pred časom in se osebno zame ni izkazala, kot zelo uporabna oz. jo v tem trenutku ne potrebujem. Če imam kakršnokoli vprašanje, se obrnem na kolegico Ano, ravnateljka ali druge sodelavce.

Menim, da mogoče sebi posvečam malo premalo časa za razbremenitev. (S-II30) In menim, da se oseba v našem poklicu mora naučiti razmejiti- kaj je poklicno delo in kaj je privatno življenje.

Na splošno bi pohvalil sodelovanje z vsemi organizacijami s katerimi sodelujemo- tako s šolami, CSD-ji in z drugimi organizacijami.

Pri našem delu smo osredotočeni na to, da je otrok središče našega delovanja.

9.3 Priloga 3: Odprto kodiranje

Tabela 9.1: Odprto kodiranje: Mladostnica 1 (OA-I)

1.1. Počutje v domu

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OA-I1a	Na začetku mi tu v skupini in v domu ni bilo tako všeč in pogrešala sem mami,	- Pogrešanje starša	

1.2. Zadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OA-I1b	sedaj pa sem zadovoljna, ker sem prišla sem.	- Zadovoljstvo z bivanjem v domu	
OA-I2a	Imam dobre odnose z vzgojitelj	- Zadovoljstvo z odnosi z vzgojitelji	
OA-I2b	in s sostanovalci.	- Zadovoljstvo s sostanovalci	
OA-I5	Všeč mi je, da so tu v domu določena pravila in, da je pomembno, da jih upoštevamo vsi in da jih ne kršimo in menim, da če tega ne bi bilo, da bi bila zmešnjava.	- Zadovoljstvo s postavljenimi pravili	
OA-I6	Zadovoljna sem tudi, ker sem tu v 5. skupini saj se mi tu zdi dobra skupina.	- zadovoljstvo z matično skupino	
OA-I8	Kljub temu, da je tu v domu toliko ljudi, vseeno najdem tudi prostor zame in za mojo zasebnost.	- v domu najde prostor zase in za njeno zasebnost	
OA-I16a	Meni je vredno način pomoči in podpore vzgojiteljev do mene.	- Zadovoljstvo s podporo vzgojiteljev	
OA-I19c	v primerjavi z nekaterimi prejšnjimi in nekaterimi, ki so bili vmes naši vzgojitelji.	- Zadovoljstvo s trenutnima vzgojiteljema	

1.3. Nezadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
-----------------	--------	------	--------

1.4. Predloži za spremembe

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OA-I7a	Kar bi tu spremenila je to, da bi bil tu dom samo za osnovnošolce	- dom samo za osnovnošolce/ke	
OA-I7b	da bi bilo tu manj ljudi recimo pol manj.	- Pol manj ljudi v domu	
OA-I12	Želim si, da bi bilo v naši skupini več punc-sedaj smo le 3 punce in 6 fantov.	- Več deklet v njeni matični skupini	
OA-I13	In želim si, kot sem že prej rekla, da bi bilo v domu manj ljudi.	- Manj ljudi v domu	

1.5. Psihosocialna podpora in pomoč

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OA-I3	Včasih sem se pogovarjala tudi z ravnateljico doma	- Včasih se je pogovarjala z ravnateljico doma	
OA-I4	s svetovalnima delavcema pa se pogosto vidim, vendar se z njima, bolj kot ne, ne pogovarjam.	- S svetovalnima delavcema se bolj, kot ne, ne pogovarja	
OA-I9	Dostikrat se tu v domu zamotim tudi z glasbo.	- samopomoč prek poslušanja glasbe	
OA-I10	Glasba me pomiri, ko sem jezna.	- Glasba jo pomiri, ko je jezna	
OA-I11	Jezna sem, ko nekdo recimo pove eno isto stvar večkrat ali če moram kaj delati in je to pretežko.	- Izražanje jeze	
OA-I14	Jaz se obrnem na vzgojitelje in povem njim, če sem v domu in z njimi poskusimo skupaj rešiti stvari.	- Obračanje po podporo na vzgojitelje v domu	
OA-I15	Če pa sem doma, pa povem mami.	- Podpora starša, ko je doma	
OA-I16b	Vzgojitelji se trudijo, kolikor se lahko in upoštevajo naše želje in naša mnenja.	- Vzgojitelji upoštevajo njihove želje	
OA-I16c	Zdi se mi, da nas vzgojitelji poslušajo in tudi slišijo.	- Vzgojitelji jih poslušajo in slišijo	
OA-I17a	Jaz vzgojiteljem zaupam	- Zaupanje vzgojiteljem	
OA-I17b	ker vem, da ne bodo drugim osebam govorili to, kar jim jaz zaupam.	- Zaupnost med otroci in vzgojitelji	
OA-I18	ko je šel Kuli v penzion, sta tu delali še vzgojiteljici Špela in Kristina in se je nekaj vzgojiteljev tu vmes zamenjalo.	- Menjave matičnih vzgojiteljev	
OA-I19a	Ta dva vzgojitelja, ki sta sedaj pa sta prijazna	- Prijaznost vzgojiteljev	
OA-I19b	in mogoče še malo bolj razumeta nas	- Razumevanje vzgojiteljev otrok in njihovih situacij	

Tabela 9.2: Odprto kodiranje: Mladostnica 2 (OA-II)

2.1. Počutje v domu

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OA-II1	Trenutno se tu v domu in v tej skupini počutim zelo dobro.	- zelo dobro počutje v domu	
OA-II7	Tu v moji skupini imam občutek, da sem doma in ne, da ne pridem iz ene	- zelo dobro počutje v domu	

	ustanove-šole, v drugo ustanovo-mladinski dom, ampak imam občutek, da sem tu doma.		
OA-II23a	Tako se mami ne more na nikogar spraviti	- občutek varnosti v domu	
OA-II23c	in me ne skrbi toliko glede njegove šole in tudi ne rabim delati nalog čez vikend zanj, kot sem jih včasih in jo sedaj on sam dela tu in je ne rabim jaz zanj delati.	- Olajšanje zaradi učne pomoči vzgojiteljev sorojencem	
OA-II30	Tu v naši skupini jemo večerjo skupaj in tudi vsakič vedno nekaj rečemo pred večerjo.	- Občutek skupnosti in pripadnosti	
OA-II38	Jaz sem ponosna, da sem tu v domu.	- ponos na bivanje v domu	

2.2. Zadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OA-II3a	Nekaj časa nazaj sta bila v naši skupini dva vzgojitelja Lili in Kuli, ki sta bila partnerja in sta res znala voditi nas otroke, kot mami in oči	- Zadovoljstvo s prejšnjima matičnima vzgojiteljema	
OA-II5	S tema dvema matičnima vzgojiteljema, ki ju imamo sedaj imam vredno odnos.	- zadovoljstvo z matičnima vzgojiteljema	
OA-II6	Moj mlajši brat je tudi v tej skupini in mi je fino, da sva skupaj v tej skupini.	- zadovoljstvo z bivanjem sorojenca v domu	
OA-II8c	je tu nekdo, ki me posluša.	- Zadovoljstvo s tem, da je tu nekdo, ki jo posluša	
OA-II9	Tu imam tudi varnost-vem, da bo kosilo ob 14-ih in ne ali bo kosilo ob 14-ih ali ob 16ih ali ob 19-ih.	- Občutek varnosti zaradi postavljene strukture	
OA-II10	Za šolo se mi zdi zelo smiselno, da imam red tukaj.	- zadovoljstvo z redom v skupini za delo za šolo	
OA-II12	Malo je bilo neprijetno včasih, ko so kakšne prijateljice rekle, da bodo pa danes npr. šle ven, jaz pa mogoče tisti dan nisem mogla iti, ker sem se morala vnaprej dogovoriti z vzgojitelji, ampak sedaj sem se navadila na takšno vrsto dogovarjanj in se da vse zmeniti z vzgojitelji.	- Zadovoljstvo z dogovarjanji z vzgojitelji	
OA-II16	Jaz vem, da je privilegij, da sem tukaj v domu. Koliko otrok bi moralo biti tukaj, pa ne morejo biti.	- bivanje v domu je privilegij	
OA-II19	...mi je zelo vredno, ko se kdaj na naših skupinskih sestankih pogovarjamo o kakšnih aktualnih temah-recimo, ko je bila aktualna tematika beguncev, smo se o njih in o tem pogovarjali.	- Zadovoljstvo s pogovarjanjem o aktualnih temah na skupinskih sestankih	
OA-II20	Zelo vredno mi je tudi, ko kdaj kam skupaj gremo-recimo včeraj je cela naša skupina šla gledati lučke v centru Ljubljane.	- zadovoljstvo, ko cela skupina občasno gre kam skupaj	
OA-II23b	in se jaz bolje počutim, ker je on tu	- zadovoljstvo z bivanjem sorojenca v domu	

OA-II27a	Jaz sem zelo zadovoljna z zagotavljanjem podpore in pomoči s strani vzgojiteljev.	- Visoko zadovoljstvo z zagotavljanjem psihosocialne podpore in pomoči s strani vzgojiteljev	
OA-II28	Vzgojitelji tudi dostikrat podaljšujejo in so tu tudi po končanem njihovem delavnem času.	- vzgojitelji se trudijo	
OA-II29	V drugih skupinah je drugače-drugačen je odnos do otrok in nekateri vzgojitelji so kar v vzgojitelski sobi dosti časa in odnos vzgojiteljev do dela je v drugih skupinah tudi drugačen.	- zadovoljstvo z matično skupino	
OA-II35a	Zelo vredno mi je bilo, ko sem enkrat nekaj povedala vzgojiteljici Lili kar nisem naredila najboljša in ona ni bila jezna in me je res razumela in je bila empatična.	- Zadovoljstvo z razumevajočim in empatičnim odzivom ene od vzgojiteljic	
OA-II35b	Hkrati pa ima ona tudi meje in ni delovala do nas na takšen način, da bi se ji mi smilili.	- Zadovoljstvo, ker jih vzgojitelji ne pomilujejo	
OA-II36a	To, da so tu v domu tudi prostovoljci se mi zdi precej pozitivno	- zadovoljstvo s prisotnostjo prostovoljcev	
OA-II36b	in določeni prostovoljci so tudi naredili vtis na mene.	- zadovoljstvo z nekaterimi prostovoljci/kami	
OA-II40	spremenila sem odnos do tega mladinskega doma-na začetku je bila to ustanova, sedaj pa je zame to dom.		
OA-II41	Tu v domu sem se tudi naučila, da sama zase vem, da moram nekaj narediti za sebe, karkoli že želim.	- Zadovoljstvo s pridobljenimi znanji v domu	
OA-II42a	te omejitve, ki jih imam tu v domu so boljše zame	- Zadovoljstvo z redom in omejitvami v domu	
OA-II42b	da me nekdo vodi	- Zadovoljstvo z vodenjem vzgojiteljev otrok	
OA-II42c	in motivira za šolo.	- Zadovoljstvo z motiviranjem vzgojiteljev otrok za šolo	
OA-II43	Kolikor jaz poznam, je v drugih zavodih grozno, recimo v Planini. Notri imajo sicer šolo, drugače pa je grozno-tam kadijo, se tepejo in rabijo dovoljenje za to, da gredo v trgovino.	- Zadovoljstvo z MDMB v primerjavi s tem, kar ve in sliši o drugih zavodih	

2.3. Nezadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OA-II2a	Tu v tej skupini se je v zadnjem obdobju kar nekaj vzgojiteljev zamenjalo	- Nezadovoljstvo ob menjavanju matičnih vzgojiteljev	
OA-II11	Zdi se mi, da imam malo manj časa zame, kot moji vrstniki, ki niso v domu.	- manj časa zase kot vrstniki, ki niso v domu	
OA-II13	...mi ni dobro to, da je preveč otrok. Dva vzgojitelja na 10 otrok se mi zdi preveč...	- Preveč otrok v skupini	
OA-II34a	Ni mi vredno, če se kdaj vzgojitelji jezno odzovejo na nas, če so oni jezni	- Nezadovoljstvo z občasnim neprimernim odzivanjem	

	ali imajo oni težave in da bi zaradi njihovih osebnih težav mi bili okregani ali da bi se zaradi tega oni nad nas jezili ali kaj podobnega.	kakšnega od vzgojiteljev	
--	---	--------------------------	--

2.4. Predlogi za spremembe

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OA-II14	...mislim, da bi bilo delo vzgojiteljev učinkovitejše, če bi bilo manj otrok-da bi se vzgojitelji bolj celi posvetili otrokom.	- manj otrok v skupini	
OA-II15	Zelo vredno bi mi bilo tudi, da bi si tu v skupini na vsake nekaj časa sami kuhali, da se tudi mi naučimo kuhati.	- da bi si občasno sami kuhali	
OA-II17	da bi bilo manj otrok tu v domu.	- Manj otrok v domu	
OA-II18	da bi si sami kdaj kuhali in tako krepili našo samostojnost.	- da bi si občasno sami kuhali	

2.5. Psihosocialna podpora in pomoč

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OA-II2b	in sedaj, ko sta trenutna relativno nova dva vzgojitelja,	- Menjave matičnih vzgojiteljev	
OA-II2c	sem ugotovila, da nista ona dva kriva za te menjave	- Sprejemanje novih matičnih vzgojiteljev	
OA-II2č	in sem se navadila in naučila, da tako je tu v domu.	- Sprejemanje menjavanja matičnih vzgojiteljev	
OA-II3b	in sem se na njiju precej navezala. Ona dva sta tudi znala, da se tudi ti navežeš na njiju.	- Navezanost na prejšnja matična vzgojitelja	
OA-II4	...Lili pa še dela, kot nočna vzgojiteljica in včasih grem čez vikend z Lili na Šmarno goro-greva le jaz in ona ali kdaj še kakšen otrok, ali greva kdaj v kakšno slaščičarno na tortico.	- Intenzivnejše individualno druženje z vzgojiteljico	
OA-II8a	Tu se lahko tudi razjezim	- Možnost izražanje jeze	
OA-II8b	in lahko recimo tudi pol ure govorim zakaj sem tečna in me tu poslušajo-	- Poslušanje vzgojiteljev otrok	
OA-II21	Obrnem se na vzgojiteljico Lili, ki je bila moja matična vzgojiteljica večino časa, ko sem jaz tu, sedaj pa je nočna vzgojiteljica.	- Obračanje na eno od vzgojiteljic v primeru potrebe po psihosocialni podpori in pomoči	
OA-II22	Izven okvira doma se obrnem na mojo starejšo sestro in na fanta.	- Obračanje na starejšo sestro in fanta po psihosocialni podpori in pomoči s strani ljudi izven doma	
OA-II24a	Oče živi v Nemčiji in ga pogrešam	- Pogrešanje očeta	
OA-II24b	in mi je hudo, ker je očetu hudo, ker nas ni tam z njim.	- Očetovo pogrešanje otrok	
OA-II25	Z njim se ne slišimo toliko, le včasih preko telefona.	- Malo stikov z očetom	
OA-II26a	Bolje mi je, ko povem in dam ven iz sebe	- Možnost, da pove kaj se ji dogaja	
OA-II26b	in je že to olajšanje	- Olajšanje ob tem, ko pove, kaj se ji dogaja	
OA-II26c	in rabim samo nekoga, da me posluša.	- Potreba po tem, da jo nekdo posluša	

OA-II27b	Tudi, če so kakšne stvari, ki jih oni ne bi rabili narediti, si vzamejo čas- recimo zadnjič bi morala nekaj poklicati za en pregled pri zdravniku in sem vprašala vzgojitelja, če bi lahko on poklical in je rekel, da bo.	- Dodaten trud s strani vzgojiteljev	
OA-II31	Če imam kakršnekoli težave ali bi se hotela komu zaupati se pogovorim z vzgojiteljico Lili ali s sestro Lariso.	- Obračanje na vzgojiteljico in na sestro v primeru potrebe po psihosocialni pomoči	
OA-II32	Včasih pa povem tudi kaj na naših skupinskih sestankih.	- Izražanje njenih potreb, želja in drugega na skupinskih sestankih njene matične skupine	
OA-II33a	Od vzgojiteljev si želim, da bi me poskušali razumeti iz moje perspektive	- želja po razumevanju njene perspektive s strani vzgojiteljev	
OA-II33b	in, da bi jaz v pogovoru z njimi izvedela, koliko dejansko imam za kakšno stvar jaz prav.	- Želja po odkriti in pristni komunikaciji vzgojiteljev z otroki	
OA-II34b	In jaz te stvari vse povem- enkrat sem to tudi povedala enemu od vzgojiteljev, saj se mi je zdelo, da je bil on sam nekaj jezen in je malo izbruhnil in težil tudi drugim otrokom.	- Sporočanje nezadovoljstva otrok vzgojiteljem	
OA-II37	...včasih, ko smo šli s prostovoljci v sobo se nismo ravno najbolj učili ampak smo se tudi pogovarjali.	- Druženje in pogovarjanje s prostovoljci in prostovoljkami	
OA-II39	Sem sem pripeljala tudi nekatere prijateljice iz gimnazije in so videle, da je tu vse normalno.	- Destigmatizacija bivanja v domu	

Tabela 9.3: Odprto kodiranje: Vzgojiteljica 1 (VA)

3.1. Počutje v domu

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VA1	V mladinskem domu in v moji skupini se zelo dobro počutim.	- Zelo dobro počutje v domu in v matični skupini	
VA2a	Tu v domu in v skupini se razumemo med sabo	- Dobro razumevanje v domu in v skupini	
VA2b	in jaz dobim vso podporo od sodelavca.	- Dobra podpora s strani sodelavca	
VA4	Jaz se počutim povezana v skupini in s skupino.	- Občutek povezanosti z matično skupino	

3.2. Zadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VA10	S sovgojiteljem v skupini se dobro razumem	- dobro razumevanje s sovgojiteljem	
VA12a	Všeč mi je to, da popoldne, ko pridem v skupino imam proste roke glede mojega dela in mi nihče ne dirigira kaj moram početi	- zadovoljstvo z avtonomnostjo dela	
VA12b	in lahko otroke za marsikaj navdušim.	- zadovoljstvo z možnostjo navdušiti otroke za marsikatero stvar	
VA14	so aktivnosti, ki jih imajo otroci,	- Zadovoljstvo z aktivnostmi za	

	precejšen plus za njih.	otroke	
VA15a	Na nekatere prireditve, v gledališča in na takšne stvari pa lahko pridemo, ker imamo z njimi že dlje časa vzpostavljen odnos	- zadovoljstvo s sodelovanjem z nekaterimi zunanjimi organizacijami	
VA15b	in nam odprejo možnost, da lahko naši otroci tja pridejo brezplačno.	- zadovoljstvo, ker nekatere zunanje organizacije otrokom omogočajo obiske nekaterih prireditev ali gledališč	
VA38b	nekateri pa znajo zelo ceniti.	- zadovoljstvo z nekaterimi otroci, ki znajo zelo ceniti stvari, ki jih dobijo brezplačno od donatorjev	

3.3. Nezadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VA11	...z ostalimi vzgojitelji iz drugih skupin pa nismo tako povezani...	- Nepovezanost z vzgojitelji iz ostalih skupin	
VA13	Ni mi všeč, ker smo tu v domu malo preveč finančno omejeni glede tega kaj bi lahko nudili otrokom-recimo otroke sem želela peljati na prireditev Cirque du Soleil, a je tam karta 30€ za odraslega in 10 € za otroke, a nimamo sredstev, da bi otroke lahko peljala na takšno predstavo, čeprav sem jih želela peljati.	- Finančna omejenost za nudenje različnih stvari otrokom	
VA23	včasih pridejo k nam otroci, ki imajo prehude težave.	- nezadovoljstvo ob sprejemanju otrok, ki imajo prehude težave za bivanje v domu	
VA38a	Menim, da določeni otroci premalo cenijo to kar dobijo zastonj od donatorjev	- nezadovoljstvo z nekaterimi otroci, ki premalo cenijo stvari, ki jih dobijo brezplačno od donatorjev	

3.4. Predlogi za spremembe

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VA22a	Moj predlog je glede tega kako se sprejema in koga se sprejema v domu da bi se to nadziralo	- boljše nadziranje sprejemanja otrok v MDMB	
VA26	Ena pomanjkljivost se mi zdi to, da pri pisanju observacij ni enotnega sistema med vzgojitelji.	- Pri pisanju observacij ni enotnega sistema med vzgojitelji	
VA28	Tudi tu v domu se mi zdi veliko in preveč pisanja	- Manj pisanja za vzgojitelje	

3.5. Psihosocialna podpora in pomoč

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VA6a	Kazni, ki jih npr. uporabljamo so pisanje	- Uporaba kazni	
VA6b	otroci pišejo svoja razmišljanja o tem, kar so narobe naredili-proste spise okrog 300 besed in nato mi vzgojitelji preverimo, kaj so napisali	- Otroci pišejo razmišljanja o tem, kar naj bi narobe naredili	
VA6c	in nato morajo otroci to tudi ostalim	- Otroci berejo razmišljanja na	

	otrokom na glas prebrati pred skupino. To zelo pomaga in je uspešno, otrok se mora tudi izpostaviti.	glas pred skupino	
VA8a	Kazni so tudi prepoved telefonov	- Kazen prepovedi telefonov	
VA8b	in da mora otrok pospraviti stvari in pribor pri obroku, kljub temu, da so otroci običajno že vnaprej določeni, kdo bo kdaj pospravljaj.	- kazen pospravljanja posode po obroku	
VA9a	Otroci tudi ne smejo govoriti grdih besed-	- Prepoved govorjenja grdih besed	
VA9b	v takšnem primeru tudi sledi kazen.	- Kazen v primeru govorjenja grdih besed	
VA17	Kakšen imaš odnos do otrok je precej pomembno.	- Pomembnost dobrega odnosa do otrok	
VA22b	čeprav bi to lahko bilo težko in ne vem točno, kako bi se to nadziralo.	- Zahtevnost nadziranja sprejemanja otrok v dom	
VA24	Prejšnje leto je bil pri nas en tak otrok in je šel potem v en drug zavod	- Prehod otrok v drug zavod zaradi njihovih prehudih težav za bivanje v domu	
VA25	se zgodi, da lahko kakšen otrok zruši vse kar vzgojitelji gradimo in želimo imeti vzpostavljeno tu v skupini.	- Rušenje zgrajenega in vzpostavljenega reda in vzdušja v skupini kakšnega od otrok	
VA27	Jaz in so vzgojitelj se drugače slišiva čez cel dan, tudi dopoldne.	- Intenzivno sodelovanje in komuniciranje s sovzgojiteljem čez cel dan, tudi izven uradnega delovnega časa	
VA29a	Otroci nam dostikrat posredno izražajo njihove čustvene težave in potrebe,	- Otroci posredno izražajo njihove čustvene težave in potrebe	
VA29b	včasih pridejo do mene	- Otroci pridejo do vzgojiteljev za psihosocialno pomoč in podporo	
VA29c	ali jokajo	- Otroci včasih jokajo	
VA29č	ali kaj potarnajo.	- Otroci kdaj kaj potarnajo	
VA30	Pogosta težava je ne sprejemanje doma-še kar nekaj otrok, ki so v naši skupini, ni sprejelo bivanja v domu.	- Pogosta težave je nesprejemanje doma otrok	
VA31a	Tu v skupini mladostnica Aleksandra sprejema bivanje v domu	- Primer pozitivnega zgleda mladostnice, ki sprejema dom	
VA31b	in dosti pomaga tudi drugim pri tem	- Pomoč pozitivnega zgleda mladostnice, ki sprejema dom, za druge otroke, ki ga še ne sprejemajo ali ga sprejemajo v manjši meri	
VA31c	in v tem smislu tudi pozitivno vodi skupino.	- Pozitivno vodenje skupine mladostnice	
VA32a	Z otroci se pogovarjamo tudi o dogajanju in realni sliki doma	- Pogovarjanje z otroci o dogajanju in realni sliki doma	
VA32b	otroci so dostikrat čustveno obremenjeni od doma	- Otroci so dostikrat čustveno obremenjeni od doma	
VA32c	in jih je strah za kakšne stvari	- Otroke je strah za kakšne stvari	
VA32č	recimo želijo ustreči staršu, da gredo domov, čeprav čutijo, da se tu najboljše počutijo	- Otroci tudi želijo ustreči staršu, da gredo domov, čeprav čutijo, da se tu najboljše počutijo	
VA33a	Fantje te čustvene težave in potrebe	- Fantje pogosto skrivajo	

	pogosto skrivajo in le včasih kdo potarna	čustvene težave in potrebe	
VA33b	in gredo potem te stvari ven v in prek konfliktov,	- Pri fantih se čustvene težave in potrebe izrazijo prek konfliktov	
VA33c	punce se pa bolj zaupajo.	- Dekleta se bolj zaupajo vzgojiteljici in bolj izražajo njihove čustvene težave in potrebe	
VA34	Za šolske stvari se pa hitro obrnejo na nas vzgojitelje.	- otroci se za šolske stvari hitro obrnejo na vzgojitelje	
VA35	Ja dosti naju upoštevajo.	- otroci dosti upoštevajo vzgojitelja	
VA36a	Jaz za otroke poskrbim tako, da če se jim karkoli zgodi jim posvetim čas	- Posvečanje časa otrokom za psihosocialno podporo in pomoč ob pojavu izjemnejših dogodkov ali situacij	
VA36b	in takrat lahko druge stvari počakajo.	- Odlaganje drugega manj pomembnega dela ob potrebni psihosocialni podpori in pomoči za otroke v primeru izjemnejših dogodkov ali situacijah	

3.6. Skrb zase in strokovni razvoj

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VA3	Sedaj, ko v tej skupini ni več treh matičnih vzgojiteljev se jaz bolj v ospredje postavim.	- Prevezemanje pobude za vodenje skupine in postavljanje v ospredje, ko ni več treh matičnih vzgojiteljev	
VA5a	sem pa dosti opazovala vzgojitelja Tadeja in Majdo-kako npr. ona dva postavita kazen in druge pomembne stvari	- Učenje za delo vzgojitelja prek opazovanja izkušenejših vzgojiteljev	
VA5b	določene stvari sem se pa naučila tudi iz knjig.	- Učenje za delo vzgojitelja prek strokovne literature	
VA7a	Jaz moram napredovati še pri nagrajevanju in pohvalah pri otrocih.	- osebni napredek pri nagrajevanju otrok in dajanju pohval otrokom	
VA7b	Včasih kakšne stvari malo preveč negativno vidim, kar ni vredu in se to lahko učim od so vzgojitelja Tadeja.	- Učenje od so vzgojitelja	
VA16a	Jaz imam še malo težav s tem kako imeti avtoriteto pri otrocih	- Težave vzgojiteljice pri vzpostavljanju avtoritete	
VA16b	sem se že precej izboljšala in mi sedaj gre že kar vredu	- Napredek vzgojiteljice pri vzpostavljanju avtoritete	
VA18	veliko berem in reflektiram.	- Branje in reflektiranje za strokovno in osebno rast	
VA19	Kritika me je včasih prizadela, sedaj me manj.	- Manjša prizadetost vzgojiteljice ob kritiki nanjo ali na njeno delo	
VA20a	Moram in želim se naučiti še kako se odklopiti.	- Želja naučiti se kako se odklopiti	
VA20b	To se mi zdi potrebno, med drugim tudi za potem, ko bom imela svojo družino.	- naučiti se kako se odklopiti, še posebej, ko imajo vzgojitelji/ice svoje družine	
VA21a	Odklopim se pri vožnji	- odklopi se pri vožnji	
VA21b	in, ko grem kdaj na Facebook...	- odklopi se, ko gre na Facebook	
VA21c	ali, ko opazujem okolico.	- odklopi se, ko opazuje okolico	
VA21č	Prav tako se odklopim za vikende, ko	- odklopi se za vikende	

	ne delam nič za službo.		
VA21d	Odklopim se tudi, ko grem z možem na sprehod	- odklopi se, ko gre z možem na sprehod	
VA21e	in ko se z njim pogovarjam.	- odklopi se, ko se pogovarja z možem	
VA37a	Jaz zase pa poskrbim tako, kot sem rekla prejle, da za vikende službo povsem odklopim	- Vzgojiteljica zase poskrbi tako, da za vikende službo povsem odklopi	
VA37b	včasih zavestno preusmerim misli, ko začnem preveč razmišljati o dogajanju v službi	- včasih zavestno preusmeri misli, ko začne preveč razmišljati o dogajanju v službi	
VA37c	berem knjige, gledam filme.	- vzgojiteljica bere knjige in gleda filme, da se odklopi od razmišljanja o dogajanju v službi	

Tabela 9.4: Odprto kodiranje: Prostovoljka 1 (PA)

4.1. Počutje v domu

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PA2b	Z nasmehom pridem in odidem iz doma.	- Dobro počutje v matični skupini	
PA50	Jaz uživam tu. Vsak teden rada pridem sem.	- Uživa v skupini in rada pride v dom.	

4.2. Zadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PA2a	Tu se mi drugače zdi prijetno in domače okolje.	- zadovoljstvo s prijetnim in domačim okoljem	
PA8	Všeč mi je dekoracija prostora v skupini v kateri sem prostovoljka in je to res prijetno.	- Zadovoljstvo z dekoracijo prostora v skupini	
PA11	Trenutno iz mojega videnja iz tega kratkega časa, kot sem tukaj, ne bi želela ničesar spremeniti.	- zadovoljstvo z delovanjem matične skupine	
PA51a	Poleg tega, da pridobivam neke izkušnje,	- Zadovoljstvo s pridobivanjem izkušenj v odnosu z otroci in mladostniki	
PA51b	se tu napolnim s pozitivno energijo	- zadovoljstvo, ker se v skupini napolni s pozitivno energijo	
PA51c	in še vem, da zraven naredim nekaj dobrega.	- zadovoljstvo, ker ve, da naredi nekaj dobrega	
PA51č	Super je, res sem vesela, da sem šla v to.	- zadovoljstvo, da se je odločila za prostovoljstvo	
PA52	Menim, da je fino, da imajo tu prostovoljce.	- zadovoljstvo, da so v domu prostovoljci	

4.3. Nezadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
-----------------	--------	------	--------

4.4. Predlogi za spremembe

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PA56	Zdi se mi zelo ustrezno, da bi v dom prihajali tudi strokovnjaki, ki bi	- da bi bili v domu tudi strokovnjaki, ki bi otrokom	

	otrokom nudili bolj psihosocialno podporo in pomoč.	nudili le psihosocialno podporo in pomoč	
PA57	Področje učne pomoči pa lahko mi prostovoljci gimnazijci pokrijemo.	- da bi področje učne pomoči za otroke pokrivali prostovoljci gimnazijci	

4.5. Psihosocialna podpora in pomoč

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PA1a	Jaz in mladostnik s katerim sodelujem se v okviru najinega druženja pogovarjava o različnih stvareh	- Pogovarjanje otroka in prostovoljca o različnih stvareh	
PA1b	in se uči za njegovo šolo...	- Učenje za šolo	
PA3	V odnosu z mladostnikom s katerim sodelujem sem iskrena in pristna.	- Iskrenost in pristnost prostovoljke v odnosu z mladostnikom	
PA5	Otroci v skupini so prijazni...	- Otroci v skupini so prijazni	
PA6	...in so sedaj bolj sproščeni, ko me že bolje poznajo.	- Otroci so sedaj, ko prostovoljko bolj poznajo, ob njej bolj sproščeni	
PA7	Vzgojitelji so otrokom tudi vedno pripravljeni pomagati.	- Vzgojitelji so otrokom vedno pripravljeni pomagati	
PA9	In menim tudi, da imajo vzgojitelji zelo lep odnos do otrok.	- Vzgojitelja imata zelo lep odnos do otrok	
PA10	Vzgojitelja imata na nek način prijateljski odnos do otrok, hkrati pa imata tudi avtoriteto, kar je težko doseči.	- Vzgojitelja imata prijateljski odnos do otrok in hkrati avtoriteto	
PA12	Menim, da tu v domu dobro poskrbijo za prostovoljce.	- prostovoljka meni, da v domu dobro poskrbijo za prostovoljce	
PA13a	In na začetku so nam tudi razložili, da je naše prostovoljstvo tudi odgovornost	- kot prostovoljec/ka moraš biti odgovoren	
PA13b	in da, če želimo biti prostovoljci moramo biti vključeni celo leto-do konca šolskega leta.	- pogoj za vključenost v prostovoljstvo je vključenost celo šolsko leto	
PA14	Vzgojitelj Tadej je mene tudi dobro informiral glede mladostnika s katerim sodelujem...	- vzgojitelj je prostovoljko dobro informiral o mladostniku s katerim sodeluje	
PA15	...se mi zdi, da imata vzgojitelja v tej skupini v katero jaz hodim lep odnos do otrok.	- Lep in dober odnos vzgojiteljev do otrok	
PA16	Moja vloga v domu je izvajanje učne pomoči.	- Vloga prostovoljke je izvajanje učne pomoči	
PA17a	Včasih, če se s Timom pogovarjava tudi kaj o njem, njegovi družini ali kaj takega	- Pogovarjanje prostovoljke in otroka o njegovem osebnem življenju - Trud prostovoljke za vzpostavitev dobrega stika med njo in otrokom	
PA17b	povem tudi jaz kakšno svojo stvar	- Osebno odzivanje in samorazkrivanje prostovoljke v odnosu z otrokom	
PA17c	in mu probam pri kakšni stvari pomagati.	- Trud prostovoljke za psihosocialno podporo in pomoč otroku	
PA18a	Probam biti pozitivna	- Vlivanje upanja, smisla in pozitivizma prostovoljke otroku	

PA18b	in mu podati sporočilo, da je življenje tudi lepo, čeprav je doživel kakšno zahtevno stvar.	- Sporočanje prostovoljke otroku, da je življenje tudi lepo	
PA19a	Pomembno se mi zdi tudi, da ga res poslušam	- Pomembnost aktivnega poslušanja prostovoljke otroka	
PA19b	in, da sem res tam z njim	- Pomembnost vzpostavitve dobrega stika med prostovoljko in otrokom	
PA19c	in, da mi je	- Pomembnost, da je prostovoljki mar za otroka	
PA19č	in, da mu pokažem, da mi je mar zanj in za to, kar mi govori, o čemer se pogovarjava in, da mi je mar za najino sodelovanje.	- Pomembnost, da prostovoljka otroku pokaže, da ji je mar zanj	
PA20a	Včasih me vzgojitelj vpraša kako kaj gre najino sodelovanje	- Podpora vzgojiteljev prostovoljcem	
PA20b	in mu povem...	- poteka sodelovanje med prostovoljko in vzgojitelji	
PA22a	Pozorna sem tudi na to, da znam stimulirati Tima	- prostovoljka mladostnika spodbuja za delo za šolo preko stimulacije, da se bosta potem igrala	
PA22b	recimo, če se mu ne da več toliko delati za šolo, mu recimo rečem-poglej, še tole narediva, potem pa se greva igrati.	- Druženje in igranje prostovoljke in otroka	
PA23a	Najino sodelovanje izgleda tudi tako, da narediva nekaj računov ali nalog	- Prostovoljka nudi učno pomoč	
PA23b	in se malo pogovarjava tudi vmes.	- Med učno pomočjo se prostovoljka in otrok tudi pogovarjata o njima	
PA24	Vzgojitelj Tadej me je tudi opozoril naj pazim, da me Tim ne bi izkoriščal v tem smislu, da bi jaz namesto njega delala naloge zanj.	- vzgojitelji so prostovoljko informirali, da naj ne opravlja učne pomoči namesto otroka, ampak z otrokom	
PA28	Ne, nikoli potolažiti,...	- Prostovoljka pove, da ni začutila, da bi ji otrok sporočal, da bi rabil tolažbo	
PA29	...pri njemu imam občutek, da ima dosti razčiščeno v glavi to, kar je bilo pri njemu doma in zaradi česar je tu.	- Prostovoljka ima občutek, da je mladostniku dosti razčiščeno v glavi to, kar je bilo pri njemu doma in zaradi česar je v domu	
PA31a	Če on pove njegove osebne stvari meni sem počaščena, da se mi tako odpre	- Prostovoljki je v čast, če ji otrok pove njegove osebne stvari in se ji odpre	
PA31b	in to je stvar med nama in ne še med tretjo osebo.	- Prostovoljka skrbno varuje otrokovo zasebnost in zaupen prostor med njima	
PA32	Jaz tudi varujem najin zaupni prostor in ne delim tega okoli kar se pogovarjava.	- Prostovoljka varuje zaupen prostor med njo in otrokom	
PA33	Včasih mi pokaže njegov foto album in mi ob tem razlaga o njem, o ljudeh na slikah in o tem, kaj se mu je dogajalo in se mu dogaja.	- Otrok se odpre prostovoljki preko skupnega gledanja fotografij iz njegovega foto albuma	
PA34	Meni ni vseeno za Tima.	- Prostovoljki je mar za otroka	
PA35a	Pozorna sem le na to, da, ko pridem v dom, pustim moje probleme pred vrati	- Prostovoljka ob prihodu v dom pusti svoje probleme pred vrati	

PA35b	in da pridem nasmejana, pozitivna in da vlijem pozitivno tudi drugim.	- Prostovoljka pride v dom nasmejana, pozitivna in vlija pozitivno tudi drugim	
PA36	Sem pristna, iskrena...	- v odnosu z otrokom je pristna in iskrena	
PA37a	...tudi, če me Tim kaj vpraša, iskreno povem.	- v odnosu z otrokom je iskrena	
PA37b	Mu tudi povem, kar ga zanima o meni in on mi pove o sebi.	- v odnosu z otrokom se osebno odziva in tudi samorazkriva - Enakovrednost v odnosu med prostovoljko in otrokom	
PA38a	Pomembno mi je, da imava dober odnos	- Pomembnost dobrega odnosa med prostovoljko in otrokom	
PA38b	in, da on lahko meni zaupa.	- Pomembnost, da otrok lahko prostovoljki zaupa	
PA39a	Na sestanku, ki smo ga imeli pri svetovalni delavki ob prihodu v dom	- svetovalni delavci so informirali prostovoljko o sodelovanju z otroci	
PA39b	nam je povedala, da ti otroci rabijo dosti pozornosti	- Otroci rabijo dosti pozornosti	
PA39c	in kdaj povedo kakšne stvari, ki niso nujno resnične.	- Otroci kdaj povedo kakšne stvari, ki niso nujno resnične	
PA40b	vendar ne izdam nobenih podatkov o otrocih, ki so zaupni.	- Prostovoljka varuje osebne in zaupne podatke mladostnika	
PA41a	Vzgojitelj je oseba, ki povezuje vse skupaj in je v podporo otrokom, jih posluša	- prostovoljka na vzgojitelje gleda, kot na osebe, ki povezujejo vse skupaj in so v podporo otrokom	
PA41b	in jim je pripravljen pomagati.	- Vzgojitelja sta otrokom pripravljena pomagati	
PA42a	Vzgojitelji imajo vlogo starša,	- prostovoljka meni, da imata vzgojitelja vlogo starša	
PA42b	hkrati morajo imeti pa tudi avtoriteto,	- Vzgojitelja imata avtoriteto v odnosu z otroci	
PA42c	kot učitelj...	- Vzgojitelja sta v vlogi učiteljev v odnosu do otrok	
PA43a	Predvidevam, da se otroci zaupajo vzgojiteljema, saj jaz vidim, da imata onadva zelo lep odnos do njih	- Predvidevanje prostovoljke, da se otroci zaupajo vzgojiteljema zaradi njunega zelo lepega odnosa do njih	
PA43b	in verjamem, da se otroci, če so v kakšni stiski, njima zaupajo.	- Prostovoljka verjame, da se otroci, če so v kakšni stiski, vzgojiteljema zaupajo	
PA44	...zraven sem bila edino enkrat, ko sta se dva otroka stopla in je eden začel močno jokati in ga je nato vzgojiteljica objemala 2 minuti, da se je pomiril.	- v eni od situacij je vzgojiteljica objemala otroka 2 minuti, da se je pomiril	
PA48b	in se bolj na sebe zanašam.	- v odnosu z mladostnikom se zanaša na sebe in svoje občutke, da dela prav in deluje pravilno	
PA49	Jaz delam kolikor je v moji moči, kolikor zmorem pomagati in trudim se, da sem tu za Tima in, da mu dajem oporo.	- Trud prostovoljke za dober odnos in za pomoč in podporo otroku	
PA53a	Fino je, da otrok ve, da vsak teden nekdo pride samo zaradi njega in da ve, da ga ima nekdo dosti rad in da mu ni vseeno	- Pomembnost dati otroku občutek, da ga ima nekdo rad	

PA53b	ko pride vsak teden in, da ne zamuja.	- Pomembnost konsistentnosti prihajanja prostovoljke k otroku	
PA54	Jaz sem odgovorna, da tu redno hodim in da ne spuščam prostovoljstva.	- Odgovornost prostovoljke za redno prihajanje na prostovoljstvo	
PA55	Na sestanku nas je tudi svetovalna delavka opozorila, da ne smemo kar reči, da nas pa kakšen teden ne bo, če bi se imeli za učiti.	- Odgovornost prostovoljke za redno prihajanje na prostovoljstvo	
PA58a	Letos sem vsem otrokom v skupini priskrbel tudi možnost, da si lahko gredo ogledati katerokoli film želijo v Kolosej.	- Obdarovanje in nagrajevanje otrok v skupini	
PA58b	In Timu so kar oči sijale, zelo je bil vesel.	- Veliko zadovoljstvo in veselje otroka ob prejemu darila	

4.6. Skrb zase in strokovni razvoj

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PA4	V osnovni šoli sem tudi 3 leta hodila na izobraževanje iz medvrstniške mediacije-eno leto smo samo teoretično delali, naslednji dve leti sem pa delala tudi v praksi na tej moji osnovni šoli.	- 3 letno izobraževanje iz medvrstniške mediacije v osnovni šoli	
PA21	...včasih tudi jaz kaj vprašam vzgojitelja glede Tima, se ga ne bojim vprašati.	- pomembnost možnosti vprašati vzgojitelje glede česar koli v povezavi s prostovoljstvom	
PA25a	Dobila sem nove izkušnje	- Pridobivanje novih izkušenj v sodelovanju z mladostnikom	
PA25b	in se sedaj bolj znajdem v sodelovanju s Timom.	- sedaj, po določenem času prostovoljstva, se bolj znajde v odnosu z mladostnikom	
PA26a	Naučila sem se tudi bolj poslušati njega in ljudi	- naučila se je bolj poslušati mladostnika	
PA26b	in tudi razumeti njega in mladostnike, ki imajo podobne izkušnje, kot on.	- naučila se je bolj razumeti mladostnike, ki so v domu	
PA27	In naučila sem se tudi, kako stimulirati oz. spodbuditi takšno osebo za delo za šolo.	- naučila se je motivirati mladostnika v domu za delo za šolo	
PA30a	Ne,	- se ne pogovarja s supervizorji o tem, kar se ji dogaja v domu	
PA30b	vzgojitelj me kdaj kaj vpraša kako mi je tu na prostovoljstvu, ampak zaenkrat ni bilo nič posebnega.	- o prostovoljstvu se pogovarja z vzgojiteljema	
PA40a	Jaz imam zelo lep odnos z mojimi starši in še posebej z mojo mami in se pogosto z njima pogovarjam o mojem prostovoljstvu tu v domu,	- o prostovoljstvu se pogovarja s staršema	
PA45a	Jaz mislim, da ne,	- nima potrebe po več podpore, strokovnih in izkustvenih znanj za opravljanje njene vloge prostovoljke	
PA45b	tu pridobivam izkušnje,	- tu v odnosu z mladostniki pridobiva izkušnje za sodelovanje z njimi	
PA45c	če pa česa ne vem ali rabim pomoč, pa mi ni problem, da se obrnem na vzgojitelja.	- Če prostovoljka česa ne ve ali rabi pomoč, se obrne na vzgojitelje	

PA46	Tudi svetovalna delavka doma nam je na sestanku rekla, da se lahko obrnemo k njim po nasvet in, če bi bila v taki situaciji, da bi to rabila, bi se obrnila na njih.	- Možnost, da se po nasvet obrne k svetovalnima delavcema	
PA47a	Če imam kakšno vprašanje, vprašam tudi moje starše.	- če je v dilemi glede prostovoljstva, o tem vpraša starše	
PA47b	Ampak jim ne razlagam sam problem, ampak jih samo vprašam, kaj naj bi v določeni situaciji naredila.	- svojim staršem ne razlaga osebnih in zaupnih informacij mladostnika	
PA48a	Nimam tudi nobene druge profesionalne supervizije	- Prostovoljka nima strokovne supervizije	

Tabela 9.5: Odprto kodiranje: Fokusna skupina otrok 3 (OB)

5.1. Počutje v domu

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OB1	Jaz se v skupini počutim zelo dobro in mi je fino	- Dobro počutje v skupini	
OB2	včasih je le malo utrujajoče, ker imamo toliko aktivnosti.	- utrujenost, ker imajo toliko aktivnosti	
OB3	Včasih sem tudi žalostna, ker pogrešam starše.	- Žalostna, ker pogreša starše	
OB4	Meni je tu v MDMB-ju res zelo dobro, najboljšo.	- Zelo dobro počutje v skupini	
OB6	Jaz se tudi počutim zelo dobro v tej skupini	- Zelo dobro počutje v skupini	
OB7	edino imamo kar nekaj interesnih dejavnosti in smo včasih utrujeni zaradi tega.	- utrujenost, ker imajo toliko aktivnosti	

5.2. Zadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OB5a	V MDMB in v našo skupino dostikrat pridejo kakšni sponzorji	- Sodelovanje otrok in sponzorjev MDMB-ja	
OB5b	in skupaj z njimi izdelujemo kakšne izdelke in si tako zapolnimo naš čas.	- Izdelovanje izdelkov otrok in sponzorjev MDMB-ja	
OB9a	...imamo z njima zelo dober odnos	- Otroci imajo z vzgojiteljema zelo dober odnos	
OB9b	sta prijazna in zelo vreda	- Vzgojitelja sta prijazna in zelo vreda	
OB11	Zelo dobro se počutim, ko gremo skupaj na kakšne aktivnosti, recimo sedaj, ko smo bili na jadraniu.	- Zadovoljstvo, ko je cela skupina vključena v skupne aktivnosti	
OB12	Z večino stvarmi smo zadovoljni v MDMB-ju in v naši matični skupini	- Zadovoljstvo otrok z večino stvarmi v MDMB-ju in v njihovi matični skupini	
OB32a	Prostovoljci, ki pridejo v našo skupino so dobre duše	- Zadovoljstvo s prostovoljci	
OB35a	Všeč mi je in zadovoljni smo z odnosom, ki ga imajo vzgojiteljice do nas	- Zadovoljstvo otrok z odnosom vzgojiteljev do njih	

5.3. Nezadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OB10	sta pa kdaj tudi tečna.	- Vzgojitelja naj bi bila kdaj tudi tečna	
OB34	včasih pa je tudi kakšen smotan prostovoljec/ka, ki pove kakšno stvar.	- Nezadovoljstvo otrok, če včasih kakšen prostovoljec pove zaupne stvari drugim	

5.4. Predlogi za spremembe

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OB13a	edino kar bi si želeli, je več izhodov,	- da bi imeli več izhodov	
OB13b	da bi lahko večkrat šli v kino	- da bi lahko večkrat šli v kino	
OB13c	in, da bi se lahko večkrat dobili s prijateljicami.	- da bi se lahko večkrat dobili s prijatelji/cami	
OB14	Mogoče bi bilo dobro, da bi imeli malo več časa lahko mobitele	- da bi lahko imeli čez dan več časa mobitele	
OB16	Tu v domu so prepovedani parčki med nami sostanovalci in sostanovalkami in si želimo, da bi lahko bili parčki.	- da bi bili dovoljeni parčki med sostanovalci/kami	

5.5. Psihosocialna podpora in pomoč

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OB8	Naša vzgojitelja sta, kot naša nadomestna starša	- Vzgojitelja sta kot nadomestna starša	
OB15	Všeč mi je, da sta nam vzgojitelja in tudi svetovalna delavca dosti na razpolago.	- Vzgojitelja in svetovalna delavca sta otrokom dosti na razpolago	
OB17	Tu v MDMB-ju postanemo precej bolj samostojni.	- Otroci v MDMB-ju postanejo bolj samostojni	
OB18a	Ko sem žalostna,	- Občutki žalosti	
OB18b	grem običajno v mojo sobo	- Umik v svojo sobo	
OB18c	in se tam jokam	- Izražanje čustev in občutkov otrok preko joka	
OB18č	in, če me kdo od vzgojiteljev sliši, pride k meni	- Vzgojitelji samoiniciativno pridejo do otrok, če so v stiski	
OB18d	in me potolaži.	- Vzgojitelji tolažijo otroke - Empatično odzivanje vzgojiteljev	
OB18e	To pa izgleda tako, da vzgojiteljica pride do mene in se prijazno z mano pogovarja	- Vzgojitelji se prijazno pogovarjajo z otroci	
OB18f	in mi pove, da se bo vse uredilo.	- Vzgojitelji otrokom povejo, da se bo vse uredilo	
OB19	Mene je bolelo to, ker so vsi sošolci govorili- ja, danes ali za vikend grem pa jaz z mami in očetom tja in tja... kaj pa jaz, naj grem z vzgojiteljico ali kaj?	- Neenakovrednost med otroci, ki so v MDMB-ju in njihovimi ostalimi sovrstniki	
OB20	mi smo bolj samostojni	- Otroci v MDMB-ju postanejo bolj samostojni	
OB21	Jaz in mami se zelo dobro razumeva	- Dobro razumevanje mladostnice z njeno mami	
OB22	ati včasih tečnari za šolo.	- Mladostničin oče je zahteven glede njene šole	
OB23a	Jaz trenutno tudi hodim na svetovalni	- Mladostnica obiskuje	

	center	svetovalni center	
OB23b	in se mi zdi to tudi dober način, da se malo pogovorim o meni in o moji situaciji.	- obiskovanje svetovalnega centra se ji zdi dober način, da se z enim od strokovnjakov za psihosocialno podporo in pomoč pogovarja o njej in njeni situaciji	
OB24a	Jaz sem tudi šla do psihoterapevke in sem jo obiskovala dve leti, to je bilo v 4. in 5. razredu, a to ni bilo na pobudo MDMB-ja in je bilo preden sem prišla sem.	- Ena od mladostnic je obiskovala psihoterapevko že preden je prišla v dom	
OB24b	So mi pa ti pogovori pomagali.	- Mladostnici so pogovori s psihoterapevko pomagali	
OB25a	Pri meni je bilo tako, da sem v MDMB prišla v sredo in sem potem v petek šla domov in, ko sem se v nedeljo vrnila, sem precej jokala	- na začetku bivanja v domu je precej jokala	
OB25b	in nato smo se dogovorili, da sem prespala doma in se nato naslednji dan vrnila v skupino.	- Vzgojitelji so bili prilagodljivi in razumevajoči in so mladostnici pomagali tako, da je na začetku bivanja v domu lahko prespala doma	
OB25c	Enako se je zgodilo tudi naslednji vikend, potem pa sem se navadila.	- na začetku se ji ni bilo lahko navaditi na bivanje v domu	
OB26	V tej situaciji so vzgojitelji odreagirali tako, da so mi šli na roko in, da smo se dogovorili, da sem lahko prespala doma.	- Vzgojitelji so mladostnici šli na roko	
OB27	Dogovorili smo se tudi, da so nekaj časa starši prihajali vsak dan ali vsak drug dan, da so me pomirili.	- Vzgojitelji so mladostnici šli na roko	
OB28a	Meni pomaga tudi ena plišasta igračka v obliki srčka, takšna penica in, ko mi je hudo ali, ko sem jezna, jo stiskam in se tako pomirim.	- Ena od deklet se pomiri preko stiskanja plišaste igrčke, ko ji je hudo ali, ko je jezna	
OB28b	Če pa ne najdem penice, pa zložim vse obleke ven in jih nato pospravim nazaj v omaro in je to moj drugi način pomiritve.	- Še en način pomiritve je, da zloži vse obleke iz omare in jih nato pospravi nazaj	
OB29a	Ja, jaz sem se šla tudi s povštrom karate in sem ga udarila in boksnila	- ena od deklet se je pomirila preko boksanja vzglavnika	
OB29b	ali včasih sem udarjala po mizi, da me je bolelo,	- ena od deklet se je pomirila preko udarjanja po mizi dokler je ni bolelo	
OB29c	nato pa sem si rekla, da ne rabim delati tega, da me boli in, da se grem lahko pogovoriti z vzgojiteljico in sedaj odreagiram tako.	- Dekle je odkrilo nov način pomiritve preko pogovarjanja z vzgojiteljico	
OB30a	Včasih, ko sem žalostna,	- Žalost mladostnice	
OB30b	grem poslušati glasbo in se tako zamotim	- ko je žalostna, se mladostnica zamoti z glasbo	
OB30c	ali pa grem brati knjigo.	- ko je žalostna, gre mladostnica brati knjigo	
OB31a	Jaz tudi včasih, ko sem jezna	- Izražanje jeze	
OB31b	vržem stvari na tla, potem pa jih pospravim nazaj.	- pomiritev prek pospravljanja	
OB32b	in se jim lahko zaupamo	- prostovoljcem/kam lahko zaupajo	

OB32c	in so nam pomembni.	- Prostovoljci so otrokom pomembni	
OB33	Večina jih ne pove stvari naprej vzgojiteljem, katere nočemo, da bi govorili naprej	- Večina prostovoljcev varuje zaupni prostor med njimi in otroki in zaupnih stvari ne govorijo drugim	
OB35b	so nam dostopni in na voljo	- Vzgojitelji so otrokom na voljo in so jim dostopni	
OB35c	in se lahko z njimi tudi pogovorimo, če kaj rabimo.	- Otroci se lahko z vzgojitelji pogovarjajo, če rabijo čustveno podporo in pomoč	
OB36	Lahko se obrnemo na in sta nam dostopna tudi svetovalna delavca.	- Otrokom sta na voljo in jim dostopna svetovalna delavca	

Tabela 9.6: Odprto kodiranje: Vzgojitelj 2 (VB)

6.1. Počutje v domu

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VB1	Jaz se v MDMB-ju in v moji skupini počutim dobro in počutim se tako dobro, kot se mora počutiti vzgojitelj.	- Dobro počutje v matični skupini in v domu	
VB10a	Jaz se z MDMB-jem identificiram	- vzgojitelj se z domom identificira	
VB10b	in sem občutljiv, če bi kdorkoli kaj govoril čez dom ali zaposlene.	- občutljivost glede kritik na zaposlene ali dom	

6.2. Zadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VB11	Jaz sem z domom na splošno zadovoljen	- splošno zadovoljstvo z domom	
VB16	Menim, da je pri nas v domu dobro to, da smo za otroke vedno na voljo.	- Dobra stran doma je, da so vzgojitelji za otroke vedno na voljo	
VB25c	in trenutno je naš supervizor Bogdan Polajnar in menim, da imamo sedaj res dobre supervizije, da so koristne in jih rad obiskujem.	- Vzgojitelj je zelo zadovoljen s trenutno supervizijo	

6.3. Nezadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VB2	Ni mi všeč, če bi kakšni sodelavci ali sodelavke želeli napihni kakšno težavo ali situacijo.	- nezadovoljstvo, če kdaj sodelavec/ka napihne težavo ali situacijo	
VB13	Ne strinjam se s tem, da se naše delo socialnih delavcev, vzgojiteljev in socialnih pedagogov enači s statusom šolskega učitelja.	- Nezadovoljstvo z enačenjem dela socialnih delavcev, vzgojiteljev in socialnih pedagogov s statusom šolskih učiteljev	
VB14a	Včasih menim, kot da smo malo izkoriščani s strani države	- Izkoriščanje socialnih delavcev, vzgojiteljev in socialnih pedagogov s strani države	

6.4. Predlogi za spremembe

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VB12a	menim, da bi bilo dobro, da bi se edino malo bolj starše vključilo	- Večja vključenost staršev	
VB12b	četi bi bilo potrebno malo zakonske prisile, da bi starše streznila.	- Možna zakonska prisila za vključitev staršev	
VB14b	in, da ne poskrbimo zase- tu vidim malo manjko pri nas in priložnost za napredek.	- Socialni delavci, vzgojitelji in socialni pedagogi bi morali bolj poskrbeti zase v odnosu med nami in državo	
VB15	Menim, da smo malo tudi premalo prepoznavni, kompletna socialna stroka.	- Predlog in potreba, da bi bila celotna socialna stroka bolj prepoznavna v družbi	
VB23	Zdi se mi pomembno, da bi si center za socialno delo vzel več časa za naše mladostnike in za delo s starši.	- da bi si Centri za socialno delo vzeli več časa za mladostnike in za delo s starši	

6.5. Psihosocialna podpora in pomoč

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VB3a	Pomemben je način, kako odreagiramo	- Spoštljiv odnos do otrok	
VB3b	in meni je precej bolj bližje ta način, da sem jaz z mladostnikom in ob mladostniku	- Sodelovanje z otroci	
VB3c	in ga od tu podprem za naprej in ga/jo aktiviram.	- Podpiranje otrok	
VB4	Ni pa mi blizu to, da bi bil nekdo nad njim in mu iz te avtoritarne pozicije govoril, kaj naj bi on/ona počel/a.	- Nevzvišeno delovanje v odnosu z otroci	
VB5	Za določene osnovne stvari in osnovna pravila pa ni razprave.	- Red in nepopustljivost pri osnovnih pravilih	
VB6a	Sem tudi takšen, da ne rad iščem krivca za določeno stvar, situacijo ali vedenje otroka,	- Vzgojitelj ne rad išče krivca	
VB6b	včasih je to posledica določenih različnih okoliščin	- Razumevanje vzgojitelja otrok in situacij v kakršnih so	
VB6c	in se raje osredotočim na to, kar je že dobro in, da gremo skupaj od tu naprej.	- Vzgojitelj se osredotoča na dobro in od tu skupaj z otrokom sodeluje	
VB7a	In, ko pride do takšne situacije, kjer je treba kakšno stvar razrešiti ali, kjer moram uporabiti moje izkustveno in strokovno znanje, je moj pristop takšen, da spodbudim sodelujoče v to, da se dajmo pogovoriti o tej stvari	- Vzgojitelj spodbuja medsebojno komuniciranje vseh vključenih o situacijah, ko pride do težav	
VB7b	in pogledjmo, kaj se da v tej konkretni situaciji narediti.	- Vzgojitelj išče vire moči in deluje v smeri rešitev	
VB8a	Zelo ne rad zagrozim otrokom, da če določene stvari ne bodo naredili ali opravili, da ne bodo imeli tega in tega	- Vzgojitelj ne rad zagrozi otrokom s kaznimi	
VB8b	ker če zagroziš moraš potem, če otrok določenih stvari ne naredi, dosledno grožnjo tudi izpolniti.	- Vzgojitelj enakovredno obravnava otroke in je dosleden	
VB9a	Ni mi blizu tudi beseda kazni ali beseda discipliniranje, jaz raje govorim o posledici.	- Nediscipliniranje vzgojitelja otrok, temveč posledice za otroke v primeru določenih	

		neprimernih ali neustreznih ravnanj ali drugega	
VB9b	Če otrok ne bo določenih stvari naredil, ga ne bom kaznoval, posledica pa bo, da določenih stvari mogoče ne bo imel ali bo imel/a malo omejene.	- Posledica neprimernih ravnanj otrok so omejitve določenih stvari	
VB17	Jaz starše vedno vabim v partnerski odnos.	- Vzgojitelj starše vabi v sodelovalni, partnerski odnos	
VB18	V odnosu z mladostniki se mi zdi pomembno, da smo jim na voljo in, da jim damo prostor in čas, da nam povedo, kaj je bilo, kaj se je zgodilo in kaj se jim dogaja.	- Pomembnost, da so vzgojitelji otrokom na voljo ter, da jim dajo prostor in čas, da se odprejo, ko in, če se želijo	
VB19	Pomembno je, da v odnosu z otroci daš sebe in, da poveš tudi kakšen svoj primer ali kako sem jaz doživel določeno situacijo in, da se osebno in strokovno odzivaš v delovnem odnosu.	- Pomembnost osebnega in strokovnega odzivanja vzgojitelja v delovnem odnosu z otroci	
VB20	Pomembno se mi zdi tudi, da ne sprejmeš malikovanja oz. idealiziranja, ko bi te otroci idealizirali.	- Pomembnost, da vzgojitelj ne sprejme idealiziranja njega s strani otrok	
VB21a	Pomembna se mi zdi tudi avtocenzura	- pomembnost avtocenzure pri vzgojitelju v odnosu z otroci	
VB21b	in, da veš, kaj je v določeni situaciji primerno reči	- pomembnost vedeti kaj je v določeni situaciji primerno reči	
VB21c	in kaj bo koristilo otroku.	- pomembnost vedeti, kaj bo koristilo otroku	
VB22	Včasih se mi zdi dobro, tudi, da s sodelavkami ali z otroci odigram dvornega norčka in rečem mogoče kaj humorno prepovedanega ali rečem kakšno sočno kletvico, seveda v humornem smislu, da malo razelektrim ozračje, če pride do takšne situacije.	- Uporaba humorja za dvig pozitivnega vzdušja in razelektritev ozračja, ko je le-to napeto	
VB24a	Zelo pomembno se mi zdi delo s starši	- pomembnost dela s starši	
VB24b	in, da so dovolj vključeni v življenje otrok, četudi čez teden otroci bivajo pri nas.	- pomembnost vključenost staršev v življenje otrok	
VB26c	To mojo številko ima ravnatelj in moja so-vzgojiteljica in moji sodelavci in njim sem ves čas dosegljiv, tudi, ko me ni v službi,	- Številko osebnega mobitela vzgojitelja imajo njegovi sodelavci, ki jim je ves čas dosegljiv	
VB26č	ko pa sem prost ali imam dopust, pa so otrokom na voljo moja so-vzgojiteljica in moji sodelavci, ki bodo prav tako dobro poskrbeli za njihove potrebe, kot bi poskrbel jaz in so njim takrat na voljo oni.	- Otrokom je ves čas, ko so v domu na voljo nekdo od vzgojiteljev	
VB29a	Pri našem delu je pomembno, da se dobro razumem z mojo so-vzgojiteljico.	- Pomembno je, da se vzgojitelja med seboj dobro razumeta	
VB29b	Ta timski duh je res pomemben in, da imata sodelavca podobne vrednote.	- Pomembnost dobrega timskega duha med sodelavcema in skupnih vrednot med njima	

VB29c	Pomembno je torej sodelovanje med sodelavci in med strokovnimi službami.	- Pomembno je dobro sodelovanje s sodelavci in med strokovnimi službami	
VB30	Pomemben je ravnatelj in pomembne so kuharice in gospodinje, vse te osebe, ki delujejo v našem domu, so pomembne za zagotavljanje dobre in potrebne psihosocialne podpore in pomoči otrokom.	- Pomembne so vse osebe v domu za zagotavljanje dobre in potrebne psihosocialne podpore in pomoči otrokom	
VB31	Moje načelo, ki se ga držim v odnosu z otroci, je- pojdi osebno v odnos in menim, da se jim tako lahko približam in na tem nivoju najbolje sodelujem z njimi.	- Vzgojitelj se drži načela osebnega odzivanja v delovnem odnosu z otroci	
VB32a	Menim, da otroci ne radi povejo zahtevne stvari, ki se dogajajo v njihovi notranjosti	- Otroci neradi povejo zahtevne stvari, ki se dogajajo v njihovi notranjosti	
VB32b	in zato menim, da je res potrebno si vzeti čas za otroka in biti v spoštljivem odnosu z njim.	- Potrebno si je res vzeti čas za otroka in biti v spoštljivem odnosu z njim	
VB33	Psihosocialna podpora in pomoč je proces, ki je tudi boleč in je pomembno, da ne silimo v otroka.	- Psihosocialna podpora in pomoč je proces, ki je tudi boleč in je pomembno, da strokovni delavci in drugi v domu ne silijo v otroka	

6.6. Skrb zase in strokovni razvoj

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VB25a	Zelo pomembna se mi zdi tudi supervizija,	- Vzgojitelju se zdi zelo pomembna supervizija	
VB25b	ki jo ves čas redno obiskujem	- Vzgojitelj ves čas redno obiskuje supervizijo	
VB26a	Zdi se mi pomembno, da si vzgojitelji vzamemo tudi čas zase	- Pomembno je, da si vzgojitelji vzamejo čas zase	
VB26b	in jaz ne dajem mojega mobilnega telefona otrokom in staršem.	- Vzgojitelj številke svojega osebnega mobitela ne pove otrokom ali staršem	
VB27	Je pa res, da pridobimo veliko socialnega kapitala- otroke spremljaš, si z njimi in jih res spoznaš in z njimi ustvarjaš odnos.	- Vzgojitelji prek intenzivnejšega druženja in sodelovanja z otroci pridobijo veliko socialnega kapitala	
VB28	Menim, da je zelo dobra supervizija	- Pomembnost obiskovanja supervizije za vzgojitelje	
VB34a	Pri našem delu je res pomembno tudi to, da se mi socialni pedagogi sami spoznavamo	- Pomembnost, da vzgojitelj spozna samega sebe in se uči o sebi in o svojem delu	
VB34b	in, da se poznamo, saj nam bo to pomagalo pri delu z mladostniki.	- pomembnost samoreflektiranja za dobro delo, delovanje in nudenje psihosocialne podpore in pomoči otrokom	

Tabela 9.7: Odprto kodiranje: Praktikantka 2 (PB)

7.1. Počutje v domu

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PB1	S to punco s katero se učiva in druživa se jaz počutim zelo sproščeno	- sproščeno počutje z mladostnico s katero sodeluje	
PB3	Na začetku mi je bilo edino malo neprijetno, ker, ko sem prišla prvi dan v to skupino, še nisem imela določene osebe, s katero bom delala in potem je vzgojiteljica naglas v spodnjem prostoru rekla, kdo bi imel prostovoljko in je bilo to malo neprijetno.	- neprijetno ji je bilo na začetku pri določitvi otroka za sodelovanje	
PB25	Jaz sem kar malo jezna, da vzgojitelji niso tako angažirani. Niso otroci krivi, da so tu.	- Jeza praktikantke, ker vzgojitelji niso dovolj angažirani za podporo in pomoč otrokom	
PB33a	Jaz se tu zelo počutim, kot, da sem x, y člen.	- v tej skupini se ne počuti sprejeto	
PB33b	Ne tretji člen, ampak x, y člen.	- ne dobiva občutka, da je pomembna, s strani vzgojiteljev	
PB34	Od nekaterih vzgojiteljic dobim občutek v smislu pridite, opravite svoje in pojdite domov.	- počuti se nezaželeno s strani nekaterih vzgojiteljev	

7.2. Zadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PB8	Všeč mi je lokacija, da niso "bogu za hrbtom", kot je recimo Hrastovec in nekateri drugi zavodi.	- Zadovoljstvo z lokacijo doma v središču Slovenije	
PB9	Vredu mi je tudi, da sta v skupini 2 vzgojitelja	- Zadovoljstvo, da sta v skupini 2 vzgojitelja	
PB10	in da so manjše skupine.	- zadovoljstvo, da niso tako velik skupine	
PB11a	Všeč mi je tudi, da je nek red v skupini	- zadovoljstvo, da obstaja nek red v skupini	
PB11b	recimo, da imajo otroci dežurstva in pospravljanje.	- Zadovoljstvo z obstojem dežurstev in organiziranim pospravljanju	
PB13a	Zdi se mi super, da imajo otroci na voljo različne aktivnosti recimo gimnastika in druge	- zadovoljstvo, da imajo otroci na voljo različne aktivnosti	
PB13b	in da imajo kdaj kakšne dogodke, kot recimo sedaj, ko imajo obisk Božička.	- zadovoljstvo, da imajo otroci občasno nekatere dogodke v domu	
PB17	Všeč mi je, da si lahko sobe po svoje uredijo	- zadovoljstvo, da si otroci lahko svoje sobe uredijo po svoje	
PB41a	Kar se mi zdi v domu vredu je recimo čiščenje-	- zadovoljstvo, da je poskrbljeno za organizirano čiščenje	
PB41b	to mi je vredu, da obstaja nek red.	- zadovoljstvo, da v domu obstaja nek red	
PB42	In vredu mi je tudi dnevni red.	- Zadovoljstvo z dnevnim redom za otroke	

7.3. Nezadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PB4a	Moti me to, ker nimam odnosa z vzgojitelji in vzgojiteljicami in se nič ne pogovarjamo o otrocih	- nezadovoljstvo, ker nima odnosa z vzgojitelji in se nič ne pogovarjajo o otrocih	
PB4b	in mi manjkajo te informacije glede tega zakaj so oni tu in na katerem področju tudi čustvenem in osebnostnem bi rabili tudi oni podporo, ob delu za šolo	- prostovoljki manjkajo informacije glede otrok	
PB7	Tu pri vzgojiteljih nimam podpore, da bi mi povedala kaj o tem, zakaj je ta deklica, s katero delam, tu in na katerih področjih bi bilo še dobro delati z njo v smislu opolnomočenja in čustvene podpore.	- nezadovoljstvo, ker prostovoljki vzgojitelja ne povesta na katerih področjih psihosocialne podpore in pomoči bi lahko sodelovala z mladostnico	
PB15	Ni mi tudi fino, ker kdaj pogojujejo določene stvari-recimo, če ne boš nehal žvižgati, ne boš dobil vroče čokolade in podobno.	- nezadovoljstvo zaradi občasnega ne najbolj primerne pogojevanja otrok	
PB18	čeprav to ni nek dom.	- Življenje v MDMB-ju ni enakovreden nadomestek občutka doma za otroke, kot ga imajo nekateri drugi otroci, ki niso v MDMB-ju	
PB20	Zdi se mi, da je tu premalo spodbud za učenje.	- V skupini je premalo spodbud za učenje	
PB21a	Zdi se mi, da vzgojitelji niso dovolj angažirani za šolo zanje in druge otroke	- Vzgojitelji niso dovolj angažirani za učno pomoč mladostnikom	
PB21b	in tudi za čustveno podporo zanje in za druge otroke.	- Vzgojitelji niso dovolj angažirani za psihosocialno podporo za mladostnike	
PB23	Meni je Manca rekla, da sploh ni rada tu v domu.	- Mladostnica ni rada tu v domu	
PB36	saj se mi v teh zavodih in ustanovah ne zdijo kvalitetni odnosi.	- V zavodih in totalnih ustanovah v Sloveniji ni najbolj kvalitetnih odnosov	
PB46	Tu sem opazila, da je s strani vzgojiteljev premalo pohval!	- Premalo pohval otrok s strani vzgojiteljev	
PB49	tu so pa sedaj bolj prazne stene.	- Nezadovoljstvo z dekoracijo prostorov v skupini	
PB74b	in mi je rekla, da ena od vzgojiteljic ne odobrava tega.	- Mladostnica je omenila, da ena od vzgojiteljic ne odobrava sprehodov	

7.4. Predlogi za spremembe

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PB22	Moj predlog za izboljšanje delovanja MDMB-ja so govorilne ure za otroke- da bi imel vsak otrok ob določeni dogovorjeni uri 15 minut na dan.	- govorilne ure za otroke	
PB26a	Za prostovoljce bi lahko imeli kakšno usposabljanje ali vsaj kakšne začetne pogovore in malo uvajanja	- usposabljanje za prostovoljce	
PB26b	da malo povejo pričakovanja od nas in kako se dela z otroci.	- Da strokovni delavci doma prostovoljcem povedo	

		pričakovanja do njih	
PB35	Jaz bi tu v Sloveniji preuredila zavode in totalne ustanove, da bi imeli bolj tople odnose...	- Preurediti zavode in totalne ustanove v Sloveniji, da bi imeli bolj tople odnose	
PB37	In tem, ki so v ustanovah bi dala žepnino	- Žepnina za otroke v ustanovah	
PB38	in recimo 12 letnice ne bi pustila, da hodijo s taksiji v šolo.	- Bolj poskrbeti za varnost mladoletnih otrok pri sodelovanju z zunanjimi sodelujočimi osebami, ki niso strokovni delavci - razmisliti o smiselnosti in načinu sodelovanj otrok z zunanjimi sodelujočimi osebami, ki niso strokovni delavci	
PB39	Manca drugače ima Urbano in ima občutek, da je dovolj samostojna, da bi šla na avtobus in se sprašuje zakaj mora pa ona na taksi.	- mladostnica meni, da je dovolj zrela za samostojno vožnjo z avtobusom v šolo	
PB40a	Jaz bi dvojne sobe čisto ukinila	- ukinitvev dvojnih sob	
PB40b	le za brate in sestre bi jih mogoče pustila.	- dopustitev dvojnih sob za brate in sestre	
PB48	mogoče bi bilo tudi dobro, da bi imeli tu v prostorih po stenah kakšne motivacijske reke	- Motivacijski reki po stenah v skupini	
PB76	Zdi se mi tudi pomembno, da bi bilo malo več nadzora nad delom vzgojiteljev tu v domu, da bi recimo imeli kamere ali kakšno drugo obliko nadzora in se mi zdi, da bi potem lahko bila kvaliteta dela vzgojiteljev z otroki boljša.	- Nadzor nad delom vzgojiteljev s kamerami ali drugimi oblikami nadzora	

7.5. Psihosocialna podpora in pomoč

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PB2a	se mi zdi, da se najin odnos razvija	- Odnos med mladostnico in praktikantko se razvija	
PB2b	in ona mi tudi veliko stvari zaupa	- Mladostnica praktikantki veliko stvari zaupa	
PB2c	in recimo višek tega zaupanja je bil, ko mi je povedala zakaj je tu v domu.	- Višek zaupanja med mladostnico in praktikantko je bil, ko ji je mladostnica povedala zakaj je tu v domu	
PB5	zelo rada bi otrokom pomagala tudi na teh drugih področjih v smislu čustvene podpore in pomoči za njih.	- Praktikantka je zelo angažirana za čustveno podporo mladostnici s katero sodeluje	
PB12	Zdi se mi, da imajo otroci premalo čustvene podpore.	- praktikantka meni, da imajo otroci premalo čustvene podpore	
PB14	Zdi se mi, da so vzgojitelji premalo podkovani na tem področju čustvene podpore in pomoči za otroke.	- praktikantka meni, da so vzgojitelji premalo podkovani na področju čustvene podpore in pomoči za otroke	
PB16	Razumem, da so otroci tudi problematični, ampak so z razlogom tu.	Zavzemanje za otroke v domu	
PB19a	enkrat sva potem jaz in ona šli nakupovati nekatere stvari in sva bili	- Druženje praktikantke in mladostnice	

	skupaj od 15-ih do 19-ih		
PB19b	in sva šli tudi v McDonald's in takrat je ta deklica tudi prvič poskusila hamburger iz McDonalds'a v njenem življenju in je rekla, da ji je bil dober.	- Praktikantka je mladostnici omogočila nove pozitivne izkušnje	
PB19c	Prek tega druženja sva se bolje spoznali.	- Boljše spoznavanje mladostnice preko neformalnega druženja	
PB24	Manca mi je tudi rekla, da, ko je malo brala, da naj bi lahko bil v zavodu 3 leta in, da ji ni jasno zakaj so nekateri dlje in zakaj so določeni otroci celo osnovno šolo lahko tu.	- Potreba po obrazložitvi otrokom nekaterih pravil in možnosti bivanja otrok v domu	
PB27	Pozna se tudi, ko kakšen nov pride v skupino-zadnjič je prišel en nov fant in se spremeni dinamika v skupini.	- ob vstopu novih otrok v skupino se spremeni skupinska dinamika	
PB28	Moja vloga tu se mi zdi nevtralna.	- Prostovoljka ima vlogo nevtralne osebe v skupini	
PB29	Fino se mi zdi, da sva se jaz in Manca lahko tudi malo le družili in ne samo učili recimo takrat, ko sva šli kupovati in sva se družili od 15-ih do 19ih in sva se v tem času dosti pogovarjali.	- Neformalno in nestorilnostno druženje mladostnice in praktikantke	
PB30a	Na enem srečanju, ko sem prišla, se mi je zdela razburjena	- Razburjenost mladostnice	
PB30b	in sem ji rekla, da mi lahko pove, če jo kaj muči	- Praktikantka je odprla varen prostor za dialog med mladostnico in njo	
PB31	mi je rekla naj jo pustim pri miru in potem nisem drezala v njo.	- praktikantka spoštuje meje in želje mladostnice	
PB32	sem jo še enkrat malo vprašala kako je in ji omogočila varen prostor in potem mi je povedala kaj je bilo.	- pomembnost omogočanja varnega prostora za dialog med mladostnico in praktikantko	
PB43	V tem času, ko se družim z Manco sem videla tudi v njenih zvezkih, da ima dostikrat napisano ime David in ima zraven narisane srčke. Ta David naj bi bil star 39 let in se družita- ona hodi k njemu	- Vprašljivo druženje mladostnice in 39 letnega moškega, ki ni njen sorodnik ali družinski prijatelj-pomislek o možni zlorabi	
PB44	Manca pravi, da sta le prijatelja, ampak meni se to zdi malo sporno.	- Spornost druženja mladostnice in 39 letnega moškega, ki ni njen sorodnik ali družinski prijatelj-pomislek o možni zlorabi	
PB45a	Jaz Mance nisem spraševala direktnih vprašanj glede tega zakaj je tu in kaj se ji je zgodilo,	- Spoštovanje mladostničine zasebnosti in ne drezanje v njeno preteklost	
PB45b	ampak sem jo bolj spraševala kako je kaj in kaj rada dela.	- Spraševanje mladostnice o njenem trenutnem počutju in o njenih zanimanjih	
PB47	Zdi se mi pomembno, da se otrokom večkrat pove super in dober si za določene stvari, kjer so super in dobri	- Pomembnost pohval otrok	
PB50a	Razlaga o družini in o ozadju zakaj je otrok tu s strani vzgojiteljev meni res manjka	- potreba praktikantke po informacijah s strani vzgojiteljev za psihosocialno podporo in pomoč mladostnici	
PB50b	saj, če bi to vedela, bi potem tudi malo bolje vedela kje in kako	- praktikantka želi nuditi psihosocialno podporo in pomoč	

	podpreti Manco na področju čustvenih težav in potreb, ne samo na področju šole	mladostnici	
PB51	Jaz sem osebno vključena v najin odnos z Manco in povem tudi kdaj kaj osebnega, recimo, da se je kdaj tudi kakšna stvar zgodila v moji družini.	- Praktikantka se osebno odziva v odnosu z mladostnico in se občasno tudi samorazkriva	
PB52	Rada bi, da bi mi Manca zaupala, to je cilj najinega druženja.	- Cilj druženja mladostnice in praktikantke je vzpostavitev zaupnega odnosa med njima	
PB53	Jaz bi rada slišala Manco-njo, njeno razumevanje, doživljanje in dogajanje v njej	- praktikantka želi še globlje spoznati in razumeti mladostnico	
PB54a	zdi se mi pa tudi, da je včasih malo egoistična	- praktikantki se zdi, da je mladostnica občasno egoistična	
PB54b	in jo zato poskusim tudi v vlogo drugega postaviti-da vidi kako se drugi počuti.	- praktikantka včasih poskuša mladostnico postaviti v vlogo drugega	
PB55a	V njeni sobi ima sliko krstne botre in tudi babica je zraven na sliki	- mladostnica ima v sobi slike sorodnikov	
PB55b	in mi je enkrat tudi govorila o tem, da ima babica konje	- spoznavanje mladostnice in odkrivanje njenih interesov preko pogovora o njenih slikah	
PB55c	in da Manca rada jaha konje.	- mladostnica se ob slikah, ki jih ima v sobi spomni na prijetne stvari, dogodke, teme	
PB57a	Meni se to ne zdi najbolje, da jo je kar popravila in ji povedala pravilno besedo,	- praktikantka meni, da ena od prostovoljk ni najbolje ravnala pri učenju mladostnice	
PB57b	bolje se mi zdi, da jo samo opozoriš, da je naredila napako	- za praktikante/prostovoljce je pomembno, da ne delajo stvari namesto otrok, ampak skupaj z njimi	
PB57c	in jo povprašaj kaj se ji zdi, da je naredila narobe	- pri praktikantih/prostovoljcih je pomembno spoštljivo sodelovanje in soustvarjanje z otroci	
PB57č	in, da sama ugotovi, kako se pravilno prebere.	- pomembno je, da prostovoljci/praktikanti delujejo tako, da se otroci učijo samostojnosti in krepijo to, da se zanašajo na sebe	
PB58	V tem smislu sem jaz pozorna, da izvajam opolnomočenje in da opolnomočim Manco, da stvari, ki jih lahko naredi sama ne naredim jaz namesto nje, temveč, da jih naredi sama in menim, da je to pravi način, da se krepí njena samozavest in gotovost v to, da zna in, da lahko tudi sama odkrije in popravi napake in lahko tako tudi krepí njen občutek, da zna in zmore tudi na področju dela za šolo.	- pomembno je opolnomočevanje otrok in krepitev njihove samozavesti in gotovosti v sebe	
PB59	Zdi se mi, da ni dosti časa in, da imajo vzgojitelji premalo časa za otroke in za vsakega izmed otrok.	- Praktikantka meni, da imajo vzgojitelji premalo časa za intenzivno psihosocialno podporo in pomoč za vsakega izmed otrok	

PB60	Ne zdi se mi, da bi otroci res hodili do vzgojiteljev za čustveno podporo in pomoč.	- praktikanke se ne zdi, da bi otroci res hodili do vzgojiteljev, ko rabijo čustveno podporo in pomoč	
PB61a	Tu se mi zdi bolj odnos učitelj-učenec,	- praktikanke meni, da je v tej skupini v preveliki meri odnos učitelj-učenec med otroci in vzgojitelji	
PB61b	kot odnos vzgojitelj-otrok.	- praktikanke meni, da je v tej skupini v premajhni meri odnos vzgojitelj-otrok med otroci in vzgojitelji	
PB63a	mi pa manjkajo informacije s strani vzgojiteljev	- praktikanke manjkajo informacije o mladostnici s strani vzgojiteljev	
PB63b	jaz bi želela tudi na čustvene področju delati, krepiti in podpirati Manco.	- praktikanke si želi čustveno podpirati in krepiti mladostnico	
PB65b	kako spoznavamo osebo in kako ji nudimo varen prostor.	- Pomembnost zagotavljanja varnega prostora za uporabnike in uporabnice	
PB66a	edino en vzgojitelj tu mi je malo povedal zakaj se recimo Manca vozi s taksijem, ko sem ga to vprašala- to mi je bilo vredno, da sem to izvedela in povedal mi je na katerem šolskem področju ima ona težave.	- eden od vzgojiteljev je praktikanke nekaj informacij o mladostnici povedal	
PB66b	Povedal mi je le za šolsko področje in nič drugega-ta del pa mi manjka.	- praktikanke si želi informacije in usmeritev glede nudenja psihosocialne podpore in pomoči za mladostnico s strani vzgojiteljev	
PB67	Ja, zelo velika sprememba je recimo v njenem branju-sedaj precej bolje bere	- mladostnica je med sodelovanjem s praktikanke precej napredovala v branju	
PB68a	in tudi sprememba je v najinem odnosu-se mi zdi, da sva se kar dosti ena na drugo navezali	- mladostnica in praktikanke imata precej dober odnos	
PB68b	in jaz jo imam rada in mislim, da ima tudi ona mene rada.	- praktikanke izraža ljubezen in naklonjenost do mladostnice	
PB69a	Zadnjič mi je tudi rekla, da me ima rada	- mladostnica izraža ljubezen in naklonjenost do praktikanke	
PB69b	in pogosto se objameva	- mladostnica in praktikanke se pogosto objameta	
PB69c	in je ona tudi moj sonček.	- mladostnica in praktikanke imata topel odnos	
PB70a	To spremljanje osebe, zaradi katere sem jaz tu, kot prostovoljka in kar je bila naša naloga na fakulteti naj bi bilo drugače za čustveno podporo osebi	- njena vloga je spremljanje otroka za psihosocialno podporo in pomoči (naloga iz fakultete)	
PB70b	tako, da moram jaz iz najinega druženja in sodelovanja, ki je malo bolj osredotočeno na delo za šolo	- Učna pomoč	
PB70c	ven potegniti, delati in sodelovati tudi, kolikor lahko, na tem področju čustvene podpore.	- psihosocialna podpora in pomoč	
PB74a	Enkrat sem tudi vprašala Manco, če bi šla na sprehod	- praktikanke je mladostnico vprašala, če bi šla na sprehod	
PB75	Pomembni načeli, na kateri sem	- praktikanke je pri njenem delu	

	pozorna pri mojem prostovoljnem delu sta načelo etike in načelo enakosti.	pozorna na načeli etike in enakosti	
--	---	-------------------------------------	--

7.6. Skrb zase in strokovni razvoj

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PB6a	Jaz sedaj, ko sem tu prostovoljka, vodim tudi dnevniške zapise za vsakič, ko sem tu	- Prostovoljka vodi dnevniške zapise za vsako srečanje	
PB6b	in se o tem tudi pogovarjamo na skupini na fakulteti.	- Praktikantka ima supervizijo na fakulteti	
PB56	Ja, takšne stvari nas naučijo tudi na faksu.	- Učenje pozornega opazovanja in povezovanje informacij, ki jih uporabniki sporočajo, na Pedagoški fakulteti	
PB62	Jaz zelo veliko dobim na fakulteti	- Pomembnost strokovnega izobraževanja na Pedagoški fakulteti na smeri Socialne pedagogike	
PB64	Če ne bi imela vaj na fakulteti bi bila jaz izgubljena.	- Pomembnost izobraževanja na vajah na Pedagoški fakulteti na smeri Socialne pedagogike	
PB65a	Na fakulteti se naučimo kako naj delujemo od začetka	- Pomembnost strokovnega izobraževanja na Pedagoški fakulteti na smeri Socialne pedagogike	
PB71	Jaz nimam dodatne strokovne pomoči za to delo in prostovoljstvo, ki ga tu opravljam, razen to, kar imamo na fakulteti	Praktikantka nima dodatne strokovne pomoči ali individualne supervizije za njeno delo in delovanje v domu	
PB72a	in drugače se mi zdi, da ne rabim dodatne čustvene podpore	- ne rabi dodatne čustvene podpore zaradi dela in delovanja v domu	
PB72b	če je kar koli takšnega, kar bi me motilo ali za kar bi bila v dilemi jaz dam to ven in se pogovorim z določenimi ljudmi o teh stvareh.	- o dilemah glede prakse se pogovori z njenimi zaupnimi osebami	
PB73	Recimo, danes smo se na fakulteti pogovarjali o odgovornosti, ki jo čutimo, kot socialni pedagogi.	- Pogovarjanje na Pedagoški fakulteti o odgovornosti, ki jo čutijo socialni pedagogi	

Tabela 9.8: Odprto kodiranje: Fokusna skupina otrok 4 (OC)

8.1. Počutje v domu

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OC7	Počutimo se slabo.	- slabo počutje v skupini	
OC8	Včasih se počutim dobro.	- Občasno dobro počutje	
OC9	Počutimo se slabo, ker se vzgojitelji vtikajo v stvari, ki se jih ne tičejo-da se človek reže recimo in da kadi.	- slabo počutje zaradi vtikanja v zasebnost	
OC58	Mi tukaj nismo družina in ne moremo biti družina.	- nesprejemanje matične skupine, kot družine	
OC59	Ja, tu smo domska družina.	- sprejemanje matične skupine, kot domske družine	

8.2. Zadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OC2	Meni je všeč, ker je tu Kristjan s katerim se precej druživa in sva veliko časa skupaj.	- Zadovoljstvo z dobrim odnosom s sostanovalcem	
OC15	Meni je zelo vredno, da sem v sobo sedaj dobila Anastasiyo in sva sedaj skupaj v sobi po dolgem času.	- Zadovoljstvo s skupnimi bivanjem sostanovalk, ki se dobro razumeta	
OC16	Meni je vredno to, da je tu v skupini Kristjan saj se z njim dobro razumem.	- Zadovoljstvo mladostnika s skupnim bivanjem v isti skupini s sostanovalcem, s katerim se dobro razume	
OC17a	Če jaz ne bi bila tu v domu ne bi spoznala toliko ljudi, kot sem jih	- zadovoljstvo ker je prišla v dom, ker je spoznala veliko novih ljudi	
OC17b	in tudi ne bi spoznala enega fanta, ki mi je sedaj všeč.	- zadovoljstvo, ker je preko doma spoznala fanta, ki ji je všeč	
OC18b	in se z njo in pri njej sploh ne kregamo in tam mi je res v redu,.	- Zadovoljstvo z rejništvom in z neprepiranjem pri rejnikih	
OC20a	Jaz bom sedaj šla k moji stari prejšnji rejnici pri kateri sem bila preden sem prišla tu v MDMB	- Zadovoljstvo mladostnice s ponovno vključitvijo v rejništvo k rejnici, kjer je že bila	
OC20c	Ona je v Vipavi in je to super, ker je blizu Nove Gorice in bom lahko šla pozdraviti moje prejšnje kolegice.	- Zadovoljstvo zaradi bližine rejništva kraju, kjer ima mladostnica prejšnje kolegice	
OC47	Drugače gremo tudi na različne izlete in dogodke bili smo tudi na dogodku Slovenija ima talent.	- zadovoljstvo, ko gredo na izlete in dogodke	
OC55	Všeč so nam vzgojitelji, kot je Matej	- zadovoljstvo z nekaterimi vzgojitelji	
OC55	in kot si ti.	- zadovoljstvo z nekaterimi praktikanti	
OC60a	Všeč so nam vzgojiteljice in vzgojitelji Sonja, Matej, Mojca in Jasmina.	- Zadovoljstvo z nekaterimi vzgojitelji	
OC61a	Najboljše nam je, ko imamo dejavnosti	- zadovoljstvo z dejavnostmi v domu	
OC61b	in, ko imamo skupinski vikend ali, ko gremo v Terme 3000.	- zadovoljstvo s skupinskim vikendom	

8.3. Nezadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OC1	Ni nam všeč, ker se vzgojitelj Simon smeji v obraz nam otrokom.	- nezadovoljstvo, ker se jim eden od vzgojiteljev posmehuje	
OC5a	Zjutraj za zajtrk dobimo tudi premalo jajc za jesti,	- otroci za zajtrk dobijo premalo za jesti	
OC5b	ko dobimo jajca za vse nas otroke dobimo le ta majhen krožnik.	- otroci za zajtrk dobijo premalo za jesti še posebej, če hrana ni postrežena za vsakega otroka posebej (temveč za vse skupaj)	
OC10	Ni nam tudi fino, ker se nam en vzgojitelj tudi smeji v glavo.	- nezadovoljstvo, ker se jim eden od vzgojiteljev posmehuje	
OC19b	samo mi tam ni bilo vredno, ker sem moral kositi travo in drva sekati ali urejati stroje in omare pospravljati in takšne stvari.	- Nezadovoljstvo z rejništvom	

OC24a	Moja mami drugače ne mara nekoga od vzgojiteljev tu	- mladostničina mati ne mara nekoga od vzgojiteljev	
OC24b	in tudi jaz sem enakega mnenja.	- mladostnica ne mara nekoga od vzgojiteljev	
OC27a	Od februarja je tu tudi nov vzgojitelj- prej naj bi delal nekje drugje, ne vemo točno kje	- Nezačudenost z enim od novih vzgojiteljev	
OC27b	ampak na nas se dere in to nam zelo ni všeč.	- nezadovoljstvo, ker se en vzgojitelj dere na otroke	
OC28	Ja, saj smo rekli vzgojiteljema.	- mladostniki vzgojiteljem sporočajo nezadovoljstvo	
OC29	Ne pustijo nam tudi kdaj poklicati staršev in nam rečejo- imate svoje telefone in, da naj iz njih kličemo, ampak jih ne smemo imeti pri sebi in so spravljani v sobi za vzgojitelje.	- Nezačudenost, ker včasih vzgojitelji otrokom ne pustijo poklicati staršev	
OC39a	Če želimo iti prespati k fantu ali prijateljici se moramo to dogovoriti prek socialne delavke na CSD-ju in moramo dobiti potrdilo in tako, kar se nam ne zdi vredno. V vsakdanjih družinah to ni tak problem in gredo oni lažje prespati do prijatelja, prijateljice ali fanta.	- nezadovoljstvo, ker se morajo otroci, da prespijo pri njihovih prijateljih ali partnerjih, dogovoriti prek socialne delavke na CSD-ju	
OC39b	In isto je tudi za rojstne dneve, če kam želimo iti se moramo tako dogovarjati.	- nezadovoljstvo glede dogovarjanja za obiskovanje rojstnih dni prijateljev/ic	
OC42	Drugače nas tudi moti to, da doma za vikend tudi ne smemo imeti telefona, če nam ga kazensko vzamejo.	- nezadovoljstvo, da otroci ne smejo imeti mobitela, če jim ga kazensko vzamejo tudi, ko gredo domov za vikend	
OC51	Ni nam všeč, ker lahko iz domskega telefona kličemo le starše.	- Nezačudenost, ker lahko otroci iz domskega telefona kličejo le starše	

8.4. Predlogi za spremembe

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OC3	Spremenili bi jedilnik in sicer tako, da bi imeli za večerjo tudi burek- mesni burek, ali "šnite" ali kraško pico in da bi večkrat imeli sok in da bi imeli pršut za zajtrk.	- sprememba prehrane	
OC6	Če nam dajo kosmiče naj nam dajo sadne muslije z jagodami ali malinami. In predlagamo, da niso navadni jogurti ves čas za jesti za malico.	- sprememba prehrane	
OC30	Naši predlogi so, da bi lahko imeli več izhodov	- da bi imeli več izhodov	
OC31	in, da bi bilo manj birokratske procedure in, da gremo lahko na rojstni dan ne da morajo potem vzgojitelji klicati starše sošolke/ca kamor gremo in takšne stvari.	- manj birokratske procedure za obiskovanje rojstnih dni prijateljev/ic	
OC32	In želimo si, da gremo lahko malo dlje po Ljubljani, ko gremo lahko malo ven in ne le tu okoli doma.	- da gredo lahko dlje po Ljubljani	
OC33	Želimo si manj učnih ur.	- Manj učnih ur	
OC34	Želimo si imeti telefone pri sebi.	- Imeti mobitele pri sebi	

OC57	Želimo tudi, da se mi sami odločimo katere ocene bomo popravili in katere ne.	- Da se sami odločijo katere ocene bodo popravili za šolo	
------	---	---	--

8.5. Psihosocialna podpora in pomoč

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
OC4a	Dostikrat se tudi zgodi, da je eden od vzgojiteljev tu zgoraj v prostoru za vzgojitelje in je na računalniku, je čokolado	- Neangažiranost nekaterih vzgojiteljev za pomoč in podporo otrokom	
OC4b	in pravi nam, da naj pomagamo drugim otrokom, kar se nam ne zdi prav.	- neprimerno sugeriranja vzgojitelja otrokom, naj pomagajo pri učenju drugim otrokom	
OC11a	Jaz sem se rezal za rojstni dan	- Samopoškodovanje	Ko sem se o tem pogovarjal z vzgojiteljico je bila glede samopoškodovanja enega od mladostnikov precej presenečena in je rekla, da ne verjame, da bi bilo to res in, da je možno, da je ta mladostnik to le rekel in, da tega v resnici ni delal. To je povezano s tem, ko so mi nekateri delujoči v domu rekli, da včasih otroci rečejo kakšno stvari, ki ni res. Menim pa, da je tu potrebno biti previden in takšne stvari vseeno jemati resno in jih preveriti.
OC11b	ko mi oče ni čestital.	- Prezrtost mladostnika s strani starša	
OC12	Jaz sem se rezala, ko sem se skregala z očijem in potem sem se skregala še tisti dan še z enim otrokom tu v domu iz ene druge skupine.	- Samopoškodovanje po prepiru z očetom in še enim sstanovalcem iz doma	
OC13a	Reakcija vzgojiteljice v tem primeru je bila takšna, da me je vprašala zakaj sem to naredila in mi je rekla, da lahko tudi z drugačnim načinom to pokažem izrazim in dam ven.	- Raziskovanje alternativnih načinov ravnanj ob mislih na samopoškodovanje	
OC13b	Po tem, ko sem z njo govorila mi je drugače bilo vsaj malo lažje.	- Olajšanje mladostnice po pogovoru z vzgojiteljico	
OC14a	Po tem, ko sem se jaz porezala	- Samopoškodovanje po razhodu s partnerjem	
OC14b	in sem govorila z vzgojiteljico mi je rekla, da ve, da boli, ko se razideš s fantom- jaz sem se namreč po tem rezala, ko me je fant pustil.	- Izražanje empatije in razumevanja vzgojiteljice mladostnici	

	Vzgojiteljica mi je tudi rekla, da s tem ne bom nič rešila in rekla mi je, da naj dam to bolečino in te stvari ven z jokom in s plesom.		
OC18a	Meni je sedaj vredno, ko imam spet rejnico	- vikend rejništvo	
OC18c	gremo poleti tudi z jadnico jadрати	- pomembnost izkušanja novih pozitivnih izkušenj	
OC18č	in z njo imam ful dober odnos	- Dober odnos z rejnico	
OC19a	Jaz sem tudi bil pri rejnikih	- vikend rejništvo	
OC19c	Rejnik me je tudi žalil in moral sem delati 40 sklec in rejnik se je usedel na mene in me je sili, da jih delam še več in moral sem 200 počepov delati in takšne stvari.	- Žaljenje in maltretiranje rejnika otroka	V primeru, da je to res, je to popolnoma nesprejemljivo, je pa tudi res, da je potrebno takšne stvari preveriti, še posebej, ker so mi nekateri delujoči v domu rekli, da včasih otroci povedo kakšno stvar, ki ni resnična ali je popolnoma drugačna od realne slike.
OC20b	in bom za vikende k njej hodila.	- vikend rejništvo	
OC21	Jaz drugače sedaj ostajam že kar nekaj časa za vikende tu v domu.	- Dalj časa trajajoče ostajanje v MDMB-ju za vikende	
OC22	Z mamo se malo vidim, enkrat na nekaj časa in se ne vidiva in ne slišiva toliko.	- Zelo malo stikov mladostnice z njeno mamo	
OC23	Plan je tudi, da bom sedaj po novem letu šla v stanovanjsko skupino v Zeleni Tir	- Prehod iz MDMB-ja v eno od stanovanjskih skupin	
OC25a	Odkar je prišel nov vzgojitelj v skupino se je prejšnja vzgojiteljica precej spremenila	- Prihod novega vzgojitelja v skupino je povzročil spremembo delovanja obstoječe vzgojiteljice, ki je bila že prej v skupini	
OC25b	in je precej bolj takšna ukazovalna.	- Vzgojiteljica je precej bolj ukazovalna	
OC26	Tipično od enega od vzgojiteljev tu je, da reče: "Jaz dobro vem, kaj si rekla," čeprav mogoče sploh nisem rekla določene stvari.	- Motnje v komuniciranju med otroci in vzgojitelji	
OC35a	Kaj če se nam kaj zgodi v šolo ali kjerkoli smo?	- strah otrok ob možnih nepredvidljivih in nevarnih situacijah v katerih pri sebi nimajo mobitela	
OC35b	Telefon naj bi imeli tudi zato, da se s starši slišimo vsak dan in starši so nam tudi zato kupili telefon	- mobitel so starši kupili otrokom, da se lahko slišijo vsak dan	
OC35c	in potem ne moremo imeti telefonov in so zaklenjeni v vzgojiteljski sobi, čeprav	- Omejevanje dostopa do mobilnih telefonov otrokom	

	so naši.		
OC36	Ja, seveda ga pogrešamo.	- Pogrešanje prejšnjega vzgojitelja	
OC37	Jaz sem tudi enkrat prišla v dom ob 21.30 po treningu od hip-hop-a, morala bi drugače do okrog 21-ih ampak nisem mogla, ker ni bilo takrat ravno avtobusa in sta me potem naslednji dan vzgojitelja zasliševala, kot policaja.	- Zasliševanje mladostnice vzgojiteljev	
OC38	Enkrat me je eden od vzgojiteljev spraševal nekaj tudi od "love bite-a", ki sem ga imela na vratu in sem jaz rekla, da kaj to njih briga da je to moja stvar in moje življenje.	- Spraševanje vzgojiteljev o "love bite-u" mladostnice	
OC40	Ni tukaj tega, takšne pomoči.	- Mladostniki menijo, da tu v skupini ne dobijo psihosocialne podpore in pomoči	
OC41a	Jaz grem drugače v takšnih situacijah do svetovalne delavke Ane	- Obračanje mladostnika na svetovalno delavko v primeru potrebe po psihosocialni podpori in pomoči	
OC41b	ali se pogovorim z zelo dobrim prijateljem	- Obračanje mladostnika na dobrega prijatelja v primeru potrebe po psihosocialni podpori in pomoči	
OC41c	ali grem do vzgojiteljic iz drugih skupin- do Sonje in Kristine iz 1. skupine	- Obračanje mladostnika na vzgojiteljice v primeru potrebe po psihosocialni podpori in pomoči	
OC43a	Mene pomiri trener od hip-hop-a-	- mladostnico pomiri hip-hop trener	
OC43b	tam se lahko tudi zjokamo, jaz in tudi druge, ki trenirajo.	- na treningih pri trenerju hip-hop-a se lahko mladostnica in drugi, ki trenirajo, tudi zjokajo	
OC43c	Drugače se pogovorim tudi v šoli s sošolko	- Mladostnica se ob potrebi po čustveni pomoči pogovori s sošolko	
OC43č	ali tu s sestanovalko Timeo.	- Mladostnica se ob potrebi po čustveni pomoči pogovori z njeno sestanovalko v skupini v domu	
OC44	Meni drugače tudi ples precej pomaga, ker sem precej čustvena oseba in tako dam ven stvari.	- Ples mladostnici pomaga, da izrazi svoje občutke in čustva	
OC45a	Če sem kdaj jezna ali kaj takšnega	- Izražanje jeze	
OC45b	se včasih kar razburim nad koga, ki me slučajno pokliče.	- Stresanje jeze nad naključno prisotne ljudi	

OC46	Včasih pokličem tudi botro, da se malo slišiva.	- Pogovarjanje z botro	
OC48a	Meni pomaga pogovor z osebami, ki mi veliko pomenijo	- Mladostnici pomaga pogovor z osebami, ki ji veliko pomenijo	
OC48b	torej prijatelji	- Mladostnici pomaga pogovor s prijatelji	
OC48c	starši	- Mladostnici pomaga pogovor s starši	
OC48č	in rejnica.	- Mladostnici pomaga pogovor z rejnico	
OC49	Precej mi pomaga tudi glasba, ko jo poslušam in se ob njej lahko zjokam.	- Mladostnici pomaga poslušanje glasbe in se ob poslušanju lahko zjoka	
OC50	Jaz, če je kaj takšnega, se o tem pogovorim doma z domačimi.	- Mladostnik se za čustveno podporo obrne na njegove domače	
OC52	Želim si, da bi me v situaciji, ko mi je hudo pustili pri miru.	- Želja mladostnice, da jo, ko ji je hudo, vzgojitelji pustijo pri miru	
OC53	In, če se režemo si želim, da bi nas pustili pri miru.	- Želja mladostnice, da bi jo v primeru samopoškodovanja vzgojitelji pustili pri miru	
OC54	Želim si, da se ne rabim pogovarjati z vzgojiteljem ali vzgojiteljico tu iz skupine ampak z nekom, ki mu zaupam recimo z mojim hip-hop trenerjem.	- Želja mladostnice, da se ji ni treba pogovarjati z vzgojiteljema o njenih težavah temveč z nekom, ki mu zaupa	
OC56a	Pomembno nam je, da se ne vtikajo v to kar ni njihovo	- Mladostniki si želijo, da se vzgojitelji ne bi vtikali v zasebnost otrok	
OC56b	recimo, če se režem.	- Samopoškodovanje	
OC60b	Oni so bolj spoštljivi	- pomembnost spoštljivosti vzgojiteljev vzgojiteljev	
OC60c	in nam manj težijo	- pomembnost nezateženosti	
OC60č	in se ne razburjajo po nepotrebem, če dobimo negativno oceno	- pomembnost, da se vzgojitelji ne razburjajo po nepotrebem	
OC60d	se samo pogovorijo z nami o tem in glede tega, kdaj jo bomo popravili.	- Pomembnost spoštljivega dialoga vzgojiteljev z otroki	

Tabela 9.9: Odprto kodiranje: Vzgojiteljica 3 (VC)

9.1. Počutje v domu

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VC1	Tu v domu in v skupini se počutim fino in v redu.	- Dobro počutje v matični skupini in v domu	
VC2	Včasih sem tu tudi izčrpana od dela, ki ga opravljam	- občasna izčrpanost od dela	
VC3	včasih pa se počutim tudi nemočno, saj mi kdaj zmanjka idej kaj še narediti, da bi se stvari in situacije izboljšale za otroke.	- nemoč glede tega, kako še pomagati otrokom	

VC6	Jaz se tukaj v domu ne vidim v prihodnosti...	- vzgojiteljice se ne vidi, da bi v prihodnosti še delala v domu	
VC7	...in se želim poklicno osamosvojiti.	- vzgojiteljica se želi poklicno osamosvojiti - Vzgojiteljica se ne vidi, da bi v prihodnosti še delala tu v domu	
VC8	Malo sem se izolirala od doma in tudi počutila sem se izolirano s strani doma oz. s strani vodstva-z njimi si nismo bili naklonjeni.	- vzgojiteljica se je izolirala od doma in se počutila izolirano s strani vodstva	
VC10	...saj se nisem počutila pripadno domu.	- ni se počutila pripadno domu	

9.2. Zadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VC13b	čprav je nekaj odprtega prostora za to kako delamo	- Je tudi nekaj odprtega prostora za to kako vzgojitelji delajo	
VC15a	Všeč mi je to, da lahko zaupam sodelavcem, da se vse dogovorimo in zmenimo	- Zadovoljstvo, da lahko zaupa sodelavcem, da se vse dogovorijo	
VC15b	in všeč mi je dobra klima s sodelavci.	- Zadovoljstvo z dobro klimo s sodelavci	
VC17a	Všeč so mi, ko imamo kakšne doživljajske projekte in kjer lahko vključim tudi kakšne moje zadeve, ki se mi zdi, da bi bile smiselne in koristne za otroke	- Zadovoljstvo z doživljajskimi projekti, kjer lahko vključi tudi svoje zadeve, ki bi bile smiselne in koristne za otroke	
VC17b	in, ko ustvarjamo voščilnice	- zadovoljstvo, ko ustvarjajo voščilnice	
VC17c	in sedaj, ko pripravljamo igro za nastop v decembru.	- zadovoljstvo, ko pripravljajo igro za nastop	
VC18	Všeč mi je tudi, ko se gibamo in gremo lahko ven z otroci.	- Zadovoljstvo, ko se gibajo in gredo ven z otroci	

9.3. Nezadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VC4a	Ni mi tudi fino, ker s tem novim vzgojiteljem nisva čisto v "isti špuri" glede vzgoje otrok	- nekompatibilnost s sovgojiteljem	
VC4b	in glede avtoritete in dolžnosti, ki naj bi jih imeli otroci in midva.	- nezadovoljstvo z novim sovgojiteljem	
VC5	Včasih tudi, ko pogledam za nazaj, razmišljam, da bi lahko bilo več napravljeno pri kakšnem otroku skozi dan ali skozi daljše obdobje.	- Pri kakšnem otroku bi včasih lahko bilo več napravljeno skozi dan ali daljše obdobje	
VC13a	Tu na mojem trenutnem delovnem mestu je zame premalo kreativnosti,	- na trenutnem delovnem mestu je premalo kreativnosti	
VC16	Ni mi pa všeč tekmovalnost in šušljanje, ki se pojavlja med določenimi zaposlenimi.	- Vzgojiteljici ni všeč tekmovalnost in šušljanje med določenimi zaposlenimi	
VC22a	Ne zdi se mi tudi vredno, da morajo iti kakšni otroci tisti trenutek in zdaj do svetovalnih delavcev, ko kateri od njiju pride v skupino in sploh predhodno ne	- nezadovoljstvo, da morajo otroci takoj do svetovalnih delavcev, ko kateri od njiju pride v skupino brez predhodnega obvestila	

	pove, da bi želel govoriti z otrokom		
VC22b	in, da se to stori ravno, ko se jaz pogovarjam z otrokom in mi tako avtoriteto zbijajo.	- nezadovoljstvo, ker morajo otroci takoj do svetovalnih delavcev, medtem, ko se vzgojiteljica z njimi pogovarja	
VC22c	In otrok dobi potem sporočilo- kaj se boš z njo pogovarjal, se boš z mano pogovarjal.	- nezadovoljstvo, ker otroci včasih s strani svetovalnih delavcev dobijo sporočijo, da vzgojiteljica ni toliko pomembna in, da naj bi bila bolj pomembna svetovalna delavca	

9.4. Predlogi za spremembe

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VC19	Menim, da bi morali imeti team building, ampak pravi in ne v smislu predavanj, kot smo to enkrat že imeli.	- Vzgojitelji bi morali imeti pravi team building	
VC20	Menim tudi, da bi moralo malo bolje potekati sodelovanje z vodilnim kadrom po hierarhiji od zgoraj navzdol oz. do vseh nas zaposlenih.	- boljše sodelovanje vodilnega kadra z vsemi zaposlenimi	
VC21a	Menim, da bi morala veljati neizpodbitna avtoriteta vzgojitelja pred otroki,	- Morala bi veljati neizpodbitna avtoriteta vzgojitelja pred otroci	
VC21b	če pa je karkoli takšnega, kar bi mi želela svetovalna delavca svetovati ali mi povedati ali me opozoriti pa je pomembno, da se ne spodbija moja avtoriteta pred otrokom	- nespodbijanje avtoritete vzgojitelja/ice s strani svetovalnih delavcev pred otrokom	
VC21c	in, da mi takšne stvari rečeta privatno v sobi in ne pred otroci.	- opozorila/usmeritve svetovalnih delavcev vzgojiteljem naj bodo privatna, na samem	
VC23	Zdi se mi pomembno, koristno in smiselno, da bi imeli rotacijo delovnih mest-da bi lahko rotirali nočni vzgojitelji in matični vzgojitelji in vzgojitelji za individualno učno pomoč na določeno časovno obdobje.	- rotacija delovnih mest na določeno časovno obdobje	
VC24	Imam še veliko manjših idejic in ena od teh je prehrana, ki se meni zdi malo zgrešena- preveč je recimo kruha in maščob v prehrani.	- sprememba prehrane	

9.5. Psihosocialna podpora in pomoč

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VC14	pogosto igramo starše in policaje.	- Vzgojitelji pogosto igrajo starše in policaje	
VC25	Kako pogosto se otroci obrnejo po podporo in pomoč v primeru njihovih čustvenih težav in potreb	- Pogostost obračanja otrok po podporo in pomoč v primeru njihovih čustvenih težav je	

	je odvisno od starosti, spola in življenjske situacije doma.	odvisna od njihove starosti, spola in življenjske situacije doma	
VC26a	Nekateri so introvertirani in pravijo, da naj bi bilo vse vredno	- Nekateri otroci so introvertirani in pravijo, da naj bi bilo vse vredno	
VC26b	nekateri pridejo do nas vzgojiteljev in se zjokajo ali pocrkajo ali se pridejo malo objeti.	- Nekateri otroci pridejo do vzgojiteljev in se zjokajo ali pocrkajo in pridejo malo objeti	
VC27	Na dnevni ravni se dogaja, da se otroci obračajo na nas za to pomoč in podporo.	- Otroci se vsakodnevno obračajo na vzgojitelje za psihosocialno pomoč in podporo	
VC28	Domača stiska je razlog zaradi katerega otroci največkrat pridejo.	- otroci se največkrat obrnejo po psihosocialno podporo in pomoč zaradi domače stiske	
VC29	V naši skupini smo imeli način, da smo pri večerji brali zgodbe- ta način smo imeli večkrat in smo se potem o različnih stvareh pogovarjali.	- V tej matični skupini so pri večerji brali zgodbe in se potem o različnih stvareh pogovarjali	
VC30	Recimo, če bi sedaj šla dol in rekla, da bomo spet imeli nekaj takšnega bi bilo verjetno na začetku nekaj komentarjev v smislu- joj, spet bomo to delali, potem pa, ko začnemo, pa dosti sodelujejo.	- Otroci kljub možnem začetnem izražanju odpora, dosti sodelujejo, ko se skupinsko pogovarjajo o različnih temah	
VC31	Pogoste teme so ljubezen in spolnost, z določenimi temami se naši otroci mogoče prej srečajo, kot nekateri njihovi vrstniki, pogovarjamo se tudi o varni rabi interneta in s kom se srečavati prek interneta in s kom ne oz. na kaj je dobro, da so pozorni.	- Pogoste teme v pogovorih z otroci so ljubezen, spolnost, varna raba interneta, s kom se srečevati prek interneta in s kom ne in na kaj je dobro, da so pozorni	
VC32	Starejši otroci imajo psihoterapevko, ki sem jo jaz izbrala.	- Starejši otroci imajo psihoterapevko, ki jo je za njih izbrala vzgojiteljica	
VC33	Drugače pa imamo tudi različne igre in delavnice, ki jih imamo z otroci in kjer lahko otroci ponovno dobijo pozitivne izkušnje.	- V skupini imajo različne igre in delavnice, kjer lahko otroci ponovno dobijo pozitivne izkušnje	
VC34	V naši skupini imamo individualne pogovore in skupinske pogovore z otroci.	- v skupini imajo individualne in skupinske pogovore psihosocialne podpore in pomoči z otroci	
VC35	Ko se pogovarjamo z otroki v skupini med seboj povedo in delijo kvalitetne in dosti dobre nasvete eden drugemu in tako tudi odprto delijo nekatere svoje izkušnje med seboj.	- Otroci si med seboj v skupinskih pogovorih povedo in delijo kvalitetne nasvete in tako tudi odprto delijo nekatere svoje izkušnje med seboj	
VC36	Meni se zdi pomembno, da po tem, ko otroci pridejo iz šole, je dobro, da gredo malo ven ali v telovadnico se malo "zlaufati" in ne, da gredo pred televizijo ali računalnik, kot si želijo in rečejo,	- pomembnost, da se otroci "zlavfajo" po šoli	

	da bi oni to počeli.		
VC37	V naši skupini si želimo in spodbujamo otroke, da obiskujejo vsaj eno športno telesno aktivnost, ko hodijo na različne izbirne interesne dejavnosti.	- Vzgojitelji spodbujajo otroke, da obiskujejo vsaj eno športno aktivnost na interesnih dejavnostih	

9.6. Skrb zase in strokovni razvoj

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
VC9	Na supervizijo sedaj ne hodim	- Ne hodi na supervizijo	
VC11	Tri ali štiri leta nazaj pa sem hodila na supervizijo takrat, eno leto.	- Vzgojiteljica je v preteklosti eno leto hodila na supervizijo	
VC12a	Jaz podporo za sebe dobim pri mojih psihoterapevtskih kolegh.	- vzgojiteljica podporo za sebe dobi pri psihoterapevtskih kolegh	
VC12b	in pri mojih sodelavcih,	- vzgojiteljica podporo za sebe dobi pri sodelavcih	
VC12c	podporo dobim tudi v domačem okolju,	- vzgojiteljica podporo za sebe dobi v domačem okolju	
VC12č	grem pa tudi v naravo	- vzgojiteljica gre v naravo	
VC12d	in se ukvarjam s športom in mi to tudi pomaga, da se sprostim in razbremenim	- vzgojiteljica se ukvarja s športom	

Tabela 9.10: Odprto kodiranje: Prostovoljka 3 (PC)

10.1. Počutje v domu

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PC1b	in ko sem 2. skupino primerjala z drugimi skupinami, so se mi druge zdele malo bolj zategnjene.	- druge skupine so malo bolj zategnjene	
PC3a	...in mi je zelo v veselje tja hoditi in imam včasih kar slabo vest, če ne grem	- ji je v veselje hoditi v to skupino	
PC3b	in meni je dobro v tej skupini.	- ji je dobro v tej skupini	
PC4a	Vzgojitelji v tej skupini so me sprejeli	- Vzgojitelji v tej skupini so prostovoljko dobro sprejeli	
PC64a	Precej me je to izpopolnjevalo.	- prostovoljstvo jo je izpopolnjevalo	
PC64b	Razveselim se tega, da jih vidim in srečam in da vem, kaj se z njimi dogaja in me je obogatila ta izkušnja.	- vesela je, ko se druži z otroci	

10.2. Zadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PC1a	Jaz sem bila v razigrani in vredu skupini	- zadovoljstvo z matično skupino	
PC5	Dobro mi je, da v skupini obstaja nek red	- zadovoljstvo, da v skupini obstaja nek red	
PC23	Dobro se mi zdi, da imajo dosti možnosti zunanjih aktivnosti in se udeležujejo veliko teh stvari.	- zadovoljstvo, da imajo otroci dosti možnosti zunanjih aktivnosti	

10.3. Nezadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PC6	pomanjkljivost pa se mi zdi to, da menim, da ni dobro, se ga individualne rahlo ne prilagaja.	- Pomanjkljivost je, da se red in pravila v skupini individualno malo ne prilagajajo	
PC9	Zelo strogo je tudi v primeru zaljubljanja med otroci-čisto naravno je, da se zaljubljajo, če je v domu 60 otrok, da se to zgodi.	- nezadovoljstvo zaradi strogosti v primeru zaljubljanja med otroci v domu	
PC11	Nepojmljivo se mi zdi tudi, da se, v vseh skupinah, punce, ki so v 7. razredu ne smejo šminkati.	- nezadovoljstvo zaradi prepovedi šminkanja deklet, ki so v 7. razredu	
PC13a	Malo se mi zdi tudi rigorozno, da imajo otroci, ko pridejo iz šole, le nekaj časa, da se malo najejo in nato se morajo spet učiti na učnih urah,	- Rigorozno, da imajo otroci po šoli le nekaj časa zase in potem se morajo spet učiti	
PC21	Pri učnih urah je tudi 10 otrok na kupu v enem prostoru in eni klepetajo in je zelo moteče okolje za učiti.	- Pri učnih urah je preveč otrok skupaj v enem prostoru in je zelo moteče okolje za učiti	
PC57	Vsi vzgojitelji niso zadovoljni s sistemom v domu.	- Nezadovoljstvo nekaterih vzgojiteljev s sistemom v domu	

10.4. Predlogi za spremembe

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PC8	Jaz menim, da bi določena mera zaupanja in samostojnosti, pri 14, 15 in 16 letu, morala biti.	- Da bi malo bolj zaupali in omogočali malo več samostojnosti otrokom, ki so stari 14 let ali več	
PC14	Tudi vzgojitelji izražajo željo, da bi bili veseli, če bi lahko z njimi po šoli lahko šli na krajši izlet ali kaj takšnega	- Da bi lahko vzgojitelji skupaj z otroki po šoli šli na krajši izlet ali kaj podobnega	
PC17	Moj predlog je glede mobilov-otroci čez dan nimajo mobilov in mobiteli so v današnjem času že precej vsakdanja stvar.	- Da bi otroci lahko imeli mobitele pri sebi	
PC20a	Idealno bi bilo, da bi bile manjše skupine,	- da bi bile manjše skupine	
PC20b	če bi bilo 6 otrok v skupini bi bilo že v redu.	- da bi bilo največ 6 otrok v skupini	
PC22	Smiselno se mi zdi, da če smo tam prostovoljci, da se lahko gremo z otroci učiti v njihove sobe.	- Da se lahko prostovoljci gredo z otroci učiti v njihove sobe	
PC24	Menim, da bi bilo boljše, če ne bi bil tak pritisk s strani šole in da bi se jih malo razbremenilo s šolskimi obveznostmi.	- Manjši pritisk s strani šole in razbremenitev glede šolskih obveznosti	

10.5. Psihosocialna podpora in pomoč

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PC2	Kot prostovoljka se z otroci skupaj učim za njihovo šolo	- Učna pomoč	
PC4b	in sem šla s to skupino že na	- Prostovoljka je s to skupino šla	

	jadranje, bowling in na piknik.	na jadrnanje, bowling in piknik	
PC7	In enkrat mi je ta starejša razlagala, kako naj bi enkrat zvečer malo zamudila iz treninga in da naj bi potem imela cela zasliševanja in vzgojitelji se ob tem malo izgovarjajo na to, da je to dom za osnovnošolce.	- vzgojitelja naj bi zasliševala mladostnico, ko je malo zamudila zvečer iz treninga	
PC10	Zelo težko je biti pameten glede pravil.	- težko je postaviti dobra pravila	
PC12	Ti otroci drugače veliko stvari izkoriščajo in, če ne dobi nečesa pri enem vzgojitelju, dobi pri drugem.	- prostovoljka meni, da ti otroci lahko veliko stvari izkoriščajo in, da če ne dobijo nečesa pri enem vzgojitelju, dobijo pri drugem	
PC13b	ko pa pogledaš njihov dan in kaj vse imajo za narediti pa ne veš točno kakšna bi bila druga rešitev.	- Vprašanje kako drugače urediti/organizirati dnevni red in pravila, da bo čas za psihosocialno podporo in pomoč za otroke in za obveznosti otrok	
PC15	...ampak ni možno, če je toliko otrok in ima običajno vedno nekdo kakšno obveznost in naloge in večinoma vsi zaostajajo z nalogami in jih morajo delati za nazaj.	- Ni možno, da bi vzgojitelji z otroci po šoli šli na krajši izlet ali kaj podobnega, ker imajo otroci tudi druge svoje obveznosti in večinoma vsi zaostajajo z nalogami	
PC16	Je pa res, da ima večina njih učne težave in niso odlični učenci, ki bi imeli disciplino, ki jim jo moraš malo privzgojiti.	- Večina otrok ima učne težave in niso odlični učenci z disciplino, ki jim jo morajo privzgojiti	
PC18	Res je tudi, da večina otrok skriva mobitele	- Večina otrok skriva mobitele	
PC19	Jaz kot prostovoljka tega ne povem vzgojiteljem, saj nisem policaj in bi s tem podrla zaupanje.	- Prostovoljka ni v vlogi policaja in varuje zaupanje med otroci in njo	
PC25a	Jaz sem se z otroci precej osebne stvari pogovarjala	- prostovoljka se je z otroci pogovarjala o njihovih osebnih stvareh	
PC25b	in zdi se mi, da nimajo zadržkov, da povejo kaj se jim dogaja.	- Otroci nimajo zadržkov, da povejo kaj se jim dogaja	
PC26	In meni tudi ni nerodno, da ne bi vprašala kako so kaj in kaj se jim kaj dogaja.	- Prostovoljka otroke vpraša kako so in kaj se jim dogaja	
PC27	Menim, da smo mi prostovoljci glede tega bolj odprti- mi nimamo orodja, da bi otroke kaznovali in imamo manj avtoritete.	- Odprtost in velik potencial prostovoljcev pri zagotavljanju psihosocialne podpore in pomoči za otroke	
PC28	In menim, da je vloga prostovoljca, da je zaveznik otroka in da tudi npr. ne povemo to glede telefonov, če jih skrivajo, da jim ne bom s tem otežila življenja.	- prostovoljka meni, da je vloga prostovoljca ta, da je zaveznik otrok in, da ohrani skrivnosti otrok, ki mu/ji jih oni zaupajo	
PC29a	Jaz otroke probam potolažiti in jim dati dober nasvet	- prostovoljka otroke proba potolažiti in jim dati dober nasvet	
PC29b	in jim govorim o tem zakaj bi morali imeti motivacijo za šolo in druge stvari.	- prostovoljka otrokom govori o tem, zakaj bi morali imeti motivacijo za šolo in druge	

		stvari	
PC30	Meni otroci zaupajo.	- prostovoljka meni, da ji otroci zaupajo	
PC31a	Že od začetka so bili otroci zelo odprti in bili so dosti socializirani	- Že od začetka so bili otroci v tej skupini do prostovoljke precej odprti in dosti socializirani	
PC31b	in vajeni, da ljudje pridejo k njim.	- ti otroci so vajeni, da ljudje prihajajo k njim v skupino	
PC32	2. skupina je specifična- vsi otroci so ekstrovertirani in energični in vsak pove, kar mu ni vredno in kar želi.	- ta skupina je specifična v primerjavi z drugimi-vsi otroci v tej skupini so ekstrovertirani in energični in vsak pove, kar mu/ji ni vredno in kar želi	
PC33	Imaš pa tudi skupine, kjer so otroci še vedno introvertirani, čeprav so več let tam.	- V nekaterih skupinah so otroci introvertirani kljub temu, da so več let tam	
PC34	Nekaterim otrokom, s katerimi sem se učila, se preveč dogaja v glavi in nimajo koncentracije.	- Nekaterim otrokom se preveč dogaja v glavi in nimajo koncentracije za učenje	
PC35	Vzgojiteljica Katja je tudi nekaterim otrokom priskrbel psihologinjo-prejšnje leto je prihajala enkrat na teden in se z njimi dobivala.	- Vzgojiteljica je nekaterim otrokom priskrbel psihologinjo, ki se je z njimi dobivala 1x na teden	
PC36	Začne se tako, zaupajo banalne stvari, recimo ljubezenske, ko se prvič poljubijo in ko s kom končajo zvezo ali povejo, če so navezali stik s starši in kako je bilo	- Otroci na začetku zaupajo banalne stvari-ljubezenske, ko se prvič poljubijo, ko končajo zveze ali povejo, če navežejo stik s starši in kako je bilo	
PC37	recimo Aleksandra iz 5. skupine mi je enkrat povedala, ko je snemala srečanje z njenim očetom po 5-ih letih.v	- Ena od mladostnic je prostovoljki povedala kako je bilo, ko se je srečala z očetom po 5-ih letih	
PC38	Eni povejo več in drugi manj.	- eni otroci povedo več in drugi manj	
PC39	Jaz jih probam poslušati in jim zdravorazumsko probam nekatere stvari obrazložiti in ublažiti njihovo stisko.	- Prostovoljka poskuša poslušati otroke, jim kakšno stvar razložiti in ublažiti njihovo stisko	
PC40	Tudi objamem jih in pobožam in čisto normalno in empatično se obnašam do nekoga, ki rabi tvojo pomoč.	- Prostovoljka tudi objame in poboža otroke in se do njih obnaša empatično	
PC41	Včasih tudi predebatiram kakšno stvar z vzgojiteljico Katjo, če je kakšen problem.	- prostovoljka včasih, če je kakšen problem, predebatira kakšno stvar z vzgojiteljico	
PC42	Sedaj jih malo bolje poznam in jih tudi kdaj okregam.	- Prostovoljka sedaj bolje pozna otroke in jih kdaj tudi okrega	
PC43	Osebnostno izrazim to, kar mislim in odkrito, kot odrasel človek, povem, da nekaj ni vredno, če se zgodi ali dogaja kaj takšnega.	- Prostovoljka osebno izrazi otrokom, kar misli in jim odkrito pove, če se zgodi kaj, kar meni, da ni vredno	
PC44	In debatiram z njimi in se z njimi pogovarjam o različnih stvareh.	- Prostovoljka se dosti pogovarja z otroci o različnih stvareh	
PC45a	Dosti otrok ima proti vzgojiteljem dosti za povedati	- dosti otrok v tej skupini govori dosti proti vzgojiteljem	

PC45b	in sem jaz malo, kot mediator vmes med njimi in jim probam kašne stvari racionalizirati.	- prostovoljka je kot mediatorica med otroci in vzgojitelji	
PC46	Kazni, ki jih vzgojitelji dajejo otrokom so, da ne bo izhoda iz doma, da ne bodo smeli gledati TV-ja in da ne bodo imeli mobitela.	- Kazni za otroke so, da ne bo izhoda iz doma, ne bodo smeli gledati TV-ja in ne bodo imeli mobitela	
PC47	Skrajna kazen je, da ne grejo na kakšno dejavnost ali, da morajo ostati tu v domu za vikend, če imajo dosti za šolo za delati in, če zaostajajo v šoli.	- Skrajna kazen je, da ne gredo na kakšno dejavnost, ali, da morajo ostati tu v domu za vikend, če zaostajajo z delom za šolo	
PC48	Jaz nimam moči, da bi jim dala kazen.	- Prostovoljka nima moči za kaznovanje otrok	
PC49a	Menim, da interesne dejavnosti zelo dobro vplivajo na njih.	- prostovoljka meni, da interesne dejavnosti zelo dobro vplivajo na otroke	
PC49b	Tam se družijo tudi z drugimi otroci	- otroci se prek interesnih dejavnosti družijo z vrstniki izven doma	
PC49c	in tako razvijajo samostojnost.	- otroci prek interesnih dejavnosti razvijajo samostojnost	
PC50	Imam empatijo za otroke in sem tudi humoren tip človeka.	- Prostovoljka ima empatijo za otroke in je humoren tip človeka	
PC51a	Tudi dosti sem zorganizirana in se znam učiti	- Prostovoljka je dosti zorganizirana in se zna učiti z otroci	
PC51b	in menim, da otrokom lahko veliko dam in pozitivno vplivam nanje.	- Prostovoljka meni, da otrokom lahko veliko da in pozitivno vpliva nanje	
PC52	Vem, da imajo time za otroke.	- Vzgojitelji imajo time za otroke	
PC53	In, da se na samem pogovorijo z otrokom pri resnih težavah in tako razrešujejo stvari.	- Vzgojitelji se na samem pogovorijo z otrokom pri resnih težavah in tako razrešujejo stvari	
PC54a	Otroci med seboj tolažijo eden drugega	- Otroci med seboj tolažijo eden drugega	
PC54b	in tudi tekmujejo za naklonjenost vzgojiteljev.	- Otroci tudi tekmujejo za naklonjenost vzgojiteljev	
PC55	Pri stiski in žalosti se mi zdi, da vzgojitelji odreagirajo dobro	- Vzgojitelji dobro odreagirajo pri stiski in žalosti otrok	
PC56	pri izbruhih in slabi jezi pa se mi zdi, da kdaj niso primerno odreagirali, ko so nazaj z razburjenostjo odreagirali. In to se zgodi tudi včasih, če se ne bi bilo treba tako razburiti- zaradi majhnih stvari in malenkosti.	- Včasih vzgojitelji pri izbruhih in slabi jezi otrok niso primerno odreagirali, ko so nazaj odreagirali z razburjenostjo-tudi zaradi majhnih stvari in malenkosti	
PC58	Menim, da je dosti politika vzgojitelja samega glede tega, kako bo delal z otroci. Lahko, da ti reši mladost, lahko pa, da greš v prevzgojni zavod.	- Dosti je politika vzgojitelja samega glede tega, kako bo delal z otroci-lahko reši mladost otroku ali pa gre otrok v prevzgojni zavod	
PC59a	Recimo Kristjan je bil menda precej eksploziven na začetku in je tako izražal bolečino,	- eden od mladostnikov naj bi bil na začetku eksploziven v skupini in je tako izražal bolečino	

PC59b	sedaj je pa precej miren in uspešen v šoli in zgled v skupini.	- eden od mladostnikov je sedaj v primerjavi z začetkom precej miren, uspešen v šoli in zgled v skupini	
PC62	...se mi zdi, da nisem dosti zgrešila pri druženju, delu in sodelovanju z otroci.	- Prostovoljka meni, da ni dosti zgrešila pri druženju, delu in sodelovanju z otroci	
PC63	Vzgojitelji so mi tudi razjasnili kakšno stvar glede otrok.	- Vzgojitelji so prostovoljki razjasnili nekatere stvari glede otrok	

10.6. Skrb zase

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
PC60	Jaz ne rabim več podpore.	- Ne rabi dodatne podpore za njeno prostovoljno delo in delovanje	
PC61	Sem veliko debatirala z vzgojitelji	- dosti se je pogovarjala z vzgojitelji glede otrok in prostovoljstva	

Tabela 9.11: Odprto kodiranje: Svetovalna delavka 1 (S-I)

11.1. Počutje v domu

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
S-I1	Na delovnem mestu svetovalnega dela, kjer sem sedaj, se počutim še najbolj koristno in uspešno	- Dobro počutje	
S-I2	Če bi povedala v prispodobi, se počutim kot kakšna hobotnica	- Zahtevno delo	

11.2. Zadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
S-I45	Dobro je razporejeno, da so otroci razdeljeni v treh različnih hišah znotraj celega doma	- zadovoljstvo, da so otroci razdeljeni v treh hišah	
S-I52	Glede na kapaciteto, ki jo imamo, kapo dol vzgojiteljem.	- Zadovoljstvo z delom vzgojiteljev	

11.3. Nezadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
S-I55	Dokler pa nezadovoljstvo obstaja, se to prej ko slej odrazi na odnosih.	- V domu obstaja tudi nezadovoljstvo, kar se odrazi tudi na odnosih v domu	

11.4. Predlogi za spremembe

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
S-I9	Če bi bilo po moje oz., če bi dopuščal čas, bi več časa namenila tako kontinuiranemu individualnemu delu z otroki, kot skupinskemu delu z otroki, v smislu vodenja delavnic	- Želja, da bi več časa namenila individualnemu in skupinskemu delu z otroki	
S-I44	Ko pri nas vprašaš najstnico, kaj ti je všeč in kaj bi spremenila v	- Otroci naj bi želeli manjše skupine	

	našem domu, veste kaj večina reče? Manjše skupine.		
S-I56	Če bi dobil uvid ali vpogled z druge perspektive, potem si tudi ti pomirjen s svojim delom, veš kje ti sam lahko narediš nove, drugačne korake in ni nekih ponavljajočih impulzov nezadovoljstva v ujetost »sistema«. Potem tudi ni pričakovanj, da bo rešitev prišla od zunaj.	- Vzeti si več časa za globlje pogovore med vsemi, ki so v domu	
S-I51	Individualna, verjamem, da bi bila zelo obiskana, a smo že pri financiranju.	- Rotacija delovnih mest v domu	
S-I54	Včasih ob dolgoletnem delu na enem delovnem mestu, ne bi bilo slabo zamenjati le tega in izkusiti delovanje na drugem (vsaj za kratek čas). Saj bi ob izkustvu tistega drugačnega dela tam, tudi na svoje, ne le drugo delo drugače gledal.	- Rotacija delovnih mest v domu	
S-I57	Takšnega časa, tako si ga vzeti s sodelavci, kot ga imava sedajle midva, tega nam manjka.	- Da bi se zagotovila sredstva za individualno supervizijo za zaposlene v domu	

11.5. Psihosocialna podpora in pomoč

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
S-I3	V vzgojni skupini se poleg odnosa, ki ga kot vzgojitelj gradiš z otrokom, za otroka najbolj izkazuje odnos s sovgojiteljem s katerim delaš- ta odnos je ključen, ker ga otrok dnevno doživlja in se iz tega tudi uči, spoznava.	- v vzgojni skupini se poleg odnosa, ki ga gradiš z otrokom, za otroka najbolj izkazuje odnos s sovgojiteljem s katerim delaš	
S-I8	Če pa si, kot strokovna oseba predan in vstopaš s spoštovanjem v odnose, ne glede na to koliko je otrok star, pa to zelo dobro začutijo in se to še kako odraža v individualnih odnosih pri tem koliko ti povejo in se ti odprejo in v tem koliko ti tudi kot skupina sledijo.	- pomembno je, da si, kot strokovni delavec, predan k temu poklicu oz. delu	
S-I10	s poudarkom dela na samopodobi	- Poudarek dela na samopodobi otrok	
S-I11	V našem sistemu dela v skupini, kjer je 10 otrok- tu nikdar vsi posamezniki ne morejo dobiti toliko individualne pozornosti, kot bi rabili, pa se lahko vzgojitelj razčetreri.	- v trenutnem sistemu dela nikdar vsi otroci ne morejo dobiti toliko individualne pozornosti, kot bi rabili	
S-I12	Mislim, da naši otroci potrebujejo varnost, zaupljiv, trden odnos, izkustveno učenje	- Otroci, ki so v domu, potrebujejo varnost, zaupljiv, trden odnos in izkustveno učenje	
S-I13	ne toliko psihoterapij.	- svetovalna delavka meni, da otroci ne potrebujejo toliko	

		psihoterapij	
S-I14a	Smo pa toliko bolj odprti za ustvarjanje otrokove zdrave socialne mreže, za prostovoljce, študente in botre	- V domu so odprti za prostovoljce, študente in botre	
S-I14b	da otroci skupaj preko izkušenj z njimi širijo odnose in se preko izkušenj učijo načinov vzpostavljanja in negovanja odnosov, ter seveda sprejemanja različnosti ob razumevanju le te.	- Otroci prek izkušenj s prostovoljci, študenti in botri širijo odnose in se tako učijo načinov vzpostavljanja in negovanja odnosov in sprejemanja različnosti	
S-I15a	Kaj nam manjka? Čas	- Zaposlenim manjka čas za bolj kvalitetno psihosocialno podporo in pomoč otrokom	
S-I15b	oz. normativ je tisti, ki je resnično prevelik.	- Normativ števila otrok v skupini je prevelik	
S-I16	Tista prava sproščenost, ko se zvečer z otroki zlekneš na kavč, ko se lahko govori to, kar pride na pamet samo od sebe in se pogovor lahko razširi brez omejitve časa in ta čas manjka.	- Zaposlenim manjka čas za pravo sproščenost z otroki, ko se govori to, kar pride na pamet	
S-I17	Naši otroci potrebujejo tudi to pozornost	- Otroci potrebujejo pozornost, ko bi zaposleni imeli čas za pravo sproščenost z njimi	
S-I18	če nimajo druge možnosti, razkrivajo tančice zgolj med sabo.	- Otroci si med seboj zaupajo težave, potrebe in skrivnosti	
S-I19	po drugi strani pa se pogosto zgodi, da se vrtijo v začaranem krogu, ker ob težavah, ki jih imajo, rabijo usmerjanje.	- Otroci, ob težavah, ki jih imajo, rabijo strokovno usmerjanje	
S-I20	Zato je pomembno, da otrok najde vsaj eno odraslo osebo, ki mu je na razpolago, ki mu/ji resnično zaupa.	- Pomembno je, da otrok najde vsaj eno odraslo osebo, ki mu je na razpolago in mu/ji zaupa	
S-I21	Če jo/ga najde znotraj matičnih učiteljev je to super in fino, če pa ne, je pa pomembno, da se v smislu zaupanja poveže lahko tudi s katero drugo odraslo osebo.	- Pomembno je, da otrok najde vsaj eno odraslo osebo, ki mu je na razpolago in mu/ji zaupa znotraj doma ali zunanjo osebo	
S-I22a	Nekdo, ki sicer že prihaja k meni na pogovore, kjer je že odnos vzpostavljen, pride lahko že tudi samo zaradi občutka žalosti	- Otrok pride do svetovalne delavke zaradi občutka žalosti	
S-I22b	ali zadovoljstva zaradi dogodka v dnevu, ki se je zgodil doma ali v šoli ali v skupini.	- Otrok pride do svetovalne delavke zaradi zadovoljstva zaradi dogodka v dnevu	
S-I23a	Če pa še ni ta odnos vzpostavljen, pri novincih recimo, pa dostikrat pridejo zaradi konflikta,	- Otrok pride do svetovalne delavke zaradi konflikta	
S-I23b	ali hoče menjati skupino	- Otrok hoče menjati skupino	
S-I23c	ali zaradi kakšne zadeve, ki je eskalirala v tistem dnevu	- otrok pride do svetovalne delavke zaradi zadeve, ki je eskalirala v tistem dnevu	
S-I23č	in nato pogledamo, kaj so globlje stvari s katerimi je potrebno delati.	- Svetovalna delavka v delovnih odnosih z otroci pogleda kaj so globlje stvari s katerimi je potrebno delati	
S-I24	Zato je ključno in nujno naše sodelovanje z družino in delo s	- Ključno in nujno je sodelovanje zaposlenih z	

	starši.	otrokovo družino in delo s starši	
S-I25a	Ko so starši enkrat pomirjeni s tem, da je otrok tu, da nismo sovražniki, potem sodelovanje steče,	- Pomembno je, da se starši pomirijo s tem, da je otrok v domu	
S-I25b	otrok se umiri	- Ko se starši pomirijo s tem, da je otrok v domu, se otrok umiri	
S-I25c	in sodelovanje funkcionira.	- Sodelovanje med strokovnimi delavci v domu in starši steče, ko se starši pomirijo s tem, da je otrok v domu	
S-I26	Če tega ni, pa je otrok razpet med domačimi in nami.	- Če starši ne sprejmejo otrokovega bivanja v domu je otrok razpet med domačimi in zaposlenimi v domu	
S-I27	Potem se sprašuje, ko začuti, da bi lahko imel nekoga rad tukaj in mu zaupal ali lahko sploh ima koga rad tukaj, komu naj verjame, sledi?	- Če ni dobrega sodelovanja med zaposlenimi in starši, se otrok sprašuje ali sploh lahko ima koga rad v domu in komu naj verjame in sledi	
S-I28	Najhuje je v primerih, kjer starša ni, pa pravzaprav je, ampak ga ni fizično, kjer ni vključevanja, kjer ni stika in ostanejo samo predstave o njem, ki jih nosi otrok s sabo.	- Najhuje je v primerih, kjer starši ne sodelujejo	
S-I29	Sama vidim pot, tisto pravo pot, v smislu dela s skrbniki, starši oz. kdorkoli je na tisti strani, kamor se otrok vrača za počitnice in kamor se bo predvidoma od nas vrnil.	- Svetovalna delavka vidi priložnost za krepitev otrok tudi v smislu dela s starši oz. skrbniki	
S-I30	Kjer ne gre za zlorabe seveda ali takšne zadeve, kjer je treba otroka umakniti.	- Pri nekaterih otrocih so se pri njih doma pojavljale zlorabe zaradi česar so jih morali umakniti iz takšnega okolja	
S-I31	Eno je individualen čas namenjen otroku, kar mi občutimo, da manjka	- V domu manjka individualen čas namenjen otroku	
S-I32	drugo je pa tudi otrokov umik v svoj mir.	- Otroci rabijo tudi umik v svoj mir	
S-I33a	Prostovoljce k nam vedno vključujemo preko učnega dela in učne pomoči. Zakaj? Ker skozi to področje niso nevarni za otroke.	- Prostovoljce vključujejo preko učne pomoči, ker tako niso nevarni za otroke in njihovo doživljanje	
S-I33b	in njihovo doživljanje in zato, da jih tudi mi dobro spoznamo	- Prostovoljce vključujejo preko učne pomoči, da jih zaposleni dobro spoznajo	
S-I34	Naši otroci imajo ogromen manjko na učnem področju.	- Otroci, ki so v domu imajo velik manjko na učnem področju	
S-I35	Potrebno je ogromno časa, vztrajnega dela, motivacije, spodbud, dodatnih nalog, pozitivnih feedbackov in vloženega dela.	- Da so otroci uspešni v šoli je potrebno veliko časa, vztrajnega dela, motivacije, spodbud, dodatnih nalog, pozitivnih feedbackov in vloženega dela	
S-I36	Pripeljati takega otroka do poklica pomeni uspešno šolanje. Uspešno šolanje pa lahko sledi, ko skozi čas začne dosegati lastne	- Pripeljati otroke, ki so v domu do poklica, pomeni uspešno šolanje	

	napredke, se jih zave in se uspehov iskreno razveseli. Takrat bo motiviran za delo za šolo oz. dokončanje le te.		
S-I37	Če želimo otroku tudi na tem področju omogočiti, da bo začel doživljati uspehe zase v njegovem lastnem občutenju, da se splača in da je za trud pohvaljen, ne da ni nikoli dovolj dober, kar je bila stara dnevna izkušnja	- Otroke je potrebno pohvaliti za njihov trud in ne, da bi se jim sporočalo, da niso nikoli dovolj dobri, kar je bila njihova stara dnevna izkušnja	
S-I38	Mi imamo tudi izkušnje, da otrok pove prostovoljcu zgodbo o domačih razmerah, ki tudi slučajno ni realna.	- Kakšen otrok včasih prostovoljcu pove zgodbo o domačih razmerah, ki tudi slučajno ni realna	
S-I39	je potrebno poudariti, da mi kljub temu, da imamo populacijo s čustvenimi in vedenjskimi težavam, nimamo interne šole, ki jo v večini naši vzgojni zavodi po Sloveniji imajo	- V domu nimajo interne šole, kot jo imajo v večini vzgojnih zavodov po Sloveniji	
S-I40	In tu imajo težave tudi naši vzgojitelji, saj imajo občutek, da se večji del dneva ukvarjajo s šolo, s šolskimi zadevami, ki jih ni nikoli dovolj.	- vzgojitelji imajo težavo s tem, da imajo občutek, da se večji del dneva ukvarjajo s šolo in šolskimi zadevami, ki jih ni nikoli dovolj	
S-I41	Zato je pomembno, da v drugem delu, ko je prosti čas, da se najde področje, kjer se otrok lahko izživi in sprosti in področje, kjer bi lahko otrok bil uspešen. Neko interesno zadevo, kjer je uspešen	- Pomembno je, da otrok najde področje, kjer se izživi, sprosti in kjer bi lahko bil uspešen	
S-I42a	Pri naših otrocih so aspiracije nizke, motivacija nizka	- Otroci, ki so v domu, imajo pogosto nizke aspiracije in nizko motivacijo	
S-I42b	zalet je- ja bi, a vztrajanja ni.	- Otroci imajo zalet, a ni vztrajanja	
S-I43	Tisti drugi del, kaj manjka, je pa ta del, ta koncentracija vsega v smislu sistema, reda, interakcij, množice ljudi, ki te ves čas obkrožajo, možnost biti ena na ena ali možnost biti z dvema otrokoma daljši čas.	- Manjka to, da bi bili zaposleni več časa ena na ena z vsakim izmed otrok	
S-I53	To je sigurno ena od stvari, ki bi se jo dalo izboljšati- delo na sebi in na odnosih, ker je vse povezano s tem.	- Sigurno bi se dalo izboljšati delo na sebi pri zaposlenih in odnose v domu, ker je vse povezano s tem	

11.6. Skrb zase in strokovni razvoj

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
S-I4	Včasih so zadeve res čustveno močne in naporne.	- Stvari in situacije pri delu zaposlenih v domu so včasih čustveno močne in naporne	
S-I5	V našem poklicu je potrebna refleksija, supervizija in odprtost v odnosih	- Pri zaposlenih je potrebna refleksija, supervizija in odprtost v odnosih	
S-I6	Skozi mojo izkušnjo ti fakulteta ob določenemu znanju da šele	- Ob taki zaposlitvi rabiš dodatna usposabljanja in znanja	

	vstopnico v učenje, da se začneš učiti in prepričana sem, da rabiš ob taki zaposlitvi dodatna usposabljanja in dodatna znanja.		
S-I7	Po zaključeni fakulteti sem se sama kasneje vpisala na realitetno terapijo in druga izobraževanja, saj sem hotela stvari in situacije bolje razumeti in delovati bolj strokovno, da me ne bi čustva ob tako težkih zgodbah naših otrok ovirala.	- Svetovalna delavka je študirala tudi realitetno terapijo in šla tudi na druga izobraževanja	
S-I46	Seveda rabiš ta suport	- Zaposleni v domu bi potrebovali kvaliteten strokovni suport za delo, ki ga opravljajo	
S-I47a	a v našem sistemu je tako, da poleg tega kar inštitucija oz. ravnatelj lahko omogoči (predvsem z vidika financiranja), v smislu supervizije, je eno,	- dom omogoča supervizijo zaposlenim	
S-I47b	drugače pa v sistemu niso urejene stvari	- v sistemu socialnega varstva niso najboljše ureje stvari glede načina zagotavljanja kvalitetnega strokovnega suporta za zaposlene v organizacijah, kot je tudi MDMB	
S-I47c	oz. so prepuščene posamezniku na izbiro	- najkvalitetnejši strokovni suport je zaposlenim prepuščen na izbiro	
S-I47č	in seveda samoplačniško.	- kvalitetni strokovni suport za zaposlene je samoplačniški	
S-I48	Sem bila pred leti v Tubengenu, na strokovni ekskurziji. Primerjava s sistemom v Sloveniji, je bila zame frustracija, ker vidiš kako se da, če je interes in posluh s strani države.	- Da se imeti boljši dom, če bi bil interes in posluh s strani države	
S-I49a	Ne moreš verjeti, kako so stvari tam urejene za kader, pomoč, za psihohigieno	- Tubengen je lahko MDMB-ju vzor glede urejenosti stvari za kader, in za psihohigieno	
S-I49b	da si poleg stalne vzporedne pomoči ob delu	- V Tubengenu imajo zaposleni stalni kvaliteten vzporedni suport za zaposlene	
S-I49c	čez določeno število let lahko vzameš eno leto in se regeneriraš.	- V Tubengenu si lahko čez določeno število let vzameš eno leto prosto in se regeneriraš	
S-I50	Pri nas moraš za to poskrbeti sam, biti iniciativen v tem.	- V Sloveniji morajo zaposleni v takšnih organizacijah večinoma sami poskrbeti za suport sebi in za svojo strokovno rast	

Tabela 9.12: Odprto kodiranje: Svetovalni delavec 2 (S-II)

12.1. Počutje v domu

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
S-II1	Že 20 let sem na tem delovnem mestu in se tu počutim vredno.	- Dobro počutje	
S-II2	moje mnenje pa se upošteva in se zato tudi počutim ok.	- Dobro počutje	
S-II3	Ne počutim se odrinjenega od sodelavk in sodelavcev ali od otrok	- Svetovalni delavec se ne počuti odrinjenega od sodelavk, sodelavcev ali od otrok - Dobro počutje	
S-II5	V MDMB-ju se počutim sprejetega	- Svetovalni delavec se počuti sprejetega v domu - Dobro počutje	
S-II6	veliko dajem in tudi dobivam.	- Svetovalni delavec v domu veliko daje in veliko dobiva	

12.2. Zadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
S-II7	V MDMB-ju je dobro urejeno to, da imajo naši otroci streho nad glavo	- Zadovoljstvo, da imajo otroci streho nad glavo	
S-II8	da imajo urejeno prehrano	- Zadovoljstvo, da imajo otroci urejeno prehrano	
S-II9	v MDMB-ju deluje tako pedagoško, gospodinjsko in kuharsko osebje.	- Zadovoljstvo, da v domu deluje pedagoško, gospodinjsko in kuharsko osebje	
S-II10	Menim, da so tudi prostori dokaj dobro urejeni	- Zadovoljstvo z urejenostjo prostorov v domu	
S-II11	Dobro urejeno se mi zdi tudi to, da zagotavljamo primerne obleke za otroke	- Zadovoljstvo z zagotavljanjem primernih oblek za otroke	
S-II12	nudimo pa jim tudi 24-urno varstvo	- Zadovoljstvo, da otrokom nudijo 24-urno varstvo	
S-II13	Menim, da je dobro tudi sodelovanje z okolico, z okoliškimi šolami in s sosesko	- Zadovoljstvo s sodelovanjem z okolico, z okoliškimi šolami in s sosesko	
S-II14	menim, da smo dobro prepoznani.	- Zadovoljstvo s prepoznavnostjo doma	
S-II15	Menim, da je dober tudi projekt Botrstva, ki deluje pri nas	- Zadovoljstvo s projektom Botrstva	
S-II16	Ja, s tem se seveda tudi strinjam.	- Zadovoljstvo s trudom in delom vzgojiteljev v domu	

12.3. Nezadovoljstvo z domom

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
-----------------	--------	------	--------

12.4. Predlogi za spremembe

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
S-II22	Menim, da bi bilo dobro, da bi se zmanjšali normativi glede števila otrok v skupini iz 10 otrok na 8 otrok	- Zmanjšanje normativa za število otrok v skupini	
S-II28a	Menim, da bi bilo mogoče dobro,	- Da bi se bolj vzpostavili	

	da bi se malo bolj vzpostavili pogoji sodelovanja staršev	pogoji sodelovanja staršev	
S-II28b	in, da bi se v primeru njihovega nesodelovanja omejili njihovi socialni denarni transferji-otroški dodatek in podobno, tako imajo tudi urejeno v tujini.	- Da bi se v primeru nesodelovanja staršev omejili njihovi socialni denarni transferji	

12.5. Psihosocialna podpora in pomoč

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
S-II4a	Za vsakega otroka se trudim po najboljših močeh	- Svetovalni delavec se za vsakega otroka trudi po najboljših močeh	
S-II4b	tako kot se trudimo vsi v našem timu.	- vsi zaposleni v domu se za vsakega otroka trudijo po najboljših močeh	
S-II17	Dostikrat se tudi sprašujemo ali naj se osredotočimo bolj na učni del in izobraževanje za otroke ali na zadovoljevanje potreb	- strokovni delavci v domu se dostikrat sprašujejo ali naj se osredotočijo bolj na učni del ali na zadovoljevanje potreb otrok	
S-II18	in tudi učna uspešnost je nek način potrditve za otroke	- Tudi učna uspešnost je nek način potrditve za otroke	
S-II19	in si lahko tako, če so učno uspešni ali morda tudi zelo uspešni, tudi krepijo svojo samozavest.	- Otroci si lahko, če so učno uspešni, krepijo samozavest	
S-II20	Strinjam se s tem, da bi bilo dobro, da bi imeli več stika z otroci, ena na ena	- Dobro bi bilo, da bi imeli več stika z otroci, ena na ena	
S-II21	vendar, kot si že sam ugotovil se tu tudi pojavljajo nekatere ovire, recimo finančne ovire, saj nimamo toliko finančnih sredstev, da bi zaposlili mogoče več kadra ali dodatne strokovne sodelavce, ki bi vsakemu otroku zagotavljali kontinuirano individualno terapevtsko vodenje.	- Finančne ovire preprečujejo zaposlitev več kadra, ki bi vsakemu otroku zagotavljali kontinuirano terapevtsko vodenje	
S-II24	Pri otrocih se pogosto pojavi skrb glede tega, kam spadajo, kam bodo šli recimo za vikend in počitnice	- Pri otrocih se pojavi skrb glede tega kam spadajo, kam bodo šli recimo za vikend in počitnice	
S-II25	Eno pomembnejših vprašanj je torej to, da se otroci sprašujejo- kaj bo čez eno leto, ali kaj bo naslednji teden, kje bo za počitnice ali za vikend in kje bo po koncu bivanja v MDMB-ju.	- Otroci se sprašujejo kaj bo čez eno leto, kaj bo naslednji teden, kje bodo za počitnice ali za vikend in kje bodo po koncu bivanja v domu	
S-II26	Kolegica Ana ima tudi individualne pogovore s starši	- Ena izmed svetovalnih delavcev ima individualne pogovore s starši	
S-II27	Organizirane imamo tudi delavnice za starše- to je 6 ali 7 srečanj.	- V domu imajo organizirane delavnice za starše	
S-II29	Eno pomembnejših vprašanj, s katerimi se srečujejo otroci, je, kje bodo živeli po zaključku bivanja pri nas.	- Pomembno vprašanje je kje bodo otroci po zaključku bivanja v domu	

12.6. Skrb zase

Številka izjave	Izjava	Koda	Opomba
S-II23	Menim tudi, da je v našem poklicu potrebno delo na sebi.	- V tem poklicu je potrebno delo na sebi	
S-II30	Menim, da mogoče sebi posvečam malo premalo časa za razbremenitev.	- Sebi bi moral posvetiti več časa za razbremenitev	

9.4 Priloga 4: Osnovno kodiranje

1. Počutje v domu

a) Dobro počutje:

Otroci:

- zelo dobro počutje v domu (OA-II1, OA-II7)
- občutek varnosti v domu (OA-II23a)
- Olajšanje zaradi učne pomoči vzgojiteljev sorojencem (OA-II23c)
- Občutek skupnosti in pripadnosti (OA-II30)
- ponos na bivanje v domu (OA-II38)
- Dobro počutje v skupini (OB1)
- Zelo dobro počutje v skupini (OB4, OB6)
- Občasno dobro počutje (OC8)
- sprejemanje matične skupine, kot domske družine (OC59)

Vzgojitelji/ce:

- Zelo dobro počutje v domu in v matični skupini (VA1)
- Dobro razumevanje v domu in v skupini (VA2a)
- Dobra podpora s strani sodelavca (VA2b)
- Občutek povezanosti z matično skupino (VA4)
- Dobro počutje v matični skupini in v domu (VB1, VC1)
- vzgojitelj se z domom identificira (VB10a)
- občutljivost glede kritik na zaposlene ali dom (VB10b)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- Dobro počutje v matični skupini (PA2b)
- Uživa v skupini in rada pride v dom. (PA50)
- sproščeno počutje z mladostnico s katero sodeluje (PB1)
- ji je v veselje hoditi v to skupino (PC3a)
- ji je dobro v tej skupini (PC3b)
- Vzgojitelji v tej skupini so prostovoljko dobro sprejeli (PC4a)
- prostovoljstvo jo je izpolnjevalo (PC64a)
- vesela je, ko se družijo z otroci (PC64b)

Svetovalna delavca:

- Dobro počutje (S-II1, S-II2, S-II3, S-II5)
- Svetovalni delavec se ne počuti odrinjenega od sodelavk, sodelavcev ali od otrok (S-II3)
- Svetovalni delavec se počuti sprejetega v domu (S-II5)
- Svetovalni delavec v domu veliko daje in veliko dobiva (S-II6)

b) Slabo počutje:

Otroci:

- Pogrešanje starša (OA-I1a)
- utrujenost, ker imajo toliko aktivnosti (OB2, OB7)
- Žalostna, ker pogreša starše (OB3)
- slabo počutje v skupini (OC7)
- slabo počutje zaradi vtikanja v zasebnost (OC9)

- nesprejemanje matične skupine, kot družine (OC58)

Vzgojitelji/ce:

- občasna izčrpanost od dela (VC2)
- nemoč glede tega, kako še pomagati otrokom (VC3)
- vzgojiteljice se ne vidi, da bi v prihodnosti še delala v domu (VC6)
- Vzgojiteljica se ne vidi, da bi v prihodnosti še delala tu v domu (VC7)
- vzgojiteljica se želi poklicno osamosvojiti (VC7)
- vzgojiteljica se je izolirala od doma in se počutila izolirano s strani vodstva (VC8)
- ni se počutila pripadno domu (VC10)

Prostovoljci/ke in praktikanti/ke:

- neprijetno ji je bilo na začetku pri določitvi otroka za sodelovanje (PB3)
- Jeza praktikantke, ker vzgojitelji niso dovolj angažirani za podporo in pomoč otrokom (PB25)
- v tej skupini se ne počuti sprejeto (PB33a)
- ne dobiva občutka, da je pomembna, s strani vzgojiteljev (PB33b)
- počuti se nezaželeno s strani nekaterih vzgojiteljev (PB34)

c) ostalo

Prostovoljci/ke in praktikanti/ke:

- druge skupine so malo bolj zategnjene (PC1b)

Svetovalna delavca:

- Zahtevno delo (S-I2)

2. Zadovoljstvo z domom

a) zadovoljstvo z organizacijo

Otroci:

- Zadovoljstvo s postavljenimi pravili (OA-I5)
- Občutek varnosti zaradi postavljene strukture (OA-II9)
- zadovoljstvo z redom v skupini za delo za šolo (OA-II10)
- Zadovoljstvo z dogovarjanji z vzgojitelji (OA-II12)
- Zadovoljstvo z redom in omejitvami v domu (OA-II42a)

Vzgojitelji/ce:

- zadovoljstvo s sodelovanjem z nekaterimi zunanjimi organizacijami (VA15a)
- zadovoljstvo, ker nekatere zunanje organizacije otrokom omogočajo obiske nekaterih prireditev ali gledališč (VA15b)

Prostovoljci/ke in praktikanti/ke:

- Zadovoljstvo, da sta v skupini 2 vzgojitelja (PB9)
- zadovoljstvo, da niso tako velik skupine (PB10)
- zadovoljstvo, da obstaja nek red v skupini (PB11a)
- Zadovoljstvo z obstojem dežurtev in organiziranim pospravljanju (PB11b)
- zadovoljstvo, da si otroci lahko svoje sobe uredijo po svoje (PB17)
- zadovoljstvo, da je poskrbljeno za organizirano čiščenje (PB41a)
- zadovoljstvo, da v domu obstaja nek red (PB41b)
- Zadovoljstvo z dnevnim redom za otroke (PB42)
- zadovoljstvo, da v skupini obstaja nek red (PC5)

Svetovalna delavca:

- zadovoljstvo, da so otroci razdeljeni v treh hišah (S-I45)
- Zadovoljstvo, da imajo otroci streho nad glavo (S-II7)
- Zadovoljstvo, da imajo otroci urejeno prehrano (S-II8)
- Zadovoljstvo, da v domu deluje pedagoško, gospodinjsko in kuharsko osebje (S-II9)
- Zadovoljstvo z zagotavljanjem primernih oblek za otroke (S-II11)
- Zadovoljstvo, da otrokom nudijo 24-urno varstvo (S-II12)
- Zadovoljstvo s sodelovanjem z okolico, z okoliškimi šolami in s sosesko (S-II13)
- Zadovoljstvo s projektom Botrstva (S-II15)

b) zadovoljstvo z aktivnostmi

Otroci:

- Zadovoljstvo s pogovarjanjem o aktualnih temah na skupinskih sestankih (OA-II19)

- zadovoljstvo, ko cela skupina občasno gre kam skupaj (OA-II20)
- Zadovoljstvo s pridobljenimi znanji v domu (OA-II41)
- Sodelovanje otrok in sponzorjev MDMB-ja (OB5a)
- Izdelovanje izdelkov otrok in sponzorjev MDMB-ja (OB5b)
- Zadovoljstvo, ko je cela skupina vključena v skupne aktivnosti (OB11)
- zadovoljstvo, ko gredo na izlete in dogodke (OC47)
- zadovoljstvo z dejavnostmi v domu (OC61a)
- zadovoljstvo s skupinskim vikendom (OC61b)

Vzgojitelji/ce:

- Zadovoljstvo z aktivnostmi za otroke (VA14)
- Zadovoljstvo z doživljajskimi projekti, kjer lahko vključi tudi svoje zadeve, ki bi bile smiselne in koristne za otroke (VC17a)
- zadovoljstvo, ko ustvarjajo voščilnice (VC17b)
- zadovoljstvo, ko pripravljajo igro za nastop (VC17c)
- Zadovoljstvo, ko se gibajo in gredo ven z otroci (VC18)

Prostovoljci/ke in praktikanti/ke:

- zadovoljstvo, da imajo otroci na voljo različne aktivnosti (PB13a)
- zadovoljstvo, da imajo otroci občasno nekatere dogodke v domu (PB13b)
- zadovoljstvo, da imajo otroci dosti možnosti zunanjih aktivnosti (PC23)

c) zadovoljstvo z vzgojitelji

Otroci:

- Zadovoljstvo z odnosi z vzgojitelji (OA-I2a)
- Zadovoljstvo s podporo vzgojiteljev (OA-II6a)
- Zadovoljstvo s trenutnima vzgojiteljema (OA-II9c)
- Zadovoljstvo s prejšnjima matičnima vzgojiteljema (OA-II3a)
- zadovoljstvo z matičnima vzgojiteljema (OA-II5)
- Visoko zadovoljstvo z zagotavljanjem psihosocialne podpore in pomoči s strani vzgojiteljev (OA-II27a)
- vzgojitelji se trudijo (OA-II28)
- Zadovoljstvo z razumevajočim in empatičnim odzivom ene od vzgojiteljic (OA-II35a)
- Zadovoljstvo, ker jih vzgojitelji ne pomilujejo (OA-II35b)
- Zadovoljstvo z vodenjem vzgojiteljev otrok (OA-II42b)
- Zadovoljstvo z motiviranjem vzgojiteljev otrok za šolo (OA-II42c)
- Otroci imajo z vzgojiteljema zelo dober odnos (OB9a)
- Vzgojitelja sta prijazna in zelo vredna (OB9b)
- Zadovoljstvo otrok z odnosom vzgojiteljev do njih (OB35a)
- zadovoljstvo z nekaterimi vzgojitelji (OC55, OC60a)

Vzgojitelji/ce:

- dobro razumevanje s sovrzgojiteljem (VA10)
- Zadovoljstvo, da lahko zaupa sodelavcem, da se vse dogovorijo (VC15a)
- Zadovoljstvo z dobro klimo s sodelavci (VC15b)

Svetovalna delavca:

- Zadovoljstvo z delom vzgojiteljev (S-I52)
- Zadovoljstvo s trudom in delom vzgojiteljev v domu (S-II16)

č) zadovoljstvo s sostanovalci

Otroci:

- Zadovoljstvo s sostanovalci (OA-I2b)
- zadovoljstvo z bivanjem sorojenca v domu (OA-II6, OA-II23b)
- Zadovoljstvo z dobrim odnosom s sostanovalcem (OC2)
- Zadovoljstvo s skupnimi bivanjem sostanovalk, ki se dobro razumeta (OC15)
- Zadovoljstvo mladostnika s skupnim bivanjem v isti skupini s sostanovalcem, s katerim se dobro razume (OC16)

d) zadovoljstvo z zgradbo in prostori

Prostovoljci/ke in praktikanti/ke:

- Zadovoljstvo z dekoracijo prostora v skupini (PA8)
- Zadovoljstvo z lokacijo doma v središču Slovenije (PB8)

Svetovalna delavca:

- Zadovoljstvo z urejenostjo prostorov v domu (S-II10)

e) zadovoljstvo z matično skupino

Otroci:

- zadovoljstvo z matično skupino (OA-I6, OA-II29)
- Zadovoljstvo s tem, da je tu nekdo, ki jo posluša (OA-II8c)

Vzgojitelji/ce:

- zadovoljstvo z nekaterimi otroci, ki znajo zelo ceniti stvari, ki jih dobijo brezplačno od donatorjev (VA38b)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- zadovoljstvo s prijetnim in domačim okoljem (PA2a)
- zadovoljstvo z delovanjem matične skupine (PA11)
- zadovoljstvo z matično skupino (PC1a)

f) splošno zadovoljstvo z domom

Otroci:

- v domu najde prostor zase in za njeno zasebnost (OA-I8)
- Zadovoljstvo z MDMB v primerjavi s tem, kar ve in sliši o drugih zavodih (OA-II43)
- Zadovoljstvo otrok z večino stvarmi v MDMB-ju in v njihovi matični skupini (OB12)

Vzgojitelji/ce:

- splošno zadovoljstvo z domom (VB11)
- **Prostovoljci/ke in praktiki/ke:**
- Zadovoljstvo s pridobivanjem izkušenj v odnosu z otroci in mladostniki (PA51a)
- zadovoljstvo, ker se v skupini napolni s pozitivno energijo (PA51b)

Svetovalna delavca:

- Zadovoljstvo s prepoznavnostjo doma (S-II14)

g) zadovoljstvo z bivanjem v domu

Otroci:

- Zadovoljstvo z bivanjem v domu (OA-I1b)
- bivanje v domu je privilegij (OA-II16)
- zadovoljstvo ker je prišla v dom, ker je spoznala veliko novih ljudi (OC17a)
- zadovoljstvo, ker je preko doma spoznala fanta, ki ji je všeč (OC17b)

h) zadovoljstvo z vsebino storitev v domu

Vzgojitelji/ce:

- zadovoljstvo z avtonomnostjo dela (VA12a)
- zadovoljstvo z možnostjo navdušiti otroke za marsikatero stvar (VA12b)
- Dobra stran doma je, da so vzgojitelji za otroke vedno na voljo (VB16)
- Vzgojitelj je zelo zadovoljen s trenutno supervizijo (VB25c)
- Je tudi nekaj odprtega prostora za to kako vzgojitelji delajo (VC13b)

i) zadovoljstvo s prostovoljci/praktiki

Otroci:

- zadovoljstvo s prisotnostjo prostovoljcev (OA-II36a)
- zadovoljstvo z nekaterimi prostovoljci/kami (OA-II36b)
- Zadovoljstvo s prostovoljci (OB32a)
- zadovoljstvo z nekaterimi praktiki (OC55)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- zadovoljstvo, da so v domu prostovoljci (PA52)

j) zadovoljstvo s svojim delom in delovanjem v domu

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- zadovoljstvo, ker ve, da naredi nekaj dobrega (PA51c)
- zadovoljstvo, da se je odločila za prostovoljstvo (PA51č)

k) zadovoljstvo z zunanjimi izvajalci podpore in pomoči za otroke

Otroci:

- Zadovoljstvo z rejništvom in z neprepiranjem pri rejnikih (OC18b)
- Zadovoljstvo mladostnice s ponovno vključitvijo v rejništvo k rejnici, kjer je že bila (OC20a)
- Zadovoljstvo zaradi bližine rejništva kraju, kjer ima mladostnica prejšnje kolegice (OC20c)

3. Nezadovoljstvo z domom

a) nezadovoljstvo z organizacijo

Otroci:

- Preveč otrok v skupini (OA-II13)
- otroci za zajtrk dobijo premalo za jesti (OC5a)
- otroci za zajtrk dobijo premalo za jesti še posebej, če hrana ni postrežena za vsakega otroka posebej (temveč za vse skupaj) (OC5b)

Vzgojitelji/ce:

- Nepovezanost z vzgojitelji iz ostalih skupin (VA11)
- Finančna omejenost za nudenje različnih stvari otrokom (VA13)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- Mladostnica ni rada tu v domu (PB23)
- Nezadovoljstvo z dekoracijo prostorov v skupini (PB49)
- Nezadovoljstvo nekaterih vzgojiteljev s sistemom v domu (PC57)

Svetovalna delavca:

- V domu obstaja tudi nezadovoljstvo, kar se odraža tudi na odnosih v domu (S-I55)

b) nezadovoljstvo z zaposlenimi in delujočimi v domu

Otroci:

- Nezadovoljstvo z občasnim neprimernim odzivanjem kakšnega od vzgojiteljev (OA-II34a)
- Vzgojitelja naj bi bila kdaj tudi tečna (OB10)
- Nezadovoljstvo otrok, če včasih kakšen prostovoljec pove zaupne stvari drugim (OB34)
- nezadovoljstvo, ker se jim eden od vzgojiteljev posmehuje (OC1, OC10)
- mladostničina mati ne mara nekoga od vzgojiteljev (OC24a)
- mladostnica ne mara nekoga od vzgojiteljev (OC24b)
- Nezadovoljstvo z enim od novih vzgojiteljev (OC27a)
- nezadovoljstvo, ker se en vzgojitelj dere na otroke (OC27b)
- mladostniki vzgojiteljem sporočajo nezadovoljstvo (OC28)

Vzgojitelji/ce:

- nezadovoljstvo, če kdaj sodelavec/ka napihne težavo ali situacijo (VB2)
- nekompatibilnost s sovzgojiteljem (VC4a)
- nezadovoljstvo z novim sovzgojiteljem (VC4b)
- Vzgojiteljici ni všeč tekmovalnost in šušljanje med določenimi zaposlenimi (VC16)
- nezadovoljstvo, da morajo otroci takoj do svetovalnih delavcev, ko kateri od njiju pride v skupino brez predhodnega obvestila (VC22a)
- nezadovoljstvo, ker morajo otroci takoj do svetovalnih delavcev, medtem, ko se vzgojiteljica z njimi pogovarja (VC22b)
- nezadovoljstvo, ker otroci včasih s strani svetovalnih delavcev dobijo sporočilo, da vzgojiteljica ni toliko pomembna in, da naj bi bila bolj pomembna svetovalna delavca (VC22c)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- nezadovoljstvo, ker nima odnosa z vzgojitelji in se nič ne pogovarjajo o otrocih (PB4a)
- nezadovoljstvo zaradi občasnega ne najbolj primerne pogojevanja otrok (PB15)
- V skupini je premalo spodbud za učenje (PB20)
- Vzgojitelji niso dovolj angažirani za učno pomoč mladostnikom (PB21a)
- Vzgojitelji niso dovolj angažirani za psihosocialno podporo za mladostnike (PB21b)
- Premalo pohval otrok s strani vzgojiteljev (PB46)
- Mladostnica je omenila, da ena od vzgojiteljic ne odobrava sprehodov (PB74b)

c) nezadovoljstvo z vsebino storitev in aktivnosti v domu

Otroci:

- manj časa zase kot vrstniki, ki niso v domu (OA-II11)
- Nezadovoljstvo ob menjavanju matičnih vzgojiteljev (OA-II2a)
- Nezadovoljstvo, ker včasih vzgojitelji otrokom ne pustijo poklicati staršev (OC29)
- nezadovoljstvo, ker se morajo otroci, da prespijo pri njihovih prijateljih ali partnerjih, dogovoriti prek socialne delavke na CSD-ju (OC39a)
- nezadovoljstvo glede dogovarjanja za obiskovanje rojstnih dni prijateljev/ic (OC39b)
- nezadovoljstvo, da otroci ne smejo imeti mobitela, če jim ga kazensko vzamejo tudi, ko gredo domov za vikend (OC42)
- Nezadovoljstvo, ker lahko otroci iz domskega telefona kličejo le starše (OC51)

Vzgojitelji/ce:

- nezadovoljstvo ob sprejemanju otrok, ki imajo prehude težave za bivanje v domu (VA23)
- Pri kakšnem otroku bi včasih lahko bilo več napravljeno skozi dan ali daljše obdobje (VC5)
- na trenutnem delovnem mestu je premalo kreativnosti (VC13a)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- prostovoljki manjkajo informacije glede otrok (PB4b)
- nezadovoljstvo, ker prostovoljki vzgojitelja ne povesta na katerih področjih psihosocialne podpore in pomoči bi lahko sodelovala z mladostnico (PB7)
- Življenje v MDMB-ju ni enakovreden nadomestek občutka doma za otroke, kot ga imajo nekateri drugi otroci, ki niso v MDMB-ju (PB18)
- V zavodih in totalnih ustanovah v Sloveniji ni najbolj kvalitetnih odnosov (PB36)
- Pomankljivost je, da se red in pravila v skupini individualno malo ne prilagajajo (PC6)
- nezadovoljstvo zaradi strogosti v primeru zaljubljanja med otroci v domu (PC9)
- nezadovoljstvo zaradi prepovedi šminkanja deklet, ki so v 7. razredu (PC11)
- Rigorozno, da imajo otroci po šoli le nekaj časa zase in potem se morajo spet učiti (PC13a)
- Pri učnih urah je preveč otrok skupaj v enem prostoru in je zelo moteče okolje za učiti (PC21)

č) nezadovoljstvo z zunanjimi izvajalci in sodelujočimi pri psihosocialni in podpori in pomoči za otroke

Otroci:

- Nezadovoljstvo z rejništvom (OC19b)

d) nezadovoljstvo z otroci

Vzgojitelji/ce:

- nezadovoljstvo z nekaterimi otroci, ki premalo cenijo stvari, ki jih dobijo brezplačno od donatorjev (VA38a)

e) ostalo

Vzgojitelji/ce:

- Nezadovoljstvo z enačenjem dela socialnih delavcev, vzgojiteljev in socialnih pedagogov s statusom šolskih učiteljev (VB13)
- Izkoriščanje socialnih delavcev, vzgojiteljev in socialnih pedagogov s strani države (VB14a)

4. Predlogi za spremembe

a) organizacijski predlogi

Otroci:

- Dom samo za osnovnošolce/ke (OA-I7a)
- Pol manj ljudi v domu (OA-I7b)
- Več deklet v njeni matični skupini (OA-I12)
- Manj ljudi v domu (OA-I13)
- manj otrok v skupini (OA-II14)
- Manj otrok v domu (OA-II17)

Vzgojitelji/ce:

- rotacija delovnih mest na določeno časovno obdobje (VC23)
- sprememba prehrane (VC24)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- Žepnina za otroke v ustanovah (PB37)
- ukinitve dvojnih sob (PB40a)
- dopustitev dvojnih sob za brate in sestre (PB40b)
- Da bi otroci lahko imeli mobitele pri sebi (PC17)
- da bi bile manjše skupine (PC20a)
- da bi bilo največ 6 otrok v skupini (PC20b)
- Da se lahko prostovoljci gredo z otroci učiti v njihove sobe (PC22)

Svetovalna delavca:

- Otroci naj bi želeli manjše skupine (S-I44)
- Rotacija delovnih mest v domu (S-I51, S-I54)
- Zmanjšanje normativa za število otrok v skupini (S-II22)
- Da bi se v primeru nesodelovanja staršev omejili njihovi socialni denarni transferji (S-II28b)

b) vsebinski predlogi

Otroci:

- da bi si občasno sami kuhali (OA-II15, OA-II18)
- da bi imeli več izhodov (OB13a, OC30)
- da bi lahko večkrat šli v kino (OB13b)
- da bi se lahko večkrat dobili s prijatelji/cami (OB13c)
- da bi lahko imeli čez dan več časa mobilne (OB14)
- da bi bili dovoljeni parčki med sosoanovanci/kami (OB16)
- sprememba prehrane (OC3, OC6)
- manj birokratske procedure za obiskovanje rojstnih dni prijateljev/ic (OC31)
- da gredo lahko dlje po Ljubljani (OC32)
- Manj ućnih ur (OC33)
- Imeti mobilne pri sebi (OC34)
- Da se sami odloćijo katere ocene bodo popravili za šolo (OC57)

Vzgojitelji/ce:

- boljše nadziranje sprejemanja otrok v MDMB (VA22a)
- Pri pisanju observacij ni enotnega sistema med vzgojitelji (VA26)
- Manj pisanja za vzgojitelje (VA28)
- Većja vkljućenost staršev (VB12a)
- Možna zakonska prisila za vkljućitev staršev (VB12b)
- Socialni delavci, vzgojitelji in socialni pedagogi bi morali bolj poskrbeti zase v odnosu med nami in državo (VB14b)
- Predlog in potreba, da bi bila celotna socialna stroka bolj prepoznavna v družbi (VB15)
- Vzgojitelji bi morali imeti pravi team building (VC19)
- boljše sodelovanje vodilnega kadra z vsemi zaposlenimi (VC20)
- Morala bi veljati neizpodbitna avtoriteta vzgojitelja pred otroci (VC21a)
- nespodbijanje avtoritete vzgojitelja/ice s strani svetovalnih delavcev pred otrokom (VC21b)
- opozorila/usmeritve svetovalnih delavcev vzgojiteljem naj bodo privatna, na samem (VC21c)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- da bi bili v domu tudi strokovnjaki, ki bi otrokom nudili le psihosocialno podporo in pomoć (PA56)
- da bi podroćje ućne pomoći za otroke pokrivali prostovoljci gimnazijci (PA57)
- govorilne ure za otroke (PB22)
- usposabljanje za prostovoljce (PB26a)
- Da strokovni delavci doma prostovoljcem povedo pričakovanja do njih (PB26b)
- Preurediti zavode in totalne ustanove v Sloveniji, da bi imeli bolj tople odnose (PB35)
- Bolj poskrbeti za varnost mladoletnih otrok pri sodelovanju z zunanjiimi sodelujoćimi osebami, ki niso strokovni delavci (PB38)
- razmisliti o smiselnosti in načinu sodelovanj otrok z zunanjiimi sodelujoćimi osebami, ki niso strokovni delavci (PB38)
- mladostnica meni, da je dovolj zrela za samostojno vožnjo z avtobusom v šolo (PB39)
- Motivacijski reki po stenah v skupini (PB48)
- Nadzor nad delom vzgojiteljev s kamerami ali drugimi oblikami nadzora (PB76)
- Da bi malo bolj zaupali in omogoćali malo več samostojnosti otrokom, ki so stari 14 let ali več (PC8)
- Da bi lahko vzgojitelji skupaj z otroki po šoli šli na krajši izlet ali kaj podobnega (PC14)
- Manjši pritisk s strani šole in razbremenitev glede šolskih obveznosti (PC24)

Svetovalna delavca:

- Źelja, da bi več časa namenila individualnemu in skupinskemu delu z otroki (S-I9)
- Vzeti si več časa za globlje pogovore med vsemi, ki so v domu (S-I56)
- Da bi se zagotovila sredstva za individualno supervizijo za zaposlene v domu (S-I57)
- Da bi se bolj vzpostavili pogoji sodelovanja staršev (S-II28a)

c) predlog za zunanje sodelujoće organizacije

Vzgojitelji/ce:

- da bi si Centri za socialno delo vzeli več časa za mladostnike in za delo s starši (VB23)

5. Psihosocialna podpora in pomoč

a) pogosta čustva in doživljanja otrok

Otroci:

- Izražanje jeze (OA-II1, OB31a, OC45a)
- Navezanost na prejšnja matična vzgojitelja (OA-II3b)
- Pogrešanje očeta (OA-II24a)
- Občutki žalosti (OB18a)
- Žalost mladostnice (OB30a)
- strah otrok ob možnih nepredvidljivih in nevarnih situacijah v katerih pri sebi nimajo mobitela (OC35a)
- Pogrešanje prejšnjega vzgojitelja (OC36)

Vzgojitelji/ce:

- Otroci so dostikrat čustveno obremenjeni od doma (VA32b)
- Otroke je strah za kakšne stvari (VA32c)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- Prostovoljka pove, da ni začutila, da bi ji otrok sporočal, da bi rabil tolažbo (PA28)
- Prostovoljka ima občutek, da je mladostniku dosti razčiščeno v glavi to, kar je bilo pri njemu doma in zaradi česar je v domu (PA29)
- Razburjenost mladostnice (PB30a)
- Nekaterim otrokom se preveč dogaja v glavi in nimajo koncentracije za učenje (PC34)

Svetovalna delavca:

- Če ni dobrega sodelovanja med zaposlenimi in starši, se otrok sprašuje ali sploh lahko ima koga rad v domu in komu naj verjame in sledi (S-I27)
- Pri otrocih se pojavi skrb glede tega kam spadajo, kam bodo šli recimo za vikend in počitnice (S-II24)
- Otroci se sprašujejo kaj bo čez eno leto, kaj bo naslednji teden, kje bodo za počitnice ali za vikend in kje bodo po koncu bivanja v domu (S-II25)

b) potrebe otrok

Otroci:

- Možnost izražanje jeze (OA-II8a)
- Potreba po tem, da jo nekdo posluša (OA-II26c)
- Izražanje njenih potreb, želja in drugega na skupinskih sestankih njene matične skupine (OA-II32)

Vzgojitelji/ce:

- Otroci posredno izražajo njihove čustvene težave in potrebe (VA29a)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- Otroci rabijo dosti pozornosti (PA39b)

Svetovalna delavca:

- Poudarek dela na samopodobi otrok (S-I10)
- Otroci, ki so v domu, potrebujejo varnost, zaupljiv, trden odnos in izkustveno učenje (S-I12)
- Otroci potrebujejo pozornost, ko bi zaposleni imeli čas za pravo sproščenost z njimi (S-I17)
- Otroci rabijo tudi umik v svoj mir (S-I32)

c) težave otrok

Otroci:

- na začetku se ji ni bilo lahko navaditi na bivanje v domu (OB25c)
- na začetku bivanja v domu je precej jokala (OB25a)
- Samopoškodovanje (OC11a, OC56b)
- Prezrtost mladostnika s strani starša (OC11b)
- Samopoškodovanje po prepiru z očetom in še enim sstanovalcem iz doma (OC12)
- Samopoškodovanje po razhodu s partnerjem (OC14a)

Vzgojitelji/ce:

- Pogosta težave je nesprejemanje doma otrok (VA30)

Svetovalna delavca:

- Pri nekaterih otrocih so se pri njih doma pojavljale zlorabe zaradi česar so jih morali umakniti iz takšnega okolja (S-I30)
- Otroci, ki so v domu imajo velik manjko na učnem področju (S-I34)
- Otroci imajo zalet, a ni vztrajanja (S-I42b)

č) želje otrok

Otroci:

- želja po razumevanju njene perspektive s strani vzgojiteljev (OA-II33a)
- Želja po odkriti in pristni komunikaciji vzgojiteljev z otroki (OA-II33b)
- Želja mladostnice, da jo, ko ji je hudo, vzgojitelji pustijo pri miru (OC52)
- Želja mladostnice, da bi jo v primeru samopoškodovanja vzgojitelji pustili pri miru (OC53)
- Želja mladostnice, da se ji ni treba pogovarjati z vzgojiteljema o njenih težavah temveč z nekom, ki mu zaupa (OC54)
- Mladostniki si želijo, da se vzgojitelji ne bi vtikali v zasebnost otrok (OC56a)

d) razlogi zaradi katerih se otroci obrnejo po psihosocialno podporo in pomoč

Vzgojitelji/ce:

- otroci se največkrat obrnejo po psihosocialno podporo in pomoč zaradi domače stiske (VC28)

Svetovalna delavca:

- Otrok pride do svetovalne delavke zaradi občutka žalosti (S-I22a)
- Otrok pride do svetovalne delavke zaradi zadovoljstva zaradi dogodka v dnevu (S-I22b)
- Otrok pride do svetovalne delavke zaradi konflikta (S-I23a)
- Otrok hoče menjati skupino (S-I23b)
- otrok pride do svetovalne delavke zaradi zadeve, ki je eskalirala v tistem dnevu (S-I23c)

e) različne reakcije in delovanje otrok

Otroci:

- samopomoč prek poslušanja glasbe (OA-I9)
- Glasba jo pomiri, ko je jezna (OA-I10)
- Zaupanje vzgojiteljem (OA-I17a)
- Obračanje po podporo na vzgojitelje v domu (OA-I14)
- Obračanje na eno od vzgojiteljic v primeru potrebe po psihosocialni podpori in pomoči (OA-II21)
- Obračanje na starejšo sestro in fanta po psihosocialni podpori in pomoči s strani ljudi izven doma (OA-II22)
- Obračanje na vzgojiteljico in na sestro v primeru potrebe po psihosocialni pomoči (OA-II31)
- Sporočanje nezadovoljstva otrok vzgojiteljem (OA-II34b)
- Umik v svojo sobo (OB18b)
- Izražanje čustev in občutkov otrok preko joka (OB18c)
- Ena od deklet se pomiri preko stiskanja plišaste igračke, ko ji je hudo ali, ko je jezna (OB28a)
- Še en način pomiritve je, da zloži vse obleke iz omare in jih nato pospravi nazaj (OB28b)
- ena od deklet se je pomirila preko boksanja vzglavnika (OB29a)
- ena od deklet se je pomirila preko udarjanja po mizi dokler je ni bolelo (OB29b)
- Dekle je odkrilo nov način pomiritve preko pogovarjanja z vzgojiteljico (OB29c)
- ko je žalostna, se mladostnica zamoti z glasbo (OB30b)
- ko je žalostna, gre mladostnica brati knjigo (OB30c)
- pomiritev prek pospravljanja (OB31b)
- Obračanje mladostnika na svetovalno delavko v primeru potrebe po psihosocialni podpori in pomoči (OC41a)
- Obračanje mladostnika na dobrega prijatelja v primeru potrebe po psihosocialni podpori in pomoči (OC41b)
- Obračanje mladostnika na vzgojiteljice v primeru potrebe po psihosocialni podpori in pomoči (OC41c)
- Mladostnica se ob potrebi po čustveni pomoči pogovori s sošolko (OC43c)
- Mladostnica se ob potrebi po čustveni pomoči pogovori z njeno sostanovalko v skupini v domu (OC43č)
- Ples mladostnici pomaga, da izrazi svoje občutke in čustva (OC44)
- Stresanje jeze nad naključno prisotne ljudi (OC45b)
- Mladostnici pomaga pogovor z osebami, ki ji veliko pomenijo (OC48a)
- Mladostnici pomaga pogovor s prijatelji (OC48b)
- Mladostnici pomaga pogovor s starši (OC48c)
- Mladostnici pomaga pogovor z rejnico (OC48č)
- Mladostnici pomaga poslušanje glasbe in se ob poslušanju lahko zjoka (OC49)
- Mladostnik se za čustveno podporo obrne na njegove domače (OC50)

Vzgojitelji/ce:

- Otroci pridejo do vzgojiteljev za psihosocialno pomoč in podporo (VA29b)
- Otroci včasih jokajo (VA29c)
- Otroci kdaj kaj potarnajo (VA29č)

- Pozitivno vodenje skupine mladostnice (VA31c)
- Otroci tudi želijo ustreči staršu, da gredo domov, čeprav čutijo, da se tu najboljše počutijo (VA32č)
- Fantje pogosto skrivajo čustvene težave in potrebe (VA33a)
- Pri fantih se čustvene težave in potrebe izrazijo prek konfliktov (VA33b)
- Dekleta se bolj zaupajo vzgojiteljici in bolj izražajo njihove čustvene težave in potrebe (VA33c)
- Otroci dosti upoštevajo vzgojitelja (VA35)
- Otroci neradi povejo zahtevne stvari, ki se dogajajo v njihovi notranjosti (VB32a)
- Pogostost obračanja otrok po podporo in pomoč v primeru njihovih čustvenih težav je odvisna od njihove starosti, spola in življenjske situacije doma (VC25)
- Nekateri otroci so introvertirani in pravijo, da naj bi bilo vse v redu (VC26a)
- Otroci se vsakodnevno obračajo na vzgojitelje za psihosocialno pomoč in podporo (VC27)
- Otroci kljub možnem začetnem izražanju odpora, dosti sodelujejo, ko se skupinsko pogovarjajo o različnih temah (VC30)

Prostovoljci/ke in praktikanti/ke:

- Otroci v skupini so prijazni (PA5)
- Otroci so sedaj, ko prostovoljko bolj poznajo, ob njej bolj sproščeni (PA6)
- Otroci kdaj povedo kakšne stvari, ki niso nujno resnične (PA39c)
- Veliko zadovoljstvo in veselje otroka ob prejemu darila (PA58b)
- praktikantki se zdi, da je mladostnica občasno egoistična (PB54a)
- mladostnica ima v sobi slike sorodnikov (PB55a)
- mladostnica izraža ljubezen in naklonjenost do praktikantke (PB69a)
- prostovoljka meni, da ti otroci lahko veliko stvari izkoriščajo in, da če ne dobijo nečesa pri enem vzgojitelju, dobijo pri drugem (PC12)
- Večina otrok skriva mobitele (PC18)
- Otroci nimajo zadržkov, da povejo kaj se jim dogaja (PC25b)
- ti otroci so vajeni, da ljudje prihajajo k njim v skupino (PC31b)
- Že od začetka so bili otroci v tej skupini do prostovoljke precej odprti in dosti socializirani (PC31a)
- ta skupina je specifična v primerjavi z drugimi-vsi otroci v tej skupini so ekstrovertirani in energični in vsak pove, kar mu/ji ni v redu in kar želi (PC32)
- V nekaterih skupinah so otroci introvertirani kljub temu, da so več let tam (PC33)
- Otroci na začetku zaupajo banalne stvari-ljubezenske, ko se prvič poljubijo, ko končajo zveze ali povejo, če navežejo stik s starši in kako je bilo (PC36)
- eni otroci povedo več in drugi manj (PC38)
- dosti otrok v tej skupini govori dosti proti vzgojiteljem (PC45a)
- Otroci tudi tekmujejo za naklonjenost vzgojiteljev (PC54b)
- eden od mladostnikov naj bi bil na začetku eksploziven v skupini in je tako izražal bolečino (PC59a)

Svetovalna delavca:

- Otroci si med seboj zaupajo težave, potrebe in skrivnosti (S-I18)
- Kakšen otrok včasih prostovoljcu pove zgodbo o domačih razmerah, ki tudi slučajno ni realna (S-I38)

f) načini psihosocialne podpore in pomoči

Otroci:

- Včasih se je pogovarjala z ravnateljico doma (OA-I3)
- Podpora starša, ko je doma (OA-I15)
- Vzgojitelji upoštevajo njihove želje (OA-I16b)
- Vzgojitelji jih poslušajo in slišijo (OA-I16c)
- Zaupnost med otroci in vzgojitelji (OA-I17b)
- Prijaznost vzgojiteljev (OA-I19a)
- Razumevanje vzgojiteljev otrok in njihovih situacij (OA-I19b)
- Intenzivnejše individualno druženje z vzgojiteljico (OA-II4)
- Poslušanje vzgojiteljev otrok (OA-II8b)
- Možnost, da pove kaj se ji dogaja (OA-II26a)
- Dodaten trud s strani vzgojiteljev (OA-II27b)
- Druženje in pogovarjanje s prostovoljci in prostovoljkami (OA-II37)
- Vzgojitelja sta kot nadomestna starša (OB8)
- Vzgojitelja in svetovalna delavca sta otrokom dosti na razpolago (OB15)
- Empatično odzivanje vzgojiteljev (OB18)
- Vzgojitelji samoiniciativno pridejo do otrok, če so v stiski (OB18č)
- Vzgojitelji tolažijo otroke (OB18d)
- Vzgojitelji se prijazno pogovarjajo z otroci (OB18e)

- Vzgojitelji otrokom povejo, da se bo vse uredilo (OB18f)
- Vzgojitelji so bili prilagodljivi in razumevaljoči in so mladostnici pomagali tako, da je na začetku bivanja v domu lahko prespala doma (OB25b)
- Vzgojitelji so mladostnici šli na roko (OB26, OB27)
- Večina prostovoljcev varuje zaupni prostor med njimi in otroki in zaupnih stvari ne govorijo drugim (OB33)
- Vzgojitelji so otrokom na voljo in so jim dostopni (OB35b)
- Otroci se lahko z vzgojitelji pogovarjajo, če rabijo čustveno podporo in pomoč (OB35c)
- Otrokom sta na voljo in jim dostopna svetovalna delavca (OB36)
- Raziskovanje alternativnih načinov ravnanj ob mislih na samopoškodovanje (OC13a)
- Izražanje empatije in razumevanja vzgojiteljice mladostnici (OC14b)
- pomembnost izkušanja novih pozitivnih izkušenj (OC18c)

Vzgojitelji/ce:

- Pogovarjanje z otroci o dogajanju in realni sliki doma (VA32a)
- Posvečanje časa otrokom za psihosocialno podporo in pomoč ob pojavu izjemnejših dogodkov ali situacij (VA36a)
- Odlaganje drugega manj pomembnega dela ob potrebni psihosocialni podpori in pomoči za otroke v primeru izjemnejših dogodkov ali situacijah (VA36b)
- Spoštljiv odnos do otrok (VB3a)
- Sodelovanje z otroci (VB3b)
- Podpiranje otrok (VB3c)
- Nevzvišeno delovanje v odnosu z otroci (VB4)
- Vzgojitelj ne rad išče krivca (VB6a)
- Razumevanje vzgojitelja otrok in situacij v kakršnih so (VB6b)
- Vzgojitelj se osredotoča na dobro in od tu skupaj z otrokom sodeluje (VB6c)
- Vzgojitelj spodbuja medsebojno komuniciranje vseh vključenih o situacijah, ko pride do težav (VB7a)
- Vzgojitelj išče vire moči in deluje v smeri rešitev (VB7b)
- Vzgojitelj ne rad zagrozi otrokom s kaznimi (VB8a)
- Vzgojitelj enakovredno obravnava otroke in je dosleden (VB8b)
- Pomembnost osebnega in strokovnega odzivanja vzgojitelja v delovnem odnosu z otroci (VB19)
- pomembnost vedeti, kaj bo koristilo otroku (VB21c)
- Uporaba humorja za dvig pozitivnega vzdušja in razelektritev ozračja, ko je le-to napeto (VB22)
- Otrokom je ves čas, ko so v domu na voljo nekdo od vzgojiteljev (VB26č)
- Vzgojitelj se drži načela osebnega odzivanja v delovnem odnosu z otroci (VB31)
- Potrebno si je res vzeti čas za otroka in biti v spoštljivem odnosu z njim (VB32b)
- Psihosocialna podpora in pomoč je proces, ki je tudi boleč in je pomembno, da strokovni delavci in drugi v domu ne silijo v otroka (VB33)
- Nekateri otroci pridejo do vzgojiteljev in se z jokajo ali pocrkajo in pridejo malo objeti (VC26b)
- V tej matični skupini so pri večerji brali zgodbe in se potem o različnih stvareh pogovarjali (VC29)
- Pogoste teme v pogovorih z otroci so ljubezen, spolnost, varna raba interneta, s kom se srečevati prek interneta in s kom ne in na kaj je dobro, da so pozorni (VC31)
- V skupini imajo različne igre in delavnice, kjer lahko otroci ponovno dobijo pozitivne izkušnje (VC33)
- v skupini imajo individualne in skupinske pogovore psihosocialne podpore in pomoči z otroci (VC34)
- Otroci si med seboj v skupinskih pogovorih povedo in delijo kvalitetne nasvete in tako tudi odprto delijo nekatere svoje izkušnje med seboj (VC35)
- Vzgojitelji spodbujajo otroke, da obiskujejo vsaj eno športno aktivnost na interesnih dejavnostih (VC37)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- Pogovarjanje otroka in prostovoljca o različnih stvareh (PA1a)
- Iskrenost in pristnost prostovoljke v odnosu z mladostnikom (PA3)
- Vzgojitelji so otrokom vedno pripravljeni pomagati (PA7)
- Vzgojitelja imata prijateljski odnos do otrok in hkrati avtoriteto (PA10)
- Pogovarjanje prostovoljke in otroka o njegovem osebnem življenju (PA17a)
- Trud prostovoljke za vzpostavitev dobrega stika med njo in otrokom (PA17a)
- Osebo odzivanje in samorazkrivanje prostovoljke v odnosu z otrokom (PA17b)
- Trud prostovoljke za psihosocialno podporo in pomoč otroku (PA17c)
- Vlivanje upanja, smisla in pozitivizma prostovoljke otroku (PA18a)
- Sporočanje prostovoljke otroku, da je življenje tudi lepo (PA18b)
- Pomembnost vzpostavitve dobrega stika med prostovoljko in otrokom (PA19b)
- prostovoljka mladostnika spodbuja za delo za šolo preko stimulacije, da se bosta potem igrala (PA22a)
- Druženje in igranje prostovoljke in otroka (PA22b)

- Med učno pomočjo se prostovoljka in otrok tudi pogovarjata o njima (PA23b)
- Prostovoljka skrbno varuje otrokovo zasebnost in zaupen prostor med njima (PA31b)
- Prostovoljka varuje zaupen prostor med njo in otrokom (PA32)
- Otrok se odpre prostovoljki preko skupnega gledanja fotografij iz njegovega foto albuma (PA33)
- Prostovoljka pride v dom nasmejana, pozitivna in vliva pozitivno tudi drugim (PA35b)
- v odnosu z otrokom je pristna in iskrena (PA36)
- v odnosu z otrokom je iskrena (PA37a)
- v odnosu z otrokom se osebno odziva in tudi samorazkriva (PA37b)
- Enakovrednost v odnosu med prostovoljko in otrokom (PA37b)
- Prostovoljka varuje osebne in zaupne podatke mladostnika (PA40b)
- prostovoljka meni, da imata vzgojitelja vlogo starša (PA42a)
- Vzgojitelja imata avtoriteto v odnosu z otroci (PA42b)
- v eni od situacij je vzgojiteljica objemala otroka 2 minuti, da se je pomiril (PA44)
- v odnosu z mladostnikom se zanaša na sebe in svoje občutke, da dela prav in deluje pravilno (PA48b)
- Trud prostovoljke za dober odnos in za pomoč in podporo otroku (PA49)
- Pomembnost dati otroku občutek, da ga ima nekdo rad (PA53a)
- Obdarovanje in nagrajevanje otrok v skupini (PA58a)
- Zavzemanje za otroke v domu (PB16)
- Druženje praktikantke in mladostnice (PB19a)
- Praktikantka je mladostnici omogočila nove pozitivne izkušnje (PB19b)
- Boljše spoznavanje mladostnice preko neformalnega druženja (PB19c)
- Neformalno in nestorilnostno druženje mladostnice in praktikantke (PB29)
- Praktikantka je odprla varen prostor za dialog med mladostnico in njo (PB30b)
- pomembnost omogočanja varnega prostora za dialog med mladostnico in praktikantko (PB32) 1
- Spraševanje mladostnice o njenem trenutnem počutju in o njenih zanimanjih (PB45b)
- Pomembnost pohval otrok (PB47)
- Praktikantka se osebno odziva v odnosu z mladostnico in se občasno tudi samorazkriva (PB51)
- praktikantka včasih poskuša mladostnico postaviti v vlogo drugega (PB54b)
- spoznavanje mladostnice in odkrivanje njenih interesov preko pogovora o njenih slikah (PB55b)
- mladostnica se ob slikah, ki jih ima v sobi spomni na prijetne stvari, dogodke, teme (PB55c)
- pomembno je opolnomočevanje otrok in krepitev njihove samozavesti in gotovosti v sebe (PB58)
- Pomembnost zagotavljanja varnega prostora za uporabnike in uporabnice (PB65b) 1
- praktikantka izraža ljubezen in naklonjenost do mladostnice (PB68b)
- mladostnica in praktikantka se pogosto objameta (PB69b)
- praktikantka je mladostnico vprašala, če bi šla na sprehod (PB74a)
- Prostovoljka je s to skupino šla na jadranje, bowling in piknik (PC4b)
- Prostovoljka ni v vlogi policaja in varuje zaupanje med otroci in njo (PC19)
- prostovoljka se je z otroci pogovarjala o njihovih osebnih stvareh (PC25a)
- Prostovoljka otroke vpraša kako so in kaj se jim dogaja (PC26)
- prostovoljka otroke proba potolažiti in jim dati dober nasvet (PC29a)
- prostovoljka otrokom govori o tem, zakaj bi morali imeti motivacijo za šolo in druge stvari (PC29b)
- Ena od mladostnic je prostovoljki povedala kako je bilo, ko se je srečala z očetom po 5-ih letih (PC37)
- Prostovoljka poskuša poslušati otroke, jim kakšno stvar razložiti in ublažiti njihovo stisko (PC39)
- Prostovoljka tudi objame in poboža otroke in se do njih obnaša empatično (PC40)
- Prostovoljka sedaj bolje pozna otroke in jih kdaj tudi okrega (PC42)
- Prostovoljka osebno izrazi otrokom, kar misli in jim odkrito pove, če se zgodi kaj, kar meni, da ni vredno (PC43)
- Prostovoljka se dosti pogovarja z otroci o različnih stvareh (PC44)
- Prostovoljka ima empatijo za otroke in je humoren tip človeka (PC50)
- Vzgojitelji imajo time za otroke (PC52)
- Vzgojitelji se na samem pogovoru z otrokom pri resnih težavah in tako razrešujejo stvari (PC53)
- Otroci med seboj tolažijo eden drugega (PC54a)

Svetovalna delavca:

- Otroci prek izkušenj s prostovoljci, študenti in botri širijo odnose in se tako učijo načinov vzpostavljanja in negovanja odnosov in sprejemanja različnosti (S-I14b)
- Otroci, ob težavah, ki jih imajo, rabijo strokovno usmerjanje (S-I19)
- Pomembno je, da otrok najde vsaj eno odraslo osebo, ki mu je na razpolago in mu/ji zaupa (S-I20)
- Pomembno je, da otrok najde vsaj eno odraslo osebo, ki mu je na razpolago in mu/ji zaupa znotraj doma ali zunanjo osebo (S-I21)

- Svetovalna delavka v delovnih odnosih z otroci pogleda kaj so globlje stvari s katerimi je potrebno delati (S-I23č)
- Otroke je potrebno pohvaliti za njihov trud in ne, da bi se jim sporočalo, da niso nikoli dovolj dobri, kar je bila njihova stara dnevna izkušnja (S-I37)
- Pomembno je, da otrok najde področje, kjer se izživi, sprosti in kjer bi lahko bil uspešen (S-I41)
- Svetovalni delavec se za vsakega otroka trudi po najboljših močeh (S-II4a)
- vsi zaposleni v domu se za vsakega otroka trudijo po najboljših močeh (S-II4b)

g) pomembni elementi pri psihosocialni podpori in pomoči

Otroci:

- Destigmatizacija bivanja v domu (OA-II39)
- pomembnost spoštljivosti vzgojiteljev (OC60b)
- pomembnost nezateženosti vzgojiteljev (OC60c)
- pomembnost, da se vzgojitelji ne razburjajo po nepotrebnem (OC60č)
- Pomembnost spoštljivega dialoga vzgojiteljev z otroki (OC60d)

Vzgojitelji/ce:

- Pomembnost dobrega odnosa do otrok (VA17)
- Pomembnost, da so vzgojitelji otrokom na voljo ter, da jim dajo prostor in čas, da se odprejo, ko in, če se želijo (VB18)
- Pomembnost, da vzgojitelj ne sprejme idealiziranja njega s strani otrok (VB20)
- pomembnost avtocenzure pri vzgojitelju v odnosu z otroci (VB21a)
- pomembnost vedeti kaj je v določeni situaciji primerno reči (VB21b)
- pomembnost, da se otroci "zlavfajo" po šoli (VC36)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- kot prostovoljec/ka moraš biti odgovoren (PA13a)
- Pomembnost aktivnega poslušanja prostovoljke otroka (PA19a)
- Pomembnost, da je prostovoljki mar za otroka (PA19c)
- Pomembnost, da prostovoljka otroku pokaže, da ji je mar zanj (PA19č)
- Prostovoljki je mar za otroka (PA34)
- Prostovoljka ob prihodu v dom pusti svoje probleme pred vrati (PA35a)
- Pomembnost dobrega odnosa med prostovoljko in otrokom (PA38a)
- Pomembnost, da otrok lahko prostovoljki zaupa (PA38b)
- Pomembnost konsistentnosti prihajanja prostovoljke k otroku (PA53b)
- Odgovornost prostovoljke za redno prihajanje na prostovoljstvo (PA54, PA55)
- Praktikantka je zelo angažirana za čustveno podporo mladostnici s katero sodeluje (PB5)
- ob vstopu novih otrok v skupino se spremeni skupinska dinamika (PB27)
- praktikantka spoštuje meje in želje mladostnice (PB31)
- Spoštovanje mladostničine zasebnosti in ne drezanje v njeno preteklost (PB45a)
- praktikantka želi še globlje spoznati in razumeti mladostnico (PB53)
- pomembno je, da prostovoljci/praktikanti delujejo tako, da se otroci učijo samostojnosti in krepijo to, da se zanašajo na sebe (PB57č)
- pri praktikantih/prostovoljcih je pomembno spoštljivo sodelovanje in soustvarjanje z otroci (PB57c)
- za praktike/prostovoljce je pomembno, da ne delajo stvari namesto otrok, ampak skupaj z njimi (PB57b)
- praktikantka je pri njenem delu pozorna na načeli etike in enakosti (PB75)
- Dosti je politika vzgojitelja samega glede tega, kako bo delal z otroci-lahko reši mladost otroku ali pa gre otrok v prevzgojni zavod (PC58)

Svetovalna delavca:

- pomembno je, da si, kot strokovni delavec, predan k temu poklicu oz. delu (S-I8)

h) pravila v domu

Vzgojitelji/ce:

- Prepoved govorjenja grdih besed (VA9a)
- Red in nepopustljivost pri osnovnih pravilih (VB5)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- pogoj za vključenost v prostovoljstvo je vključenost celo šolsko leto (PA13b)
- težko je postaviti dobra pravila (PC10)

i) vzgojni ukrepi

Vzgojitelji/ce:

- Uporaba kazni (VA6a)
- Otroci pišejo razmišljanja o tem, kar naj bi narobe naredili (VA6b)
- Otroci berejo razmišljanja na glas pred skupino (VA6c)
- Kazen prepovedi telefonov (VA8a)
- kazen pospravljanja posode po obroku (VA8b)
- Kazen v primeru govorjenja grdih besed (VA9b)
- Nediscipliniranje vzgojitelja otrok, temveč posledice za otroke v primeru določenih neprimernih ali neustreznih ravnanj ali drugega (VB9a)
- Posledica neprimernih ravnanj otrok so omejitve določenih stvari (VB9b)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- Kazni za otroke so, da ne bo izhoda iz doma, ne bodo smeli gledati TV-ja in ne bodo imeli mobitela (PC46)
- Skrajna kazen je, da ne gredo na kakšno dejavnost, ali, da morajo ostati tu v domu za vikend, če zaostajajo z delom za solo (PC47)

j) sodelovanje med vsemi zaposlenimi in drugimi delujočimi v domu

Vzgojitelji/ce:

- Intenzivno sodelovanje in komuniciranje s sovgojiteljem čez cel dan, tudi izven uradnega delovnega časa (VA27)
- Številko osebnega mobitela vzgojitelja imajo njegovi sodelavci, ki jim je ves čas dosegljiv (VB26c)
- Pomembno je, da se vzgojitelja med seboj dobro razumeta (VB29a)
- Pomembnost dobrega timskega duha med sodelavcema in skupnih vrednot med njima (VB29b)
- Pomembno je dobro sodelovanje s sodelavci in med strokovnimi službami (VB29c)
- Pomembne so vse osebe v domu za zagotavljanje dobre in potrebne psihosocialne podpore in pomoči otrokom (VB30)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- prostovoljka meni, da v domu dobro poskrbijo za prostovoljce (PA12)
- vzgojitelj je prostovoljko dobro informiral o mladostniku s katerim sodeluje (PA14)
- Podpora vzgojiteljev prostovoljcem (PA20a)
- poteka sodelovanje med prostovoljko in vzgojitelji (PA20b)
- svetovalni delavci so informirali prostovoljko o sodelovanju z otroci (PA39a)
- prostovoljka na vzgojitelje gleda, kot na osebe, ki povezujejo vse skupaj in so v podporo otrokom (PA41a)
- potreba praktikantke po informacijah s strani vzgojiteljev za psihosocialno podporo in pomoč mladostnici (PB50a)
- praktikantka želi nuditi psihosocialno podporo in pomoč mladostnici (PB50b)
- praktikantki manjkajo informacije o mladostnici s strani vzgojiteljev (PB63a)
- praktikantka si želi čustveno podpirati in krepiti mladostnico (PB63b)
- eden od vzgojiteljev je praktikantki nekaj informacij o mladostnici povedal (PB66a)
- praktikantka si želi informacije in usmeritev glede nujenja psihosocialne podpore in pomoči za mladostnico s strani vzgojiteljev (PB66b)
- njena vloga je spremljanje otroka za psihosocialno podporo in pomoči (naloge iz fakultete) (PB70a)
- prostovoljka včasih, če je kakšen problem, predebatira kakšno stvar z vzgojiteljico (PC41)
- Vzgojitelji so prostovoljki razjasnili nekatere stvari glede otrok (PC63)

Svetovalna delavca:

- v vzgojni skupini se poleg odnosa, ki ga gradiš z otrokom, za otroka najbolj izkazuje odnos s sovgojiteljem s katerim delaš (S-I3)

k) vloga prostovoljcev/praktikantov

Otroci:

- Prostovoljci so otrokom pomembni (OB32c)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- Učenje za šolo (PA1b)
- Vloga prostovoljke je izvajanje učne pomoči (PA16)
- Prostovoljka nudi učno pomoč (PA23a)
- Prostovoljka ima vlogo nevtralne osebe v skupini (PB28)
- Cilj druženja mladostnice in praktikantke je vzpostavitev zaupnega odnosa med njima (PB52)
- Učna pomoč (PB70b, PC2)
- psihosocialna podpora in pomoč (PB70c)

- prostovoljka meni, da je vloga prostovoljca ta, da je zaveznik otrok in, da ohrani skrivnosti otrok, ki mu/ji jih oni zaupajo (PC28)
- prostovoljka je kot mediatorka med otroci in vzgojitelji (PC45b)
- Prostovoljka nima moči za kaznovanje otrok (PC48)

Svetovalna delavca:

- Prostovoljce vključujejo preko učne pomoči, ker tako niso nevarni za otroke in njihovo doživljanje (S-I33a)
- Prostovoljce vključujejo preko učne pomoči, da jih zaposleni dobro spoznajo (S-I33b)

l) psihosocialna podpora in pomoč v sodelovanju z zunanjimi izvajalci

Otroci:

- Mladostnica obiskuje svetovalni center (OB23a)
- obiskovanje svetovalnega centra se ji zdi dober način, da se z enim od strokovnjakov za psihosocialno podporo in pomoč pogovarja o njej in njeni situaciji (OB23b)
- Ena od mladostnic je obiskovala psihoterapevko že preden je prišla v dom (OB24a)
- Mladostnici so pogovori s psihoterapevko pomagali (OB24b)
- vikend rejništvo (OC18a, OC19a, OC20b)
- Dober odnos z rejnico (OC18č)
- Prehod iz MDMB-ja v eno od stanovanjskih skupin (OC23)
- mladostnico pomiri hip-hop trener (OC43a)
- na treningih pri trenerju hip-hopa se lahko mladostnica in drugi, ki trenirajo, tudi zjokajo (OC43b)
- Pogovarjanje z botro (OC46)

Vzgojitelji/ce:

- Prehod otrok v drug zavod zaradi njihovih prehudih težav za bivanje v domu (VA24)
- Starejši otroci imajo psihoterapevko, ki jo je za njih izbrala vzgojiteljica (VC32)

Prostovoljci/ke in praktikanti/ke:

- Vzgojiteljica je nekaterim otrokom priskrbel psihologinjo, ki se je z njimi dobivala 1x na teden (PC35)
- prostovoljka meni, da interesne dejavnosti zelo dobro vplivajo na otroke (PC49a)
- otroci se prek interesnih dejavnosti družijo z vrstniki izven doma (PC49b)
- otroci prek interesnih dejavnosti razvijajo samostojnost (PC49c)

Svetovalna delavca:

- V domu so odprti za prostovoljce, študente in botre (S-I14a)

m) delo za šolo

Otroci:

- Mladostničin oče je zahteven glede njene šole (OB22)

Vzgojitelji/ce:

- otroci se za šolske stvari hitro obrnejo na vzgojitelje (VA34)

Prostovoljci/ke in praktikanti/ke:

- vzgojitelji so prostovoljko informirali, da naj ne opravlja učne pomoči namesto otroka, ampak z otrokom (PA24)
- Vzgojitelja sta v vlogi učiteljev v odnosu do otrok (PA42c)
- mladostnica je med sodelovanjem s praktikantko precej napredovala v branju (PB67)
- Večina otrok ima učne težave in niso odlični učenci z disciplino, ki jim jo morajo privzgojiti (PC16)
- Prostovoljka je dosti zorganizirana in se zna učiti z otroci (PC51a)

Svetovalna delavca:

- Da so otroci uspešni v šoli je potrebno veliko časa, vztrajnega dela, motivacije, spodbud, dodatnih nalog, pozitivnih feedbackov in vloženega dela (S-I35)
- Pripeljati otroke, ki so v domu do poklica, pomeni uspešno šolanje (S-I36)
- V domu nimajo interne šole, kot jo imajo v večini vzgojnih zavodov po Sloveniji (S-I39)
- Tudi učna uspešnost je nek način potrditve za otroke (S-II18)
- Otroci si lahko, če so učno uspešni, krepijo samozavest (S-II19)

n) sodelovanje s starši

Otroci:

- Očetovo pogrešanje otrok (OA-II24b)
- Malo stikov z očetom (OA-II25)
- Dobro razumevanje mladostnice z njeno mami (OB21)
- Zelo malo stikov mladostnice z njeno mamo (OC22)
- mobilni so starši kupili otrokom, da se lahko slišijo vsak dan (OC35b)

Vzgojitelji/ce:

- Vzgojitelj starše vabi v sodelovalni, partnerski odnos (VB17)
- pomembnost dela s starši (VB24a)
- pomembnost vključenost staršev v življenje otrok (VB24b)
- **Svetovalna delavca:**
- Ključno in nujno je sodelovanje zaposlenih z otrokovo družino in delo s starši (S-I24)
- Pomembno je, da se starši pomirijo s tem, da je otrok v domu (S-I25a)
- Ko se starši pomirijo s tem, da je otrok v domu, se otrok umiri (S-I25b)
- Sodelovanje med strokovnimi delavci v domu in starši steče, ko se starši pomirijo s tem, da je otrok v domu (S-I25c)
- Če starši ne sprejmejo otrokovega bivanja v domu je otrok razpet med domačimi in zaposlenimi v domu (S-I26)
- Svetovalna delavka vidi priložnost za krepitev otrok tudi v smislu dela s starši oz. skrbniki (S-I29)
- Ena izmed svetovalnih delavcev ima individualne pogovore s starši (S-II26)
- V domu imajo organizirane delavnice za starše (S-II27)

o) dobri izidi psihosocialne podpore in pomoči in delovanja zaposlenih in delujočih v domu za otroke

- **Otroci:**
- Olajšanje ob tem, ko pove, kaj se ji dogaja (OA-II26b)
- Otroci v MDMB-ju postanejo bolj samostojni (OB17, OB20)
- prostovoljcem/kam lahko zaupajo (OB32b)
- Olajšanje mladostnice po pogovoru z vzgojiteljico (OC13b)

Vzgojitelji/ce:

- Primer pozitivnega zgleda mladostnice, ki sprejema dom (VA31a)
- Pomoč pozitivnega zgleda mladostnice, ki sprejema dom, za druge otroke, ki ga še ne sprejemajo ali ga sprejemajo v manjši meri (VA31b)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- Vzgojitelja imata zelo lep odnos do otrok (PA9)
- Lep in dober odnos vzgojiteljev do otrok (PA15)
- Prostovoljki je v čast, če ji otrok pove njegove osebne stvari in se ji odpre (PA31a)
- Vzgojitelja sta otrokom pripravljena pomagati (PA41b)
- Predvidevanje prostovoljke, da se otroci zaupajo vzgojiteljema zaradi njunega zelo lepega odnosa do njih (PA43a)
- Prostovoljka verjame, da se otroci, če so v kakšni stiski, vzgojiteljema zaupajo (PA43b)
- Odnos med mladostnico in praktikantko se razvija (PB2a)
- Mladostnica praktikantki veliko stvari zaupa (PB2b)
- Višek zaupanja med mladostnico in praktikantko je bil, ko ji je mladostnica povedala zakaj je tu v Domu (PB2c)
- mladostnica in praktikantka imata precej dober odnos (PB68a)
- mladostnica in praktikantka imata topel odnos (PB69c)
- prostovoljka meni, da ji otroci zaupajo (PC30)
- Prostovoljka meni, da otrokom lahko veliko da in pozitivno vpliva nanje (PC51b)
- Vzgojitelji dobro odreagirajo pri stiski in žalosti otrok (PC55)
- eden od mladostnikov je sedaj v primerjavi z začetkom precej miren, uspešen v šoli in zgled v skupini (PC59b)
- Prostovoljka meni, da ni dosti zgrešila pri druženju, delu in sodelovanju z otroci (PC62)

p) možnosti za izboljšavo psihosocialne podpore in pomoči v domu

Otroci:

- S svetovalnima delavcema se bolj, kot ne, ne pogovarja (OA-I4)
- Neangažiranost nekaterih vzgojiteljev za pomoč in podporo otrokom (OC4a)
- neprimerno sugeriranja vzgojitelja otrokom, naj pomagajo pri učenju drugim otrokom (OC4b)
- Dalj časa trajajoče ostajanje v MDMB-ju za vikende (OC21)
- Vzgojiteljica je precej bolj ukazovalna (OC25b)
- Motnje v komuniciranju med otroci in vzgojitelji (OC26)
- Omejevanje dostopa do mobilnih telefonov otrokom (OC35c)
- Zaslíševanje mladostnice vzgojiteljev (OC37)
- Spraševanje vzgojiteljev o "love bite-u" mladostnice (OC38)
- Mladostniki menijo, da tu v skupini ne dobijo psihosocialne podpore in pomoči (OC40)

Vzgojitelji/ce:

- Zahtevnost nadziranja sprejemanja otrok v dom (VA22b)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- praktikantka meni, da imajo otroci premalo čustvene podpore (PB12)
- praktikantka meni, da so vzgojitelji premalo podkovani na področju čustvene podpore in pomoči za otroke (PB14)
- Potreba po obrazložitvi otrokom nekaterih pravil in možnosti bivanja otrok v domu (PB24)
- praktikantka meni, da ena od prostovoljk ni najboljše ravnala pri učenju mladostnice (PB57a)
- Praktikantka meni, da imajo vzgojitelji premalo časa za intenzivno psihosocialno podporo in pomoč za vsakega izmed otrok (PB59)
- praktikantki se ne zdi, da bi otroci res hodili do vzgojiteljev, ko rabijo čustveno podporo in pomoč (PB60)
- praktikantka meni, da je v tej skupini v preveliki meri odnos učitelj-učenec med otroci in vzgojitelji (PB61a)
- praktikantka meni, da je v tej skupini v premajhni meri odnos vzgojitelj-otrok med otroci in vzgojitelji (PB61b)
- vzgojitelja naj bi zasliševala mladostnico, ko je malo zamudila zvečer iz treninga (PC7)
- Vprašanje kako drugače urediti/organizirati dnevni red in pravila, da bo čas za psihosocialno podporo in pomoč za otroke in za obveznosti otrok (PC13b)
- Ni možno, da bi vzgojitelji z otroci po šoli šli na krajši izlet ali kaj podobnega, ker imajo otroci tudi druge svoje obveznosti in večinoma vsi zaostajajo z nalogami (PC15)
- Odprtost in velik potencial prostovoljcev pri zagotavljanju psihosocialne podpore in pomoči za otroke (PC27)
- Včasih vzgojitelji pri izbruhih in slabi jezi otrok niso primerno odreagirali, ko so nazaj odreagirali z razburjenostjo-tudi zaradi majhnih stvari in malenkosti (PC56)

Svetovalna delavca:

- v trenutnem sistemu dela nikdar vsi otroci ne morejo dobiti toliko individualne pozornosti, kot bi rabili (S-I11)
- Zaposlenim manjka čas za bolj kvalitetno psihosocialno podporo in pomoč otrokom (S-I15a)
- Normativ števila otrok v skupini je prevelik (S-I15b)
- Zaposlenim manjka čas za pravo sproščenost z otroki, ko se govori to, kar pride na pamet (S-I16)
- V domu manjka individualen čas namenjen otroku (S-I31)
- Manjka to, da bi bili zaposleni več časa ena na ena z vsakim izmed otrok (S-I43)
- Sigurno bi se dalo izboljšati delo na sebi pri zaposlenih in odnose v domu, ker je vse povezano s tem (S-I53)
- Dobro bi bilo, da bi imeli več stika z otroci, ena na ena (S-II20)
- Finančne ovire preprečujejo zaposlitev več kadra, ki bi vsakemu otroku zagotavljali kontinuirano terapevtsko vodenje (S-II21)

r) izzivi pri psihosocialni podpori in pomoči**Otroci:**

- Menjave matičnih vzgojiteljev (OA-I18, OA-II2b)
- Sprejemanje novih matičnih vzgojiteljev (OA-II2c)
- Sprejemanje menjavanja matičnih vzgojiteljev (OA-II2č)
- Neenakovrednost med otroci, ki so v MDMB-ju in njihovimi ostalimi sovrstniki (OB19)
- Prihod novega vzgojitelja v skupino je povzročil spremembo delovanja obstoječe vzgojiteljice, ki je bila že prej v skupini (OC25a)

Vzgojitelji/ce:

- Rušenje zgrajenega in vzpostavljenega reda in vzdušja v skupini kakšnega od otrok (VA25)
- Vzgojitelji pogosto igrajo starše in policaje (VC14)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- Vprašljivo druženje mladostnice in 39 letnega moškega, ki ni njen sorodnik ali družinski prijatelj-pomislek o možni zlorabi (PB43)
- Spornost druženja mladostnice in 39 letnega moškega, ki ni njen sorodnik ali družinski prijatelj-pomislek o možni zlorabi (PB44)

Svetovalna delavca:

- svetovalna delavka meni, da otroci ne potrebujejo toliko psihoterapij (S-I13)
- Najhuje je v primerih, kjer starši ne sodelujejo (S-I28)
- vzgojitelji imajo težavo s tem, da imajo občutek, da se večji del dneva ukvarjajo s šolo in šolskimi zadevami, ki jih ni nikoli dovolj (S-I40)

- Otroci, ki so v domu, imajo pogosto nizke aspiracije in nizko motivacijo (S-I42a)
- strokovni delavci v domu se dostikrat sprašujejo ali naj se osredotočijo bolj na učni del ali na zadovoljevanje potreb otrok (S-II17)
- Pomembno vprašanje je kje bodo otroci po zaključku bivanja v domu (S-II29)

s) neprimerna skrb za otroke

Otroci:

- Žaljenje in maltretiranje rejnika otroka (OC19c)

6. Skrb zase in strokovni razvoj

a) Učenje in izkušnje za delo in delovanje v domu

Vzgojitelji/ce:

- Prevezemanje pobude za vodenje skupine in postavljanje v ospredje, ko ni več treh matičnih vzgojiteljev (VA3)
- Učenje za delo vzgojitelja prek opazovanja izkušenejših vzgojiteljev (VA5a)
- Učenje za delo vzgojitelja prek strokovne literature (VA5b)
- Učenje od sovgojitelja (VA7b)
- Branje in reflektiranje za strokovno in osebnostno rast (VA18)
- Vzgojitelji prek intenzivnejšega druženja in sodelovanja z otroci pridobijo veliko socialnega kapitala (VB27)
- pomembnost samoreflektiranja za dobro delo, delovanje in nudenje psihosocialne podpore in pomoči otrokom (VB34b)

Prostovoljci/ke in praktikanti/ke:

- 3 letno izobraževanje iz medvrstniške mediacije v osnovni šoli (PA4)
- Pridobivanje novih izkušenj v sodelovanju z mladostnikom (PA25a)
- tu v odnosu z mladostniki pridobiva izkušnje za sodelovanje z njimi (PA45b)
- Prostovoljka vodi dnevniške zapise za vsako srečanje (PB6a)
- Učenje pozorne opazovanja in povezovanje informacij, ki jih uporabniki sporočajo, na Pedagoški fakulteti (PB56)
- Pomembnost strokovnega izobraževanja na Pedagoški fakulteti na smeri Socialne pedagogike (PB62, PB65a)
- Pomembnost izobraževanja na vajah na Pedagoški fakulteti na smeri Socialne pedagogike (PB64)
- Pogovarjanje na Pedagoški fakulteti o odgovornosti, ki jo čutijo socialni pedagogi (PB73)

Svetovalna delavca:

- Ob taki zaposlitvi rabiš dodatna usposabljanja in znanja (S-I6)
- Svetovalna delavka je študirala tudi realitetno terapijo in šla tudi na druga izobraževanja (S-I7)
- V tem poklicu je potrebno delo na sebi (S-II23)

b) izzivi strokovnega dela in delovanja v domu

Vzgojitelji/ce:

- Težave vzgojiteljice pri vzpostavljanju avtoritete (VA16a)
- Želja naučiti se kako se odklopiti (VA20a)
- naučiti se kako se odklopiti, še posebej, ko imajo vzgojitelji/ice svoje družine (VA20b)

Svetovalna delavca:

- Stvari in situacije pri delu zaposlenih v domu so včasih čustveno močne in naporene (S-I4)

c) napredki strokovnih delavcev in prostovoljk/praktikantk v domu

Vzgojitelji/ce:

- Napredek vzgojiteljice pri vzpostavljanju avtoritete (VA16b)
- Manjša prizadetost vzgojiteljice ob kritiki nanjo ali na njeno delo (VA19)

Prostovoljci/ke in praktikanti/ke:

- sedaj, po določenem času prostovoljstva, se bolj znajde v odnosu z mladostnikom (PA25b)
- naučila se je bolj poslušati mladostnika (PA26a)
- naučila se je bolj razumeti mladostnike, ki so v domu (PA26b)
- naučila se je motivirati mladostnika v domu za delo za šolo (PA27)

č) kako strokovni delavci in prostovoljke/praktikantke poskrbijo/ ne poskrbijo zase

Vzgojitelji/ce:

- odklopi se pri vožnji (VA21a)
- odklopi se, ko gre na Facebook (VA21b)
- odklopi se, ko opazuje okolico (VA21c)
- odklopi se za vikende (VA21č)
- odklopi se, ko gre z možem na sprehod (VA21d)
- odklopi se, ko se pogovarja z možem (VA21e)
- Vzgojiteljica zase poskrbi tako, da za vikende službo povsem odklopi (VA37a)
- včasih zavestno preusmeri misli, ko začne preveč razmišljati o dogajanju v službi (VA37b)
- vzgojiteljica bere knjige in gleda filme, da se odklopi od razmišljanja o dogajanju v službi (VA37c)
- Vzgojitelju se zdi zelo pomembna supervizija (VB25a)
- Vzgojitelj ves čas redno obiskuje supervizijo (VB25b)
- Pomembno je, da si vzgojitelji vzamejo čas zase (VB26a)
- Vzgojitelj številke svojega osebnega mobitela ne pove otrokom ali staršem (VB26b)
- Ne hodi na supervizijo (VC9)
- Vzgojiteljica je v preteklosti eno leto hodila na supervizijo (VC11)
- vzgojiteljica podporo za sebe dobi pri psihoterapevtskih kolegi (VC12a)
- vzgojiteljica podporo za sebe dobi pri sodelavcih (VC12b)
- vzgojiteljica podporo za sebe dobi v domačem okolju (VC12c)
- vzgojiteljica gre v naravo (VC12č)
- vzgojiteljica se ukvarja s športom (VC12d)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- o prostovoljstvu se pogovarja z vzgojiteljema (PA30b)
- se ne pogovarja s supervizorji o tem, kar se ji dogaja v domu (PA30a)
- o prostovoljstvu se pogovarja s staršema (PA40a)
- Če prostovoljka česa ne ve ali rabi pomoč, se obrne na vzgojitelje (PA45c)
- če je v dilemi glede prostovoljstva, o tem vpraša starše (PA47a)
- Prostovoljka nima strokovne supervizije (PA48a)
- Praktikantka ima supervizijo na fakulteti (PB6b)
- Praktikantka nima dodatne strokovne pomoči ali individualne supervizije za njeno delo in delovanje v domu (PB71)
- o dilemah glede prakse se pogovori z njenimi zaupnimi osebami (PB72b)
- dosti se je pogovarjala z vzgojitelji glede otrok in prostovoljstva (PC61)

Svetovalna delavca:

- Pri zaposlenih je potrebna refleksija, supervizija in odprtost v odnosih (S-I5)
- Dom omogoča supervizijo zaposlenim (S-I47a)
- najkvalitetnejši strokovni suport je zaposlenim prepuščen na izbiro (S-I47c)
- V Sloveniji morajo zaposleni v takšnih organizacijah večinoma sami poskrbeti za suport sebi in za svojo strokovno rast (S-I50)

d) kaj je pomembno pri skrbi zase in strokovni razvoj

Vzgojitelji/ce:

- Pomembnost obiskovanja supervizije za vzgojitelje (VB28)
- Pomembnost, da vzgojitelj spozna samega sebe in se uči o sebi in o svojem delu (VB34a)

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- pomembnost možnosti vprašati vzgojitelje glede česar koli v povezavi s prostovoljstvom (PA21)
- Možnost, da se po nasvet obrne k svetovalnim delavcem (PA46)

e) možnosti za izboljšavo skrbi zase in strokovnega razvoja zaposlenih in delujočih v domu

Vzgojitelji/ce:

- osebni napredek pri nagrajevanju otrok in dajanju pohval otrokom (VA7a)

Svetovalna delavca:

- v sistemu socialnega varstva niso najbolje ureje stvari glede načina zagotavljanja kvalitetnega strokovnega supporta za zaposlene v organizacijah, kot je tudi MDMB (S-I47b)
- kvalitetni strokovni suport za zaposlene je samoplačniški (S-I47č)
- Da se imeti boljši dom, če bi bil interes in posluš s strani države (S-I48)
- Tubengen je lahko MDMB-ju vzor glede urejenosti stvari za kader, in za psihohigieno (S-I49a)
- V Tubengenu imajo zaposleni stalni kvalitetni vzporedni suport za zaposlene (S-I49b)
- V Tubengenu si lahko čez določeno število let vzameš eno leto prosto in se regeneriraš (S-I49c)

- Sebi bi moral posvetiti več časa za razbremenitev (S-II30)

f) etika strokovnih delavcev in prostovoljk/praktikantk

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- svojim staršem ne razlaga osebnih in zaupnih informacij mladostnika (PA47b)

g) potrebe strokovnih delavcev in prostovoljk/praktikantk po podpori zase

Prostovoljci/ke in praktiki/ke:

- nima potrebe po več podpore, strokovnih in izkusvenih znanj za opravljanje njene vloge prostovoljke (PA45a)
- ne rabi dodatne čustvene podpore zaradi dela in delovanja v domu (PB72a)
- Ne rabi dodatne podpore za njeno prostovoljno delo in delovanje (PC60)

Svetovalna delavca:

- Zaposleni v domu bi potrebovali kvaliteten strokovni suport za delo, ki ga opravljajo (S-I46)